ནང་ཆོས།
འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གཉིས།

Aff}4 lzIff
sIff–!@

ནེ་པཱལ་གཞུང་།
ཤེས་རིག་ཚན་རིག་དང་བཟོ་རིག་ལྷན་ཁང་།སློབ་ཚན་ཡར་རྒྱས་བསྟི་གནས།སཱ་ནོ་ཋི་མི། བྷཀྟ་པུར།

དཔར་བསྐྲུན།
ནེ་པཱལ་གཞུང་།
ཤེས་རིག་ཚན་རིག་དང་བཟོ་རིག་ལྷན་ཁང་།
སློབ་ཚན་ཡར་རྒྱས་བསྟི་གནས།
སཱ་ནོ་ཋི་མཱི། བྷཀྟ་པུར།

© ;jf{lwsf/ kf7\oqmd ljsf; s]G›

o; kf7\ok':ts;DaGwL ;Dk"0f{ clwsf/ kf7\oqmd ljsf; s]G› ;fgf]l7dL, eStk'/df lglxt /x]sf] 5 . kf7\oqmd ljsf; s]G›sf] lnlvt :jLs[ltlagf Jofkfl/s k|of]hgsf nflu o;sf] k'/} jf cf+lzs efu x'ax' k|sfzg ug{, kl/jt{g u/]/ k|sfzg ug{, s'g} ljB'tLo ;fwg jf cGo k|ljlwaf6 /]s8{ ug{ / k|ltlnlk lgsfNg kfOg] 5}g .

d'b|0f M hgs lzIff ;fdfu|L s]Gb| ln=
;fgf]l7dL, eStk'/ .

ལམ་སྟོན་པ། བལ་ཡུལ་ནང་པའི་ཚོགས་ཆེན།

སློབ་དེབ།ནང་ཆོས།འཛིན་གྲྭ་བཅུ་གཉིས།

ཞུ་དག་དང་དེབ་གཟུགས་བྱུས་འགོད། སྤྲུལ་སྐུ་ངག་དབང་མཐར་ཕྱིན།

རྩོམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ། ཨཱཙཱརྱ་བསྟན་འཛིན་བླ་མ།
རྩོམ་སྒྲིག་པ། མཁན་པོ་ཀརྨ་དགེ་འདུན། མཁན་པོ་ངག་དབང་རིག་གྲོལ།
རྒན་ངག་དབང་།

མཉམ་ལས་མཐུན་སྦྱོར། ཨཱཙཱརྱ་ནོར་བུ་ཤར་པ། ཨཱཙཱརྱ་གསེར་སྐྱིད་ཤར་པ། པུརུཤོཏྟམ་གྷིམིརེ།

ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ལོ། ནེ་ལོ།༢༠༧༧

हाम्रो भनाइ

शिक्षाले विद्यार्थीमा ज्ञानको खोजी गरी सिकाइ र वास्तविक जीवनबिच सम्बन्ध स्थापित गर्छ । शिक्षाले विद्यार्थीमा अधिकार, स्वतन्त्रता र समानताको प्रवर्धन गर्ने, स्वस्थ जीवनको अभ्यास गर्ने, तार्किक विश्लेषण गरी निर्णय गर्ने र वैज्ञानिक विश्लेषणका आधारमा व्यक्ति, समाज र राष्ट्रको दिगो विकासमा सरिक सक्षमताको विकास गर्नुपर्छ । यस्तै विद्यार्थीमा नैतिक आचरणको प्रदर्शन, सामाजिक सद्भाव र पर्यावरणीय सन्तुलन प्रति संवेदनशीलता एवम् दिगो शान्तिका लागि प्रतिबद्ध रहने सक्षमताको विकास गर्ने अपेक्षा गरिएको छ । शिक्षाले आधुनिक ज्ञान, सिप, सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोग गर्ने, स्वावलम्बी र व्यवसायमुखी सिपको अभ्यास गर्ने, राष्ट्र, राष्ट्रियता र राष्ट्रिय आदर्शको सम्मान गर्ने, समाज स्वीकार्य आचरण र कार्यसंस्कृतिको अवलम्बन गर्ने, सहिष्णु भाव राख्ने नागरिक तयार गर्नुपर्छ । यस्तै शिक्षाबाट सिर्जनशील, कल्पनाशील, उद्यमशील एवम् उच्च सोच र आदर्शमा आधारित व्यवहार गर्ने, समसामयिक चुनौतीहरूको सफल व्यवस्थापन गर्नेलगायतका विशेषताले युक्त स्वावलम्बी, देशभक्त, परिवर्तनमुखी, चिन्तनशील एवम् समावेशी समाज निर्माणमा योगदान गर्न सक्ने नागरिक तयारीको अपेक्षा पनि गरिएको छ । यी पक्षलाई दृष्टिगत गरी राष्ट्रिय पाठ्यक्रम प्रारूप, २०७६ अनुसार नेपाल बौद्ध महासङ्घको सहकार्यमा कक्षा १२ को बौद्ध शिक्षा विषयको पाठ्यक्रममा आधारित भई यो पाठ्यपुस्तक विकास गरिएको हो ।

यस पाठ्यपुस्तकको लेखन तथा सम्पादन आचार्य तेन्जीन लामा, डोल्पो सोनाम योन्देन गुरुङ (खेन्पो कर्मा: गेदुन), पुला शेर्पा (खेन्पो डावाङ रिग्डोल) र गेन् डावाङबाट भएको हो । सो कार्यमा नेपाल बौद्ध महासङ्घ अन्तर्गत गठित गोन्पा शिक्षा उपसमितिका संयोजक आचार्य नुर्बु शेर्पा र सदस्य आचार्य सार्की शेर्पाको विशेष योगदान रहेको छ । पाठ्यपुस्तकलाई यस रूपमा ल्याउने कार्यमा यस केन्द्रका महानिर्देशक श्री अणप्रसाद न्यौपाने, श्री केशवप्रसाद दाहाल, प्रा.डा. काशीनाथ न्यौपाने, श्री च्यावा तामाङ लामा, (खेन्पो ग्युर्मी छुल्ठीम) श्री फुपु छेम्बे शेर्पा (गेशे थुप्तेन जिग्डोल), श्री पिय दस्सी महर्जन, श्री पुनिता धाखुव, श्री टुकराज अधिकारी, श्री गणेशप्रसाद भट्टराई र श्री पुरुषोत्तम घिमिरेको योगदान रहेको छ । यस पाठ्यपुस्तकको र भाषा सम्पादन तथा लेआउट डिजाइन श्रद्धेय टुल्कु डावाङ थारछिन शेर्पा रिन्पोछे बाट भएको हो । यस पाठ्यपुस्तकको विकास कार्यमा संलग्न सबैप्रति पाठ्यक्रम विकास केन्द्र धन्यवाद प्रकट गर्दछ ।

पाठ्यपुस्तकलाई शिक्षण सिकाइको महत्त्वपूर्ण साधनका रूपमा लिइन्छ । यस पाठ्यपुस्तकको प्रयोगबाट पाठ्यक्रमद्वारा लक्षित सक्षमता हासिल गर्न विद्यार्थीलाई सहयोग पुग्ने अपेक्षा गरिएको छ । पाठ्यपुस्तकलाई सकेसम्म क्रियाकलापमुखी र रुचिकर बनाउने प्रयत्न गरिएको छ । यस पाठ्यपुस्तकलाई अझै परिष्कृत पार्नका लागि शिक्षक, विद्यार्थी, अभिभावक, बुद्धिजीवी एवम् सम्पूर्ण पाठकहरूको समेत महत्त्वपूर्ण भूमिका रहने हुँदा सम्बद्ध सबैको रचनात्मक सुझावका लागि पाठ्यक्रम विकास केन्द्र हार्दिक अनुरोध गर्दछ ।

नेपाल सरकार
शिक्षा, विज्ञान तथा प्रविधि मन्त्रालय
पाठ्यक्रम विकास केन्द्र

वि. सं २०७७

I

གླེང་བརྗོད།

བལ་ཡུལ་ནི་མི་རིགས་དང་། སྐད་རིགས། ཆོས་ལུགས་སྣ་མང་ཡོད་པའི་རྒྱལ་ཁབ་ཅིག་ཡིན། འདི་གའི་ཤེས་རིག་གི་ལམ་སྲོལ་ལའང་ཆོས་ལུགས་དང་མི་རིགས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་ཤུགས་རྐྱེན་ངེས་ཅན་ཞིག་ཐེབས་ཡོད་པ་ནི་
དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལས་མ་འདས་པ་ཞིག་རེད། ནང་ཆོས་ཀ་གཞི་རྩ་བྱས་པའི་དགོན་པའི་ཤེས་རིག་གི་ལམ་ ྱིསྲོལ་ནི། ཆེས་གནའ་བོའི་དུས་ནས་བལ་ཡུལ་གྱི་གཙོ་ཆེའི་རིག་གཞུང་གི་ཆ་ལག་ཅིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད་པར་བརྟེན། རྒྱལ་ཁབ་འདིར་བོད་ཡིག་གི་ཐོག་ནས་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་། སྐད་ཡིག་རིག་གནས་སོགས་བཅུ་ཕྲག་རིག་པའི་གནས་ཀུན་ལ་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་བྱེད་རྒྱུའི་ལམ་སྲོལ་དར་ཁྱབ་བྱུང་བར་མངོན།
སོག་བོད་རིགས་ལས་མཆེད་པའི་ཧིམཱཡའི་མི་རིགས་རྣམས་ཀྱིས་བལ་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་བོད་སྐད་ཐོག་ཡོད་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཐོས་བསམ་དང་སྒོམ་བསྒྲུབ་བྱས་པའི་སྒོ་ནས་དགོན་པའི་ཤེས་རིག་གི་ལམ་སྲོལ་སྔ་ནས་ད་བར་བདག་གཉེར་དང་རྒྱུན་སྐྱོང་གང་འཚམས་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། འདི་ནི་རིས་སུ་མ་ཆད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གི་དད་ལྡན་སྐྱ་སེར་ཡོངས་ཀྱིས་ནུས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤུངས་ཏེ་ནང་བསྟན་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་ཡོང་བར་དཀའ་སྤྱད་དང་བཟོད་བསྲན། ལྷག་བསམ་དང་འབད་རྩོལ་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་བཞིན་མུ་མཐུད་དེ་གནང་བའི་གྲུབ་འབྲས་ཞིག་ཡིན།
བལ་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་འདས་པའི་ཆར་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་གནས་སྟངས་བཟང་ངན་ཅི་བྱུང་བ་དེ་གཅིག་པུ་ལ་མཉམ་འཇོག་མ་བྱས་པར། མ་འོངས་པར་འདི་གའི་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་རིག་དར་སྤེལ་རྒྱུན་གནས་ཡོང་བ་དང་། ཐུན་མིན་ཆོས་སྐད་ཀྱི་བརྗོད་གཞིར་གྱུར་པའི་ཧིམཱལཡའི་སྐད་དང་རིག་གཞུང་ཉམས་པ་སོར་ཆུད་མི་ཉམས་གོང་
འཕེལ་གཏོང་ཆེད་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༥ ནས་བཟུང་བལ་ཡུལ་ནང་པའི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་འགོ་ཁད་འོག་འྲི བྲེལ་ཡོད་ཧིམཱལཡའི་ཆོས་ཚོགས་དང་། ཚོགས་པ་ཁག་ནས་དོན་སྙིང་ལྡན་པའི་བྱེད་སྒོ་གང་མང་སྤེལ་ཡོད། འཛམ་གླིང་

མཉམ་འབྲེལ་རྒྱལ་ཚོགས་ཀྱིས་དམིགས་བསལ་བཀོད་ཁྱབ་འོག་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༠༠ ལོར་ཚོགས་བསྐོང་བྱས་པའི་ཌཱ་པོར་ཚོགས་ཆེན་སྐབས་སྤྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ བར་འཛམ་བུ་གང་འདིའི་ནང་གི་འགླིྲོ་བ་མི་རིགས་ཀུན་ལ་དགོས་ངེས་ཀྱི་གཞི་རྩའི་ཤེས་ཡོན་གོ་སྐབས་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་འཐོབ་ངེས་བྱ་རྒྱུའི་གྲོས་འཆར་གཏན་འབེབས་བྱས་དོན་ལྟར། བལ་གཞུང་ནས་ཀྱང་གྲོས་འཆར་དེ་ལག་བསྟར་དོན་འཁྱོལ་བྱ་རྒྱུར་ཆོད་སེམས་གཙང་མ་གནང་། གྲོས་ཆོད་ལག་བསྟར་བྱ་འཆར་དེའི་ཁྱབ་ཁོངས་བལ་ཡུལ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་གི་དགོན་པའི་ཤེས་ཡོན་སྲིད་བྱུས་འདི་ཉིད་ཀྱང་

II

སྲིད་གཞུང་གི་རྩ་བའི་ཤེས་ཡོན་འཆར་འགོད་ཀྱི་སྒྲོམ་གཞིར་བཅུག་ཡོད། འདི་ནི་མང་གཙོའི་ལམ་སྲོལ་དང་
ཕྱོགས་ཀུན་ནས་མཐུན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རང་རེའི་མི་རིགས་དང་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རེ་འདུན་བསྒྲུབ་པའི་ཆ་རྐྱེན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བར་བརྟེན། གོ་སྐབས་བཟང་པོ་འདི་ཆུད་ཟོས་སུ་མི་གཏོང་བར་དགོན་པའི་ཤེས་ཡོན་ལ་རྒྱལ་ཁབ་ནང་ངོས་ལེན་ཡོད་པ་བཟོ་རྒྱུ་དང་། དེ་བཞིན་འཛམ་གླིང་སྤྱི་ནང་ཆེ་མཐོང་དང་ངོས་ལེན་ཡོད་པའི་གནས་ཚད་
ཐོབ་པའི་ཆེད། དགོན་པའི་ཤེས་རིག་ལམ་སྲོལ་འདི་ཉིད་བལ་གཞུང་གི་རྩ་བའི་སློབ་དེབ་སྒྲོམ་གཞི་ནང་བཙུད་དེ་དགོན་པའི་སློབ་དེབ་འདི་ཉིད་ལག་བསྟར་གཏན་འབེབས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན། སློབ་དེབ་འདི་ནི་གཙོ་བོ་དགོན་པའི་སློབ་ཚན་གྱི་གཞི་རྩ་བྱས་པའི་ཐོག་ཨང་རྩིས་དང་ཚན་རིག་སོགས་དེང་དུས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཡང་སློབ་གཉེར་བྱེད་རྒྱུའི་གོ་སྐབས་སྤྲོད་ཆེད་ཡིན། འཛིན་རིམ་བཅུ་གཉིས་བར་ག་དགོན་པའི་སྱིློབ་དེབ་གཏན་འབེབས་བྱེད་རྒྱུའི་འཆར་གཞི་ཡོད་པ་བཞིན་ད་ལམ་འཛིན་གྲྭ་ ༡༢ ནང་བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག ནང་ཆོས། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཅས་སློབ་དེབ་གསུམ་ཕྱོགས་བསྒགས་བྱས་ཏེ་དཔར་བསྐྲུན་འགྲིྲེམ་སྤེལ་བྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། འདིར་གཏན་འབེབས་དང་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་བྱས་པའི་སློབ་དེབ་འདི་རྣམས་བལ་ཡུལ་ནང་པའི་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ཐོག་མའི་གོམ་འགྲོས་
ཡིན་སྟབས་འདིའི་ནང་མ་འགྲིག་པའི་སྐྱོན་ཆ་མང་དུ་ཡོད་སྲིད་པས་མཁྱེན་ལྡན་རྣམ་པས་དགོངས་འཆར་ལྷུག་
པོར་གནང་ན་རྗེས་སུ་ལེགས་བཅོས་བྱས་ཏེ་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བར་ཕན་ཐོགས་ཆེ་བས་དེ་དོན་དགོངས་མངའ་ཡོད་པ་ཞུ་རྒྱུ་དང་། རྒྱལ་ཁབ་ཀ་ལོ་རྒྱུས་ནང་འཁོད་རྒྱུའི་གལ་ཆེའི་ལས་དོན་འདི་ལ་ལྷག་བསམ་ཆེར་བཞེས་ ྱིཀྱིས་རམ་འདེགས་གནང་མཁན་གོ་སྒག་ཚོགས་ཆུང་གི་འགན་འཛིན། ཨཱཙཱརྱ་ནོར་བུ་ཤར་པ་དང༌། ཨཱཙཱརྱ་ ྲིགསེར་སྐད་ཤར་པ་ལགས་དང་། ཞུ་དག་དང་དེབ་གཟུགས་བྱུས་འགོད་ཀྱི་ྱིཕྱག་ལས་གནང་མཁན་སྤྲུལ་སྐུ་ངག་
དབང་ཐར་ཕན་མཆོགྱི རྩོམ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བ། ཨཱཙཱརྱ་བསྟན་འཛིན་བླ་མ། རྩོམ་སྒྲིག་པ། མཁན་པོ་ཀརྨ་དགེ་
འདུན། མཁན་པོ་ངག་དབང་རིག་གྲོལ། རྒན་ངག་དབང་བཅས་ཆོས་ལུགས་རིས་མེད་ཀ་མཁན་སྱིློབ་རྣམས་
དང་། བལ་གཞུང་ཤེས་རིག་ལྷན་ཁང་སློབ་དེབ་གཏན་འབེབས་ཚོགས་པའི་ཕྱོགས་ནས་འགན་འཁུར་གནང་མཁན་པུརུཤོཏྟམ་གྷིམིརེ་ལགས་བཅས་སློབ་དེབ་འདི་རྩོམ་སྒྲིག་སྐབས་སུ་དངོས་དང་བརྒྱུད་ནས་ཕྱག་རོགས་
དང་རྒྱབ་སྐྱོར་གནང་མཁན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན།

བལ་ཡུལ་ནང་པའི་ཚོགས་ཆེན།

དཀར་ཆགཨང་། སློབ་ཚན། ཤོག་གྲངས།

༡༽ ཚིག་བདུན་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད། --------------------- 01 ༢༽ གསོལ་འདེབས་རྡོ་ར་ཚིག་རྐང་གྗེི་རྣམ་བཤད། ------------------- 09

༣༽ མན་ངག་ལྟ་ཕང་གྲེི་མཆན་འགྲེལ། ---------------------------- 15 ༤༽ དྭགས་པོ་ཆོས་བཞི། -------------------------------------- 43 ༥༽ ཞེན་པ་བཞི་བྲལ། -- 51 ༦༽ ལམ་གཙོའི་འགྲེལ་པ་ཚིག་དོན་གསལ་བ། ---------------------- 63

༧༽ སྒྲོལ་མའི་ལོ་རྒྱུས། --------------------------------------- 83 ༨༽ སྒྲོལ་བསྟོད་ཕྱག་འཚལ་ཉེར་གཅིག་གི་རྣམ་བཤད། ---------------- 88

༩༽ རླུང་རྟ་འཛུགས་པའི་སྲོལ་སྐོར་གང་བ། ླེ ------------------------ 104 ༡༠༽བསངས་ཀྱི་དོན་བཤད་ཕན་བདེའི་གྲུ་ཆར། --------------------- 113 ༡༡༽བསང་མཆོད་སྐོར། --------------------------------------- 129

༡༢༽བཀའ་འགྱུར་བསྟན་འགྱུར་གྱི་སྐོར། --------------------------- 137 ༡༣༽བསྟན་པ་ཕྱི་དར་སྐབས་བཀའ་བསྟན་སྒྱུར་ཚུལ། ----------------- 151 ༡༤༽མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་ལྟར་དར་བའི་སྐོར། -------------------- 168

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 1

སློབ་ཚན་དང་པོ།


གུ་རུའི་ཚིག་བདུན་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་རྣམ་བཤད་
རྡོ་རའྗེི་ཚིག་གི་མདུད་འགྲོལ་བཞུགས་སོ།།

དང་པོ་གཞི་ལྟ་བའི་ཚུལ་ནི། ཧཱུྃཿ ཨོ་རྒྱན་ཡུལ་ག་ནུབ་བྱང་མཚམས༔ པདྨ་གེ་སར་སྱིྡོང་པོ་ལ༔ ཡ་མཚན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས༔ པདྨ་འབྱུང་གནས་ཞེས་སུ་གྲགས༔ འཁོར་དུ་མཁའ་འགྲོ་མང་པོས་བསྐོར༔ ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྟན་ཏེ། ཧཱུྃཿཞེས་པས་འཁོར་འདས་ཀུན་ག་གཞིའམ་སྱི ང་པོ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་འོད་གསལ་བ་ ྙིའདུས་མ་བྱས་དང་། དེའི་ངོ་བོ་ཆོས་དབྱིངས་སྤྲོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་དེ། དབྱིངས་དང་ཡེ་ཤེས་གཉིས་སུ་མེད་པ་རིག་སྟོང་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ལ་གོ་བར་བྱའོ། །འདི་ཉིད་ཆོས་ཀུན་གྱི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་དང་ལྟ་བའི་སྙིང་པོ་ཡིན་པས་ན་ཧཱུྃཿཞེས་པས་ཐོག་མར་ཐེག་པ་རིམ་དགུའི་ལྟ་བ་མདོར་བསྡུས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའོ། །ལྟ་བ་འདི་ལ་མཚན་ག་རྣམ་

ྱིགྲངས་ཀྱི་དབང་དུ་ན། གཞི་བདེན་གཉིས་
ཟུང་འཇུག ཤེས་རབ་ཀ་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིྱིན་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས། བདེ་གཤེགས་སང་པོ། དང་པོའི་སངས་རྒྱས་ ྙིསོགས་བརྗོད་དོ།།
ལྟ་བ་དེ་ཉིད་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན་ཐེག་པ་རིམ་དགུའི་ངོར་གྱུར་པའི་དགུ་སྟེ།
དང་པོ་ནི། ཨོ་རྒྱན་ཡུལ་གྱི་ཞེས་པས་ཨོ་རྒྱན་གྱི་ཡུལ་སོགས་ཕ་ཡུལ་གྱི་སྣང་བའི་ཆོས་ནི་སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་ྱིགཞི་དང་། དེས་མཚོན་པའི་གཙོ་བོ་སེམས་ཀ་གཞི། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི། ལྡན་མིན་འདུས་བྱས་ཀྱི་གཞི། ྱིའདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་སྟེ་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྔས་བསྡུས་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་གྱི་སྟེང་དུ་གང་ཟག་

2 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

གི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ། དེས་ཉན་ཐོས་ཀ་ཐེག་པའི་ལྟ་བ་བསྟན། ྱིགཉིས་པ། ནུབ་ཞེས་པས་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་གཟུང་བ་ཆོས་ཀ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་ ྱིརྟོག་པ་ཀུན་ནུབ་པའི་བདག་མེད་ཕྱེད་དང་གཉིས་སམ། ཡང་ན་མ་དག་འཁོར་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་པོ་
དག་པ་མྱང་འདས་ཀྱི་ལུགས་ལྡོག་གི་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་སུ་ནུབ་བར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཏེ་དེས་རང་རྒྱལ་གྱི་ལྟ་བ་
བསྟན།

གསུམ་པ། བྱང་མཚམས་ཞེས་པས་ནི། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཀུན་བྱང་ཞིང་བྲལ་བའི་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་གནས་ལུགས་དང་། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀ་རྣམ་རྱིྟོག་མཚམས་བཅད་
པའི་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཏེ། དེས་བྱང་སེམས་ཀ་ཐེག་པའི་གཞི་དབུ་མ་བདེན་གཉིས་ ྱིཟུང་འཇུག་གི་ལྟ་བ་བསྟན།
བཞི་པ། པདྨ་ཞེས་པས་ནི། དེའང་པདྨ་ནི་གཙང་ཞིང་དཀར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་དེ་བཞིན་དུ་ཕྱི་གོས་དཀར་པོ་དང་ཟས་དཀར་གསུམ་མངར་གསུམ་དང་ཁྲུས་ལན་གསུམ་བསྟེན་པ་སོགས་ཤིན་ཏུ་གཙང་སྦྲ་ལ་སྤྱོད་པ་དང་། ནང་དུ་གསུང་པདྨའི་རིགས་སོགས་རིགས་གསུམ་ལ་གཙོ་བོ་བསྟེན་ཅིང་། དེའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཡུལ་ཤེས་བྱའི་ཆོས་ཀུན་སྤྲོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ཀུན་རྫོབ་མ་དག་པའི་འདམ་གྱི་རྙོག་དང་བྲལ་བའི་དག་པ་ལྷའི་རང་བཞིན་
དུ་ལྟ་བ་སྟེ་དེས་བྱ་རྒྱུད་ཀ་ལྟ་བ་བསྟན།

ྱིལྔ་པ། གེ་སར་ཞེས་པས་ནི། དེའང་པདྨའི་གེ་སར་ནི་པདྨ་དང་སྡོང་པོ་གཉིས་ཀར་བརྟེན་པ་བཞིན་སྤྱོད་པ་བྱ་རྒྱུད་པདྨ་ལྟ་བུ་དང་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་སྡོང་པོ་ལྟ་བུ་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་པའི་གེ་སར་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པའམ་སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྟན་ལ། འདི་སྐབས་དོན་དམ་མཉམ་པ་ཉིད་ལ་བྱ་རྒྱུད་ལས་ངེས་པ་ཇེ་བཟང་དུ་ཕྱིན་པས་བདག་

དང་ལྷ་མཉམ་པ་སྤུན་གྲོགས་སུ་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་གནསསྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་དོན་ལྷ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲུབ་པར་ལྟའོ།།
དྲུག་པ། སྡོང་པོ་ལ་ཞེས་པས་ནི། དེའང་རྒྱུད་སྡེ་འདི་ནི་ཕ་རྒྱུད་སྱིྡེ་གསུམ་གྱི་ལྟ་བའི་གཞི་མཐར་ཐུག་པའམ་གཙོ་
བོ་སྡོང་པོ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེས་སྡོང་པོ་ཞེས་པས་དོན་དུ་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་ལྟ་བ་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ཡང་མཉམ་ཉིད་
ཀྱི་ལྟ་བ་ཕ་རྒྱུད་གཞན་གཉིས་ལས་ ྱིཀྱང་འཕགས་པ་བདག་དང་ལྷ་མཉམ་པར་ལྟ་བའོ།། བདུན་པ། ཡ་མཚན་ཞེས་པས་ནི། མ་དག་འཁོར་བའི་ཆོས་ཀུན་དག་པ་གདན་གསུམ་ལྷ་ཡི་དཀལ་འཁོར་ཆེན་ ྱིཔོ་དང་། དེའི་ངོ་བོ་འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་སྟེ། ལྷག་པའི་དག་མཉམ་བདེན་པ་དབྱེར་མེད་ཆོས་སྐུ་ཆེན་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 3

པོའི་ལྟ་བ་ཡ་མཚན་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཉིད་དེ་བསྐྱེད་པ་མ་ཧཱ་ཡོ་གའི་ལྟ་བ་དང་།
བརྒྱད་པ། མཆོག་གི་ཞེས་པས་རྩ་ཐིག་རླུང་གསུམ་གནད་དུ་བསྣུན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་ཐབས་སྣང་ཆ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་དཀལ་འཁོར་དང་། དེའི་ངོ་བོ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་ ྱིག་དྱི བྱིངས་སྤྲོས་བྲལ་ཀུན་ཏུ་བཟང་མོ་ཡེ་ཇི་བཞིན་པའི་དཀལ་འཁོར་དང་། དེ་གཉིས་ཟུང་དུ་འཇུག་པ་ ྱིསྲས་

མཆོག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཏེ། ཆོས་ཀུན་དཀལ་འཁོར་གསུམ་དུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་རྱིྫོགས་པ་ཨ་ནུ་ཡོ་གའི་ལྟ་བ་བསྟན།
དགུ་པ། དངོས་གྲུབ་བརྙེས་ཞེས་པས་ནི། དེའང་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མཐར་ཐུག་པ་བརྙེས་པར་བྱ་བའི་གཞི་ཀ་དག་སོར་བཞག་གི་ལྟ་བ་དང་། ལྷུན་གྲུབ་འོད་གསལ་བའི་རང་བཞིན་གཉིས་ཡེ་ནས་འདུ་འབྲལ་མེད་པ་རིག་སྟོང་ཟུང་འཇུག་པ་དབྱེར་མེད་པའི་གནས་ལུགས་མཉམ་པ་ཉིད་དེ། དེས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་ལྟ་བ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན།

ཡང་། པདྨ་འབྱུང་གནས་ཞེས་སུ་གྲགས༔འཁོར་དུ་མཁའ་འགྲོ་མང་པོས་བསྐོར༔ ཞེས་པས་ཨ་ཏིའི་ལྟ་བ་དེ་ཉིད་སླར་ཅུང་ཟད་རྒྱས་བཤད་དང་དེའི་ཆེ་བ་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཐབས་སྣང་བ་ལྷུན་གྲུབ་ཀ་ཆ་མཚོན་ཕྱི ར་པདྨའི་ ྱིརིགས་ཅན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཞེས་སུ་གྲགས་པ་སོགས་རིགས་ལྔ་ཡབ་ཀྱི་ཆ་དང་། དེའི་འཁོར་དུའམ་ལྷན་དུ་ཤེས་རབ་སྟོང་པ་ཀ་དག་གི་ཆ་མཚོན་ཕྱིར་མཁའ་འགྲོ་མ་སངས་རྒྱས་སྤྱན་མ་སོགས་མཁའ་འགྲོ་མ་མང་པོས་
བསྐོར་བའི་ཡུམ་ག་ཆ་

ྱི སྟེ། དེ་ལྟར་ལྡོག་ཆ་ནས་གཉིས་སུ་ཕྱེ་སྟེ། རྒྱུད་རྒྱལ་གསང་སྙིང་ལས། རྡོ་རྗེ་ཕུང་པོའི་
ཡན་ལག་ནི། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལྔ་རུ་གྲགས། །སྐྱེ་མཆེད་ཁམས་རྣམས་མང་པོ་ཀུན། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དཀལ་འཁོར་ཉིད། །ས་ཆུ་སྤྱན་དང་མཱ་མ་ཀི །མེ་རླུང་གོས་དཀར་སྒྱིྲོལ་མ་སྟེ། །ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཀ་ྱིདབང་ཕྱུག་མ། །སྲིད་གསུམ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་ཉིད། །ཐམས་ཅད་མ་ལུས་ཆོས་སོ་ཅོག། །སངས་རྒྱས་ཉིད་
ལས་གཞན་པའི་ཆོས། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱིས་མི་བརྙེས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ།།
མདོར་ན་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཀུན་ཕྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ངོ་བོར་གནས་གྱུར་དང་གནས་
དག་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཡེ་ནས་སྟོང་པ་ཆོས་སྐུ། རང་བཞིན་གསལ་བ་ལོངས་སྐུ། ཐུགས་རྗེ་འགག་མེད་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ་སྐུ་གསུམ་ལྷུན་གྲུབ་ཀ་རང་བཞིན་དང་། གདོད་མ་ནས་ཕུང་ཁམས་གཤེགས་པ་དང་གཤེགས་མ། དབང་ ྱིཡུལ་སེམས་དཔའ་དང་སེམས་མ། ཡན་ལག་ཁྲོ་བོ་དང་ཁྲོ་མོའི་རང་བཞིན་སོགས་ཆོས་ཀུན་ཡེ་ནས་སངས་

4 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

རྒྱས་པ་ཉིད་ཁོ་ན་ཡིན་ལ། དེའང་ཀུན་མཁྱེན་ཆེན་པོས་ཀྱང་།
འཁོར་བ་ཀུན་བཟང་མྱ་ངན་འདས་པ་བཟང་།། ཀུན་བཟང་ཀློང་ན་འཁོར་འདས་ཡེ་ནས་མེད།།
སྣང་བ་ཀུན་བཟང་སྟོང་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་།། ཀུན་བཟང་ཀློང་ན་སྣང་སྟོང་ཡེ་ནས་མེད།།
ཅེས་དང་། ཡང་དེས་ཆེ་བ་ཡང་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བ་མཐར་ཐུག་པ་འདི་ནི་དུས་གསུམ་
གྱི་སངས་རྒྱས་མ་རིག་པའི་གཉིད་ལས་སངས་ཤིང་ཤེས་བྱ་ལ་བློ་གྲོས་པདྨའི་འདབ་མ་ལྟར་རྒྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་བའི་གཞི་ཡིན་པས་ན། འདི་ལ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཡུམ་ཆེན་མོ་ཤེས་
རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཞེས་སུའང་གྲགས་ལ། ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་དེའི་འཁོར་དུའམ་ཡན་ལག་ཏུ་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་ཁྱད་པར་གས་མཁའ་དྱི བྱིངས་སྤྲོས་བྲལ་བསམ་བརྗོད་ལས་འདས་པའི་ཤེས་རབ། སྟོང་པའི་ཆ་
དང་། རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་སྣང་བ་འགོག་མེད་དུ་འགྲོ་བ་སྟེ། ཐབས་སྣང་བའི་ཆ་གཉིས་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གིས་ཐེག་པ་དང་གྲུབ་མཐའི་དབྱེ་བ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་མང་པོས་བསྐོར་བ་སྟེ། མདོར་ན་ཨ་ནུ་མན་ཆད་ཀྱི་ཐེག་པ་དང་གྲུབ་མཐའ་དེ་རྣམས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལྟ་བའི་ལམ་སྟེགས་དང་འཁོར་དུ་གྱུར་པའོ།།
དེ་ལྟར་མདོར་ན་ཐོག་མར་ཧཱུྃཿ ཞེས་པས་ཐེག་པ་རིམ་དགུའི་ལྟ་བ་སྤྱིའི་དབྱེ་གཞི་མདོར་བསྟན། དེ་ནས་ཚིག་རྐང་དང་པོས་ཉན་རང་བྱང་སེམས་གསུམ་དང་། གཉིས་པས་བྱ་སྤྱོད་རྣལ་འབྱོར་གསུམ་དང་། གསུམ་པས་མ་ཧཱ་ཨ་ནུ་ཨ་ཏི་གསུམ་དང་། བཞི་པ་དང་ལྔ་པས་ཁྱད་པར་ཨ་ཏི་ཡོ་གའི་ལྟ་བ་དང་དེའི་ཆེ་བ་བཅས་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་དག་གིས་རིམ་བཞིན་གཞི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་ཚུལ་ག་སྱིྒོ་ནས་བསྟན་པའོ།།

གཉིས་པ་ལམ་སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ་ནི།ཁྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བདག་སྒྲུབ་ཀྱིས༔ ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ཐོག་མར་གཞི་ལྟ་བས་ཇི་ལྟར་གཏན་ལ་ཕབ་པ་ཁྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་དེ་བཞིན་དུ་རྣལ་འབྱོར་བ་བདག་གིས་ལམ་
སྒོམ་པ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲུབ་པར་བྱེད་ཀྱིས། དེ་ལས་འགལ་བའམ་འདའ་བར་མི་བྱའོ།། ཞེས་པ་སྟེ་
དེས་མདོར་བསྟན་ནས། དེ་རྒྱས་པར་ཕྱེ་ན། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པས་བདེན་བཞི་མི་རྟག་བཅུ་དྲུག་གིས་གཙོས་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཟུང་དུའཇུག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྒོམ་པ་དང་། རང་རྒྱལ་གྱིས་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་
གཉིས་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་ལྡོག་གི་ཚུལ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་
སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དང་། བྱ་རྒྱུད་ཀས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞིའི་སྱིྒོ་ནས་བདག་དང་ལྷ་རྗེ་ཁོལ་དུ་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་དང་།
སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱིས་བདག་དང་ལྷ་སྤུན་གྲོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་བདག་མདུན་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་གསལ་ནས་སྔགས་ཕྲེང་ཕན་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 5

ཚུན་འཁོར་བ་སོགས་དམིགས་ནས་འཕྲོ་འདུ་དང་བཅས་པའི་བཟླས་པ་བྱས་པས་མཐར་ལྷ་ཡེ་ཤེས་པ་གཤེགས་ཏེ་དོན་དམ་སྤྲོས་བྲལ་དུ་མཉམ་པར་འཇོག་པ་སྟེ་མདོར་ན་མཚན་བཅས་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་སྒོམ་པ་དང་།
རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་མངོན་བྱང་ལྔའིཚུལ་གས་ཐོག་མར་ལྷ་བསྐྱིྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་སྒོ་ནས་རང་གི་སྒོ་གསུམ་བྱེད་ལས་དག་བཅས་པ་ལྷའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་འཕྲིན་ལས་ཀ་ངོ་བོར་རྒྱས་བཏབ་ ྱི སྟེ་སྒོམ་པ་དང་། མ་ཧཱ་ཡོ་གས་ནི་སྟོང་པ་ཆེན་པོ། སང་རྙིྗེ་སྒྱུ་མ། ཕྱག་རྒྱ་གཅིག་པ། ཕྱག་རྒྱ་སྤྲོས་བཅས། ཚོམ་བུ་ཚོགས་སྒྲུབ་ཀྱི་རིམ་
པ་ལ་བརྟེན་ནས། གཙོ་བོ་སྒོང་སྐྱེས་དང་མངལ་སྐྱེས་ཀ་རྱིྟོག་པ་སྦྱོང་ཕྱིར་སྒོམ་པ་བསྐྱེད་རིམ་དང་། རྫོགས་རིམ་
རླུང་དང་ཐིག་ལེ་དང་འོད་གསལ་གྱི་རྫོགས་རིམ་རྣམས་ཀྱང་བསྒོམ་པ་དང་། རྫོགས་པ་ཨ་ནུ་ཡོ་ག་ཐབས་ལམ་
པས་གཙོ་བོ་རྫོགས་རིམ་རྩ་ཐིག་རླུང་གསུམ་གནད་དུ་བསྣུན་ནས་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། གྲོལ་ལམ་པས་མི་རྟོག་པའི་ངང་ལ་འཇོག་པ་དོན་གྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་དང་། བསྐྱེད་སྔགས་བརྗོད་པ་ཙམ་གས་ལྷའི་ ྱིདཀྱིལ་འཁོར་དུ་གསལ་བ་ཡི་གེའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པ་སོགས་བསྒོམ་ལ། རྫོགས་པ་ཆེན་པོས་ཁྲེགས་གཅོད་ཀ་ྱིཉམས་ལེན་ཅོག་བཞག་བཞི་ལ་སོགས་པ་དང་། ཐོད་རྒལ་གྱི་ཉམས་ལེན་གཟིགས་སྟངས་གསུམ་དང་བཞུགས་སྟངས་གསུམ་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་འཁྲུལ་བ་བཞི་མཐར་ཕན་པར་

ྱི བྱེད་པའོ།།

གསུམ་པ་སྤྱོད་པ་ནི།བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཕྱིར་གཤེགས་སུ་གསོལ༔ ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལམ་སྒོམ་པས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྒོ་གསུམ་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དང་སྐུ་གསུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་རློབ་ཕྱིར་རྗེས་ཐོབ་ཀྱི་སྤྱོད་
པ་གཤེགས་པ་སྟེ། འགྲོ་བ་དང་འདུག་པ་སོགས་ཀྱི་དུས་སུ་ཇི་ལྟར་སློབ་པར་གསོལ་བའམ་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི་འདི་ལྟར། ཉན་རང་གི་ཐེག་པས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་དང་དགེ་སྦྱོང་གི་ཆོས་བཞི་ལ་བསླབ་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་སྤྱོད་པ་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་བསྡུ་དངོས་བཞི། བྱ་རྒྱུད་ཁྲུས་དང་གཙང་སྦྲ་སྦྱིན་སྲེག་མཆོད་
པ་སོགས་ཕྱི་ལུས་ངག་གི་བྱ་བ་གཙོ་བོ་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀས་དེ་ཉིད་གྱིྲོགས་ཙམ་བསྟེན་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀས་འཁྲུས་སོགས་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་བྱི རྩོན་པ་དང་། མ་ཧཱ་ཡོ་གས་སྣང་གྲགས་རིག་གསུམ་ལྷ་སྔགས་ཆོས་སྐུའི་རང་བཞིན་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། དེ་བཞིན་སྤྲོས་བཅས། སྤྲོས་མེད། ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀ་ཉེ་རྒྱུའི་ ྱི སྤྱོད་པ་ལ་བསྟེན་པ་དང་། ཨ་ནུ་ཡོ་གས་སྣང་སེམས་ཐམས་ཅད་བདེ་ཆེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རོལ་པར་ཤེས་པའི་ངང་ནས་སྤྱོད་པ་བླང་དོར་བྲལ་བ་དང་། རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཨ་ཏི་ཡོ་གས་དགག་སྒྲུབ་བསལ་བཞག་དང་བྲལ་བར་སྤྱོད་པའོ།།

6 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

བཞི་བ་འབྲས་བུ་ནི། གུ་རུ་པདྨ་སིདྡྷི་ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་གུ་རུ་ཞེས་པས་ཕ་ཀུན་འབྱུང་འདྱིྲེན་པའི་ཐེག་
གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ལས། གུ་རུའི་སྒྲ་དོན་ནི་ཡོན་ཏན་ག་ཁུར་གྱིས་ལྱིྕི་བ་ལ་འཇུག་པས་ན། དེའང་ཉན་
ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོན་ཏན་ནམ་འབྲས་བུ་ནི། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་ཚུལ་དང་། གང་ཟག་
གི་བདག་མེད་རྟོགས་ཚུལ་ལས་རིམ་བཞིན་རྒྱུན་ཞུགས། ཕར་འོང་། ཕྱི ར་མི་འོང་། དྱིགྲ་བཅོམ་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་
ཐོབ་ལ། རང་རྒྱལ་གས་ཉོན་སྒྱིྲིབ་ཡོངས་རྫོགས་དང་ཤེས་སྒབ་རགས་པ་

ྲིསྤངས་ཞིང་། བདག་མེད་ཕྱེད་གཉིས་
རྟོགས་པའི་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་གཙོ་བོར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་ཐོབ་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀས་

ྱིགནས་སྐབས་ས་བཅུ་དང་མཐར་ཐུག་སྒབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ ྲིསྤངས་ཤིང་། མཁྱེན་གཉིས་ཀ་ཡེ་ ྱིཤེས་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་འབྲས་བུ་ས་བཅུ་གཅིག་པ་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀ་ས་ཐོབ་བོ།། ྱིཡང་པདྨ་ཞེས་པས་གསུང་པདྨའི་རིགས་ཀྱི་སངས་རྒྱས་སོགས་ནང་དཀའ་ཐུབ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་
འབྲས་བུ་བསྟན་ཏེ། དེའང་བྱ་རྒྱུད་ཀས་མི་ཚེ་བདུན་ནམ་བཅུ་དྲུག་ན་རིགས་གསུམ་རྱིྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་དང་། སྤྱོད་རྒྱུད་ཀྱིས་མི་ཚེ་བདུན་ནམ་ལྔ་ན་རིགས་བཞི་རྡོ་རྗེ་འཛིན་པའི་ས་དང་། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་པས་མི་ཚེ་ལྔའམ་
གསུམ་ན་རིགས་ལྔའི་སངས་རྒྱས་སུ་འགྲུབ་བོ།།
ཡང་སིདྡྷི་ཞེས་པས་ཐུན་མིན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཚེ་གཅིག་ལ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་གསང་བ་དབང་བསྒྱུར་ཐབས་
ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་བསྟན་ཏེ། དེའང་མ་ཧཱ་ཡོ་གས་རིག་འཛིན་བཞི་དང་འབྲས་ཆོས་ཉེར་ལྔའི་བདག་ཉིད་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་གོ་འཕང་དང་། ཨ་ནུ་ཡོ་གས་རྫོགས་པ་སྤྱིར་ཆུབ་ཀྱི་ས་ལ་བདེ་ཆེན་རྡོ་རྗེའི་སྐུ་སྤངས་རྟོགས་
མཐར་ཕྱིན་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། རྫོགས་ཆེན་ཨ་ཏི་ཡོ་གས་འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་ཀ་མཐར་ཐུག་པ་ཡེ་ཤེས་བླ་ ྱིམའི་ས་སྟེ་གདོད་མའི་མགོན་པོ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ངོར་འཚང་རྒྱའོ།། ཞེས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་བསྟན་པའོ།། ཡང་མཐའ་མའི་ཧཱུྃཿཞེས་པའི་དོན་ནི་གསུམ་ལ་འཇུག་སྟེ། དེའང་ཕ་ལྷ་དང་

ྱིསྦྱར་ན་ནི། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་
འབྲས་བཞི་མཐར་ཕྱིན་པ་ངེས་པ་དོན་གྱི་རྡོ་རྗེ་འཆང་ཆེན་པོ་ནི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཁྱེད་ཡིན་
ནོ་ཞེས་མཚོན་པའི་བརྡར་དེའི་ཐུགས་སྲོག་ཧཱུྃཿཡིག་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་མཐར་བཀོད་ལ། ཡང་ནང་རྣལ་འབྱོར་རང་ལ་སྦྱར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་འབྲས་བཞི་མཐར་ཕྱིན་པའི་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་མི་ལུས་ལུས་པ་མེད་པ་ཀུན་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་བདག་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་སྨོན་པའམ་གསོལ་བའོ། །ཡང་ལྷ་དང་རང་ཉིད་ཟུང་དུ་སྦྱར་ན། དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་པའི་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཁྱེད་ཀྱི་བདག་ལ་དུས་ད་ལྟ་ཉིད་དུ་མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་སྩོལ་ཅིག་ཅེས་ཤིན་ཏུ་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 7

མྱུར་བའི་ཚུལ་དུ་བསྐུལ་ཞིང་གསོལ་བའོ།།
སྦྱོང་ཚན།
ཀ༽ གཤམ་གསལ་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།
༡༽ ཚིག་བདུན་གསོལ་འདེབས་ལས། གཞི་ལྟ་བ། ལམ་སམ་པ། སྤྒོ ད་པ། འབྲས་བུ་བཅས་བསྟན་ ྱོཔའི་ཚིག་རྐང་རྣམས་མ་ནོར་བར་ངོས་འཛིན་གྱིས།
༢༽ ཨོ་རྒྱན་ཡུལ་གྱི་ནུབ་བྱང་མཚམས༔ ཞེས་པའི་ཚིག་རྐང་དེ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྟ་བ་དང་སྦྱར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན།
༣༽ པདྨ་གེ་སར་སང་པོ་ལ༔ ཞེས་པའི་ཚིག་རྐང་བྱ་སྤྡོ ད་རྣལ་འྱོ བྱོར་རྒྱུད་གསུམ་གྱི་ལྟ་བ་དང་སྦྱར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན།
༤༽ ཡ་མཚན་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བརྙེས༔ ཞེས་པའི་ཚིག་རྐང་མ་ཧཱ་ཨ་ནུ་ཨ་ཏི་གསུམ་གྱི་ལྟ་བ་དང་སྦྱར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན།
༥༽ ཁྱེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་བདག་བསྒྲུབ་ཀྱིས༔ ཞེས་པ་ལྟར་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་རྗེས་སུ་སབ་ཚུལ་ཇི་ ློལྟར་ཡིན།
༦༽ སིདྡྷི་ཞེས་པ་གང་ཡིན། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སིདྡྷི་གཅིག་ཡིན་ནམ་དེ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་གསལ་བཤད་གྱིས།

8 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

༧༽ གསོལ་འདེབས་འདིར་ཧཱུྃ་ཞེས་པ་དོན་གསུམ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་དོན་གསུམ་གང་དང་གང་ཡིན།

ཁ༽ ཚིག་བདུན་གསོལ་འདེབས་འདི་བློ་འཛིན་བྱས་ཏེ་དབྱངས་སྙན་པོའི་སྒོ་ནས་དགེ་སློབ་ཚང་མས་མཉམ་འདོན་གྱིས།

ག༽ ཚིག་བདུན་གསོལ་འདེབས་འདིའི་གསོལ་བ་འདེབས་ཡུལ་གྱི་ཆེ་བ་དང་། གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཚིག་དོན་ཉུང་བསྡུས་ཤིག་ངག་ཐོག་ནས་གཞན་ལ་བཤད་ཐུབ་པར་གྱིས།

ག༽ གཤམ་བཀོད་གྲངས་འདན་རྣམས་སློབ་ཚན་ལས་ཟུར་བཀྲེོལ་གྱིས།
ཐེག་པ་རིམ་པ་དགུ། ཤེས་བྱ་གཞི་ལྔ། བདག་མེད་གཉིས། སྐུ་གསུམ། དཀྱིལ་འཁོར་གསུམ།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 9

སློབ་ཚན་གཉིས་པ།


གསོལ་འདེབས་རྡོ་རའྗེི་ཚིག་རྐང་གི་རྣམ་བཤད་པདྨའི་

དགོངས་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ཨ�་སྭ་སྟི། དྲན་པས་གདུང་སེལ་ཡིད་བཞིན་
ནོར། །གུ་རུ་རྗེ་ལ་གུས་བཏུད་ནས།།གསོལ་འདེབས་
རྡོ་རྗེའི་ཚིག་རྐང་གི །གོ་དོན་ཉུང་ངུའི་ངག་གིས་དབྱེ།།དེའང་འདི་སྐད་ཅེས།
དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ༔ དངོས་
གྲུབ་ཀུན་བདག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཞབས༔ བར་
ཆད་ཀུན་སེལ་བདུད་འདུལ་དྲག་པོ་རྩལ༔ གསོལ་
བ་འདེབས་སོ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ༔ ཕྱི་ནང་
གསང་བའི་བར་ཆད་ཞི་བ་དང་༔ བསམ་པ་ལྷུན་
གྱིས་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས༔

ཞེས་ཨོ་རྒྱན་མཆོག་གྱུར་བདེ་ཆེན་གླིང་པའི་ཟབ་གཏེར་ལས་བྱོན་པའི་གསོལ་འདེབས་ཀུན་གྱི་ཡང་སྙིང་གུ་རུ་

རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཀྱི་རྡོ་རྗེའི་གསུང་བྱིན་རླབས་ཅན་འདིའི་དོན་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཀྲོལ་ཏེ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་རྡོ་རྗེ་གཟི་
བརྗིད་རྩལ་གྱི་གསུང་རྒྱུན་ཁོ་བོའི་རིགས་བདག་འགྱུར་མེད་ངེས་དོན་དབང་པོའི་ཞལ་ལུང་ལྟར་འཆད་པ་ལ།

10 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ཐོག་མར། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ༔ ཞེས་པ། ཕ་ལྟར་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལས་སངས་ ྱིརྒྱས་དཀོན་མཆོག་སྟེ། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་གསུམ་དུ་བྱོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀ་གསང་བ་གསུམ་

ྱིདང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བླ་མ་ནི་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །ནང་ལྟར་ན་རྩ་བ་གསུམ་ལས་བྱིན་རླབས་
ཀྱི་རྩ་བ་བླ་མ་སྟེ། དགོངས་བརྡ་སྙན་བརྒྱུད་ཀྱི་བླ་མ་མ་ལུས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྤྱིའི་གཟུགས་ནི་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་
ཉིད་ཡིན་པས་སོ། །གསང་བ་ལྟར་ན་སྐུ་གསུམ་ལས་ཆོས་ཀ་སྐུ་

ྱི སྟེ། རྣམ་པ་ཀུན་ག་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་ ྱི སྟོང་པ་
ཉིད་སྐུ་དང་ཡེ་ཤེས་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གདོད་ནས་གྲུབ་པས་སོ།།
དངོས་གྲུབ་ཀུན་བདག་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཞབས༔ ཞེས་པ། ཕྱི་ལྟར་ན་དམ་ཆོས་དཀོན་མཆོག་སྟེ། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀ་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གུ་རུའི་གསུང་བཞིན་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལས་འབྱུང་བས་སོ། །ནང་ ྱིལྟར་ན་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཡི་དམ་སྟེ། ཐུན་མོང་དང་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་མ་ལུས་པ་ཐམས་ཅད་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིད་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་སོ། །གསང་བ་ལྟར་ན་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་སྟེ། ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་མ་
གཡོས་བཞིན་དུ་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཀུན་ལ་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཟག་མེད་བདེ་བ་ཆེན་པོར་ལོངས་སྤྱོད་པས་སོ།།
བར་ཆད་ཀུན་སེལ༔ ཞེས་པ། ཕ་ལྟར་ན་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ ྱི སྟེ། ལམ་ལྔ་ས་བཅུའི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་སེལ་ཅིང་ཡོན་ཏན་འབྱུང་བ་ནི་ལམ་ག་གྱིྲོགས་དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཀྱང་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
བརྟེན་ནས་འབྱུང་བས་སོ། །ནང་ལྟར་ན་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་རྩ་བ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་སྟེ། དེ་དག་གིས་སྒྲུབ་པ་པོའི་ས་
ལམ་གྱི་བར་ཆད་སེལ་ཅིང་རྣམ་བཞིའི་ཕྲིན་ལས་ཀས་མཐུན་རྐྱིྱེན་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་
བརྟེན་ནས་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ནི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ག་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་སོ། །གསང་བ་ལྟར་ན་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ ྱི སྟེ། གདུལ་བྱ་མཆོག་དམན་བར་མ་སོ་སོའི་སྣང་ངོར་གང་འདུལ་གྱི་སྐུར་སྤྲུལ་ཏེ་བློ་དང་འཚམས་པའི་ཆོས་ཟབ་རྒྱས་
ཀ་གནད་གསང་ཐམས་ཅད་བསྟན་ནས་སྱིྨིན་ཅིང་གྲོལ་བའི་ལམ་ལ་འགོད་པའི་ཕར་རོ།། ྱིདེ་ལྟར་ཕ་ལྟར་ན་དཀོན་མཆོག་གསུམ། ནང་ལྟར་ན་རྩ་བ་གསུམ། གསང་བ་ལྟར་ན་སྐུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད། ྱིསངས་རྒྱས་ཀུན་ག་ྱིསྤྱི་གཟུགས། དམ་ཆོས་ཀུན་གྱི་འབྱུང་གནས། དགེ་འདུན་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན། རིགས་
རྣམས་ཀུན་གྱི་ཁྱབ་བདག་ཆེན་པོ་ནི། བདུད་འདུལ་དྲག་པོ་རྩལ༔ ཞེས་བྱ་བའི་གསང་མཚན་འཆང་བ་པོ་ཉིད་
དེ། ཅིའི་ཕྱིར་ན་འཇིགས་པའི་བདུད་བཞི་རང་སར་བཏུལ་ཞིང་གསང་བའི་དགྲ་གསུམ་དབྱིངས་སུ་བསད་ནས་རྟོགས་པས་བདག་བསྒྲལ། ཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་བཞི་ལ་མངའ་དབང་འབྱོར་བས་ཚར་གཅོད་རྗེས་འཛིན་གྱི་ཐུགས་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 11

རྗེ་རྒྱུན་ཆད་མེད་པས་བརྩེ་བས་གཞན་སྒྲོལ་བ་སྟེ། དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་མཐུ་སྟོབས་ཀས་

ྱིསྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་དབྱིངས་རིག་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ངང་དུ་སྒྲོལ་བའི་དྲག་པོའི་རྩལ་འཆང་བའི་ཕར་རོ།། ྱིདེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་མངའ་བའི་བླ་མ་ཉིད་ལ། གསོལ་བ་འདེབས་སོ༔ ཞེས་པ། ཕ་ལྟར་ན་མོས་གུས་གདུང་ ྱིཤུགས་དྲག་པོས་མཆོག་ཐུན་གྱི་དངོས་གྲུབ་མྱུར་དུ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་དོན་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པས་བསྙེན་པ། ནང་ལྟར་ན་སྒོ་གསུམ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཡེ་ནས་གནས་པ་ཉིད་རང་གསལ་གདབ་པའི་ཚུལ་
གྱིས་སྒྲུབ་པ། གསང་བ་ལྟར་ན་སེམས་ཉིད་སྐུ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་ལས་བླ་མ་ལོགས་སུ་མེད་པར་ཐག་བཅད་པའི་སྒོ་ནས་ཐུགས་ཡིད་བསྲེས་ཏེ་གནས་ལུགས་རང་རིག་མ་བཅོས་པའི་ངང་རང་བབས་སུ་སྐྱོང་བ་ལས་ལ་སྦྱོར་བའི་ཚུལ་གས་གསོལ་བ་གདབ་པའོ།། ྱིདེ་ལྟར་གསོལ་བཏབ་པས། བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ༔ ཞེས་པ། ལུས་ལ་བླ་མའི་སྐུས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་

ནས་ལུས་སྣང་སྟོང་སྐུ་རྡོ་རྗེ། ངག་ལ་བླ་མའི་གསུང་གིས་བྱིན་གས་བརླབས་ནས་ངག་

ྱིགྲགས་སྟོང་གསུང་རྡོ་རྗེ།
ཡིད་ལ་བླ་མའི་ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ཡིད་རིག་སྟོང་ཐུགས་རྡོ་རྗེར་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་

གསོལ། ཞེས་པའོ།།
ཕྱི་ནང་གསང་བའི་བར་ཆད་ཞི་བ་དང་༔ ཞེས་པ། བྱང་ཆུབ་སྒྲུབ་པའི་འགལ་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ལ་བར་ཆད་ཅེས་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་ཕའི་བར་ཆད་ནི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བཅུ་དྲུག་ ྱི སྟེ། ང་རྒྱལ་སའི་འཇིགས་པ། འདོད་ཆགས་ཆུའི་འཇིགས་པ། ཞེ་སྡང་མེའི་འཇིགས་པ། ཕྲག་དོག་རླུང་གི་འཇིགས་པ། གནམ་ལྕགས་ཐོག་གི་འཇིགས་པ། རྣོ་ངར་མཚོན་ཆའི་འཇིགས་པ། བཙོན་ར་རྒྱལ་པོའི་འཇིགས་པ། ཆོམ་རྐུན་དགྲའི་འཇིགས་པ། ཤ་ཟ་འབྱུང་པོའི་འཇིགས་པ། གླང་ཆེན་ཁྲོས་པའི་འཇིགས་པ། སེང་གེ་གཅན་གཟན་ག་འཇིགས་པ། སྦྲུལ་སོགས་དུག་གི་འཇིགས་པ། ྱིརིམས་སོགས་ནད་ཀྱི་འཇིགས་པ། དུས་མིན་འཆི་བའི་འཇིགས་པ། དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པའི་འཇིགས་པ། འདོད་དོན་ཉམས་པའི་འཇིགས་པ་སྟེ་བཅུ་དྲུག་དང་།
ནང་གི་བར་ཆད་ནི་བདུད་བཞི་སྟེ། བདག་འཛིན་ཕུང་པོའི་བདུད། འདོད་ཞེན་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད། བསླུ་བྱེད་ལྷའི་བུའི་བདུད། འཚོ་འཕྲོག་འཆི་བདག་གི་བདུད་དང་བཞིའོ།།
གསང་བའི་བར་ཆད་ནི་ཉོན་མོངས་པ་དུག་ལྔ་སྟེ། འདོད་ཆགས། ཞེ་སྡང་། གཏི་མུག ང་རྒྱལ། ཕྲག་དོག་སྟེ་ལྔའོ། །དེ་དག་གིས་གང་ལ་བར་དུ་གཅོད་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པས།

12 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

དེས་ན་ཕྱིའི་བར་ཆད་རྣམས་སྣང་གྲགས་རིག་གསུམ་ལྷ་སྔགས་ཆོས་སྐུའི་རོལ་པར་རྟོགས་པའི་ནུས་པས་ཞི་བ་དང་། ནང་གི་བར་ཆད་རྣམས་གཟུང་འཛིན་བདག་མེད་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་སྒྲོལ་བས་ཞི་བ་དང་། གསང་བའི་བར་
ཆད་དུག་ལྔ་ཡེ་ཤེས་ལྔར་རྟོགས་ནས་རྐྱེན་ངན་ལམ་དུ་སློང་ནུས་པས་ཞི་བའམ། ཨོ་རྒྱན་རིན་པོ་ཆེའི་གསང་བ་
གསུམ་གྱི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ནུས་པས་ཞི་བར་གསོལ་བ་གདབ་པའོ།།
བསམ་པ་ལྷུན་གྱིས་འགྲུབ་པར་བྱིན་གྱིས་རློབས༔ ཞེས་པ། བསམ་པ་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་།

མཐར་ཐུག་གི་བསམ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་ཀྱི་བར་དུ་དེ་སྒྲུབ་པའི་མཐུན་རྐྱེན་ཐམས་ཅད་ཚོགས་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཇི་སྐད་དུ། ཚེ་རིང་དེ་བཞིན་ནད་མེད་དང་། །གཟུགས་དང་སྐལ་པ་བཟང་དང་རིགས། །ནོར་དང་ཤེས་རབ་དག་དང་བདུན། །ཞེས་པ་ལྟར་ཐུན་མོང་དུ་མཐོ་རིས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བདུན་གྱིས་འཚོ་བ་དང་། ཁྱད་པར་རང་རྒྱུད་འཕགས་པའི་ནོར་བདུན་གས་ཕྱུག་པར་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ།། ྱིའཕགས་ནོར་བདུན་ནི། དད་པའི་ནོར། ཚུལ་ཁམས་ཀྲིྱི་ནོར། བརྩོན་འགྲུས་ཀ་ནོར། ཁྱིྲེལ་ཡོད་པའི་ནོར། ཐོས་
པའི་ནོར། གཏོང་བའི་ནོར། ཤེས་རབ་ཀ་ནོར་དང་བདུན། མཐར་ཐུག་གི་བསམ་པ་ནི། ྱིཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་མཆོག་
གི་དངོས་གྲུབ་ལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་གཞི་སེམས་ཅན་ཀུན་ག་སེམས་ཉིད་བདེ་གཤེགས་སྱིྙིང་པོ་ཡེ་གདོད་མ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀ་རང་བཞིན་དུ་གནས་ ྱིཀྱང་། རང་ངོ་རང་གིས་མ་ཤེས་པར་གློ་བུར་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་ཀས་

ྱིབསྒྲིབས་ནས་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་སྒྲིབ་གཉིས་ཀ་གཉེན་པོར་ལམ་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འཇུག་ ྱིགམ་བསྐྱེད་རྫོགས་ཟུང་འཇུག་ཏུ་ཉམས་སུ་བླངས་པས། འབྲས་བུ་སེམས་ཉིད་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་

པ་སྐུ་བཞི་ཡེ་ཤེས་ལྔའི་བདག་ཉིད་ཅན་དེའི་གློ་བུར་གྱི་སྒྲིབ་པ་དབྱིངས་སུ་དག་ནས་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བ་ཉིད་
མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེས་ན་དེ་ལྟ་བུའི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་འབད་ཅིང་རྩོལ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་མྱུར་བ་ཉིད་དུ་རང་བཞིན་ངང་ངམ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་

བྱིན་གྱིས་རློབས་ཤིག་ཅེས་གསོལ་བ་འདེབས་པའོ།།
མཆོག་གི་མྱུར་ལམ་ཡོངས་ཀ་ཕུལ། །ཕུལ་བྱུང་བླ་མའི་གསོལ་འདེབས་འདི། །འདི་ཕྱི ར་བདེ་ལེགས་འདོད་པ་ ྱིཀུན། །ཀུན་ནས་མོས་པས་བསྟེན་པར་བྱོས། །འདིར་འབད་དགེ་བས་བདག་གཞན་འགྲོ། །སྐྱེ་ཀུན་གུ་རུས་རྗེས་བཟུང་ནས། །དོན་གཉིས་བསམ་རྒུ་ཡིད་བཞིན་འཇོ། །ཕན་བདེའི་བཀྲ་ཤིས་རྒྱས་གྱུར་ཅིག །
ཅེས་པའང་རིགས་ལྡན་གྱི་ཤེས་རབ་མ་ཚེ་བརྟན་གཡུའི་སྒྲོན་མས་དྲིས་ཤིང་བསྐུལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། རིག་པ་འཛིན་པའི་མྱུ་གུ་འཇིགས་བྲལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེས་མོན་གྱི་སྤ་གྲོ་སྟག་ཚང་སེང་གེ་བསམ་གྲུབ་ཀྱི་ཀེའུ་ཚང་དུ་ཤར་མར་བྲིས་པ་སིདྡྷི་རསྟུ།། །།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 13

སྦྱོང་ཚན།
ཀ༽ གཤམ་གསལ་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ གསོལ་འདེབས་འདི་གཏེར་སྟོན་སུའི་གཏེར་ལས་བྱོན་པ་ཡིན། འདིའི་འགྲེལ་པ་རམ་པ་པོ་ ྩོདང་། རམ་པའི་ཚུལ། བྩོ རྩམས་པའི་གནས། རམ་པར་སྐུལ་མཁན་བཅས་ངོས་ཟུངས། ྩོ
༢༽ གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཚིག་རྐང་རྣམས་ཕྱི་ལྟར་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྦྱར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན།༣༽ གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཚིག་རྐང་རྣམས་ནང་ལྟར་རྩ་བ་གསུམ་ལ་སྦྱར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན།
༤༽ གསོལ་འདེབས་ཀྱི་ཚིག་རྐང་རྣམས་གསང་བ་ལྟར་སྐུ་གསུམ་ལ་སྦྱར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན།
༥༽ ཕྱི་ཡི་བར་ཆད་འཇིགས་པ་བཅུ་དྲུག ནང་གི་བར་ཆད་བདུད་བཞི། གསང་བའི་བར་ཆད་དུག་ལྔས་གང་ལ་བར་དུ་གཅོད་པར་བྱེད། དེ་དག་ཞི་བའི་ཐབས་གང་ཡོད།
༦༽ ཕྱི་ནང་གསང་གསུམ་གྱི་ས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་དང་། དེ་དག་བསྒོྙེན་སྒྲུབ་ལས་གསུམ་ལ་སྦྱར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན།
༧༽ བསམ་པ་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསམ་པ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་བསམ་པ་ཞེས་པ་གང་ལ་འཇོག
༨༽ བདུད་འདུལ་ར་རྡོྗེ་རྩལ་ཞེས་པ་སུའི་གསང་མཚན་ཡིན། མཚན་དེ་ལྟར་ཐོགས་ཚུལ་བྲིས།

ཁ༽ སློབ་ཕྲུག་ཚང་མས་གསོལ་འདེབས་འདི་བློ་འཛིན་བྱས་ཏེ་འཛིན་ཁང་ནང་ཉུང་མཐར་ལན་གསུམ་མཉམ་དུ་འདོན་དགོས།

14 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ག༽ གསོལ་འདེབས་དང་། བྱིན་རླབས་ཞེས་པ་ཇི་ལྟ་བུ་ལ་ཟེར། ཕན་ཚུན་བགྲོ་གང་བྱས་ཏེ་དེ་གཉླེིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་། གསོལ་འདེབས་འདིའི་འགྲེལ་པ་ཉུང་བསྡུས་ཤིག་ངག་ཐོག་ནས་བཤད་ཐུབ་པ་གྱིས།

ང༽ གཤམ་བཀོད་གྲངས་འདན་རྣམས་སློབ་ཚན་ལས་ཟུར་བཀྲེོལ་གྱིས།
དཀོན་མཆོག་གསུམ། རྩ་བ་གསུམ། འཇིགས་པ་བཅུ་དྲུག།
མཐོ་རིས་ཡོན་ཏན་བདུན། འཕགས་པའི་ནོར་བདུན། བདུད་བཞི། དུག་ལྔ།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 15

སློབ་ཚན་གསུམ་པ།


༄༅། །མན་ངག་ལྟ་བའི་ཕང་བའྲེི་མཆན་འགྲེལ་ནོར་བུའི་བང་མཛོད་

ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།
འཇམ་མགོན་མི་ཕམ་རིན་པོ་ཆེ།

ན་མོ་གུ་རུ་པདྨ་མཉྫུ་ཤྲཱི་ཡེ། དཔལ་ལྡན་སངས་རྒྱས་པདྨ་སྐྱེས། །ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་མཛོད་འཛིན་པ། །ཐེག་པ་སྣ་ཚོགས་སྟོན་པ་པོ། །ཨོ་རྒྱན་དུས་གསུམ་མཁྱེན་པས་སྐྱོངས། །འདིར་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་
གནས་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས་བསྩལ་བའི་བསྟན་བཅོས་རྩོད་པ་དང་བྲལ་བ་མན་ངག་ལྟ་བའི་ཕྲེང་བ་ཉིད་འཆད་པ་ལ་
གསུམ། ཀླད་ཀྱི་དོན། གཞུང་གི་དོན། མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་བསྟན་པ་དང༌། མཆོད་པར་བརྗོད་པའོ།།
དང་པོ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཚུལ་བསྟན་པ་རྒྱུད་དང་ལུང་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་སྤྱི་དཔལ་གསང་བའི་སྙིང་པོ་ལས། མ་རྟོགས་པ་དང་ལོག་པར་རྟོག །ཕྱོགས་རྟོགས་ཡང་དག་ཉིད་མ་རྟོགས། །འདུལ་བ་དགོངས་པ་གསང་བ་དང༌། །རང་བཞིན་གསང་བའི་དོན་རྣམས་ནི། །ཡི་གེ་སྒྲས་བཏགས་མིང་ཚོགས་ལ། །བརྟེན་པའི་ཚིག་གིས་རབ་མཚོན་ཏེ། །ཁོང་ནས་གབ་སྦས་དོན་འབྱིན་པ། །སྟོན་པ་རྡོ་རྗེའི་ཐུགས་ལ་གནས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ཟག་གི་བློ་རིམ་དང་མཐུན་པར། མ་རྟོགས་པ་འཇིག་རྟེན་ཕྱལ་པ་དང་རྒྱང་འཕེན་གཉིས། ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཕ་རོལ་མུར་རྟུག་པ་དང་མུ་ ྱི སྟེགས་གཉིས། ཕྱོགས་ཙམ་རྟོགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་བ་གཉིས། ཡང་དག་ཉིད་མ་རྟོགས་པ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལ་གནས་པའི་

16 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

བྱང་སེམས། འདུལ་བ་བྱ་བའི་རྒྱུད། དགོངས་པ་རྣལ་འབྱོར་ག་རྒྱུད། གསང་བ་རྣལ་འྱི བྱོར་ཆེན་པོའི་ཚུལ་
སྔགས་ནང་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་གཉིས། རང་བཞིན་གསང་བ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་ཏེ། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་
མ་འདས་ཀྱི་ལྟ་༷བ་ད༷ང༌། ཁྱད་པར་དུ་ཉན་རང་བྱང་སེམས་ཏེ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དང༌། བྱ་སྤྱོད་རྣལ་
འབྱོར་ཏེ་སྔགས་ཕྱི་པ་གསུམ་དང༌། བསྐྱེད་རྫོགས་རྫོགས་ཆེན་ཏེ་ནང་པ་གསུམ་བཅས་རྣམ་གྲོལ་ག་ལམ།

ྱི ཐེག༷་
པ༷་རིམ་པ་དགུ་ལ༷་སྩོག༷ས་པ་སྟེ་དེ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུའང་སྟོན་པ༷འི། རྣམ་པ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱ༷ད་པ༷ར་མཐའ་དག་
གཞུང་ཉུང་ངུར་བསྡུས༷་ཏེ་སྔོན་གྱི་ལས་ཅན་རྒྱལ་འབངས་ཉེར་ལྔ་སོགས་ཀྱིས་བརྗེད་པར་དོགས་པ༷འི་འཇིགས་
པ་སེལ་བའི་ཕར་

ྱི བསྐྱུད༷་བྱ༷ང་དུ་གུ་རུ་ཉིད་ཀྱིས་མཛད་པ་སྟེ་དོན་དང་མཐུན་པར་མཚན་བཏགས་པའོ།།
གཉིས་པ་ནི། སྒབ་པ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ ྲི བཅོ༷མ་ཞིང་རྒྱུ་འབྲས་ཕར་ཕན་གྱི་ལེགས་པའི་ཡོན་ ྱིཏན་དྲུག་དང་ལྡན༷་པས་སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་ལས་འད༷ས་པ་ཐུགས་ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་པའི་ཟུག་རྔུ་དང་བྲལ་བས་
འཇ༷ མ་ཞིང་དོན་གཉིས་ཀྱི་འབྱོར་པའི་དཔ༷ལ་དང་ལྡན་པ་རྒྱལ་སྲས་གཞོ༷ན་ནུ༷་ཡི་ཚུལ་ཅན་ཏེརྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཀྱི་
ཐེག་པ་དང་སྒོ་བསྟུན་པའི་ཤེས་རབ་ཀ་ལྷ་

ྱི ད༷ང༌། གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀ་ྱིརྡོ༷་རྗེ༷་སྤྲོས་མཚན་གང་གིས་ཀྱང་
མི་ཕྱེད་ཅིང་ཐུགས་རྗེ་མ་འགགས་པའམ་གསུང་ཆོ༷ས་ཀྱི་བདག་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་གསང་བའི་བདག་པོ་དེ་ལ་༷

ཕྱག་

འཚ༷ལ་ལོ༷་ཞེས་འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཚུལ་དང་སྒོ་མཐུན་པར་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་མཛད་པའོ།།
གཉིས་པ་ལ། ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་དང༌། བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལའང༌། ཕྱི་རོལ་པ་དང༌། ཆོས་འདི་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་བཤད་པ་གཉིས།
དང་པོ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འཇིག་པའི་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་འཇི༷ག་རྟེ༷ན་གྱི་ཁ༷མས་སམ་
ཕྱི་སྣོད་ཀྱི་རིས་ན། ནང་ཕུང་ལྔའི་རྒྱུན་བློས་མ་ཕྱེ་ཙམ་ལ་བཏགས་པའི་སེ༷མས་ཅ༷ན་ནམ་གང་ཟག་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པས་ཡང་དག་པའི་དོན་ལས་གོལ་བ་ཕྱི༷ན་ཅི༷་ལོ༷ག་གི༷་ཤེས་རབ་དང་མོས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་ལྟ་༷བ་༷

གྲངས་མེ༷ད་པ༷་ཡོད་དེ་ལོག་རྟོག་མཐའ་མེད་པའི་ཕར་རོ། །འོན་ ྱིཀྱང་དེའི་མདོ༷་རྣམ༷་པ༷་བཞི༷ར་འདུ༷ས་
ཏེ༷་དེ་ལ་རྣམ་པའི་སྒྲ་ནི་རྒྱུ་བྱེ་བྲག་འདྲ་བ་སྣང་བ་གྲངས་རྐྱེན་རྣམས་ལ་འཇུག་པ་ལས་འདིར་གྲངས་ཉིད་བཟུང་བར་བྱའོ། །དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་དང་ཐེག་པ་མེད་པས་སམ། དོན་ལ་ཞེ་འདོད་ཀྱི་གཏད་སོ་མེད་པས་༷

ཕྱལ་བ༷་
ད༷ང་བསམ་སྦྱོར་གྱི་སྟེང་ནས་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་ལ་རྩིས་མི་འཇོག་པར་རྒྱང་རིང་དུ་འཕེན་པ་ལྟར་བྱེད་པས་ན་
རྒྱང་འཕེན་ནམ་ཡང་ན་འཇིག་རྟེན་ཇི་ཙམ་ཞེས་ཚེ་འདིར་སྣང་རྒྱང་རྒྱང་ངམ་བྲེང་བྲེང་པོའི་ངོར་ཕན་པ་ཙམ་སྒྲུབ་པ་ལས་དོན་ཆེན་པོ་དང་བྲལ་བས་ན་རྒྱ༷ང་ཕ༷ན་པ་ད༷ང༌། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྒྱ་མཚོར་འབབ་པའི་ལམ་གྱི་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 17

ཆུ་རྒྱུན་གྱི་མུ་ལ་སྟེགས་བཅས་ཤིང་རྟེན་པ་སྐད་དུ་འཆད་པས་མུ་༷སྟེ༷གས་པ༷འོ། །དེ་ཡང་རྒྱང་ཕན་ཞེས་པ་སྒྲ་མ་
འདོམ་པའི་ཚེ་སངས་རྒྱས་པ་མིན་པའི་ཕ་རོལ་པ་ཐུན་མོང་ལ་འཇུག་ ྱི སྟེ། མྱང་འདས་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀ་ལྟར་ན་ཞེའམ། འཇིག་རྱིྟེན་རྒྱང་ཕན་པའི་ལྟར་ན་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། འདིར་ལྟ་བ་རྣམ་པ་བཞི་འདོམ་པའི་སྐབས་སུ་སྤྱིའི་སྒྲ་བྱེ་བྲག་ལ་འཇུག་པར་སྦྱར་ཏེ། ཇི་སྐད་གསུངས་པའི་ལྟ་བ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྦྱར་རོ། །ཡང་རྒྱན་འཕེན་ཞེས་ཕུར་བུའི་ལུགས་ཀ་རྱིྗེས་འབྲང་ཆད་པར་ལྟ་བ་རྣམས་ནི་ལོག་རྟོག་སྟེ། མུར་ཐུག་
པ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་མ་རྟོགས་པ་སྟེ། འདི་དང་ཕྱལ་བ་གཉིས་ཀྱིས་རྒྱུ་འབྲས་ཀ་དངོས་པོ་རྣམ་པར་མ་ ྱིདཔྱད་པར་འདྲ་ཡང༌། འདི་ལ་ཚེ་འདིའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་བློ་གྲོས་ཅུང་གསལ། ཅིག་ཤོས་མི་གསལ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཕྱི་མ་ནི་བདེ་འགྲོ་ཕལ་ཆེ་བའོ། །དེས་ན་འཇིག་རྟེན་འདིར་ཕན་ཅེས་པའི་སྒྲ་སྐབས་ཀས་གོ་བར་ ྱིབྱ་དགོས་ཏེ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕུར་བུ་པ་སོགས་ལ་བཟུང་ན་གཞུང་གི་དགོངས་པ་མ་ཤེས་པ་སྟེ། དེས་ན་སེནྡྷ་པའི་སྒྲ་བཞིན་དུ་ཚིག་ལ་གནས་སྐབས་ཀྱི་གོ་བ་ལེན་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཐམས་ཅད་འཆད་པ་ལ་མེད་དུ་མི་རུང་ངོ༌། །དེ་བཞིན་མུར་ཐུག་ཀྱང་འོད་སྲུང་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས། འོད་སྲུང་ངའི་བསྟན་པ་ནི་མུར་ཐུག་དགུ་བཅུ་རྩ་དྲུག་གིས་ནི་འཇིག་པར་བྱེད་མི་ནུས་ཏེ། ངའི་དགེ་སློང་ང་དང་འདྲ་བས་འཇིག་པར་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ཕ་རོལ་པ་ཐུན་མོང་དུ་བཤད་པ་དང༌། མུ་ ྱི སྟེགས་ཀྱང་རྟག་ཆད་དུ་སྨྲ་བའི་ཕ་རོལ་པ་ ྱི སྤྱི་ལ་འཇུག་ཀྱང༌། འདིར་དེ་གཉིས་རིམ་པ་ལྟར་ཆད་པ་དང་རྟག་པར་སྨྲ་བའི་ཕྱི་རོལ་པ་སྤྱི་མིང་དུ་སྦྱར་བར་བྱས་ན་སྒྲ་དོན་ལེགས་པར་འཕྲོད་ཅིང་གཞུང་འདིའི་དགོངས་པ་ཡིན་ནོ།།
དེ་ལ་ཡང་ལམ་གྱི་བཞི་མདོར་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་གནས་པ་ལ། ལ་ལས་གཞི་ནས་མ་མཐོང༌། ཁ་ཅིག་གིས་འཆིང་བུར་མཐོང༌། ཁ་ཅིག་གིས་རིན་པོ་ཆེ་ཕལ་པར་མཐོང༌། ཁ་ཅིག་གིས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མཐོང་ན། གཞི་ནས་མ་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱང༌། མཐོང་སྟངས་ཀྱི་མདོ་རིས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་འདྲ་བར་རྒྱང་ཕྱལ་གཉིས་ཡང་དག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་གནས་ལུགས་མ་རྟོགས་པས་གཅིག་ཏུ་བཞག་ལ། དེ་དག་ནི་ངན་སོང་གསུམ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་འགྲོ་བ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ལ་དཔྱོད་པ་ཙམ་ཡང་མི་ཤེས་པའི་རང་གར་བླུན་པ་ཕྱུགས་ལྟ་བུའོ། །དེ་ནི་ལྟ་བའི་
དམའ་ཤོས་ཏེ་དེ་ལས་དམན་པ་མི་སད་པས་སོ། །དེ་ལམ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཡིན་པས་ལྟ་བར་མི་རུང་ ྲིསྙམ་ན་མ་

རིག་མཚུངས་ལྡན་ག་སེམས་ཀྱིྱིས་ལྟ་བ་མ་རྟོགས་པ་ཡིན་པས། ལྟ་བ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྐབས་སུ་སྤང་བྱར་
ཤེས་དགོས་པའི་ཕར་དུའོ། །དེ་ལ་སེམས་ཅན་ཕལ་མོ་ཆེ་དེ་དག །དངོས་པོ་ལ་ཞེན་ཅིང་འཇིག་ཚོགས་ལ་ལྟ་ ྱིབ་ལ་གནས་སུ་ཟིན་ཀྱང་འདུ་ཤེས་དང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆ་ཞན་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མཚན་མར་

18 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

བཟུང་ནས་བྱེ་བྲག་མ་ཕྱེད་པའི་ལྟ་བའི་འཐིབ་པོས་ནོན་པའི་ཕྱིར་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ།།
གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཕྱལ་རྒྱང་གཉིས་བཤད་པ་ནི། དེ༷་ལ༷་༷

ཕྱལ་བ༷་ནི༷་གང་ཞེ་ན། འདི་ལྟར་ཕྱི་
ནང་གི་ཆོ༷ས་འདི་དག་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་གང་འབྱུང་བའ་ིརྒྱུ༷་ད༷ང་གང་བྱུང་བའི་འབྲ༷

ས་བུ་༷འདི་དག་ཡོ༷ད་པའམ་མེ༷ད་
པ་དག་ཏུ༷་ཡང་མ༷་རྟོག༷ས་ཏེ༷་

རང་གར་གནས་པ་སྟེ་དེ་དག་ནི་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ཀུ༷ན་ཏུ༷་རྨ༷

ོངས་པའི་མ་རིག་པ་དང་
མཚུངས་པར་ལྡན་པ༷འོ།།
རྒྱ༷ང་འཕེ༷ན་ནམ་རྒྱང་ཕན་པ་ནི༷། ཚེ༷་སྔ༷ ་༷

ཕྱི་ཡོ༷ད་

པའམ་མེ༷ད་པ་དག་ཏུ༷་མ༷་རྟོ༷གས་ཤི༷ང་ཚེ༷་གཅི༷ག་ལ༷་བཙ༷ན་ཕྱུ༷ག་
ད༷ང་མཐུ་༷སྟོ༷བས་སྒྲུབ༷་པ༷་ཡི་ཐབས་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་འབད་པར་བྱེད་པ་སྟེ༷། དེ་ཡང་རྣམ་གྲོལ་ག་སྱིྒོར་མ་གྱུར་པ་
འཇིག་རྟེན་པས་བཤད་པ། འཇིག་རྟེན་ག་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་འཚོ་ ྱི རྩིས་དང་སྲིད་སྐྱོང་དཔྱད་སོགས་དང༌། གར་ཤིའི་
ངན་སྔགས་དང་མོ་བོན་འདྲེ་མནན་ས་བདག་མཆོད་པ་གཡང་ལེན་སོགས་རང་ངམ་གཞན་ལ་བྱེད་དུ་འཇུག་པ་ལྟ་བུ་འཇི༷ག་རྟེ༷ན་པ༷འི་གས༷ང་ཚི༷ག་ལ༷་བརྟེ༷ན་པ༷འོ།།
གཉིས་པ་མུར་ཐུག་དང་མུ་སྟེགས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་ནི། མུར་ཐུ༷ ག་པ༷ ༷་ནི༷། ལྟ་ཡུལ་ཤེས་བྱའི་ཆོ༷ས་
ཐ༷

མས་ཅ༷ད་ལ་རྒྱུ༷་ད༷ང་འབྲ༷

ས་བུ་མེ༷ད་པ ༷ ༷་སྟེ༷།

དེ་ཡང་ཚེ༷་གཅི༷ག་ལ༷་སྐྱེ༷ས་པ༷འི་ཆོ༷ས་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་

ཚེ་སྔ་མའི་ལས་

ཀྱིས་མ་འཕང་བར་སྤང་ལ་ཤྭ་མོ་དང་ཆུ་ལ་ཆུ་བུར་བཞིན་གློ༷་བུར་དུ༷༷་སྐྱེ༷ས་ལ༷་མཐ༷

འ་
མར་མེ་རྒྱུན་ཆད་པ་ལྟར་
ཆ༷ད་པ༷ར་བལྟ་༷བ༷འོ།།
མུ་༷སྟེ༷གས་པ༷་ནི༷། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་དངོས་པོའི་ཆོ༷ས་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་ལ༷་

མེད་བཞིན་དུ་ཀུ༷ན་ཏུ༷་བརྟག༷་པ༷འི་བད༷ག་ནི་རྟག༷་
པ༷་ཞི༷ག་ཡོ༷ད་པ༷ར་ལྟ་༷བ༷་སྟེ༷། དེ་ལའང་རང་བཞིན་རྒྱུར་ལྟ་བས། རང་བཞིན་རྒྱུ་རྐྱེན་མེད་པ་དེའི་ངོ་བོར་ཆོས་ཀུན་གྱུར་པས་རང་བཞིན་རྣམ་པ་ཐ་མི་དད་པར་འདོད་པས་བདག་གཅིག་པུ་རིལ་པོར་འཛིན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྣང་བའི་དངོས་པོ་ཡེ་ནས་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་གཞན་མེད་པར་བལྟ་བས་རྒྱུ་མེད་པ་ལ་འབྲས་བུ་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དང་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་རྒྱུ་ལ་མ་ལྟོས་ན་འབྲས་བུ་ཇི་ལྟར་བཞག་ཅེ་ན་ཡོད་པ་ཉིད་འབྲས་བུའམ་གྲུབ་པ་སྟེ། ནམ་མཁའ་གདོད་ནས་གྲུབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་བཞིན་ཏེ། འདི་ནི་དམིགས་པ་གཅིག་པུ་ཡིན་ནོ། །རྒྱུ་འབྲས་ལོག་པར་ལྟ་བ་དང༌། ཞེས་པ་ནི་དབང་ཕྱུག་ཅེས་བྱ་བའི་གང་ཟག་གདོད་ནས་གྲུབ་པ། རྟག་པ་དེས། གཡོ་མི་གཡོའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དབང་བསྒྱུར་ཞིང་རྣམ་པར་འཕྲུལ་ལོ་ཞེས་བྱ་ཞིང༌། དབང་ཕྱུག་མཉེས་པའི་སླད་དུ་སྲོག་ཆགས་དུ་མའི་མཆོད་སྦྱིན་སོགས་བྱེད་ལ། འདི་ནི་དམིགས་པ་གཉིས་དང་ལྡན་ཏེ། དབང་ཕྱུག་རྟག་ལ་སྤྲུལ་པ་མི་རྟག་ཅེས་འདོད་པའོ། །འདིས་མི་དགེའི་ལས་ཀྱིས་མཐོ་རིས་སྒྲུབ་པས་སམ། རྒྱུ་རྟག་པས་འབྲས་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 19

བུ་མི་རྟག་པ་བསྐྱེད་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དོ། །རྒྱུ་ཡོད་ལ་འབྲས་བུ་མེད་པར་ལྟ་བ་སྟེ་ཞེས། འདིས་ནི་བྱེད་པ་པོ་རྒྱུར་ལྟ་བ་སྟེ། བདག་རྟག་པ་མཐེ་བོང་ཙམ་སོགས་རྫ་བཅག་བྱེའུ་འཕུར་བཞིན་དུ་འདོད་པ་སྟེ། འདི་ནི་དམིགས་པ་གསུམ་དང་ལྡན་ཏེ། བདག་རྟག་པ་རྒྱུའི་བྱ་བ་ཁོ་ན་བྱེད་པར་འདོད་པ་དང༌། དེས་བྱས་འབྲས་ཕུང་པོའི་ངོ་བོ་མི་རྟག་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་འདོད་པ་དང༌། འབྲས་བུ་དེ་ཡང་ཐེབས་གཅིག་གི་འབྲས་བུ་ཙམ་སྟེ་དེས་ཕུང་པོ་གཞན་སྐྱེད་པའི་རྒྱུ་མེད་ཅིང་རྒྱུན་ཆད་པའོ། །རྟག་ཆད་ཀྱི་ལྟ་བ་དེ་གཉིས་ཀ་ཁོངས་སུ་ཕྱིྱི་རོལ་པའི་
འདོད་པའི་རྟག་ཆད་ཀ་རྣམ་པ་མ་ལུས་པ་ཟད་པར་འདུའོ། །གོང་བསྟན་བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་རིག་པའི་མི་མཐུན་ ྱིཕྱོགས་སུ་གྱུར་པ་མ་རིག་པ་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་ལྟ་བའོ། །དེ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྟ་བའི་སྐབས་འདིར་ནི་ལྟ་བ་ཙམ་ཞིག་བསྟན་གྱི། ལམ་དང་འབྲས་བུ་མ་བསྟན་པ་ནི་དོན་མེད་པར་དགོངས་པར་ཟད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང༌། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཟག་མེད་ཀ་ལམ་དང་རྱིྗེས་སུ་

འབྲེལ་བ་འཇི༷ག་རྟེ༷ན་ལ༷ས་འད༷ས་པ༷འི་ལ༷མ་ལ༷འང་དབྱེ་ན་རྣམ༷་པ༷་གཉི༷ས་ཏེ༷། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱི་དང་ཀུན་
བྱང་གི་མཚན་ཉིད་རྣམས་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་སྟོན་ཅིང་དེ་ལ་སྤང་བླང་དུ་སྟོན་པ་མཚ༷ན་ཉིད༷་ཀྱི༷་ཐེ༷ག་པ༷་ད༷ང༌། ཀུན་བྱང་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་དཀལ་འཁོར་དུ་མི་ཕྱིྱེད་པར་སྟོན་པ་རྡོ་༷རྗེ༷འི་ཐེ༷ག་པ༷འོ།།
གཉིས་པ་ལ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་དང༌། སྔགས་ཀྱི་ཐེག་པའི་རྣམ་གཞག་གཉིས།
དང་པོ་ལའང་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་པ་ནི། མཚ༷ན་ཉི༷ད་ཀྱི༷་ཐེ༷ག་པ༷་ལ༷འང་སྐལ་པ་དང་མོས་པ་དབང་པོའི་བྱེ་བྲག་གིས་མཚན་ཉིད་དེ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་མ་ཞེན་གྱི་དབང་གིས་རྣམ༷་པ༷་གསུམ་༷སྟེ༷། རང་ཉིད་ཀས་གདམས་

ྱིངག་གཞན་ལས་ཉན་ཅིང་གཞན་ལ་ཐོས་པར་བྱེད་པ་ཉ༷ན་ཐོ༷ས་ཀྱི༷་ཐེ༷ག་པ༷་ད༷ང༌། སྲིད་པ་ཐ་མའི་དུས་སུ་རང་ཉིད་
ཀྱིས་བདེན་པའི་འབྲས་བུ་ཁོང་དུ་ཆུད་པ་༷

རང་ས༷ངས་རྒྱ༷ས་ཀྱི༷་ཐེ༷ག་པ༷་ད༷ང༌།

བྱང་ཆུབ་ཀ་ཕྱིྱིར་བསམ་པ་བརྟན་

པའམ་བྱང་ཆུབ་དང་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡོད་པས་༷

བྱང་ཆུབ་སེ༷མས་དཔ ༷

༷འི་ཐེ༷ག་པ༷འོ།།
གཉིས་པ་ལ། ཉན་ཐོས། རང་རྒྱལ། བྱང་སེམས་ཀྱི་ཐེག་པ་བཤད་པ་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ནི། དེ་ལ་ཉ༷ན་ཐོ༷ས་ཀྱི༷་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་རང་ལམ་ག་ྱིཐེ༷ག་པ༷་ལ༷་ཞུ༷གས་པ༷་ཡི་གང་ཟག་རྣམ༷ས་ཀྱི༷་ལྟ་༷བ༷་ནི༷་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀས་བཅད་པ་ལྟར་མོས་པས་ངེས་པའོ། །འདིར་ལྟ་སྱིྒོམ་འབྲས་བུ་གསུམ་དུ་སྟོན་ཏེ། དེ་ལ་ལྟ་བ་ཡང༌། ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོ༷ས་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་ལ་ཕྱི་རོལ་མུ་༷
སྟེ༷གས་པ༷་ལ༷་སོ༷གས་པ༷ས་མེད་པ་ལ་རྟག་པར་སྒྲོ༷་བཏགས་པ་དང༌། ཡོད་པ་ལ་མེད་པར་སྐུར༷་པའི་རྣམ་པ་ཅན་

20 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ག་ྱིཀུ༷ན་ཏུ༷་བརྟག༷་པ༷་ཡེ༷་མེ༷ད་པ༷འམ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཆ༷ད་པ༷འི་ལྟ་༷བ༷་ད༷ང༌། རྟག༷་པ༷་ལ༷་སྩོ༷གས་པ༷འི་ཡོ༷ད་པ༷ར་ལྟ་༷བ༷་ནི༷་ཐ༷

ག་པ༷་ལ༷་སྦྲུ༷ལ་དུ༷་མཐོ༷ང་བ༷

་ཡི་སྦྲུལ་བཞི༷ན་དུ༷་མེ༷ད་དེ༷། སྣང་གཞི་ཐག་པ་ལྟ་བུའི་ཕུང་པོ་༷ད ༷ ༷ང་ཁ༷མས་
ད༷ང་སྐྱེ་༷མཆེ༷ད་ལ༷་སོ༷གས་པ༷འི་བདག་ཉིད་ནི་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སོགས་བེམ་པོ་ནི་རགས་པར་སྣང་བའི་རྒྱུ་འབྱུ༷ང་བ༷་ཆེ༷ན་པོ༷་བཞི༷འི་རྡུལ༷་ཕྲ༷་ར༷བ་ད༷ང༌།

ནང་གི་རྣམ༷་པ༷ར་ཤེ༷ས་པ༷་སྐད་ཅིག་མ་ནི༷་དོ༷ན་ད༷མ་པ༷ར་རམ་བདེན་
པར་ཡོ༷ད་པ༷ར་ལྟ་༷ཞི༷ང༌། འདི་ལ་བྱེ་སྨྲ་དང་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས་པོ་སྔ་མས་འདུས་མ་བྱས་རྟག་པར་འདོད་པ་དང༌།
ཕྱི་མས་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་བཞིན་གཏན་མེད་དུ་འདོད་པ་སོགས་ནང་ཅུང་མི་མཐུན་ཞིང་བྱེ་སྨྲ་ལའང་སོ་སོའི་འདོད་པ་ཕྲ་མོ་མི་མཐུན་པ་མང་ཡང༌། དོན་དུ་རྡུལ་དང་སྐད་ཅིག་བདེན་པར་ཁས་ལེན་པ་འདྲ་བས་གཅིག་ཏུ་བཞག་གོ། བསྒོམ་པ་བསམ་གཏན་གྱི་རིམ་པ་དང༌། སྡུག་ཀུན་འགོག་ལམ་སྟེ་འཕ༷གས་པ༷འི་བདེ༷ན་པ༷་བཞི༷་བསྒོ༷མས་པ༷་སྟེ།
དེ་ཡང་ངོ་བོ་ཇི་ལྟ་བ་ཡིན་པས་ཕན་ཅི་ལོག་མེད་པས་བདེན་ལ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིྱིས་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའམ་

འཕགས་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཀྱང་ངོ༌། །བདེན་པ་དེ་དག་ཀྱང་ཁམས་གསུམ་ག་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་ ྱིནས་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་ཚུལ་ཅན་དུ་གོམས་པ་དང༌། ནམ་ཞིག་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་རང་བཞིན་
ཅན་གྱི་ཡེ་ཤེས་མཐོང་བའི་ལམ་སྐྱེ་ཞིང༌། དེ་ནས་རི༷མ་གྱི༷ས་ཁམས་གསུམ་ས་དགུའི་ཉོན་མོངས་པ་སྒོམ་སྤང་རྣམས་རིམ་པར་སྤང་སྟེ། དེ་ཡང་འདོད་ཉོན་དགུའི་རྣམ་པ་གསུམ་པ་བཞི་པ་ཡན་ཆད་ལས་གྲོལ་བ་རྒྱུན་ཞུགས། དྲུག་པ་སྤང་པ་ལན་གཅིག་ཕར་འོང༌། དགུ་པ་ ྱིསྤངས་པ་ཕར་མི་འོང༌། སྱིད་

ྲི རྩེའི་ཉོན་མོངས་པ་མ་ལུས་པ་སྤངས་
པ་དགྲ་བཅོམ་སྟེ་འབྲ༷

ས་བུ་རྣམ༷ ༷་པ༷་བཞི༷་འགྲུ༷བ་པ༷་ཡི༷ན་ནོ༷།།

གཉིས་པ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ངོ་བོ་འདུས་མ་བྱས་པའི་མཚན་ཉིད་དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་གྱི་
ཐེག་པ་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྟ་བ་ནི། ཆོ༷ས་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་ལ༷་མུ་༷སྟེ༷གས་ལ༷་སོ༷གས་པ༷ས་སྒྲོ༷་ད༷ང་སྐུར༷་པ༷འི་
ཀུ༷ན་ཏུ༷་བརྟག༷་པ༷འི་བད༷ག་རྟག༷་པ༷་ད༷ང་ཆ༷ད་པ༷་ལ༷་སོ༷གས་པ༷་མེ༷ད་པ༷ར་ལྟ་༷བ༷་ཉ༷ན་ཐོ༷ས་ད༷ང་མཐུན་ཞི༷ང༌། དེ༷་ ༷ ལ༷ས་ཁྱ༷ ད་པ༷ར་དུ༷་ཕུང་པོ་ལྔ་ལས་གཟུགས་ཀ ༷ ྱི༷་ཕུང་པོ༷འ ༷

ི་སྐྱེ་མཆེད་དང་ཁམས་ལས་གཟུགས་ཅན་བཅུ་དང་ཆོ༷ས་
ཀྱི་ཁམས་ཀྱི༷་༷

ཕྱོགས་གཅི༷ག་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མིན་པའི་གཟུགས་ཏེ་མདོར་ན་གཟུགས་ཀྱི་ཕུང་པོར་གཏོགས་
པའི་ཆོས་ལ༷་བད༷ག་མེ༷ད་པ༷ར་རྟོ༷གས་ཤི༷ང་དེ་གོམས་པས་ནམ་ཞིག་སྲིད་པ་ཐ་མར་༷

རང་བྱ༷ ང་ཆུབ་ཀ༷ ྱི༷་འབྲ༷

ས་བུ་༷

ཐོ༷བ་པ༷འི་དུ༷ས་ན༷འང་ཉ༷ན་ཐོ༷ས་ལྟར༷་དགེ༷་བའི༷་བཤེ༷ས་གཉེ༷ན་ལ༷་མི༷་ལྟོ༷ས་པ༷ར། ཇི་ལྟར་སྒོམ་པའི་ཚུལ། སྔོ༷ན་དཀར་པོ་རྣམ་པར་མཐོང་བའི་ས་སོགས་སུ་སངས་རྒྱས་ལ་བསྟེན་ཅིང་སྦྱངས་པ་གོ༷མས་པ༷འི་ཤུ༷གས་ཀྱི༷ས་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 21

བདེན་བཞིའི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་རྟེ༷ན་ཅི༷ང་འབྲེ༷ལ་བ༷ར་འབྱུ༷ང་བ༷་ཡ༷ན་ལ༷ག་བཅུ་གཉི༷ས་ཀ ༷ ྱི༷་དོན་རྟོགས་ཏེ། དེ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་བདུན་སྡུག་བདེན་ཉོན་མོངས་གསུམ་དང་ལས་གཉིས་ཀུན་འབྱུང༌། ཀུན་ཉོན་དེ་དག་བྲལ་བ་འགོག་བདེན། དེར་འགྲོ་བའི་ལམ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་རྟོགས་ནས་གོམས་པ་ལམ་མོ། །རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་ཡན་
ལག་བཅུ་གཉིས་རེ་རེ་ལའང་བཞི་བཞི་ལྡན་ཏེ། དེ་དག་རང་གི་བདག་ཉིད་ཐོབ་པ་སྡུག་བདེན། དེ་དག་གཅིག་རྐྱེན་གཅིག་གིས་འགྲུབ་པ་ཀུན་འབྱུང༌། གཅིག་འགག་པས་གཅིག་འགོག་པ་འགོག་བདེན། དེ་དག་འགོག་པའི་
ཕྱིར་དེ་ཉིད་ཕན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྱིྒོམ་པ་ལམ་སྟེ། དེ་ལྟར་ན་བདེན་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ཀྱང༌། ཡན་ལག་རེ་རེ་ལ་འབྱུང་བས། །ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་བརྒྱ་དགུ་བཅུ་རྩ་གཉིས། སྟན་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྐྱེས་ནས་༷

རང་བྱ༷ ང་ཆུབ་ཀ༷ ྱི༷་འབྲ༷

ས་བུ་ཐོ༷བ་བ ༷ ོ༷། །

དེ་ལྟ་བུའི་སྒོ༷་ན༷ས་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཉིད་ཟ༷བ་མོ༷འི་
དོ༷ན་རྟོ༷གས་ཏ༷

ེ། དེ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་ངག་ཤིན་ཏུ་འགོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་ཀྱང༌། བརྗོད་དུ་མེད་
དོ་སྙམ་པའི་འདུ་ཤེས་ནི་འཇུག་སྟེ་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་མ་སྤངས་པས་སོ། །དེ་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་ནི་ཀུན་ག་ལམ་

ྱིཐུན་མོང་སྟེ། ཉན་ཐོས་པས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པས་ཕ་རོལ་པས་རྒྱུ་འབྲས་ལ་ལོག་ ྱིཔར་རྟོག་པ་སེལ། རང་རྒྱལ་གས་དེ་ལས་ཟབ་ཏུ་རྱིྟོགས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀ་ངོ་བོ་གཟུང་བའི་དོན་དུ་ཡང་མེད་པར་ ྱིརྟོགས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པས་དེ་བས་ཀྱང་ཟབ་ཏུ་རྟོགས་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་ཀ་དངོས་པོ་འཛིན་པའི་བདག་ཏུ་ཡང་ ྱིམེད་པར་རྟོགས། དབུ་མ་པས་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་དངོས་པོ་རང་རིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡང་མེད་པར་རྟོགས་པས་སྤྲོས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའོ། །དེ་ལྟར་ལམ་སྒོམ་ཚུལ་བསྟན་ནས། འབྲས་བུ་ནི། ཚོགས་ན་སྤྱོད་པ་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་བྱང་ཆུབ་ཀ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ།། ྱིགསུམ་པ་ནི། བྱ༷ང་ཆུབ་སེ༷མས་དཔ ༷ ༷འི་ཐེག་པ་ཞེས་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་སྨོས་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་ནི་གསང་སྔགས་དང་བྱེ་བྲག་མེད་པས་སྔགས་ཕར་ཕྱིན་གཉིས་ཀ་ཐེག་པ་ཆེན་པོར་གཅིག་ཀྱང༌། ལམ་གས་

ྱི བྱེ་བྲག་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་

མཚན་ཉིད་ཀ་ྱིཐེ༷ག་པ༷་དེ་ལ༷་ཞུ༷གས་པ༷་རྣམ༷ས་ཀྱི་༷ལྟ་༷བ༷་ནི༷། ཀུ༷ན་ན༷ས་ཉོ༷ན་མོ༷ངས་པ༷་འཁོར་བ་རྒྱུ་འབྲས་དང་བཅས་པ་ད༷ང༌། རྣམ ༷་པ༷ར་བྱ༷ ང་བ༷འི་ཆོ༷ས་མྱང་འདས་རྒྱུ་འབྲས་དང་བཅས་པ་དེ་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་དོ༷ན་ད༷མ་པ༷ར་ནི༷་
བདེན་པའི་༷

རང་བཞི༷ན་དུ་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེ༷ད་པ༷་ཡི༷ན་ལ༷། དེ་ཡང་དོན་དམ་རང་གི་ངོ་བོ་ནི་སྤྲོས་པ་དང་བྲལ་
བ་ལ་བྱ་སྟེ། སྒྲ་དོན་ཡེ་ཤེས་དམ་པའི་ཡུལ་ཡིན་པས་སམ་ཐོབ་བྱ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་དམ་པ་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དེ། འདི་ལ་དབྱེ་ན་སྤྲོས་པ་ཕྱོགས་རེ་ཆད་པ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ་དང༌། སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་

22 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ཡོངས་སུ་ཞི་བ་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་པའི་དོན་དམ་གཉིས་སུ་ཡོད་དོ། །ཀུན་རྫོབ་ནི་འཁྲུལ་པའི་ཤེས་པ་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་དོན་ལ་སྒབ་པས་སམ་གྲིློ་བུར་འཁྲུལ་པའི་བློས་བརྫབས་ཤིང་བརྟགས་ཏེ་རྣམ་
པར་བཞག་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བརྗོད་དེ། དབྱེ་ན་ཡང་དག་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ཡོད། ཀུ༷ན་རྫོ༷བ་དེའི་དབང་དུ༷་བདེན་མེད་ཀྱི་སྣང་བ་སྒྱུ༷་མ༷་ཙ༷མ་དུ༷་སྣང་སྟེ། འདིར་ཙམ་སྒྲས་ཡང་དག་པར་གྲུབ་པ་གཅོད་དོ། །སྣང་
ཙམ་པོ་དེའི་ངོར་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་མེད་ཅེས་སྐུར་པ་གདབ་ཏུ་མི་རུང་བས་སྤྱོད་ཡུལ་ཡོངས་སུ་དག་མ་དག་སོགས་སོ༷་སོ༷འི་མཚ༷ན་ཉི༷ད་མ༷་འདྲེ༷ས་པ༷ར་ཡོ༷ད་དེ༷་རང་འཇལ་བྱེད་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཚད་མའི་
ངོར་གྲུབ་པས་སོ། །དེ་ལྟར་གནས་སྐབས་ཚད་མ་གཉིས་ཀྱི་ངོར་ངེས་པར་བྱ་བ་དང༌། མཐར་ཐུག་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་སྤྲོས་བྲལ་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་དུ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་སྒོམ་པའི་ལམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་དམ་པར་གྱུར་ཅིང་མཐར་ཕྱིན་པ་ནི་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས། དེས་ཟིན་པའི་སྦན་སོགས་དགེ་བའི་ཆོས་བཅུ་ལ་ ྱི ཕ༷་རོ༷ལ་དུ༷་ཕྱིན༷་པ༷་བཅུ་༷

ཞེས་བྱ་སྟེ།
འདི་ལ་ཕར་ཕན་གྱི་ྱིསྒྲ་ཤེས་རབ་ལས་འདས་ཏེ་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་སྤྲོས་བྲལ་ལ་བྱ་སྟེ་འདི་ཕ་རོལ་
དུ་ཕན་པས་དང༌། འདིར་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་དུ་ཕྱི ན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བརྱིྗོད་དེ་ལམ་ལ་སྦྱར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྤྱོད༷་པ༷འི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲ༷

ས་བུ་ས༷༷

་བཅུ་༷

པོ་རི༷མ་གྱི༷ས་བགྲོ༷ད་པ༷འི་མཐ༷

ར་

མཐར་

ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཉན་རང་སོགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་དང་མི་འཇིགས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡོན་ཏན་
གྱི་ཚོགས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་༷

བླ་ན༷་མེ༷ད་པ༷འི་བྱ༷ང་ཆུབ་ཏུ༷

༷ ་འགྲུ༷བ་པ༷ར་འདོ༷ད་
པ༷་ཡི༷ན་ནོ༷།།

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྡོ་༷རྗེ༷་ཐེ༷ག་པ༷་དེ་ལ༷འང་དབྱེ་ན་རྣམ༷་པ༷་གསུམ་༷སྟེ༷། ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་ཡིན་མོད་ཀྱི་ཕྱིའི་གཙང་སྦྲ་དང་དཀའ་ཐུབ་སོགས་ཀྱི་བྱ་བ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དངོས་
གྲུབ་མི་ཐོབ་པར་འདོད་པ་༷

བྱ་བ༷འི་རྒྱུ༷ད་ཀྱི༷་ཐེ༷ག་པ༷་ད༷ང༌། ཕའི་བྱ་བ་དང་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཉིས་ཀས་གྲུབ་ ྱིཔར་འདོད་པ་གཉི༷ས་ཀ༷འི་རྒྱུ༷ད་ཀྱི༷་ཐེ༷ག་པ༷་ད༷ང༌། ཕྱིའི་བྱ་བ་ལ་མ་ལྟོས་ཀྱང་ནང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འབའ་ཞིག་
གིས་གྲུབ་པར་འདོད་པ་རྣལ༷་འབྱོ༷ར་རྒྱུད་ཀྱི༷་ཐེ༷ག་པ༷འོ།།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 23

གཉིས་པ་ལ། བྱ་རྒྱུད། སྤྱོད་རྒྱུད། རྣལ་འ བྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་པར་གཞག་པ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། དེ༷་ལ༷་བྱ༷་བ༷འི་རྒྱུ༷ད་ཀྱི༷་ཐེ༷ག་པ༷་ལ༷་ཞུ༷གས་པ༷་རྣམ༷ས་ཀྱི༷་ལྟ་༷བ༷་ནི༷། དོ༷ན་ད༷མ་པ༷ར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་སྐྱེ༷་འག༷ག་མེ༷ད་པ༷་ལ༷ས། ཀུ༷ན་རྫོ༷བ་ཏུ༷་ལྷའི༷་གཟུགས་ཀ ༷ ྱི༷་སྐུར༷

་སྒོ༷མ་ཞི༷ང་ཞེས་བྱང་ཆུབ་ཀ་སེམས་ ྱིདང་དེཉིད་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ནི་དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྣོད་དུ་བཤད་དོ། །དེ་ལ་དེ་ཉིད་གསུམ་ནི། བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང༌། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང༌། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ། དེ་གསུམ་གས་རིམ་པར་འཁོར་བའི་ ྱིཆོས་ཀ་རང་བཞིན་དང༌། མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཚན་ཉིད་དང༌། དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཀྱིྱི་མཚན་ཉིད་རྣམས་བསྡུས་པ་སྟེ། དེ་ལ་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཕུང་ལྔའི་དོན་བློས་རྣམ་པར་མ་ཕྱེ་ཙམ་ནི་བདག་ཡིན་ལ། དེའི་དེ་ཉིད་ནི་ཉན་ཐོས་དང་སྒོ་བསྟུན་ན། མུ་སྟེགས་པས་བརྟགས་པའི་བདག་དང་བདག་གི་དང་རྟག་ཆད་སོགས་ཀུན་ཏུ་བརྟགས་པས་སྟོང་པ། ཕུང་སོགས་ཀ་ཆོས་ཙམ་མེད་པར་སྐུར་བ་གདབ་ཏུ་མི་རུང་བའོ། །རྣལ་འྱི བྱོར་སྤྱོད་པས་ནི། ཉན་ཐོས་ཀས་བྱིརྟགས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཀུན་བརྟགས་ཀས་

ྱི སྟོང་པ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རང་
རིག་པ་ཙམ་མེད་པར་སྐུར་པ་གདབ་ཏུ་མི་རུང་བ་ཙམ་མོ། །དབུ་མ་པས་ནི། སེམས་ཙམ་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་བརྟགས་པས་ཀྱང་སྟོང་སྟེ་སྤྲོས་པའི་མཚན་མ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཞི་བ་ཉིད་དུ་འདོད་པའོ། །ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་ཆོས་ཉིད་དང་སྒྲ་ལ་སོགས་པ་གསང་སྔགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལྷ་དྲུག་ཏུ་གྲགས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ཡང་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གསེར་ག་གྱིླེགས་མ་ལྟ་བུ་ལ། ལྷའི་དེ་ཉིད་དངུལ་ཆུ་ཞུན་མ་
ལྟ་བུས་བགོས་ཏེ་སླར་བསྒོམ་པར་བཞེད་དོ། །བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ནི་དེ་ཉིད་གསུམ། གཟུགས་བརྙན་
ཆེན་པོ་གསུམ། དམིགས་པ་གསུམ། ཡན་ལག་བཞི་ལྡན་ཏེ། དེ་ལ་དེ་ཉིད་གསུམ་ནི་ཡེ་ཤེས་མིང་གཟུགས་གསུམ་ཏེ། དེ་ཡང་དོན་དམ་པར་ལྷའི་ཆོས་ཉིད་དག་པ་དང་བདག་གི་ཆོས་ཉིད་མ་དག་པ་གཉིས་རང་བཞིན་བྱེ་བྲག་མེད་པར་རྟོགས་ནས། དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་པ་སྟེ། ལྷའི་ཡེ་ཤེས་རང་རིག་དག་པ་དང་བདག་གི་ཤེས་པ་རང་རིག་མ་དག་པ་གཉིས་རང་བཞིན་དབྱེར་མེད་པ་དང༌། དེ་བཞིན་དུ་ལྷའི་སྐུ་དང་གསུང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་སྣང་བ་དང༌། རང་གི་ལུས་དང་ངག་ཁྱད་པར་ཅན་མིན་པར་སྣང་བའང་བྱེ་བྲག་མེད་པར་ཤེས་ཏེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཏུའང་ལྷར་བསྒྱུར་ཞིང་བསྐྱེད་དེ་བསྒོམས་པས། འཁྲུལ་པ་དག་པ་ཉིད་འབྲས་བུའི་ངོ་བོར་ལྷར་གྲུབ་པར་ལྟ་བའོ། །གཟུགས་བརྙན་ཆེན་པོ་གསུམ་ནི། ཚུལ་དེ་དང་མཐུན་པར་བསྒོམ་པ་སྟེ་སྐུ་མཚན་དཔེར་གསལ་བ་སྐུའི༷་གཟུགས་བ ༷ རྙན༷། དེའི་ཐུགས་ཀར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀ་ྱིརྟགས་ཟླ་དཀྱིལ་བསྒོམ་པ་ཐུགས་ཀྱི་

གཟུགས་བརྙན། དེ་ལ་སང་པོ་བཀོད་པ་གསུང་གི་གཟུགས་བྙིརྙན་ནོ། །དམིགས་པ་གསུམ་ནི་བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་

24 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

དུས་སུ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའ་མདུན་དུ་དམིགས་པ་ལ། གཟུགས་བརྙན་གསུམ་པོ་དེ་ཀུན་ཀྱང་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས་དམིགས་པ་གསུམ་མོ། །ཡན་ལག་བཞི་ནི། དམིགས་པ་གསུམ་བདག་དམ་ཚིག་སེམས་དཔའ་ཟློས་པ་པོ་དང་བཞི་ཆར་ཡང་བཟླས་བརྗོད་ཀ་ཡན་ལག་རེ་རེ་ཡིན་པས་བཞིའོ། དམིགས་པ་གཉིས་དང་ཡན་ ྱིལག་གསུམ་སོགས་དེ་ཡིས་བསྡུས་པར་ཟད་དོ། ། དེས་ན་རང་ཉིད་ལྷར་མིན་ཀྱང་རྒྱུ་རྐྱེན་གས་ནམ་ཞིག་འགྱུར་ ྱིསྣང་བས་རྒྱུད་དེ་ལྷར་ལྟ་བའོ། །དེའི་གྲོགས་སུ་རིགས་གསུམ་གང་ལ་མོས་པའི་སྐུའི་གཟུགས་བརྙན་བྲིས་སམ་བླུགས་མ་དང༌། རིགས་གསུམ་ཐུགས་ཀ་གཟུགས་བྱིརྙན་ནམ་མཚན་མ་དང་སྟེ། འཆིང་བ་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་
རྒྱ། འཛིན་པ་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ། བསམ་པ་དམ་ཚིག་གི་ཕྱག་རྒྱ་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྣལ་འབྱོར་པས་རྡོར་
དྲིལ། གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་སེམས་དཔའི་ཐུགས་མཚན་པདྨ་རྡོ་རྗེ་རལ་གྲི་སོགས། གསུམ་པ་དམ་ཡེའི་ཐུགས་ ༷
མཚ༷ན་བསྒོམ་པ་ལ་བྱའོ། །གསུང་གི་གཟུགས་བརྙན་བཟླ༷ས་བརྗོ༷ད་ད༷ང་སྟེ། འདི་ལ་ངེས་པ། བར་མ་ཆད་པ། ཚང་བ་གསུམ། དང་པོ་ཇི་ལྟར་དམ་བཅས་པ་ལྟར། གཉིས་པ་བཟླ་ཚེ་གཡལ་ལུ་མི་ཚིག་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་
མེད་པ། གསུམ་པ་གྲངས་མཐར་ཕན་པའོ། །ཕྱི འི་ ྱིསྤྱོད་ལམ་ཕྱི་ནང་གི་ཁྲུས་སོགས་སྤྱོད་ཡུལ་དག་པའི་གཙ༷ང་
སྦྲ༷་ད༷ང༌། བྱ་བ་དང་འཇུག་པའི་དུ༷ས་ཚི༷ག་ད༷ང༌། གཟ༷འ་ཕུར་བུ་སོགས་ད༷ང་རྒྱུ༷་སྐར༷་རྒྱལ་ལ༷་སོ༷གས་རྩིས་ཀྱི་

ལ་ཉེ་ཐམས་ཅད་པ༷་གཙོ༷་བོ༷ར་ཕའི་ྱིཡོ༷་བྱ༷ད་ད༷ང༌། རྒྱུ༷་ལྟ་བ་དང་རྐྱེ༷ན་ཕྱི་ནང་གི་ཡོ་བྱད་སོགས་ཚོ༷གས་པ༷འི་མཐུ་༷
ལ༷ས་དངོས་གྲུབ་འགྲུ༷བ་པར་འདོད་པ༷འོ། །འདིར་དོན་དམ་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྷར་བསྒོམ་པའི་ཚུལ་སོ་སོ་ཙམ་བསྟན་གྱིས། ཀུན་རྫོབ་ཀ་ྱིསྤྱོད་ཡུལ་ལ་དག་མ་དག་ཇི་ལྟར་བལྟ་བའི་ཚུལ་དང༌། འབྲས་བུའི་
ཁྱད་པར་དག་ནི་མ་གསུངས་ཏེ། འདིའི་དགོངས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྷར་བསྒོམ་མོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཉིད་ཀྱིས།

ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ལྷར་བལྟའོ་ཞེས་སྨོས་མི་དགོས་ཏེ། ལྟ་བས་ཇི་ལྟར་བཅད་པ་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གས་གོམས་ ྱིཔར་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ལྟ་བ་དང་སྒོམ་པ་ནི་འགལ་དུ་མི་རུང་སྟེ། རིག་པ་དང་རྐང་པར་ལྡན་དགོས་
པའི་ཕར་དང༌། གསང་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་དམིགས་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ ྱི སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕར་རོ། །གྲུབ་ ྱིཔའི་འབྲས་བུ་ནི། ཐུན་མོང་གི་ལས་དང་དངོས་གྲུབ་དག་མི་མཐུན་ཡང༌། མཆོག་གི་དངོས་གྲུབ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཚུངས་པས་གུད་དུ་མ་སྨོས་སོ།།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 25

གཉིས་པ་ནི། གཉི༷ས་ཀ༷འི་རྒྱུ༷ད་ཀྱི༷་ཐེ༷ག་པ༷་ལ༷་ཞུ༷གས་པ༷་རྣམ༷ས་ཀྱི༷་ལྟ་༷བ༷་ནི༷་དོ༷ན་ད༷མ་པ༷ར་སྐྱེ༷་འག༷ག་མེ༷ད་པ༷་ལ༷ས་ཀུ༷ན་རྫོ༷བ་ཏུ༷་ལྷའི༷་གཟུགས་ཀ ༷ ྱི༷་སྐུར༷

་བསྒོ༷མ་ཞི༷ང་དེ༷་ཉི༷ད་རྣམ༷་པ༷་བཞི༷་ད༷ང་ལྡན༷་པ༷ར་བསྒོ༷མ་པ༷འི་ཏི༷ང་ངེ༷་
འཛི༷ན་ཞེས་བདག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང༌། ལྷའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དང༌། ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད། བཟླས་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཞི། དང་པོ་ནི་བདག་དམ་ཚིག་པར་བསྐྱེད་པའོ། །གཉིས་པ་ཡེ་ཤེས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་སྨིན་ཐད་

བཞུགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། བདག་མདུན་གྱི་ཐུགས་ཀ་ན་ཟླ་བ་དང་ཡིག་འབྲུ་བཀླག་སྔགས་བཀོད་པའོ། ། བཞི་པ་ནི་དབུགས་དང་སྤྲད་དེ་ཕར་འཕྲོས་ཐུགས་དམ་བསྐུལ། ཚུར་བྱུང་དངོས་གྲུབ་སྩོལ་བའི་དམིགས་པ་དང་བཅས་སྐྱོན་བཅུ་སྤང་ལ་བཟླས་པའོ། །ནང་གི་ཏིང་འཛིན་དེ་ད༷ང༌། ཕྱིའི་ཡོ༷་བྱ༷ད་ད༷ང་རྒྱུ༷་རྐྱེ༷ན་ཚོགས་པ་དང་དམ་
ཚིག་མ་ཉམས་པ་ལ༷་སྩོ༷གས་པ༷་གཉི༷ས་ཀ༷་བསྟེ༷ན་པ༷་ལས་ཐུན་མོང་གི་གྲུབ་པ་དང་མཆོག་གི་རིགས་བཞི་རྡོ་རྗེ་འཆང་གི་ས་འགྲུ༷བ་པར་འདོད་པ༷འོ།།
གསུམ་པ་ལ་བསྟན་བཤད་གཉིས་ཀྱི། དང་པོ་ནི། ཆོས་ཉིད་ཀ་དོན་ལ་རེག་པ་ ྱི རྣལ༷་འབྱོ༷ར་རྒྱུ༷ད་ཀ་ཐེག་པ་ ྱི ལ༷་ཞུ༷གས་པ༷་རྣམ༷ས་ཀྱི༷་ལྟ་༷བ༷་ནི༷་རྣམ༷་པ༷་གཉི༷ས་ཏེ༷། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བདག་དང་སངས་རྒྱས་མཉམ་པར་མི་ལྟ་བ་དང༌། སྤྱོད་པ་མཉམ་པའི་བརྟུལ་ཞུགས་དང་དུ་མི་ལེན་པ་ནི་རྣལ༷་འབྱོ༷ར་ཕྱི༷་པ༷་སྟེ་བསྲུང་མེད་ཀྱི་དམ་ཚིག་ཉམས་སུ་ལེན་མི་ནུས་པར་ཐུན་མོང་གི་སྡོམ་པ་རྣམས་དང་མ་བྲལ་བས་སམ་སྒོ་གསུམ་གསང་གསུམ་དུ་བསྒོམས་ནས་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་དུ་མི་འགྱུར་བས་ན་ཐུབ༷་པ༷་རྒྱུ༷ད་ཀྱི༷་ཐེ༷ག་པ༷་ད༷ང༌། གོང་ལས་བཟློག་སྟེ་རྣལ༷་འབྱོ༷ར་
ན༷ང་པ༷་ཅིར་སྣང་བདེ་བ་ཆེན་པོར་དབང་སྒྱུར་བའི་ཐ༷

བས་མཁས་ཀྱི་རྒྱ༷

ུད༷་ཀྱི༷་ཐེ༷ག་པ༷འོ།།

གཉིས་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་ཕྱི་རྒྱུད་དང༌། བླ་མེད་རྒྱུད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས། དང་པོ་ནི། དེ༷་ལ༷་རྣལ༷་འབྱོ༷ར་ཕྱི༷་པ༷་ཐུབ་པ༷ ༷འི་རྒྱུད༷་ཀྱི་༷ཐེ༷ག་པ༷་ལ༷་ཞུ༷གས་པ༷་རྣམ༷ས་ཀྱི༷་ལྟ་༷བ༷་ནི༷། ཀྲི་ཡ་ལྟར་ཕྱི༷འི་ཡོ༷་བྱ༷ད་ལ༷་གཙོ༷་བོ༷ར་མི༷་འཛི༷ན་
པ༷ར་དོ༷ན་ད༷མ་པ༷ར་སྐྱེ༷་འག༷ག་མེ༷ད་པ༷འི་རང་བཞིན་སྣང་ཆར་ཤར་བ་ལྷ་ད༷ང་ལྷ་༷མོ་ད༷ང༌། སྒོམ་པ་ལྟ་བ་དེ་ད༷ང་རྣམ་པ་འ༷

དྲ་བ༷འི་རྒྱུ༷ད་ཡོ༷ངས་སུ་ད༷༷ག་པ༷འི་ཏི༷ང་ངེ༷་འཛི༷ན་གྱི༷ས་འཕ༷གས་པ༷འི་གཟུགས་ཀ ༷

ྱི༷་སྐུ་༷ཞེས། དོན་དམ་པའི་
ལྷ་དང༌། སེམས་པའི་བྱེ་བྲག་གི་ལྷ་གཉིས་ནི། དོན་དམ་པ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་ཆའི་ལྷ་གཉིས་ཡིན་ལ། དེའི་
ཆར་གཏོགས་པའི་རྒྱུ་མཐུན་པའི་ལྷར་བསྒོམ་པ་དམ་ཚིག་ཅན་ག་སྐྱིྱེ་བོས་བཏགས་པའི་ལྷ་སྟེ། དེ་ལྟར་གོམས་
ན་བདེན་གཉིས་ལྷའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཚུལ་མངོན་དུ་གྱུར་པར་བྱེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་ཡང་མངོན་བྱང་ལྔ་དང་ཆོ་འཕྲུལ་ཆེན་པོ་བཞིའི་སྒོ་ནས་བསྐྱེད་ཅིང་༷

ཕྱག་རྒྱ༷་བཞི་ད༷ང་ལྡན༷་པ༷ར་བྱ་སྟེ། སྐུ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྐུ་དངོས་དང༌།

26 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

དེའི་རྒྱུ་ཡིག་འབྲུ་དང་ཕྱག་མཚན་སོགས་སོ། །གསུང་ཆོས་ཀ་ྱིཕྱག་རྒྱ་ལྗགས་སྟེང་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་སོགས་བསྒོམ་པ།
ཐུགས་དམ་རྒྱ་ལ་འཛིན་འཆང་གཉིས་ལས། འཛིན་པ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་རྟགས་རྡོ་རྗེ་རྩེ་ལྔ་སོགས་རྣམ་པ་དང༌། འཆང་བ་རྡོར་དྲིལ། ཕྲིན་ལས་ལས་རྒྱ་ཐུགས་ཀར་ཟླ་སྟེང་རྡོ་རྗེ་རྒྱ་གྲམ་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་འདུས་
འཕགས་པ་སྤྱན་དྲངས་པ་འགྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་སོགས་ཏེ་དེ་དག་གིས་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གསུང་
ཐུགས་ཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པའི་ངང་ཚུལ་ལས་མི་འདའ་ཞིང་བརྩོན་པར་བྱེད་པའམ། དེ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་པར་རྒྱས་འདེབས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྒོ༷མས་པ༷འི་ནང་གི་རྣལ༷་འབྱོ༷ར་གཙོ༷་བོ༷ར་བྱ༷ས་པ༷་ལ༷ས་ཐུན་མོང་དང་མཆོག་གི་
དངོས་གྲུབ་འགྲུ༷བ་པར་འདོད་པ༷འོ།།

གཉིས་པ་ལ། བསྟན་བཤད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྣལ༷་འབྱོ༷ར་ན༷ང་པ༷་ཐ༷

བས་ཀྱི༷་རྒྱུ༷ད་ཀྱི༷་ཐེ༷ག་པ༷་ལ༷་
ཞུ༷གས་པ༷་རྣམ༷ས་༷ཀྱི་ལྟ་༷བ༷་ནི༷་རྣམ༷་པ༷་གསུམ་༷སྟེ༷། ཐབས་བསྐྱེད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་བསྐྱེ༷ད་པ༷འི་ཚུལ་༷མ་ཧཱ་ཡོ་ག་ད༷ང༌། ཤེས་རབ་རྫོགས་རིམ་ཤས་ཆེར་སྟོན་པ་རྫོ༷གས་པ༷འི་ཚུལ་༷ཨ་ནུ་ཡོ་ག་ད༷ང༌། གཉིས་མེད་ཟུང་འཇུག་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་ཨ་ཏི་རྫོ༷གས་པ༷་ཆེ༷ན་པོ༷འི་ཚུལ་ལོ༷།། ༷
གཉིས་པ་ལ། ཚུལ་གསུམ་ སྤྱིར་བཤད་པ་དང༌། དེ་ལ་འཇུག་པའི་སྒོ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་ པོ་ལ། བསྐྱེད་པ་དང༌། རྫོགས་པ་དང༌། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། དེ༷་ལ༷་བསྐྱེ༷ད་པ༷འི་ཚུལ་ནི༷༷། ནང་རྒྱུད་གསུམ་པོ་འདི་དག་གིས་བསྐྱེད་ན་ནི་ལྷ་ཡིན་ལ། མ་བསྐྱེད་ན་ལྷར་མི་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་འབྲས་དབྱེར་མེད་པར་ལྷུན་གས་གྲུབ་པའི་དཀྱིྱིལ་འཁོར་དུ་ལྟ་བར་མཐུན་པས་སོ། །འོན་ཀྱང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་རྩལ་སྦྱང་བ་ལ་རིམ་གས་

ྱིསྦྱང་བར་བྱ་བ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཀལ་འཁོར་དུ་སངས་རྒྱས་པར་ལྟ་བ་ལ། རང་བཞིན་གྱི་སངས་རྒྱས་དང༌། རྱིྟོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་དང༌། གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་གསུམ། དང་པོ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཏེ། དེ་ལའང༌། སྐྱེ་བ་རྒྱུའི་སངས་རྒྱས། སྐྱེ་བ་རྟེན་པའི་སངས་རྒྱས། སྐྱེ་བ་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་སོ། ། དེའི་དང་པོ་ལུས་འགྲུབ་པའི་རྒྱུ་ཁུ་རྡུལ་སེམས་གསུམ། གཉིས་པ་ཕ་མ་གཉིས་ཀ་ལུས་སེམས་ཀྱིྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད། གསུམ་པ་རང་གི་ལུས་མངོན་པར་གྲུབ་པའི་སྐབས་ཏེ། དེ་གསུམ་པོ་ཀུན་ཏུ་རང་བཞིན་གས་སངས་རྒྱས་པའོ། །གཉིས་པ་རྱིྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་རིག་འཛིན་གྱི་ས་ལ་གནས་པ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་གྲུབ་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གཟིགས་པའོ། །འདི་རྣམས་ཀྱང་རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་འདོད་དོ། །དེས་ན་སངས་མ་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 27

རྒྱས་པའི་ཆོས་མ་དམིགས་ཀྱང༌། མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དང༌། མ་གོམས་པ་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར།
སངས་རྒྱས་ཀ་ས་གསུམ་ལ་

ྱི བློ་སྦྱང་བར་འདོད་དེ། དེ་ཡང་ཀུན་ཏུ་འོད་ཀྱི་ས་ལ་བློ་སྦྱང་བའི་ཕར་དེ་བཞིན་ཉིད་ ྱིཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་སྒོམ་པ་དང༌། པདྨ་ཅན་གྱི་ས་ལ་གོམས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཀུན་ཏུ་སྣང་བའི་
ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤེས་རབ་དང་སང་རྙིྗེ་འབྲེལ་བ་དང༌། ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ས་ལ་གོམས་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་རྒྱུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཡིག་འབྲུ་བསྒོམ་པ་སྟེ་ཏི༷ང་ངེ༷་འཛི༷ན་རྣམ༷་པ༷་གསུམ་རི༷མ་ག ༷ ྱི༷ས་བསྐྱེ༷ད་དེ༷། དེ་གོམས་པ་ན་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་དཀྱི༷ལ་འཁོ༷ར་རི༷མ་གྱི༷ས་བཀོ༷ད་ཅི༷ང་བསྒོ༷མས་པ༷ས་འགྲུ༷བ་པར་འདོད་པ༷འོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྫོ༷གས་པ༷འི་ཚུལ་༷ཨ་ནུ་ཡོ་ག་ནི༷། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་ཀྱི་གཞུང་ལས་གྲགས་པའི་སྒོམ་ཞིང་ཉམས་
སུ་བླང་བར་བྱ་བའི་དོན་ཐམས་ཅད། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་རྫོགས་པར་གསལ་བར་སྒོམ་ནུས་པའི་དབང་དུ་གསུངས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་གཉིས་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་གཅིག་ཏུ་གསལ། གཅིག་ཏུ་དབྱེར་མེད་བཞིན་དུ་གསུམ་དུ་མ་འདྲེས་པ་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་ལ་གཟའ་སྐར་ཤར་བའམ། རྫུ་འཕྲུལ་ཅན་ག་ྱིསྤྱོད་ལམ་བཞི་དུས་གཅིག་ཏུ་སྟོན་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ལ་དོ༷ན་ད༷མ་པ༷ར་སྐྱེ༷་འག༷ག་མེ༷ད་པ༷འི་རང་བཞིན་དུ་ལྷུན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་གཟུགས་བརྙན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྷ་༷ད༷ང་ལྷ་༷མོ༷་ཡི་རང་བཞིན་སྣང་སྲིད་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་

པའི་དགོངས་དོན་ལས་མ་གཡོས་པ་ད༷ང་གཅིག མཐའ་གང་དུ་ཡང་རྣམ༷་པ༷ར་མི༷་རྟོ༷ག་པ༷འི་དོ༷ན་དབུ་མ༷༷་ཆོ༷ས་ཀྱི༷་དབྱི༷ངས་ལ༷ས་༷ཀྱང་མ༷་གཡོ༷ས་པ་གཉིས་ནི་མ་གཡོས་པ་གཉིས་ཞེས་བྱ་ལ༷། དེ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན་དུ་ཀུ༷ན་རྫོ༷བ་ཏུ༷་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་ལྷག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་དཀྱིལ་འཁོར་འཕ༷གས་པ༷འི་གཟུགས་ཀ ༷ ྱི༷་
སྐུའ༷ང་གས༷ལ་བ༷ར་བསྒོ༷མས་པ་ནི། གསལ་བ་གཅིག་ཞེས་བྱ་ཞིང༌། ཅིར་སྣང་ཅི་སྒོམ་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེ་འགག་མེད་པའི་དབྱིངས་སུ་མཉ༷མ་པ་ནི་གཅིག་ཏུ་དབྱེར་མེད་ཞེས་བྱ་ལ༷། མ་འདྲེས་པ་གསུམ་ནི། ཐམས་ཅད་ལྷུན་གས་གྲུབ་པའི་དཀྱིྱིལ་འཁོར་དུ་བསྒོམ་པའང་ཏིང་ངེ་འཛིན་གཞན་དང་མ་འདྲེས། ལྷག་ཏིང་གི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་གསལ་བ་ཡང་གཞན་དང་མ་འདྲེས། གཙོ་གཟུངས་འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་བཅས་པ་སོ་སོར་མ༷་འདྲེ༷ས་པ༷ར་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་རིག་པ་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་གསལ་བ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒོ༷མ་པ༷ས་འགྲུ༷བ་བོ༷། ། དེ་ཡང་བཙལ་མེད་ལྷུན་གས་གྲུབ་པར་སྦྱིྱོར་ནུས་
ཤིང༌། ཕྱོགས་དུས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྦྱོར་ནུས་ན་ནི་རྫོགས་ཆེན་དང་ཁྱད་མེད་ཀྱང༌། འདིར་སྦྱོར་བ་རྩོལ་བ་དང་བཅས་པ་དང༌། རིག་པ་ཕྱོགས་སུ་སྦྱོར། སྐད་ཅིག་མ་དུས་སུ་སྦྱོར་ཏེ་སྐད་ཅིག་ལ་དོན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་

28 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

སྦྱར་རོ། །བསྐྱེད་རྫོགས་འདི་གཉིས་ཀ་སྐབས་སུ་ལམ་སྱིྒོམ་ཚུལ་ཙམ་ལས། སྤྱིའི་ལྟ་བ་དང་འབྲས་བུའི་ཁྱད་
པར་མ་གསུངས་པ་ནི། དགོངས་པ་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར། དོན་དམ་པར་སྐྱེ་འགག་མེད་པ་དང༌། ཀུན་རྫོབ་སྒྱུ་མ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལྷའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ལྟ་བ་དང༌། བདེན་གཉིས་དབྱེར་མེད་པར་ལྟ་བ་དང༌། འབྲས་བུ་བླ་མེད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐེག་ཆེན་ཐམས་ཅད་ཁྱད་མེད་པས་དབྱེ་མི་དགོས་སོ་ཞེས་དགོངས་པའོ།།

གསུམ་པ། རྫོ༷གས་པ༷་ཆེན༷་པོའི༷་ཚུལ༷་ན༷ ི། དེ་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ནི་དོན་དང་ཚུལ་གཉིས་ལས། དོན་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཀ་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། ཚུལ་ནི་དེ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་ ྱིདང་སྒོ་སྟེ། དེ་གཉིས་མདོར་བསྟན་པར་དགོངས་ནས། འཇི༷ག་རྟེ༷ན་ད༷ང་འཇི༷ག་རྟེ༷ན་ལ༷ས་འད༷ས་པ༷འི་ཆོ༷ས་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན། དཀར་པོ་དང་ནག་པོ་སོགས་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་དབྱེ་བ་ཇི་སྙེད་པ་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་རྣམ་དབྱེ༷ར་མེ༷ད་པ༷ར་ཏེ་གང་དུ་དབྱེར་མེད་ན་སྐུ་༷གསུང་ཐུ༷ གས་ཀ ༷ ྱི༷་དཀྱི༷ལ་འཁོ༷ར་གྱི༷་ར༷ང་བཞི༷ན་དུ་དབྱེར་མེད་དེ་དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ཕལ་པ་དང༌། ཕྱི་རོལ་མུ་སྟེགས་ཅན་གས་རྣམ་པར་གཞག་པའི་ཐ་ ྱིསྙད་
ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང༌། གང་ཟག་གི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱང༌། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་སུ་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་བཞིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་དབྱེར་མེད་ན་དེའི་རང་བཞིན་ཡེ༷་ན༷ས་ཡི༷ན་པ༷ར་རྟོ༷གས་ན༷ས་བསྒོ༷མ་པ༷་ཡིན་
པའི་ཕྱིར་ཏེ༷་ཞེས་ཚུལ་མདོར་བསྟན་ནས། ད༷

ེ་ཡ༷ང་རྒྱུ༷ད་གས༷ང་བ༷་སྙི༷ང་པོ༷་ལ༷ས། སྐུ་གསུ༷ ང་ཐུ༷ གས་ར ༷ ྡོ༷་རྗེ༷འི་
༷

རང་བཞི༷ན་ཡི༷ན་པ༷ས་རྡོ་༷རྗེ༷འི་སྒྲ༷ས་བསྟན༷་ཏེ༷། རྡོ་༷རྗེ༷་ཕུང་པོ༷འི་ཡ ༷ ༷ན་ལ༷ག་ནི༷། །རྫོ༷གས་པ༷འི་ས༷ངས་རྒྱ༷ས་ལྔ༷་རུ་༷
༷
གྲགས། །སྐྱེ༷་མཆེ༷ད་ཁ༷མས་རྣམ༷ས་མ༷ང་པོ༷་ཀུ༷ན། །བྱ༷ང་ཆུབ་སེ༷མས་དཔ ༷ ༷འི་དཀྱི༷ལ་འཁོ༷ར་ཉི༷ད། །ས༷

་ཆུ་སྤྱ༷

༷ ན་

ད༷ང་མཱ་མ༷༷་ཀཱི༷། །མེ༷་རླུ༷ང་གོ༷ས་དཀ༷ར་སྒྲོ༷ལ་མ༷་སྟེ༷། །ན༷མ་མཁ༷འ་དབྱི༷ངས་ཀྱི༷་དབ༷ང་ཕྱུ༷ག་མ༷། །སྲི༷ད་གསུམ་ཡེ༷་ ༷ན༷ས་རྣམ༷་པ༷ར་ད༷ག །ཅེ༷ས་འབྱུ ༷ང་སྟེ༷། དེའི་དོན་སློབ་དཔོན་གྱིས་རྣམ་པར་སྦྱར་བར་མཛད་པ། འཁོ༷ར་བ༷་ད༷ང་
༷

མྱ་ང༷ན་ལ༷ས་འད༷ས་པ༷འི་ཆོ༷ས་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་

རིག་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ཡེ༷་ན༷ས་མ༷་སྐྱེ༷ས་
ལ༷་སྐྱེ་མེད་སྟོང་པ་ཆེན་པོར་གནས་བཞིན་སྣང་ཆ་རྣམས་འགགས་མེད་དུ་ཤར་བའི་ས་སོགས་རང་རང་གི་༷

བྱ་

བ༷་བྱེ༷ད་ནུ༷ས་པ༷འི་སྒྱུ༷་མ༷་རྣམས་བདེ༷་བ༷ར་གཤེ༷གས་པ༷་ཡ༷བ་ཡུམ་བཅུ་༷ ༷ དང་སེམས་དཔའ་སེམས་མ་ལ༷་སྩོ༷གས་པ༷འི་ར༷ང་བཞི༷ན་ལམ་གྱིས་བཅོས་ཤིང་བསྒྱུར་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་ཡེ༷་ན༷ས་ཡི༷ན་པ༷འི་ཕྱི༷ར། ཆོ༷ས་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་

༷

རང་བཞི༷ན་གྱི༷་མྱ༷་ང༷ན་ལ༷ས་འད༷ས་པ༷་སྟེ༷།

ས་སོགས་འབྱུང་བ་ཆེ༷ན་པོ༷་ལྔ༷

་ནི༷་ཡུམ་ལྔ༷ ༷

འི་ར༷ང་བཞི༷ན་

ཏེ་ས་སངས་
རྒྱས་སྤྱན་མ། ཆུ་མཱ་མ་ཀ། མེ་གོས་དཀར་མོ། རླུང་དམ་ཚིག་སྒཱིྲོལ་མ། ནམ་མཁའ་དབྱིངས་ཕྱུག་མའོ། །དེ་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 29

བཞིན་དུ་ཕུང་པ༷ ོ༷་ལྔ༷་ནི༷་རི༷གས་ལྔ༷

འི་ས༷ངས་རྒྱ༷ས་

ཏེ། རྣམ་ཤེས་མི་བསྐྱོད་པ། ཚོར་བ་རིན་འབྱུང༌། འདུ་ཤེས་
སྣང་མཐའ། འདུ་བྱེད་དོན་གྲུབ། གཟུགས་རྣམ་སྣང་ངོ༌། །རྣམ༷་པ༷ར་ཤེ༷ས་པ༷་བཞི༷་ནི༷་བྱ༷ང་ཆུ༷

བ་སེ༷མས་དཔ༷འ་
བཞི༷འི་ར༷ང་བཞི༷ན་ཏེ། མིག་ཤེས་ས་སང༌། རྣ་ཤེས་ ྙིཕྱག་རྡོར། སྣ་ཤེས་ནམ་སྙིང༌། ལྕེ་ཤེས་སྤྱན་རས་གཟིགས་
སོ། །ཡུལ་བཞི༷་ནི༷་ ༷ ཤེས་བཞིར་དགྱེས་བསྐྱེད་མཛེ༷ས་པ༷འི་ལྷ་༷མོ་བཞི༷འི་ར༷ང་བཞི༷ན་ཏེ། གཟུགས་སྒེག་མོ། སྒྲ་གླུ་མ། ད་ྲིཕྲེང་བ་མ། རོ་གར་མའོ། །དབ༷ང་པོ༷་བཞི༷་ནི༷་བྱ༷ང་ཆུབ་སེ༷མས་དཔ ༷ ༷འ་བཞི༷འི་ར༷ང་བཞི༷ན་ཏེ། མིག་
དབང་བྱམས་པ། རྣ་དབང་སྒྲིབ་སེལ། སྣ་དབང་ཀུན་བཟང༌། ལྕེ་དབང་འཇམ་དཔལ་ལོ། །དུ༷ས་བཞི༷་ནི༷་མཆོ༷ད་
པ༷འི་ལྷ་༷མོ༷་བཞི༷འི་ར༷ང་བཞི༷ན་ཏེ། དུས་འདས་པ་ནི་བདུག་སྤོས་མ། ད་ལྟ་ནི་པུཥྤེ་མ། མ་འོངས་པ་ནི་སྣང་གསལ་མ། འབྱུང་བར་མ་ངེས་པ་ནི་དྲི་ཆབ་མའོ། །ལུས་ཀ ༷ ྱི༷་དབ༷ང་པ༷

ོ་ད༷ང་རྣམ༷་པ༷ར་ཤེ༷ས་པ༷་ད༷ང༌། ཡུལ་༷རེག་
བྱ་དང་དེ༷་ལ༷ས་བྱུ༷ང་བ༷འི་རེག་པ་སྟེ། བདེ་ཆེན་༷

བྱང་ཆུབ་ཀ༷ ྱི༷་སེ༷མས་ནི༷་ཁྲོ༷་བོ༷་བཞ༷

ིའི་ར༷ང་བཞི༷ན་ཏེ། དེ་ཡང་
ལུས་དབང་གི་གསང་བའི་རྡོ་རྗེ་ཡུལ་དང་ཕྲད་པས་དབང་ཤེས་གཞན་བཅོམ་ཞིང་མི་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་

སྟོབས་ཆེན་ཁྲོ་བོ་བཞིར་བཞག་སྟེ། རེག་པ་བདུད་རྩི་འཁྱིལ། རེག་བྱེད་ཀ་ལུས་དབང་

ྱིརྟ་མགན། རེག་ཡུལ་ ྲིསྟོབས་ཆེན། རེག་ཤེས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་དོ། །རྟག༷་ཆ༷ད་མུ་བཞི༷་ནི༷་ཁ ༷ ྲོ༷་མོ༷་བཞི༷འི་ར༷ང་བཞི༷ན་ཏེ། རྟག་པར་ལྟ་བ་གནས་སུ་དག་པ་ལྕགས་ཀྱུ་མ། དེ་བཞིན་དུ་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཞགས་པ་མ། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་ལྕགས་སྒྲོགས་མ། མཚན་མར་ལྟ་བ་དལ་བུ་མའོ། ། ྲི ཡི༷ད་ཀྱི༷་རྣམ༷་པ༷ར་ཤེ༷ས་པ༷་ནི༷་བྱ༷ང་ཆུ༷

བ་ཀྱི༷་རང་བཞིན་ཅན་ག་ྱིསེ༷མས་མི་ཕྱེད་པ་
རྡོ༷་རྗེ༷་ལྟ་བུ་ཐམས་ཅད་དུ་དོར་བྱའི་ཆོས་མེད་པའི་ཀུ༷ན་ཏུ༷་བཟ༷ང་པོ༷འི་ར༷ང་བཞི༷ན། ཡིད་དེའི་ཡུལ་ཆོ༷ས་འདུ ༷ ༷ས་
༷
བྱས་ད༷ང་འདུ༷ས་མ༷་བྱ༷ས་ནི༷་ཆོ༷ས་བྱ༷་བ༷་མོ༷་ཀུ༷ན་ཏུ༷་བཟ༷ང་མོ༷འི་ར༷ང་བཞི༷ན་ཏེ༷། དེ༷་ད༷ག་༷ཀྱང་ཡེ༷་ན༷ས་མངོ༷ན་པ༷ར་ རྫོ༷གས་པ༷ར་ས༷ངས་རྒྱ༷ས་པ༷འི་ར༷ང་བཞི༷ན་ཡི༷ན་གྱི༷། དེ༷་ལ༷མ་གྱི༷ས་

གསར་དུ་བསྒྲུ༷བ་པ༷་ནི༷་མ༷་ཡི༷ན་ནོ༷། ། དེ་ལྟར་
རང་གི་རྒྱུད་ཀ་གཞུང་

ྱིདྲངས་ནས། དེ་དང་མཐུན་པའི་ལུང་གཞན་དག་དྲངས་པའི་ཕར། དཀྱིྱིལ་འཁོར་གསུམ་
དུ་སྣང་བའང་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པ་དེ༷་ལྟར༷་ཕྱོ༷གས་བཅུ་༷
དུ༷ས་གསུམ་ད ༷༷ང་ཁ༷མས་གསུམ་ལ༷ ༷་སོ༷གས་པ༷་འདུ༷ས་བྱ༷ས་ད༷ང་འདུ༷ས་མ༷་བྱ༷ས་པ༷འི་ཆོ༷ས་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་ར༷ ང་གི༷་
སེ༷མས་ལ༷ས་གུ༷ད་ན༷་མེ༷ད་དེ༷་ཇི༷་སྐད༷་དུ༷། ཁ༷མས་གསུམ་རྣམ ༷ ༷་རྒྱ༷ལ་གྱི༷་རྟོ༷གས་པ༷་ལ༷ས།

༷
རང་སེ༷མས་ཕྱིན་ཅི་
མ་ལོག་པའམ། བློའི་རྩལ་བཞིན་དུ་སོ༷་སོ༷ར་རྟོ༷གས་པ༷་ནི༷། ས༷ངས་རྒྱ༷ས་དང་༷

བྱང་ཆུབ་ ༷ སེམས་དཔའ་སོགས་དེ༷་
ཉི༷ད་དོ༷་ཞེས་རྟོགས་ན་སངས་རྒྱས། མ་རྟོགས་ན་འཁོར་བའི་སྣོད་བཅུད་དུ་སྣང་སྟེ་འཇི༷ག་རྟེ༷ན་གསུམ་པ༷ ོ༷་དེ༷་ཉི༷ད་དོ༷། །འབྱུ༷ང་བ༷་ཆེ༷་རྣམ༷ས་དེ༷་ཉི༷ད་དོ༷། །ཞེ༷ས་འབྱུ༷ང་ངོ༷༌། །ཇི༷་སྐད༷་དུ༷ ་གས༷ང་བ༷་འདུ༷ས་པ༷་ལ༷ས། ཆོས་ཐམས་

30 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ཅད་ནི་སེམས་ལ་གནས་སོ། །ཞེས་ཅིར་སྣང་རང་སེམས་ཀ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ལ། སེམས་ནི་ནམ་མཁའ་ལ་ ྱིགནས་སོ། །ཞེས་སེམས་ཀ་རང་བཞིན་སྐྱིྱེ་མེད་ནམ་མཁའ་དང་འདྲའོ་ཞེས་སོ། །ནམ་མཁའ་ནི་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཅི་ལའང་མི་གནས་སོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་དང༌། ལུང་གཞན་ལས་ཀྱང༌། ཆོ༷ས་ཐ༷

མས་

ཅ༷ད་ནི༷་ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་སྒྲུབ་པ་དང་བྲལ་བས་འདི་ལ་འདིས་སྟོང་ཞེས་རྣམ་གཞག་བྲལ་བས་ངོ༷་བོ༷་ཉི༷ད་ཀྱི༷ས་སྟོ༷ང་པ༷འོ། །ཆོ༷ས་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་ན༷

ི་

ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་ཉིད་ཡེ་ནས་གྲུབ་མ་མྱོང་བས་གདོ༷ད་མ༷་ན༷ས་
རྣམ༷་པ༷ར་ད༷ག་པ༷འོ། །ཆོ༷ས་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་ནི༷་

སྒབ་པའི་མུན་པ་ཉིད་ཡེ་ནས་མ་གྲུབ་པས་ ྲི ཡོ༷ངས་ཀྱི༷ས་འོ༷ད་གས༷ལ་
བ༷འོ། ། ཆོ༷ས་ཐ ༷

མས་ཅ༷ད་ནི༷་

མི་མཐུན་པ་དང་གཉེན་པོ་གཉིས་སུ་མེད་པས་༷

རང་བཞི༷ན་གྱི༷ས་མྱ༷་ང༷ན་ལ༷ས་འད༷ས་
པ༷འོ།། ཆོ༷ས་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་ན༷ ི་

སྒྲིབ་གཉིས་བྲི་བ་དང་ཚོགས་གཉིས་བསགས་པ་བྲལ་བས་མངོ༷ན་པ༷ར་རྫོ༷གས་པ༷ར་
ས༷ངས་རྒྱ༷ས་པ༷འོ། །ཞེ༷ས་གསུངས་ས ༷ ོ༷། །འདི༷་ནི༷་རྫོ༷གས་པ༷་ཆེ༷ན་པོ༷འོ། ། སྐབས་འདིར་རྩ་བའི་མཆན་རང་གྲུབ།

ྙིརྫོ༷གས་པ༷་ཆེ༷ན་པོ༷འི་ཚུལ་ནི༷། བསོ༷ད་ན ༷ ༷མས་ད༷ང་ཡེ་༷ཤེ༷ས་ཀྱི༷་ཚོ༷གས་རྫོ༷གས་པ༷། འབྲ༷

ས་བུའི་ཆོ༷ས་ལྷུན ༷ ༷་གྱི༷ས་
གྲུ༷བ་པ༷འི་ཚུལ་འ༷དི་ནི༷་དོ༷ན་ལ ༷ ༷་འཇུག་པ༷ ༷འོ། །ཞེས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ༌།།

གཉི༷ས་པ༷་ལ༷འང༌། རྟོ༷གས་པ༷་བཞི༷་ད༷ང༌། མཚ༷ན་ཉི༷ད་གསུམ་ད༷༷ང༌། ཡ༷ན་ལ༷ག་བཞ༷ ི་ད༷ང༌། དཀྱི༷ལ་འཁོ༷ར་དུ༷་འཇུག་པ ༷ ༷འི་རི༷མ་པ༷་སྟེ༷་ཚུལ་བཞི༷ས ༷ ་བཤད་དེ། དེ་ཡང་རྟོགས་པ་བཞི་ཡུལ་གྱི་ཚུལ་ཏེ་མཚན་གཞིར་བཞག་མཚན་ཉིད་གསུམ་ཐབས་ཀ་ཚུལ་ཏེ་དེའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག །བསྱིྙེན་སྒྲུབ་བཞི་ནི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ཏེ་ལ་བཟླ་བའི་མན་ངག་ཏུ་བཞག ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་དཀལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ནི་འཇུག་རིམ་དུ་བཞག་གོ །དེ་ ྱིལའང་རྒྱུ་གཅིག་པ་དང་ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་གཉིས་ནི་ཡུལ་གྱི་ཚུལ། བྱིན་གས་བརླབས་པར་རྱིྟོགས་པ་ནི་ཐབས་ཀ་ྱིཚུལ། མངོན་སུམ་པར་རྟོགས་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལ་ཡང༌། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཡུལ་ག་ཚུལ། འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐབས་ཀྱིྱི་ཚུལ། འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ནི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ལོ། །བསྙེན་སྒྲུབ་བཞི་ལ་ཡང༌། བསྙེན་པ་ནི་ཡུལ་ག་ཚུལ། ཉེ་བར་བསྱིྙེན་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ། སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ནི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ་འཇུག་རིམ་གསུམ་ལ་ཡང༌། ཐོས་པས་མིག་ཕྱེ་བ་ནི་ཡུལ་ག་ཚུལ། གོམས་པར་ ྱི བྱེད་པས་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ཞུགས་པ་ནི་ཐབས་ཀྱི་ཚུལ། གོམས་པའི་མཐུས་མངོན་དུ་གྱུར་
པས་དངོས་གྲུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པ་ནི་འབྲས་བུའི་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱས་ནས།
དང་པོ་ནི། ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པས་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་འོག་མ་ལྟར་བགྲོད་ཅིང་སྦྱང་བ་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 31

ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་གྱི། སྐུ་གསུང་ཐུགས་འབྲས་བུའི་ཆོས་སུ་གདོད་ནས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་ཆེན་པོའི་སྟེ་དེའི་དོན་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་དང་སྒོ་ནི་ཚུལ་ཏེ། དེ་ནི་རྟོ༷གས་པ༷་རྣམ༷་པ༷་བཞི༷འི་ལ༷མ་གྱི༷ས་ཡི༷ད་ཆེ༷ས་པ༷

ར་བྱ་དགོས་
ཏ༷

ེ། རྟོགས་པ་བཞི་ནི། རྩ་རྒྱུད་ལེའུ་བཅུ་གཅིག་པ་ལས། རྒྱུ་གཅིག་པ་དང་ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ། །བྱིན་གས་

ྱིརླབས་དང་མངོན་སུམ་པ། །རབ་ཏུ་རྟོགས་པ་རྣམ་བཞི་ཡིས། །ཐམས་ཅད་མངོན་རྫོགས་རྒྱལ་པོ་ཆེ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྒྱུ༷་གཅི༷ག་པ༷ར་རྟོ༷གས་པ༷་ད༷ང༌། ཡི༷ག་འབྲུ༷འི་ཚུལ་ག༷ྱི༷ས་རྟོ༷གས་པ༷་ད༷ང༌། བྱི༷ན་གྱི༷ས་རླ༷བས་ ཀྱི༷ས་རྟོ༷གས་པ༷་ད༷ང༌། མངོ༷ན་སུམ་པ༷

༷ར་རྟོ༷གས་པ༷འོ། །དེ་ཡང་རྟོགས་པ་བཞི་འདི་ལ་རིམ་ཅིག་ཅར་གཉིས་ཀ་ྱིབཤད་པ་འབྱུང་ཡང་འདིར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེ་ཉག་གཅིག་ཏུ་གཏན་ལ་ཕེབས་པས་ཅིག་ཆར་བ་ལྟར་དུ་བཤད་དེ། དེ༷་ལ༷་རྒྱུ༷་སྟེ་རང་བཞིན་ནམ་གཞི་གཅི༷ག་པ༷ར་རྟོ༷གས་པ༷་ནི༷་ཆོ༷ས་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་དོ༷ན་
ད༷མ་པ༷ར་མ༷་སྐྱེ༷ས་པ༷ས་ཞེས་མ་སྐྱེས་པའི་རང་བཞིན་དུ་སོ༷་སོ༷་མ༷་ཡི༷ན་པ༷་ད༷ང༌། ཀུ༷ན་རྫོ༷བ་ཏུ༷་སྣང་བ་བདེན་སྟོང་སྒྱུ༷་མ༷འི་མཚ༷ན་ཉི༷ད་དུ༷་སོ༷་སོ༷་མ༷་ཡི༷ན་པ༷་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་དུ་གྲགས་པ་ད༷ང༌། མ༷་སྐྱེ༷ས་པ༷་ཉི༷ད་མ་སྐྱེས་བཞིན་དུ་ཆུ་ཟླ༷

༷ ་ལྟར༷

་རྒྱུ་དག་མ་དག་སྣ་ཚོགས་སུ་སྣང་ཞིང་རང་རང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ནུས་པ་དང༌། སྒྱུ༷་མ༷་ལྟར་སྣང་
བ་ཉི༷ད་སྣང་བཞིན་དུའང་ངོ༷་བོ༷་མེ༷ད་དེ༷་མ༷་སྐྱེ༷ས་པ༷ས་ན་ཀུ༷ན་རྫོ༷བ་ད༷ང་དོ༷ན་ད༷མ་པ༷ར་དབྱེ༷ར་མེ༷ད་པ༷ས་ཟུང་འཇུག་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་རྒྱུ༷

་གཅི༷ག་པ༷ར་རྟོ༷གས་པ༷་ནི་ལུང་ཟབ་མོ་ལས་གྲགས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ༷འོ། །མདོར་
ན་རང་བྱུང་ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀ་ངོ་བོ་ནི་སྣང་ ྱི སྟོང་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ལ། འཁོར་འདས་ཐམས་ཅད་དེའི་ཚུལ་གཅིག་ལས་མི་འདའ་བ་ནི་རྒྱུ་གཅིག་པའོ།།
ཡི༷ག་འབྲུ༷འི་ཚུལ་ག༷ྱི༷ས་རྟོ༷གས་པ༷་ན༷

ི། དེ་ལྟ་བུའི་སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་ཀྱི་རང་བཞིན་དེ་ཉིད་ཀྱང་གདོད་མ་ནས་
སྐུ་གསུང་ཐུགས་འབྲས་བུའི་ཆོས་སུ་སངས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཆོ༷ས་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་མ༷་སྐྱེ༷ས་པ༷་ནི༷་ཨ༷

་

ཡིས་མཚོན་ཏེ༷་གསུང་གི༷་ར ༷ ༷ང་བཞི༷ན། མ༷་སྐྱེ༷ས་པ༷་ཉི༷ད་སྒྱུ༷་མ༷ར་སྣང༷་ཞི༷ང་བྱ༷་བ༷་བྱེ༷ད་ནུ༷ས་པ༷་ནི༷་ཨོཾ༷་ཡི༷ས་མཚོ༷ན་
ཏ༷

ེ་སྐུའི༷་ར༷ང་བཞི༷ན། དེ༷་ལྟར༷་རྟོ༷གས་པ༷འི་རི༷ག་པ༷་སྒྱུ༷་མ༷འི་ཡེ་༷ཤེ༷ས་མཐ༷

འ་དབུ༷

ས་མེ༷ད་པ༷་ནི༷་ཨོཾ༷་གྱི༷ས་མཚོ༷ན་ཏེ༷་
ཐུགས་ ༷ ༷ཀྱི་ར༷ང་བཞི༷ན་དུ༷་རྟོ༷གས་པ༷འོ། ། དེ་ཡང་གདོད་ནས་སྣང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་གི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་བསལ་བཞག་གི་བྲི་གང་ནམ་ཡང་མེད་ཅིང༌། དེ་ཉིད་རང་བཞིན་རྣམ་པར་དག་པས་འཁོར་བ་ཡེ་སངས་ཆེན་པོ་ཡིན་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱི་རོལ་པ་ནི་གདོད་ནས་དཀལ་འཁོར་གསུམ་དུ་གནས་པ་ཡིན་པར་ནི་ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་གྱིྱིས་རྟོགས་པའོ།།
བྱི༷ན་གྱི༷ས་རླ༷བས་ཀྱི༷ས་རྟོ༷གས་པ༷་ནི༷། རྟོགས་པ་རྣམ་པ་གཉིས་པོ་དེའི་མཐུ་དང་བྱིན་རླབས་ཤེས་པ་སྟེ། དཔེ༷ར་ན༷་ར༷ ས་དཀ༷ ར་པོ༷་ལ༷་དམ༷ར་པོ༷ར་བྱི༷ན་གྱི༷ས་རློ༷བས་པ༷འི་མཐུ་བཙ༷ ོ༷ད་ལ༷་ཡོ༷ད་པ༷་བཞི༷ན་དུ༷།

ཆོ༷ས་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་

32 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

གདོད་མ་ནས་ས༷ངས་རྒྱ༷ས་པ༷ར་བྱི༷ན་གྱི༷ས་རློ༷བས་པ༷འི་མཐུ་ཡ༷༷ང་རྒྱུ༷་གཅི༷ག་པ༷་ད༷ང་ཡི༷ག་འབྲུ༷འི་ཚུལ་ག༷ྱི༷་མཐུས་༷བྱི༷ན་གྱི༷ས་རློ༷བས་པ༷ར་ཤེས་ཤིང་རྟོགས་པ༷འོ། །དེ་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་མོད་ཀ་ྱིརྟོགས་པ་གཉིས་དང་མི་ལྡན་པ་རྣམས་ལ། དེས་ཕན་འདོགས་པར་མི་འགྱུར་ལ། དེ་གཉིས་དང་ལྡན་ན་ནི་ཕན་ཐོགས་པར་སྣང་བར་འགྱུར་བས། རྟོགས་པ་གཉིས་ཀ་མཐུས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པར་ ྱི བྱིན་
གྱིས་རློབས་པ་ལྟར་སྣང་བར་འགྱུར་པས་བྱིན་གྱིས་རློབས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱའོ།།
མངོན་སུམ་པར་རྟོགས་པ་ནི། སྤྱིར་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སོགས་ཡོད་ཀྱང་འདིར་ཤེས་རབ་ཀ་དབང་པོའི་ ྱིམངོན་སུམ་སྟེ། དེ་ཡང་སོ་སོར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉིད་ལ་གོ་བར་བྱ་སྟེ། ཆོ༷ས་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་ཡེ༷་ན༷ས་ས༷ངས་
རྒྱ༷ས་པ༷ར་གན༷ས་པ༷་དེ༷་ཡ༷ང་ཡིད་ཆེས་པའི་ལུང་ད༷༷ང་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་མ༷ན་ང༷ག་ད༷ང་འག༷ལ་བ༷འང་མ༷་ཡི༷ན་ལ༷་སྟེ། དཔེར་ན་བསྲེག་བཅད་བརྡར་བས་གསེར་ཡིན་མིན། སྐྱོན་ཡོད་མེད་གསེར་བཟང་ངན་ཤེས་པ་བཞིན་དུ། ལུང་གིས་སྤྱི་ལ་མི་འཁྲུལ། ལུང་ལ་དྲང་ངེས་ལྡེམ་དགོངས་སྣ་ཚོགས་པ་ལ་མན་ངག་གིས་དེའི་སྐྱོན་བསལ་བས་ཡིད་ཆེས། ལུང་དང་མན་ངག་ཡོད་ཀྱང་ཚིག་ཙམ་ག་ྱིསྒྲ་ཕྱིར་འབྲང་བས་བློའི་གཏིང་དུ་ཉམས་སུ་མ་ལོན་པ་ཡང་
ཡོད་པས། ལུང་ད༷༷ང་མ༷ན་ང༷ག་གི༷་ཚི༷ག་ཙ༷མ་ལ༷་བརྟེ༷ན་པ༷འང་མ༷་ཡི༷ན་པ༷ར་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་བམ་༷

རང་

གི༷་རི༷ག་པ༷ས་བློ༷འི་གཏི༷ང་དུ༷་ཡི༷ད་ཆེ༷ས་པ༷ས་མངོ༷ན་སུམ་དུ༷༷་རྟོ༷གས་པ༷འོ། །ཞེས་འདིས་ནི་ལུང་གི་དོན་སྤྱི་ཕན་

ྱིཅི་མ་ལོག་པ་ཤེས་པར་འགྱུར་ལ། མན་ངག་གིས་ལུང་གི་དགོངས་པ་གཞན་དུ་འདྲེན་པ་གཅོད་ཅིང༌། ཤེས་
རབ་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཐོས་པ་ཙམ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་དུ་ཞེན་པ་སེལ་ཞིང་གཅོད་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ལ༷མ་གྱི༷ས་ཡི༷ད་ཆེ༷ས་པ༷་ནི༷། རྟོ༷གས་པ༷་རྣམ༷་བཞི༷འི་དོ༷ན་དེ་ཉིད་ཤེས་ཤིང་རི༷ག་པ༷་ཉི༷ད་རྣལ༷་འབྱོ༷ར་པ༷འི་ལ༷མ་སྟེ༷། དེ༷འང་མཚན་ཉིད་ཐེག་པར་རྒྱུ༷་སྔོན་དུ་བསྒྲུ༷བས་པ༷འི་འབྲ༷

ས་བུ་༷

སངས་རྒྱས་ཉིད་ཕྱིས་ནམ་ཞིག་ན་

འབྱུ༷ང་བ༷འི་དུ༷ས་ལ༷་ལྟོ༷ས་པ༷་ལྟ་༷བུ་མ༷༷་ཡི༷ན་༷གྱི། ད་ལྟ་ཉིད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོས་༷

རང་གི༷ས་མངོ༷ན་སུམ་དུ༷༷་
རྟོ༷གས་ཤི༷ང་ཡི༷ད་ཆེ༷ས་པ༷འོ།།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཤེས་པ་དང་འཇུག་པ་དང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་སྟེ་མཚ༷ན་ཉི༷ད་གསུམ་ག༷ྱི༷ས་ཇི་ལྟར་རྟོགས་པའི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོ༷ན་མཐ༷

ར་ཕྱི༷ན་པ༷ར་འགྱུ༷ར་ཏེ༷།

དེ་ཡང༌།རྟོ༷གས་པ༷་བཞི༷འི་ཚུལ་རི༷ག་པ ༷ ༷་ནི༷་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་
རྒྱུ་ཤེ༷ས་པ༷འི་མཚ༷ན་ཉི༷ད་དོ༷། །ཡ༷ང་ན༷ས་ཡ༷ང་དུ༷ ་དེ་ལ་གོ༷མས་པ༷ར་བྱེ༷ད་པ༷་ནི༷་རྐྱེན་འཇུག་པ༷༷འི་མཚ༷ན་ཉི༷ད་དོ༷། །དེ་ལྟར་གོ༷མས་པ༷འི་མཐུས་༷དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མངོ༷ན་དུ༷་གྱུ༷ར་པ༷་ནི༷་མཐར་ཕན་

ྱི འབྲ༷

ས་བུའི་མཚ༷ན་ཉི༷ད་དོ༷།། ༷
དེ་ལ་རྒྱུ་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ལྟ་བ་དང༌། རྐྱེན་འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་སྒོམ་པ་དང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་འབྲས་བུའི་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 33

ཚུལ་གསུམ་པོ་འདིས་དོན་མཐར་ཕྱིན་པར་བྱེད་པས་ན་འདི་དང་མི་ལྡན་དུ་མི་རུང་བས་ན། མཚ༷ན་ཉི༷ད་གསུམ་༷
གྱི༷ས་འབྲེ༷ལ་བ༷་ད༷ང༌། དགོ༷ས་པ༷་ད༷ང༌། དགོ༷ས་པ༷འི་ཡ༷ང་དགོ༷ས་པ༷་སྟོ༷ན་ཏ༷

ེ། དེ༷་ལ ༷་འབྲེ༷ལ་པ༷་ནི༷། ཀུ༷ན་
ན༷ས་ཉོ༷ན་མོ༷ངས་པ༷་ད༷ང་རྣམ༷་པ༷ར་བྱ༷ང་བ༷འི་ཆོ༷ས་སུ་བཏ༷ གས་པ ༷ ༷་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་

ཡིག་འབྲུའི་ཚུལ་གྱིས་ཡེ༷་ན༷ས་སྐུ་
༷གསུང་ཐུ༷ གས་ཀ ༷ ྱི༷་བད༷ག་ཉི༷ད་དང༌། རྒྱུ་གཅིག་པར་རྟོགས་པས་༷

རང་བཞི༷ན་གྱི༷ས་ས༷ངས་རྒྱ༷ས་པ༷འི་དབྱི༷ངས་ད༷ང་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པར་རྟོགས་པ་དང་མངོན་སུམ་པར་རྟོགས་པའི་དོན་གྱིས་བྱི༷ན་༷གྱིས་རློ༷བས་པ༷འི་དོན་
མངོན་སུམ་དུ་རྟོ༷གས་པ༷་ནི༷་རྒྱུ༷་ཤེ༷ས་པ༷འི་མཚ༷ན་ཉི༷ད་དེ༷། དེ༷་ནི་༷གང་དང་འབྲེལ་ན་༷

བླ་ན༷་མེ༷ད་པ༷འི་ས༷ངས་རྒྱ༷ས་
སུ་འགྲུ༷༷བ་པ༷འི་རྒྱུ༷་ཡི༷ན་པ༷འི་ཕྱི༷ར་དོ༷ན་དུ༷་འབྲེ༷ལ་བ༷འོ། །དགོ༷ས་པ༷་ནི་༷

འཇུག་པའི་མཚན་ཉིད་དེ། ཀུ༷ན་ན༷ས་
ཉོ༷ན་མོ༷ངས་པ༷་ད༷ང་རྣམ༷་པ༷ར་བྱ༷ང་བ༷འི་ཆོ༷ས་ད༷ང༌། སྨན༷་ལྔ༷

་ད༷ང༌། བདུ༷ད་རྩི༷་ལྔ༷ ་

དང་གཉེན་པོ་ལྔ་དང་དུག་ལྔ་
ལ༷་སོ༷གས་པ༷ར་བརྟག༷ས་པ༷་གཙང་མི་གཙང་དང་དག་མ་དག་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་ཡེ་༷ན༷ས་ས༷ངས་རྒྱ༷ས་པ༷འི་

རང་བཞིན་
ཡིན་པས་མཉ༷མ་པ༷་ཆེ༷ན་པོ༷་ལ༷་བླ༷ང་དོ༷ར་མེ༷ད་པ༷ར་སྤྱོ༷ད་པ༷་ནི༷་འཇུག་པ༷ ༷འི་མཚ༷ན་ཉི༷ད་དོ༷། །དེ་ལྟར་ཞུགས་པ་དེ༷་ནི༷་གང་གི་ཕྱིར་དགོས་ཤེ་ན་༷

བླ་ན༷་མེ༷ད་པ༷འི་ས༷ངས་རྒྱ༷ས་སུ་འགྲུ༷༷བ་པ༷འི་རྒྱུ༷

་ཐུན་མིན་ཏེ་བླང་དོར་མཉམ་ཉིད་
དུ་མ་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཐབས་ཡོད་པ་མ་ཡི༷ན་པ༷འི་ཕྱི༷ར་དགོ༷ས་པ༷འོ། ། དགོ༷ས་པ ༷འི་ཡ༷ང་དགོ༷ས་པ༷་ནི༷་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་དེ། ཀུ༷ན་ན༷ས་ཉོ༷ན་མོ༷ངས་པ༷་ད༷ང༌། རྣམ ༷་པ༷ར་བྱ༷ང་བ༷འི་ཆོ༷ས་སྤྱི་ད༷ང༌། སྨན༷་ལྔ༷་ད༷ང་བདུ༷ད་རྩ༷

ི་ལྔ༷་སོ༷གས་

སྤྱོད་བྱར་ཁྱ༷ད་པ༷ར་དུ༷་བཏགས་པ ༷ ༷་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་ཡེ༷་ན༷ས་ས༷ངས་རྒྱ༷ས་པ༷འི་མཉ༷མ་པ༷་
ཆེ༷ན་པོ༷འི་ང༷ང་དུ༷་བླ༷ང་དོ༷ར་མེ༷ད་པ༷ར་ལྷུན༷་གྱི༷ས་གྲུ༷བ་པ༷འི་ཕྱི༷ར། སྲི༷ད་པ༷འི་འཁོ༷ར་བ༷་ཉི༷ད་ཡ༷

ེ་ན༷ས་བླ༷་ན༷་མེ༷ད་
པ༷ར་ས༷ངས་རྒྱ༷ས་པ༷འི་ར༷ང་བཞི༷ན་མྱ༷་ང༷ན་ལ༷ས་འད༷ས་པ༷འི་མཚ༷ན་ཉི༷ད་དུ༷་ལྷུན༷་གྱི༷ས་གྲུ༷བ་པ༷་

མངོན་དུ་གྱུར་པ་
ཡི༷ན་པ༷འི་ཕྱི༷ར་འབྲ༷

ས་བུའི་མཚ༷ན་ཉི༷ད་དེ༷། སྐུ་༷གསུ ༷ ང་ཐུ༷ གས་དུ ༷

༷ ས་རྟག༷་ཁྱ༷བ་ཏུ༷་མི༷་ཟ༷ད་པ༷་རྒྱ༷ན་གྱི༷་

ཞེས་ཆོས་
ཀྱི་དབྱིངས་གང་བར་ཡེ་ཤེས་ཀ་རོལ་པ་ཚད་མེད་པ་ ྱི སྟེ། དཔེ་གསེར་མིག་གཡུས་སྤྲས་པ་ལྟར་དང༌། འཁོ༷ར་ལོ༷་ཞེས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་འཇུག་ཅིང་སྒབ་པ་རྣམས་གཅོད་པར་ ྲི བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུ་མངོ༷ན་སུམ་དུ་༷གྱུ ༷ ༷ར་པ༷་ནི༷་དགོ༷ས་པ༷འི་ཡ༷ང་དགོ༷ས་པ༷འོ། །དེ་ལ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ལ་རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུར་བཞག་པ་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་མ་ཧཱ་སོགས་ཐེག་པ་འོག་མའི་གཞུང་གིས་ལམ་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞིའི་སྒོ་ནས་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པར་འདོད་ལ། སྐབས་འདིར་ནི་དེ་ལྟར་བྱ་མི་དགོས་ཏེ། བསྙེན་སྒྲུབ་རྣམ་པ་བཞི་ཡང་རྩོལ་མེད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་རྫོགས་པས། རྒྱུ་རྐྱེན་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་དངོས་པོར་དངོས་སུ་ན་མེད་དོ་ཞེས་ལ་བཟླ་བའི་མན་ངག་དུ་སྦྱར་རོ། །དེས་ན་ཤེས་པའི་ཡུལ་དང༌། དེ་ལ་འཇུག་པ་དང༌། དེ་མངོན་དུ་གྱུར་

34 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

པ་གསུམ་ནི་ཆོས་ཉིད་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པས་གཞི་འབྲས་དབྱེར་མེད་རང་བཞིན་ལྷུན་གྲུབ་ཆེན་པོའོ།།
གསུམ་པ་ནི། དེ༷་ལ༷་བསྙེ༷ན་པ༷་ད༷ང༌། ཉེ༷་བ༷འི་བསྙེ༷ན་པ༷་ད༷ང༌། སྒྲུ༷བ་པ༷་ད༷ང༌། སྒྲུ༷བ་པ༷་ཆེ༷ན་པོ༷འི་ད༷ ོན་ ཏེ་བསྙེན་སྒྲུབ་ཡན་ལག་བཞི་པོ་ཡང་རྩོལ་བ་མེད་པར་ལྷུན༷་གྱི༷ས་གྲུ༷བ་པ༷ར་གྱུ༷ར་པ༷འི་རྣལ༷་འབྱ༷

ོར་ལ༷་བརྩོ༷ན་པ༷ར་བྱ༷འོ། །
ཞེས་སྤྱིར་བསྟན་ཏེ། དེ་ལ་མ་ཧཱ་ཡོ་གའི་བསྙེན་སྒྲུབ་བཞི་ལས་རྫོགས་པ་ཆེན་པོར་ལ་བཟླ་བའི་ཚུལ་རྒྱུ་འབྲས་སུ་གྱུར་པའི་འབྱུང་བ་དང་ཕུང་པོའམ། རྣམ་ཐར་གསུམ་མམ། ཐབས་ཤེས་ཟུང་འཇུག་གམ། སྣང་སྟོང་དབྱེར་མེད་སོགས་ཡབ་ཡུམ་ག་ཆར་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་རང་བཞིན་ ྱི རྩོལ་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་དུ་སྦྱོར་དགོས་ཏེ།
དེ༷་ལ༷་བསྙེ༷ན་པ༷་ནི༷། གཞི་ཀ་དག་དང་ལྷུན་གྲུབ་ཟུང་དུ་འཇུག་པའི་༷

བྱང་ཆུབ་ཀ༷ ྱི༷་སེ༷མས་ཤེ༷ས་པ༷་སྟེ༷། ད༷

ེ་ཡ༷ང་
ཀུན་བྱང་གི་ཆོ༷ས་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་ཡེ༷་ན༷ས་ས༷ངས་རྒྱ༷ས་པ༷འི་ར༷ང་བཞི༷ན་དུ༷་ལ༷མ་གྱི༷ས་

གསར་དུ་བསྒྲུ༷བ་ཅི༷ང་གཉེ༷ན་
པོ༷ས་བཅོ༷ས་སུ་མེ༷ད་པ ༷ ༷ར་རྟོ༷གས་པ༷འོ། །ཉེ༷་བ༷འི་བསྙེ༷ན་པ༷་ན༷ ི། ལྟ་བ་དེའི་ངང་ནས་ཕུང་པོ་ལྔའི་རང་བཞིན་ཅན་བད༷ག་ཉི༷ད་ལྷར༷་ཤེ༷ས་པ༷་སྟེ༷། དེ༷འང་ཆོ༷ས་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་ཡེ༷་ན༷ས་ས༷ངས་རྒྱ༷ས་པ༷འི་ར༷ང་བཞི༷ན་ཡི༷ན་པ༷ས། བད༷ག་
ཉི༷ད་༷ཀྱང་ཡེ༷་ན༷ས་ལྷའི༷་ར༷ང་བཞི༷ན་ཡི༷ན་གྱི༷།

མ་ཧཱ་སོགས་ཀྱི་ལྟ་བའི་ངང་ནས་བདག་ལྷར་བསྐྱེད་པ་ལྟར་ད༷་ལྟ་
༷བསྒྲུ༷བ་པ༷་ནི༷་མ༷་ཡི༷ན་པ༷ར་རྟོ༷གས་པ༷འོ། །སྒྲུ༷བ་པ༷་ནི༷་ཡུམ་བསྐ ༷ ྱེ༷ད་པ་༷སྟེ༷། དེ༷འང་མ་ཧཱ་སོགས་ཀྱི་ཡུམ་བསྐྱེད་
པ་ལྟ་བུ་མིན་ག་ྱིཡུམ་ཆ༷ ེ༷ན་མོ༷་ན༷མ་མཁ༷འི་དབྱི༷ངས་ལ༷ས། ན༷མ་མཁ༷འ་ཉི༷ད་ཡུ༷

མ་ཆེ༷ན་མོ༷་ས༷་ཆུ༷

་མེ༷་རླུང༷་བཞི༷ར་
སྣང༷་ཞི༷ང༌། དེ་ཡང་གོ་འབྱེད་པ་དང༌། རྟེན་བྱེད་པ་དང༌། སྡུད་པ་དང༌། སན་པ་དང༌། གཡོ་བའི་ ྨི ༷

བྱ་བ༷་བྱེ༷ད་
པ༷འི་ཡུམ་ཡ༷ ེ༷་ན༷ས་ཡི༷ན་པ༷ར་རྟོ༷གས་པ༷འོ། །སྒྲུ༷བ་པ༷་ཆེ༷ན་པོ༷་ནི༷། ཐ༷

བས་ད༷ང་ཤེ༷ས་ར༷བ་འབྲ༷ ེལ་བ༷་སྟེ༷།

དེ༷འང་
ཅི་ལྟར་འབྲེལ་ན། ཡུམ་༷འབྱུང་བ་ཆེ༷ན་པོ༷་ལྔ༷

འི་
རང་བཞིན་མེད་པའི་ཤེ༷ས་ར༷བ་ད༷ང་ཡུམ་༷༷གྱི་མཁ༷འ་སྟོ༷ང་པ༷་ཉི༷ད་
ཀ་རྣམ་པར་ཐར་པ་

ྱི ལ༷ས། མ་འགགས་པར་སྣང་བའི་ཕུང་པོ༷༷་ལྔ༷

འི་ས༷ངས་རྒྱ༷ས་ཐ༷

བས་ཀྱི༷་ཡ༷བ་སྨོ༷ན་པ༷་མེ༷ད་
པ༷འི་རྣམ་པར་ད་ལྟ་ལམ་གྱིས་ཟུང་དུ་སྦྲེལ་བ་ལྟ་བུ་མིན་པར་ཡེ༷་ན༷ས་ཟུང་དུ༷༷་གྱུ༷ར་པ༷འི་འབྲེ༷ལ་པ༷་ལ༷ས། ༷

བྱང་

ཆུབ་སེ༷མས་ ༷ སུ་དབྱེར་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལས་སྐྱེ་མཆེད་ཐམས་ཅད་སྲས་སྤྲུ༷ལ་པ༷་ལྕམ༷་༷

དྲལ་དུ༷་གྱུ༷ར་པ༷འི་ར༷ང་
བཞི༷ན་ནི༷། མ་ཧཱ་སོགས་ཀྱི་ཡབ་ཡུམ་འབྲེལ་བའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལས་སྲས་ལྕམ་དྲལ་འཕྲོ་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་ཏེ་
ཡེ༷་ན༷ས་ས༷ངས་རྒྱ༷ས་པ༷འི་དོ༷ན་ལ༷། ཡུལ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཡུམ་སྒྱུ༷་མ༷་ལྟ་བུ་ལ༷་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡབ་སྒྱུ༷་མ༷་ལྟ་
བུར་རོ༷ལ་ཅི༷ང་དེ་ལ་མ་འགགས་མི་དམིགས་དབྱེར་མེད་ཕྱོགས་ཞེན་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་བདེ་བའི་ཡེ་ཤེས་ཅིར་ཡང་འཆར་བ་རོལ་མོ་ལྟ་བུའི་དགོངས་པ་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནི། གཉིས་འཛིན་གྱི་ཞེན་པ་རྡུལ་ཕྲན་ཙམ་ཡང་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 35

མེད་པས་ཡེ་ཤེས་དགྱེས་པ་དེ་ནི་བདེ༷་བའི་མཆོ༷ག་ཡིན་པ་དེ་འདྲ་བའི་སྒྱུ༷

་མ༷འི་རྒྱུ༷ན་ལ༷་རོལ་ཞིང་ཉམས་སུ་མྱོང་
བའི་ཚུལ་གྱིས་ཏེ། དེ་ཡང་སྐད་ཅིག་མ་དང་བྲལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུན་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའོ། །བདེ༷་བ༷འི་དུ༷ས་ཉི༷ད་ན༷་སྤྲོས་པ་ཀུན་བྲལ་མཚ༷ན་མ༷་མེ༷ད་པ༷འི་རྣམ་ཐར་གྱི་དོ༷ན་མཐའ་གང་དུའང་མི་དམིགས་ཤིང་མཁ༷འ་ད༷ང་སྙོ༷མས་
པ༷། བཏང་སྙོམས་ཆེན་པོའི་ར་བ་ལས་མི་འདའ་བ་ནི༷་ཆོས་ཉིད་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཉག་གཅིག་གི་ཀློ༷ང་དུ༷་གྱུ༷ར་ན༷ས་བྱེད་སྩོལ་མེད་པར་ལྷུན༷་གྱི༷ས་གྲུ༷བ་པ༷་སྟེ༷། དེ་ལ་ཟག་པའི་རྒྱུ་གཟུང་འཛིན་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་སུ་དག་ཅིང་མི་འགག་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀ་རྒྱུན་སྣང་བ་བསོད་ནམས་ཀྱིྱི་ཚོགས་དང༌། དེ་ཡང་སྤྲོས་མཚན་འཛིན་ཞེན་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་སོ། །དེ་ལྟ་བུའི་ཚོགས་གཉིས་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོདེས་བདུ༷ད་རྣམ༷་པ༷་བཞི༷འང་བརྟུལ༷་ན༷ས་མཐ༷

ར་ཕྱི༷ན་པ༷འི་དོ༷ན་འགྲུ༷བ་པ༷འོ།།
དེ་ལ་བདུད་བཞི་བརྟུལ་ཚུལ་ནི། བསྙེན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀ་སེམས་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་མ་སྐྱིྱེས་པའི་ཏིང་འཛིན་
གྱིས་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ། ཉེར་བསྙེན་བདག་ཉིད་ལྷར་ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཏིང་འཛིན་
གྱིས་ཕུང་པོའི་བདུད་བཅོམ། སྒྲུབ་པ་ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་རྡུལ་དང་བྲལ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གས་ཉོན་ ྱིམོངས་པའི་བདུད་བཅོམ། སྒྲུབ་པ་ཆེན་པོ་ཐབས་ཤེས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་མཚན་ཉིད་མི་དམིགས་མཁའ་དང་སྙོམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གས་ལྷའི་བུའི་བདུད་བར་ཆད་གཡེང་བའི་བདུད་བཅོམ། དེ་ལྟར་ན་གང་ལ་བདུད་རྣམ་ ྱིཔ་བཞི་འདུལ་བར་བྱེད་པའི་མཐུ་ཡོད་པའི་ལམ་དེ་ནི་རྣམ་པར་དག་པའི་ལམ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་རྩོལ་བ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ལམ་ཆེན་པོའོ།།
བཞི་པ་ནི། རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་དུ་འཇུག་པའི་རིམ་པ་སྟེ། དེ་ཡང་ཐེག་པ་འོག་མ་ལྟར་དཀལ་འཁོར་ ྱིབཞེངས་བཀོད་སོགས་ཀྱི་རྩོལ་བ་ལ་ལྟོས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཆོ༷ས་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་གདོ༷ད་མ༷་ན༷ས་རྣམ༷་པ༷ར་ད༷ག་པ༷

འི་

སྒྱུ་འཕྲུལ་འདོད་དགུར་འཇོ་བ་ཡི༷ད་བཞི༷ན་༷གྱི་གཞ༷ལ་ཡ༷ས་ཁ༷ང་ཕྱོགས་དུས་ཀྱི་རྣམ་པས་རྒྱ༷ ་ཡོ༷ངས་སུ་མ༷༷་ཆ༷ད་
པ༷འི་འཁོ༷ར་ལོ༷་ཡེ༷་ན༷ས་བླ༷་ན༷་མེ༷ད་པ༷འི་སྟེ་རྡུལ་ཚོན་སོགས་དང་གཟུགས་བརྙན་ཐམས་ཅད་ལས་འདས་པའི་ད༷ཀྱིལ་འཁོ༷ར་དུ༷་འཇུག་པ༷ ༷འང་ཡེ་སངས་རྒྱས་པའི་དོན་རྟོགས་བྱེད་གསང་སྙིང་ལེའུ་བཅུ་གསུམ་པ་མན་ངག་
དང་བཅས་པ་རྫོགས་ཆེན་སོགས་ཐ༷

བས་ཀྱི༷་ཐེ༷ག་པ༷འི་གཞུ༷ང་

རྣམས་ཐོག་མར་ཉན་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བླ་མ་

ལས་ཐོ༷ས་པ༷་ནི༷་མི༷ག་ཕྱེ༷་བ༷འོ། །བསམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེའི་དོ༷ན་རྟོ༷གས་པ༷་ནི༷་དཀྱི༷ལ་འཁོ༷ར་མཐོ༷ང་བ༷འོ། །སྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་རྟོ༷གས་ན༷ས་གོ༷མས་པ༷ར་བྱེ༷ད་པ༷་ནི༷་དཀྱི༷ལ་འཁོ༷ར་དུ༷

་ཞུ༷གས་པ༷་སྟེ་དབང་བསྐུར་ཐོབ་
པའོ༷། །དེ་ལྟར་ཞུ༷གས་ན༷ས་མངོ༷ན་དུ༷་གྱུ༷ར་པ༷་ནི༷་དངོ༷ས་གྲུ༷བ་ཆེ༷ན་པོ༷་ཐོ༷བ་པ༷འོ།། ད་ནི་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་

36 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

འདི་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྟོན་པའི་ཕྱིར་གསུངས་པ། དེ༷་ལྟར༷་ཚུལ་འདི༷་ན ༷ ི༷་མཉ༷མ་ཉི༷ད་རྫོ༷གས་པ༷་ཆེ༷ན་
པོ༷་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་མཐ༷

ར་ཕྱི༷ན་པ་སྟེ་དེ་ལས་གོང་དུ་བགྲོད་དུ་མེད་པ༷འི་དོ༷ན་ཏོ༷།།
ལམ་འདིའི་འབྲས་བུ་ནི་ཡི་གེ༷་འཁོ༷ར་ལོ༷་ཚོ༷གས་ཆེ༷ན་༷གྱི་ས༷

་ལ༷་

རྩོལ་མེད་ལྷུན༷་གྱི༷ས་འཇུག་པ༷

༷་སྟེ༷། དེ་ཡང་
སྤྱིར་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་སྤྱི་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཀུན་ཏུ་འོད་ཅེས་བྱ་སྟེ། འདི་ལྟར་འོད་ཟེར་མང་པོ་བཀྱེ་
བས་འདུལ་བའི་འགྲོ་བ་སྣོད་དུ་རུང་བར་མཛད་པའི་ཕར་དེ་སྐད་ཅེས་ ྱིགྲགས་སོ། །རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་སྤྱི་ལས་ནི་
སངས་རྒྱས་ཀ་ས་གསུམ་དུ་

ྱིགྲགས་ཏེ། དེ་ལ་ཀུན་ཏུ་འོད་ནི་ཆོས་ཀ་སྐུ་མཚན་མ་མེད་པ་རང་བཞིན་གྱི ས་འོད་ ྱིགསལ་བས་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའོ། །པདྨ་ཅན་ནི་དམིགས་པ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀས་ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་དོན་ཅིར་ཡང་མ་ ྱིགཟིགས་པ་ཉིད་མ་ཆགས་པའི་ཐུགས་རྗེའི་གཞི་ཡིན་པའོ། །ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་ནི། དེ་ཉིད་ཀ་དུས་

ྱིན་ཡེ་ཤེས་དང་མཚན་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་ཉིད་རྩོལ་བ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ། དེ་ལ་ཡི་གེ་ནི་
གཉིས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་དང་མཚན་མའོ། །མཚན་མ་ལའང་གཉིས་ཏེ་མིང་དང་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ཀྱང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་ཆ་ཤས་སུ་སྣང་བའོ། །འདི་ལྟ་བུའི་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀ་དཀྱིྱིལ་འཁོར་གྱི་
ཚོགས་ཆེན་པོར་ལྷུན་གས་གྲུབ་པ་ནི་ཡི་གེ་འཁོར་ལོ་ཚོགས་ཆེན་གྱི་ས་ཞེས་ ྱིཀྱང་བྱ། སངས་རྒྱས་ཀ་ས་བཅུ་

ྱིགསུམ་པ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ནི་སྐྱེ༷ས་བུ་༷བློ༷་རྩ༷

ལ་ར༷ བ་ཀྱི༷ས་ཡེ༷་ན༷ས་ས༷ངས་རྒྱ༷ས་པ༷འི་དོ༷ན་ལ༷་ཡེ༷་ན༷ས་ས༷ངས་
རྒྱ༷ས་པ༷ར་རི༷ག་ན༷ས་ལམ་གྱི་བྱ་རྩོལ་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྐད་ཅིག་གིས་གོ༷མས་པ༷་༷

དྲག་བརྡལ༷་ཏེ་ཅིག་ཆར་དུ༷་འགྲོ༷་
བ༷་ཡི༷ན་༷གྱི། གང་ཟག་ཕལ་གྱི་བསམ་ཞིང་གོམས་པར་བྱ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །སྐྱེ་བོ་ཕ༷ལ་གྱི༷ས་འདི་ལྟ་བུའི་དོན་
ཐོ༷ས་ཏ༷

ེ་ནན་ཏན་དུ་༷

ཇི་ལྟར༷་བས༷མས་༷ཀྱང་དོན་འདི་ནི་བདེ༷ན་ཞི༷ང་ཆེ༷ས་ཟ༷བ་པ༷ར་ཡི༷ད་ཆེ༷ས་པ༷ར་མི༷་འགྱུ༷ར་རོ༷། །
ཡི༷ད་ཆེ༷ས་པ༷་ད༷ང་ཕ༷ལ་གྱི༷་བློ༷་ལ༷་གོ༷་དཀ༷འ་ཞི༷ང་བདེ༷ན་པ༷་ད༷ང་ཟ༷བ་པ༷ར་མ༷་ཤེ༷ས་པ༷

འི་དབང་གིས་རང་གི་ཉ༷མས་
ད༷ང་སྦྱ༷ར་ན༷ས་གང་ཟག་གཞན་ཀུ༷ན་༷ཀྱང་དེ༷་ད༷ང་འ༷

དྲ་སྙམ༷་ན༷ས་ཡོ༷ངས་ཏེ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོ་རྟོགས་པ་རྣམས་དང་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡེ་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ནི་རྫུན་ཞེ༷ས་ ༷ སྐྱེ༷ས་བུ་ར༷

༷ བ་རྣམ༷ས་ལ༷་སྐུར༷ ་པ༷་འདེ༷བས་ཤི༷ང་ཐེག་པ་ཆེན་
པོ་སུན་འ ༷ བྱི༷ན་པ༷འི་བློ༷་སྐྱེ༷་བ༷ར་འགྱུ༷ར་བ༷ས་ར༷བ་ཏུ༷་གས༷ང་བར་བྱ་དགོས་པ༷འི་ཕྱི༷ར་ཡ༷ང་རང་བཞིན་གས༷ང་བ༷འི་ཐེ༷ག་པ༷་ཞེ༷ས་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཀ༷ འ་སྩལ༷་ཏ༷

ོ། །དེ༷་བ༷ས་ན༷་ཆོ༷ས་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་ཡེ༷་ན༷ས་ས༷ངས་རྒྱ༷ས་པ༷འི་ད༷

ོན་

ལ༷་ཇི་བཞིན་པར་རྟོ༷གས་ནུས་པ༷འི་བློ༷་མ༷་སྐྱེ༷ས་བ༷ར་དུ༷་ཐེ༷ག་པ༷་འོ༷ག་མ༷་བ༷ས་ཞེས་ལྷ་མི་ཉན་རང་སོགས་ཀྱི་ལམ་

གྱིས་འ༷

གྲོ་བ༷འི་ད༷

ོན་བྱ༷ས་ན༷་གདུ༷ལ་བྱ༷་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཆུད་མི༷་ཟ ༷ ༷

་བ༷

ས་ན། སློ༷བ་དཔ༷ ོན་གྱི༷ས་བློ་དམན་རྣམས་ལ་
འཁོ༷ར་བ༷འི་སྐྱོ༷ན་ད༷ང༌། མྱ༷་ང༷ན་ལ༷ས་འད༷ས་པ༷འི་ཡོ༷ན་ཏན་༷ ལ་བསྔགས་པ་ད༷ང༌། ཐེ༷ག་པ༷་ཐམས་ཅད་ཀ་རིམ་པ་ ྱི

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 37

མཐ༷

འ་ད༷ག་ལ༷་མཁ༷ ས་པ༷ར་བྱ༷ ་བ༷་

དང༌། དེའི་དོན་སློབ་མའི་ཉམས་དང་སྦྱར་ལ་རིམ་པས་དྲང་བར་བྱ་བ་ཡི༷ན་གྱི༷།
ཐེག་པའི་ཕྱོ༷གས་འག༷འ་མི་༷ཤེ༷ས་པ༷འི་སློ༷བ་དཔོ༷ན་གྱི༷ས་བཟུ༷

ང་དུ༷

་མི༷་རུ༷

ང་བ༷ར་

མདོ་རྒྱུད་དག་ན་རྒྱ༷་ཆེ༷ར་འབྱུ༷ང་
ངོ༷༌།།

གཉིས་པ་ལ། མདོར་བསྟན་པ་དང༌། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ལྟ་༷བ༷འི་ཁྱ༷ད་པ༷ར་༷གྱིས་ཡོན་ཏན་གྱི་འབྲས་བུ་འདོད་པའི་ཕྱིར་ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་དང་རང་གི་ངང་ཚུལ་སྔ་མའི་གནས་སྐབས་ལས་
གཞན་དུ་བསྒྱུར་བའི་སྤྱོད་པ་བརྟུལ༷་ཞུ༷གས་༷ཀྱང་མི་འདྲ་བའི་༷

བྱེ་བྲ༷

ག་ཏུ༷་འགྱུ༷ར་ཏ༷

ེ་

ལྟ་བ་མིག་དང་འདྲ་བས་ཇི་ལྟར་
བཅད་པ་བཞིན་དུ། དཀའ་ཐུབ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་རྐང་པ་དང་འདྲ་བ་རྗེས་སུ་འགྲོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕར་རོ། །དེ་ ྱིལ་ལྟ་བའི་བྱེ་བྲག་གིས་དཀའ་ཐུབ་ཡོད་མེད་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། དཀ༷འ་ཐུ༷

བ་མེ༷ད་པ༷་ན༷

ི་གཉིས་ཏེ། ལྟ་བ་ལ་
བསྒྲུབ་བྱ་མེད་པའི་དབང་གིས་འཇི༷ག་རྟེ༷ན་༷

ཕྱལ་བ༷་ད༷ང་༷

ཕྱི་རོ༷ལ་མུར་ཐུ༷ ག་ག༷༷

ོ། གང་ལྟ་བ་ལ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་
ཡོད་པའི་དབང་གིས་དཀ༷འ་ཐུ༷

བ་ཡོ༷ད་པ༷་ནི༷་རྣམ༷་པ༷་བཞ༷

ི་སྟེ༷། འཇི༷ག་རྟེ༷ན་རྒྱ༷ང་འཕེ༷ན་པ༷་ད༷ང་ཕྱི་རོལ་མུ་༷སྟེ༷གས་
པ༷་སྟེ༷་ཐར་པའི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་མ་འབྲེལ་བ་འཇི༷ག་རྟེ༷ན་༷གྱི་དཀ༷འ་ཐུ༷

བ་ད༷ང༌། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་
དུ་གྱུར་པ་ཉ༷ན་ཐོ༷ས་ཀྱི༷་དཀ༷འ་ཐུ༷

བ་ད༷ང་བྱ༷ ང་ཆུ༷

བ་ས༷

ེམས་དཔ༷འི་དཀ༷འ་ཐུ༷

བ་ད༷ང༌། བླ ༷ ་ན༷་མེ༷ད་པ༷འི་དཀ༷འ་ཐུ༷

བ་

བོ༷།།
གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་གོང་དུ་ལྟ་བའི་སྐབས་སུ་སྨོས་པའི་འཇིག་རྟེན་༷

ཕྱལ་བ༷་ནི༷་རྒྱུ༷་ད༷ང་འབྲ༷

ས་བུ་ལ༷༷་རྨོ༷ངས་པ༷འི་
ཕྱི༷ར་བླང་དོར་ག་གནས་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པས་ ྱི དཀ༷འ་ཐུ༷

བ་མེ༷ད་པ༷འོ། །ཕ་རོལ་ ྱི མུར་ཐུ༷ ག་པ༷ ༷་ནི༷་རྒྱུ་འབྲས་ཆ༷ད་
པ༷ར་ལྟ་༷བ༷འི་ཕྱི༷ར་ཚེ་ཕ་མ་ལ་ཕན་པ་དོན་དུ་མི་གཉེར་བས་ ྱི དཀ༷འ་ཐུ༷

བ་མེ༷ད་པ༷འོ། །དེ་གཉིས་ནི་དཀའ་ཐུབ་མེད་
པ་སྟེ། དཀའ་ཐུབ་ཡོད་པའི་ཕྱོགས་ལ། འཇིག་རྟེན་རྒྱ༷ང་འཕེ༷ན་པ༷་ནི༷་ཚེ༷་འདི༷འི་བཙན་ཕྱུགས་སོགས་གཞན་ལས་ཁྱ༷ ད་པ༷ར་དུ་འཕགས་པ་བསྒྲུ༷བས་པ༷འི་༷

ཕྱིར་གཙ༷ང་སྦྲ༷་ལ༷་སོ༷གས་པ༷འི་དཀ༷འ་ཐུ༷

བ་ཅ༷ན་ནོ༷།།

ཕ་རོལ་ ྱི མུ་༷
སྟེ༷གས་པ་ནི༷། བད༷ག་རྟག༷་པ༷་ཞི༷ག་ཡོ༷ད་པ༷་ད༷ ེ་ད༷ག་པ༷ར་བྱ༷་བ༷འི་༷

ཕྱིར། ཚ་གྲང་སོགས་ཀས་

ྱི ལུས་སུ༷ ན་འ༷ བྱི༷ན་
ཅི༷ང་ཕྱོགས་བཞིར་མེ་དང་སྟེང་ནས་ཉི་མ་སྟེ་མེ༷་ལྔ༷་བརྟེ༷ན་པ༷་ལ༷་སོ༷གས་པ༷འི་དཀ༷འ་ཐུ༷

བ་ད༷ང༌།

ཁྱི་ཕག་སོགས་
ཀྱི་བརྟུལ༷་ཞུ༷གས་དམན་པ་ངལ་བ་དོན་མེད་ཕན་ཅི་ ྱི ལོ༷ག་པ༷ར་སྤྱོ༷ད་པ༷འོ། །ཉ༷ན་ཐོ༷ས་༷ཀྱི་དཀ༷འ་ཐུ༷

བ་ན༷

ི་འདུ༷ལ་བ༷་
ལ༷ས། བསླབ་པ་གསུམ་མདོར་བསྡུས་ཏེ། སྡི༷ག་པ༷་ཅི༷་ཡ༷ང་མི༷་བྱ༷་སྟེ༷།།ཞེས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀ་བྱིསླབ་པའི་དབང་དུ་
བྱས་ཏེ། མི་དགེ་བ་བཅུའི་ལས་ཀྱི་ལམ་ལས་ཀྱང༌། ཤིན་ཏུ་ལ་བ། སྕིྲོག་གཅོད། མ་བྱིན་ལེན། མི་ཚངས་སྤྱོད།

38 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

རྫུན་སྨྲ་ལྟ་བུ་ཕམ་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་བཞི་སོགས་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལས་ལྡོག་པའོ། ། དགེ༷་བ༷་ཕུན་སུ༷ མ་ཚོ༷གས་ ༷པ༷ར་སྤྱ༷ད། །ཅེས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་བདེན་པ་བཞིའི་དོན་ཕན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྱིྟོགས་པའི་
ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྡུས་པ། འཕགས་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་ཆོས་སྤྱད་ཅིང་ཐོབ་པར་བྱ་བ་རྣམས་སོ། །༷

རང་

གི༷་སེ༷མས་ནི༷་ཡོ༷ངས་སུ་གདུ༷༷ལ། །ཞེས་སེམས་ཀ་བྱིསླབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་སེམས་ཕ་རོལ་གྱི་གཡེངས་བ་ ྱིལས་བཟློག་སྟེ་རྩེ་གཅིག་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བསམ་གཏན་ལ་བསླབ་པའོ། ། ཚུལ་འདི༷་ནི༷་ས༷ངས་རྒྱ༷ས་བསྟན༷་པ༷་ཡི༷ན། ཞེས་ཚད་མར་བྱེད་པའི་ཚིག་སྟེ། ཕྱི་རོལ་དབང་ཕྱུག་སོགས་ཀྱི་ལུང་དང་མི་འདྲ་སྟེ། ཀུན་གས་ཡིད་ ྱིབརྟན་དུ་རུང་བའི་ཚད་མ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟན་པ། དམ་པའི་ཆོས་འདུལ་བ་ལེགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེ༷ས་འབྱུ༷ང་སྟེ༷། དེའི་དབང་གིས་དགེ༷་བ༷་ད༷ང་མི༷་དགེ༷་བ༷འི་ཆོ༷ས་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་ཀུ༷ན་རྫོ༷བ་ད༷ང་དོ༷ན་ད༷མ་པ༷ར་
གཉི༷ས་ཀ༷་ཡོ༷ད་པ༷ར་ལྟ་༷བ༷་ད༷ང་ཞེས་འདི་ལྟར་ཀུན་རྫོབ་ཀ་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་ཆོས་གང་དག དོན་དམ་པའི་ ྱིཤེས་པ་ལའང་སྣང་སྟེ། དེ་བས་ན་གཉིས་ཀར་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །དེའི་དབང་གིས་ལུས་ངག་གིས་དགེ༷་བ༷་ནི༷་སྤྱོ༷ད། མི་༷དགེ༷་བ༷་ན༷ ི་སྤོ༷ང་པ༷འི་དཀ༷འ་ཐུ༷

བ་ད༷ང་བརྟུལ༷་ཞུ༷གས་ལ༷་སྤྱོ༷ད་པ༷འོ། །གོང་དུ་རང་སངས་རྒྱས་ལྟ་བའི་
སྐབས་སུ་གུད་དུ་བཞག་ནས། འདིར་དཀའ་ཐུབ་མ་སྨོས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་དང་མཐུན་པའི་ཕར་རོ། ། ྱི ༷

བྱང་ཆུབ་ ༷

སེ༷མས་དཔ༷འི་དཀ༷འ་ཐུ༷

བ་ནི༷། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཁོར་མཚོ་ལས་བསྒྲལ་བའི་ཕྱིར། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་སྡོམ་པའི་དངོས་གཞི་ཡིན་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་མ་ཐོབ་པར་སེམས་ཅན་ག་དོན་ ྱི བྱེད་མི་ནུས་པས་དེ་ཐོབ་པར་བྱ་ན་རྒྱུ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ།
མཐར་ཕྱིན་པ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་སྟེ། འདི་གསུམ་ནི་མི་ཚང་མི་རུང་ངོ༌། །དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རང་བཞིན་ག་ྱིཁ་ན་མ་ཐོ་བ། བྱང་སེམས་ལ་ཕམ་པ་བཞི་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀ་སེམས་གཏོང་བ་ནི་བྱང་སེམས་ཡོངས་གཟུང་གི་ ྱིམི་མཐུན་ཕྱོགས་དང༌། སེར་སྣའི་དབང་གིས་སེམས་ཅན་མི་སྐྱོབ་པ་དང༌། གནོད་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་གཉིས་ནི་སང་རྙིྗེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང༌། དམ་པའི་ཆོས་སྤོང་བ་ནི་ཐབས་མཁས་ཀ་མི་མཐུན་ ྱིཕྱོགས་ཏེ། དེ་བཞིས་མ་ཟིན་པར་སྙིང་རྗེས་ཟིན་ན་ལུས་ངག་གིས་ཚར་གཅོད་པ་ཡང་བྱ་དགོས་ཏེ། བྱ༷ང་ཆུབ་༷
སེ༷མས་དཔའི་སྡོ༷མ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལ༷ས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔས་ཚར་བཅད་པའི་ལས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་འདུལ་བའི་

རྐྱེ༷ན་དུ༷་འཚ༷མས་པ༷ར་འགྱུར་ཡང༌། ཚར་གཅོད་པའི་ལས་ཀས་འགྱིྲོ་བའི་དོ༷ན་མི༷་བྱེ༷ད་ན་ཡང་ཉམས་པར་འགྱུར་
རོ། །རྫུ་འཕྲུ༷༷ལ་བསྟན་པས་བྲིད་པ་དང་སྤྱོ་བ་དང་བསྡི༷གས་པ༷་ལ༷་སོ༷གས་པ་སྦྱོར་བ་དམ་པ་མིན་པས་འདུལ་ཀྱང་དེ་ལྟར་མི༷་བྱེ༷ད་ན་ཡང་ཉམས་སོ། །དེ་ཅིའི་ཕར་ན། བསམ་པ་

ྱི སྙི༷ང་རྗེ༷ར་ལྡན༷་ཞི༷ང་བྱ༷མས་པའི་ཕྱི༷ར་ད༷ང༌།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 39

སེ༷མས་དགེ༷་བ༷་ལ༷་སྦྱོར་བ་རྩུབ་ཀྱང་ཉེ༷ས་པ༷་མེ༷ད། ཅེ༷ས་འབྱུ༷ང་སྟེ༷། ཀུན་སློང་སྙི༷ང་རྗེ༷་ཆེ༷ན་པོ༷ས་ཟ༷

ིན་ན༷་ཆོ༷ས་
ཐ༷

མས་ཅ༷ད་དགེ༷་བ༷་ད༷ང༌།

ལྟར་སྣང་མི༷་དགེ༷་བ༷་ག༷ང་སྤྱ༷ད་༷ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོ༷མ་པ༷་ཉ༷མས་པ༷ར་མི༷་འགྱུ༷ར་ཏེ༷།
༷

བྱང་ཆུབ་སེ༷མས་དཔ ༷ ༷འི་སྡོ༷མ་པ༷་ནི༷་མདོ༷ར་ན༷་སྙི༷ང་རྗེ༷་ཆེ༷ན་པོ༷ས་གཞི༷་བཟུང་ན༷༷ས་སྤྱོ༷ད་ད༷

ོ།།

གསང་བ་༷

བླ་ན༷་མེ༷ད་པ༷འི་དཀ༷འ་ཐུ༷

བ་ནི༷། དམ༷་ཚི༷ག་ཆེ༷ན་པོ༷འི་མད༷

ོ་ཉིད་ལ༷ས། ཐབས་ཤེས་མཉམ་པ་ཆེན་པོ་
བླ་ན་མེད་པ་ས༷ངས་རྒྱ༷ས་ཀྱི་ཐ༷

ེག་པ༷ར་བློ་

༷
རབ་ཏུ་ངེ༷ས་པའམ་གདེང་དུ་གྱུར་ན༷། ཉོ༷ན་མོ༷ངས་པ་ལྔ་དང༌། འདོ༷ད་
ཡོན་ལྔ༷

་ཀུ༷ན་ལ་སྤྱ༷ད་༷ཀྱང༌། པདྨ་ལ༷༷་ན༷ ི་འད༷མ་གས་མི་གོས་པ་ ྱི བཞི༷ན་ཏེ༷། གང་ཟག་མཆོག་དེ༷་ལ༷་ཉན་ཐོས་ཀ་ྱིཚུལ་ཁ ༷ ྲི༷མས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཕུན་སུ༷ མ་ཚོ༷གས་ ༷ པར་འགྱུར་བའོ། །ཞེ༷ས་འབྱུ༷ང་སྟེ༷། ཆོ༷ས་ཐ༷

མས་ཅ༷ད་ཡེ༷་ན༷ས་མཉ༷མ་པ༷་ཉི༷ད་ཀྱི༷་ཕྱི༷ར།

དེ་ལ་སྙི༷ང་རྗེ༷་ན༷

ི་ཡེ་ལྡན་ཡིན་པས་འབྲལ་དུ་མི་
རུང་བས་བསྟེ༷ན་དུ༷་མེ༷ད་ལ༷། ཞེ༷་སྡང༷་ནི༷་ རང་མཚན་པ་མེད་པས་སྤང༷་དུ༷་མེ༷ད་དེ༷་ཡེ་ནས་མཉམ་ཉིད་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་བློས་ཟིན་ན་ཅི་ཡང་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་དགོངས་པའོ། །མདོར་ན་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་སྦྱོར་ལས་ལོག་པའོ། །བྱང་སེམས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི། དེའི་སྟེང་དུ་ཕན་འདོགས་
ལ་ཞུགས་སོ། །གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཛད་སྤྱོད་ཉམས་སུ་
བླང་སྟེ་སྤྱོད་པའོ། །གཞན་ཡང༌། ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྡོམ་པ་ནི་འདུ་ཤེས་དང་དངོས་གཞིའི་སྒོ་ནས་ལས་གཙོ་བོ་ཡིན་
ལ། བྱང་སེམས་ནི་སྙིང་རྗེ་གཙོ་བོ་ཡིན་ཞིང༌། གསང་སྔགས་ནི་ཤེས་རབ་གཙོ་བོ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཡང་ཉན་ཐོས་ཀས་ནི། ྱི སྔོན་གྱི་འཕགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་ཅིང༌། བྱང་སེམས་ནི་ས་ཆེན་པོ་ལ་
གནས་པའི་བྱང་འཕགས་རྣམས་ཀ་རྱིྗེས་སུ་སློབ་ལ། གསང་སྔགས་ཀྱིས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཉིད་ཀ་རྱིྗེས་

སུ་སློབ་པའོ། །དེ༷་ལྟར༷་ཆོས་མཉམ་པ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་ཀྱང་དེ་ལྟར་གཏན་ནས་མ༷་རྟོ༷གས་པ༷་དང་ཕྱོགས་རེ་ལས་མ་རྟོགས་པ་ཐེག་བརྒྱད་ལ་གནས་པ་རྣམས་ལ༷་ཐུགས་ར ༷ ྗེ༷་མི༷་འབྱུ༷ང་བ༷་མ༷་ཡི༷ན་ཏེ༷་དམིགས་མེད་ཀྱི་ཐུགས་

རྗེ་ངོ་བོ་ཉིད་ལྷུན་འགྲུབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ༌། །མདོར་ན་གསང་སྔགས་མཉམ་པ་ཆེན་པོའི་དམ་ཚིག་ལ་སྤྱོད་པ་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་དུ་རྣམ་པར་མ་དག་པ་མེད་དེ། ཇི༷་ལྟར༷་ལྟ་༷བ༷ས་ཡེ༷་ན༷ས་རྣམ༷་པ༷ར་ད༷ག་པ༷ར་རྟོ༷གས་པ༷་བཞི༷ན་དུ༷་དཀ༷འ་ཐུ༷

བ་ད༷ང་བརྟུལ༷་ཞུ༷གས་༷ཀྱང་དེ༷་ལྟར༷་རྣམ༷་པ༷ར་ད༷ག་པ༷ར་སྤྱོ༷ད་དོ༷་

ཞེས་གསང་སྔགས་མཉམ་པ་ཆེན་
པོའི་དམ་ཚིག་གི་སླར་སྡུད་པའི་ཚིག་ཏུ་སྦྱར་བར་མཛད་དེ་ཐེག་པ་འོག་མའི་དཀའ་ཐུབ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ལས་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་པར་བསྟན་པའོ།།

40 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

གསུམ་པ་མཇུག་གི་དོན་ལ། གདམས་ངག་གང་ལ་གཏད་པའི་སྣོད་དང༌། བརྩམས་ཟིན་པའི་མཐའ་བྱང་གདགས་པ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི། ལྟ་བ་མཐོ་དམན་ག་ྱིབྱེ་བྲག་རྣམས་ཕྲེང་བ་བཞིན་དུ་རྒྱུན་ཆགས་སུ་བཀོད་ཅིང་དགོས་པ་བསྡུས་པས་ན། ལྟ་༷བ༷འི་ཕྲེ༷ང་བ༷་

ཞེས་བྱ་བ་ལ་གསང་བ་ནི་ཐེག་པ་མཐའ་དག་གི་དོན་ཚིག་ཉུང་ངུར་བསྡུས་ནས་བློ་ལ་འཆང་
བའི་མན་ངག་བཞག་པ་ཡིན་པ་དང༌། ཚིག་ཉུང་ངུ་འདིས་དོན་མང་པོ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་སྒྲོན་མ་ཡིན་པས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་བཞིན་དུ་སྦས་ཤིང་བཅང་བར་བྱ་བའམ། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་ནི་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ཐབས་ཀས་

ྱིཀྱང་གས༷ང་བ༷ར་བྱ་བའི་ཆོས་ཟབ་མོ་འདི༷་ནི། ཇི་
ལྟར་དམུས་ལོ༷ང་ ༷ གཟུགས་མི་མཐོང་བ་དག་ནམ་ཞིག་རང་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་ནོར་བུ་རིན་པོ་ཆེ་རྙེད་པའམ་
༷

རང་བཞིན་གས་

ྱི ༷

ཕྱེ་ནས་མིག་རྙེ༷ད་པ་ལྟར༷། ཐོག་མེད་མ་རིག་གིས་མདོངས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཡང་དག་པའི་དོན་མཐོང་
མ་མྱོང་བ་ལས་ནམ་ཞིག་སྔོན་ག་བསོད་ནམས་ཀྱིྱིས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་ཕྲད་ནས། དེའི་དབང་གིས་ཤེས་རབ་གསུམ་ག་མིག་རྱིྙེད་དེ། ཤེ༷ས་ར༷བ་དང་ཐ༷

བས་ཀྱི༷་རྩ༷

ལ་

རྙེད་པའམ་འཆ༷ང་བ༷འི་རང་བཞིན་རྫོགས་པ་
ཆེན་པོའི་སྣོད་དུ་གྱུར་པའི་སྐྱེ༷ས་མཆོ༷ག་ཡོ༷ད་ན༷་དེའི་དོན་དུ་གྱུར་པའི་གདམས་ངག་རིན་པོ་ཆེ་འདི་དེ་དང་ཕྲ༷

ད་

པར་གྱུ༷ར་ཅི༷ག །ཅེས་སྨོན་ལམ་དུ་མཛད་པའོ།།
གཉིས་པ་ནི། ལྟ་༷བ༷འི་ཕྲེ༷ང་བ༷་ཞེ༷ས་བྱ༷་བ༷འི་མ༷ན་ང༷ག་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་འབྱུང་གནས་བོད་ཡུལ་ནས་སླར་གཤེགས་ཀར་བྲག་དམར་མཚོ་མོ་འགུལ་གྱི་ནེ་ཐང་དུ་དགུང་གསུམ་བཞེས་ནས་ལྷ་སྲས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་དང་
རྗེ་འབངས་ལ་འགྱེས་ཕྱག་གི་དུས་སུ་མཛད་པ་རྫོ༷གས་སོ༷། །ཞེས་པའོ།།
འདི་བྲིས་དགེ་བས་ཚེ་རབས་ཐམས་ཅད་དུ། །པདྨ་འཇམ་པའི་རྡོ་རྗེ་སྙིང་ལ་ཞུགས། །ཡང་དག་ལྟ་བའི་ཟབ་
གནད་ཀུན་རྟོགས་ནས། །འགྲོ་ལ་རྒྱལ་བའི་ལམ་བཟང་སྣང་གྱུར་ཅིག །མི་ཕམ་པས་ཐུན་བར་གཅིག་ལ་བྲིས་པ་མངྒ་ལཾ།། ཞེས་འཇམ་མགོན་སྨྲ་བའི་སེང་གེ་མི་ཕམ་འོད་གསལ་རྡོ་རྗེའི་ཕྱག་མཆན་སོར་བཞག་ལ་གསང་བའི་བདག་པོ་བློ་གྲོས་མཐའ་ཡས་ཀྱིས་མཛད་པའི་འགྲེལ་བའི་ས་བཅད་ཀྱིས་བརྒྱན་ཏེ་རབ་ཚེས་དོན་འགྲུབ་ཅེས་པ་ས་མོ་ལུག་གི་ལོར་ཞེ་ཆེན་རི་ཁྲོད་དུ་ཞལ་བཤུས་ཤིང་སྡེ་སྣོད་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་མཁན་ཆེན་བླ་མ་ཀུན་བཟང་དཔལ་ལྡན་ནས་ཞུས་ཆེན་མཛད་དེ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 41

སྦྱོང་ཚན།

ཀ༽ གཤམ་གསལ་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ གཞུང་འདིའི་མཚན་དོན་དང་། མཆོད་བརད་ཀྗོྱི་དོན་གཞུང་ལྟར་བྲིས།
༢༽ ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ལྟ་བ་གྲངས་མེད་པ་ཡོད་ཀྱང་། རྣམ་པ་བཞིར་འདུས་པར་གསུངས་པའི་རྣམ་པ་བཞི་གང་ཡིན། དེའི་སྐོར་སྙིང་བསྡུས་ཤིག་བྲིས།
༣༽ མཚན་ཉིད་རྒྱུ་ཡི་ཐེག་པ་གསུམ་ངོས་བཟུང་ནས། དེ་དག་གི་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་བྲིས།
༤༽ རྣལ་འབྱོར་ཕྱི་པ་ཐུབ་པ་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་དང་། རྣལ་འབྱོར་ནང་པ་ཐབས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཐེག་པ་གསུམ་ངོས་བཟུང་སྟེ། དེ་དག་ར་རྡོྗེ་ཐེག་པ་ཡིན་ཚུལ་བྲིས།

༥༽ ཉན་ཐོས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་གསུངས་སྐབས། འདུལ་བ་ལུང་ལས། སྡིག་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། ། དགེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པར་སྤྱད། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་དོན་གཞུང་ནང་གསལ་བ་ལྟར་བྲིས།

༦༽ བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་སམ་ལས། རྐྡོྱེན་དུ་འཚམས་པར་དོན་མི་བྱེད། །རྫུ་འཕྲུལ་བསྡིགས་ལ་སོགས་མི་བྱེད། །སྙིང་རྗེར་ལྡན་ཞིང་བྱམས་ཕྱིར་དང་། །སེམས་དགེ་བ་ལ་ཉེས་པ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་དོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་པའི་མཛད་པ་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་དང་སྦྱར་ཏེ་བྲིས།

42 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

༧༽ གསང་བ་བླ་ན་མེད་པའི་དཀའ་ཐུབ་ནི། དམ་ཚིག་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཐེག་པར་རབ་ངེས་ན། །ཉོན་མོངས་འདོད་ལྔ་ཀུན་སྤྱད་ཀྱང་། །པདྨ་ལས་ནི་འདམ་བཞིན་ཏེ། །དེ་ལ་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས། །ཞེས་པའི་དོན་གྲུབ་ཐོབ་གང་རུང་ཞིག་གི་རྣམ་ཐར་དང་སྦྱར་
ཏེ་བྲིས།

ཁ༽ སྤྱིར་ལྟ་བ་ཞེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་འཇོག་དགོས། ཕྱི་ནང་གི་ལྟ་བའི་ཁྱད་པར་དང་། གཞུང་འདིར་འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལྟ་བའི་རྣམ་གྲངས་ཇི་ཙམ་བསྟན་ཡོད་པའི་སྐོར་སློབ་གཉེར་བ་ནང་ཕན་ཚུན་བགྲོ་གང་གྱིས། ླེ

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 43

སློབ་ཚན་བཞི་པ།


༄༅། །དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་ཆོས་བཞི་མདོར་བསྡུས་པ་བཞུགས་སོ།།
རྗེ་སྒམ་པོ་བ།

ན་མོ་གུ་རུ། ཆོས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ། ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ།
ལམ་འཁྲུལ་པ་སེལ་བ། འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ་ཞིག་དགོས་གསུང་། དེ་ཡང་ཆོས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ལ། ཕྱི་

ནང་གཉིས་ཀྱི་མི་རྟག་པ་མང་དུ་བསྒོམས་ནས། རྫས། ཡོ་བྱད། ཉེ་བ། འབྲེལ་པ་ཐམས་ཅད་ཤུལ་དུ་བཞག་ནས། རང་གཅིག་པུ་གཤེད་འགྲོ་དགོས། དེ་ཙ་ན་ཆོས་མིན་པ་
ཅིས་ཀྱང་མི་སྟོངས་པར་འདུག་སྙམ་ནས། ཅི་ཡང་བྱར་
མེད་ཀྱི་བློ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པར་ཆོས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་མི་འོང་
། འཆི་བ་དེ་ཡང་ནམ་འོང་ཆ་མེད། སང་ཕོད་ད་ཙམ་གྱི་
དབང་མེད། དེ་བས་ཟླ་བ་ཕ་མ་དེ་ཙམ་གྱིྱི་དབང་ཡང་བྱར་

མེད་སྙམ་ནས། འཆི་ཙ་ན། རང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ། ལས་དགེ་སག་འབའ་ཞིག་དང་འགྡིྲོགས་པ་ཡིན་ལ། ལས་མ་བྱས་པ་འཕྲད་མི་སྲིད། བྱས་པ་ཆུད་ཟ་མི་སད་པ་ཡིན། ལས་མི་དགེ་བས། ངན་སོང་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་སྐྲིྱེས་ན། སྡུག་བསྔལ་ཅི་ཙམ་ཡོད་པ། དྲག་ཤོས་ལྷ་མི་གཉིས་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཡང་། སྐྱེ་བ། རྒ་བ། འཆི་བ། མེད་པ་ཚོལ་

44 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

བ། ཡོད་པ་བསྲུང་བ། དགྲ་སྡང་བ་དང་ཕྲད་པ། གཉེན་བྱམས་པ་དང་བྲལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལྷ་ལ་ཡང་འཆི་འཕོ་བའི་སྡུག་བསྔལ་མནར་མེད་པ་ལས་བཅུ་དྲུག་འགྱུར་གྱིས་ཆེ་བ་ཡོད། རིགས་དྲུག་གར་སྐྱེས་ཀྱང་། སྡུག་བསྔལ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འདུག་སྙམ་ནས། ཡིད་འབྱུང་བ་ཚད་དུ་སྐྱེལ་བ་ཞིག་མ་བྱུང་གི་རིང་ལ། ཆོས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་མི་འོང་། ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ལ། བྱམས་སང་རྙིྗེ་བདག་པས་གཞན་གཅེས་གྱི་བློ། ཀུན་རྫོབ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས།
དེའི་སྟེང་དུ། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྲེལ་ཚོགས་པའི་སྣང་བ། རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་གོ་ན། གདོད་
ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་གོ་ནས་ལམ་འཁྲུལ་པ་སེལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དང་པོ་མི་རྟག་པ་བསྒོམས་པས་ཚེ་འདི་ལ་ཞེན་པའི་འཁྲུལ་པ་སེལ། ལས་འབྲས་བསྒོམས་པས། ལྟ་བ་ངན་པའི་འཁྲུལ་པ་སེལ། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསྒོམས་པས། འཁོར་བ་ལ་ཆགས་པའི་འཁྲུལ་པ་སེལ། བྱམས་སྙིང་རྗེ་བསྒོམས་པས། ཐེག་དམན་ག་ྱིའཁྲུལ་པ་སེལ། རྨི་ལམ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་བསྒོམས་པས། དངོས་པོར་འཛིན་པའི་འཁྲུལ་པ་སེལ། ལར་ན་གོང་མ་གོང་མས། འོག་མ་འོག་མའི་འཁྲུལ་པ་སེལ་གསུངས། དེ་ནས་འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་པར་ཆེས་ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བར་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས། ཅིར་སྣང་ཅིར་རྟོག་ཐམས་ཅད་རང་
གི་ངོ་བོར་ཆོད་ཙ་ན། འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ་ཡིན་གསུངས་སོ། །ཞེས་རྗེ་དྭགས་པོ་རིན་པོ་ཆེའི་བཀའ་འབུམ་ལས་བྱུང་བའོ། །མངྒ་ལཾ།། །།

དྭགས་པོ་ཆོས་བཞི་ཞེས་བྱ་བ། དཔལ་ལྡན་བླ་མ་མཆོག་རྣམས་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། འདིར་དད་པ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བའི་སྐྱེ་བོ་གང་དག་ལ། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ལམ་ག་རིམ་པ་ཡོངས་སུ་རྱིྫོགས་པ། མཁས་གྲུབ་ཏིལླ་ན་རོ་དང་། དཱཱིི་པཾ་ཀ་ར་ལ་སོགས་པའི་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་
རྣམས་ཀྱི་སྲོལ་ལུགས། བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་ལྗོངས་འདིར་བསྟན་པ་འཛིན་པར་སྙིང་རྗེ་པདྨ་དཀར་པོ་ལས་ལུང་བསྟན་
པ་དྭགས་པོ་ལྷ་རྗེའི་གསུང་གི་བདུད་རྩི། ཆོས་བཞི་ཞེས་གྲགས་པ་མདོ་ཙམ་བཤད་པར་བྱའོ།།
དེ་ཡང་། ཆོས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ། ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ། ལམ་འཁྲུལ་པ་སེལ་བ། འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བའོ། །དེ་ལ་སྤྱིར་ཆོས་ཞེས་བྱ་ནི་དོན་བཅུ་ལ་འཇུག་སྟེ། རྣམ་བཤད་རིགས་པར། ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་ལམ་དང་ནི། །མྱ་ངན་འདས་དང་ཡིད་ཀྱི་ཡུལ། །བསོད་ནམས་ཚེ་དང་གསུང་རབ་དང་། །འབྱུང་འགྱུར་ངེས་དང་ཆོས་ལུགས་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསུང་རབ་ལམ་གྱི་ཕྱོགས་གཟུང་བར་བྱ་ཞིང་། དེ་ལ་
ཡང་། བརྗོད་བྱ་དོན་གྱི་ཆོས་རང་བཞིན་གས་འོད་གསལ་བ་དང་། རྱིྗོད་བྱེད་ཚིག་གི་སྡེ་སྣོད་རིན་པོ་ཆེ་གསུམ་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 45

ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་བསྣམས་ན་རབ་དཀུ་ལ། །མྱངས་ན་ཞིམ་པའི་སྨན་བཞིན་དུ། །ཆོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་གཉིས་སུ་གནས། །དོན་དང་ཡི་གེར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སོ།། དེ་ལྟ་བུའི་བརྗོད་བྱ་དང་། རྗོད་བྱེད་འབྲེལ་བའི་བསྟན་བཅོས་ནི། །བཤད་པར་བྱ་བའི་གཞིའོ།།
ད་ནི་ཆོས་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་བསྡུས་པའི་དོན་གཞུང་འགྲེལ་མཛད་པས།
ཆོས་གང་ཆོས་དང་ལམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་། །ལམ་གྱི་འཁྲུལ་བའི་དྲི་མ་སེལ་ལ། །འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་ཤར་ན། །མན་ངག་གནད་དུ་ཕོག་པ་དེ་ཡིན། །ཞེས་བཤད་པས། ཆོས་ལམ་དུ་མ་སོང་བ་ཅི་ལྟ་བུ། ལམ་དུ་སོང་བ་ཡང་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ཚེ་འདིའི་ཆོས་བརྒྱད་ཀས་

ྱི བློ་བྲིད་པའམ། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལོག་པར་ལྟ་བའི་དབང་གིས། མི་
དགེ་བ་བཅུ་སྤངས་པས་མངོན་པར་མཐོ་བ་དང་། ངེས་པར་ལེགས་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་སྒྲིབ་པས་ཆོས་གནད་དུ་མ་སོང་བ་ཡིན་ལ། སྐལ་བ་དང་ལྡན་པ་དག་གིས་དེ་ལས་ཟློག་སྟེ། ཐོག་མར་བླ་མ་བརྒྱུད་པ་དང་འབྲེལ་བ། བརྒྱུད་པ་དང་སྒྲར་འབྲེལ་བ། སྒྲ་དང་ལུས་སུ་འབྲེལ་བ། ལུས་དང་བྱིན་བརླབས་སུ་འབྲེལ་བའི་བཤེས་གཉེན་བཙལ་ནས། རིམ་གྱིས་ལམ་ལ་བསླབ་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཞལ་ག་གདམས་པས། དལ་འྱི བྱོར་རྙེད་པར་དཀའ་ཞིང་།
འཇིག་པར་སླ་བ་དང་། འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་ངན་སོང་ག་སྡུག་བསྔལ་ལ་བསམས་ནས།

ྱིའཇིག་རྟེན་པའི་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་ལྡན་པས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་བཟུང་ཞིང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤངས། དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་ལེགས་པར་སྤྱད་པ་དང་། སྔར་བསགས་ཀྱི་སྡིག་པ་སྟོབས་བཞི་བཤགས་པས།
ལྷ་མིའི་རྟེན་འབྱོར་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ལམ་དུ་གྱུར་པས། ཆོས་ཆོས་སུ་སོང་བ་ཞེས་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ཚུལ་ཡང་གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གཉིས་སུ་རིག་པར་བྱ་སྟེ།
དང་པོ་ནི། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་རང་ཉིད་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ལས་གྲོལ་བའི་ཞི་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བས།
བདེན་པ་བཞིའི་ཚུལ་གས་ཉམས་སུ་ལེན་པར་ ྱི བྱེད་དེ། ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་ལས་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་བདེན་པ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་དེས་བསྐྱེད་པའི་འབྲས་བུ་ཁམས་གསུམ་དུ་ཟོ་ཆུའི་རྒྱུན་ལྟར་བར་མེད་དུ་འཁོར་བའི་ཉེ་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་ནི་སྤྱིར་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བདེན་པ་ཡིན་ཞིང་། གཞན་ཡང་། སྡུག་བསྔལ་ག་ྱིསྡུག་བསྔལ། འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་དབང་གིས། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་མ་འདས་པར་མཐོང་སྟེ། སྡུག་བསྔལ་དེ་ལ་གྲོལ་བའི་ཐབས་ལ་ཡང་། རྒྱུ་མ་བཟློག་པར་འབྲས་བུ་མི་ཟློག་པར་མཐོང་ནས།

46 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ཀུན་འབྱུང་སྤོང་བའི་ཕྱིར་ལམ་བསླབ་པ་གསུམ་ལ་སློབ་དགོས་པས། ཐོག་མར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་བསམ་པ་
བརྟན་པོས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀས་བསྱིྙེན་པར་རྫོགས་ལ། རང་གཞན་དང་བཅས་པའི་
ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡང་དག་པར་བསྲུང་ཞིང་། ཟས་ཀ་ཚོད་རིག་པ་དང་། དབང་པོའི་སྱིྒོ་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པས། ཞི་གནས་ཀྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ལྡན་པ་སྐྱེས་པའི་ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་རྒྱུད་ལ་བརྟེན་
ལ། བདེན་བཞི་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་བཅུ་དྲུག་བསྒོམས་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་ལུགས་བཟློག་བསྒོམས་པས་གཟུང་བ་ཆོས་ཀ་ྱིབདག་མེད་རྟོགས་པ་ཤེས་རབ་ཀ་བྱིསླབ་པ་སྟེ། ཉན་རང་གི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་དེ་རྣམས་ཀས་ཉོན་མོངས་པ་ཟད་ ྱིཔར་བྱས་ནས། འབྲས་བུ་འགོག་པའི་བདེན་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ནི། སྐྱེས་བུ་འབྲིང་གི་ལམ་ཡིན་པས། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ལ་ལྟོས་པའི་གནས་སྐབས་ཀ་འབྲས་བུར་རྣམ་པར་བཞག་གོ། ྱིཉན་རང་དེ་དག་ཀྱང་ཞི་བ་ཕྱོགས་གཅིག་པ་ཡིན་པས། ཐེག་པ་དམན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ལ་སོགས་ཤེས་པ་བྱེད་ཀྱང་། འབྲས་བུ་དེ་ཐོབ་པར་མངོན་པར་མི་དད་པ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་བྱ་བར་འདོད་པའི་སང་

ྙི སྟོབས་
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པ། ཆོས་ཟབ་མོ་ལ་ཤིན་ཏུ་སྤྲོ་བའི་བློ་ཅན་གྱིས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ལ་འཇུག་
པར་བྱེད་དེ། ལམ་དེའི་རྩ་བ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ལ་དམིགས་པའི་བློ་གྲོས་འདུན་པར་དང་མཚུངས་ལྡན་དང་། ཕ་རོལ་དུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རང་གཞིན་ཅན་ལ་དམིགས་པ་གྲོགས་བརྩོན་འགྲུས་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་སྐྱེ་བའི་སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་ཡང་དག་པར་བླངས་ལ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་ཉེས་པ་རྩ་བའི་ལྟུང་བ་ལ་སོགས་པས་མ་གོས་པར། བསླབ་བྱ་རྣམས་ལ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསླབ་ཅིང་། དོན་དམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀ་སེམས་ ྱིརང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སླད་དུ། ཀུན་རྫོབ་ཀ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ཟུང་དུ་ ྱིའཇུག་པ། མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ། དབུ་མའི་དོན་གཏན་ལ་ཕེབས་པའི་ལྟ་བ་དང་། བྱིང་བ་དང་། རྒོད་པའི་རྐྱེན་དང་བྲལ་བའི་ཞི་གནས་དང་། སོ་སོར་རང་གིས་རིག་པའི་ལྷག་མཐོང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་བསྒོམ་པ་དང་། ཐབས་མཁས་པས་ཟིན་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་རྣམས་ལ་ནན་ཏན་དུ་བྱས་པས། ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་འབྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ། རིམ་པ་བཞིན་དུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་དམིགས་པའི་ཤེས་རབ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་པ་བཞི་དང་། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་རྫུ་འཕྲུལ་ག་རྐང་པ་བཞི་དང་ལྡན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་ཅིང་། ཆོས་ ྱིརྒྱུན་ག་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་གནས་ནས། སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་ལས་གདམས་ངག་རྒྱ་ཆེན་རྱིྙེད་དེ། སྦྱོར་བའི་ལམ་དུ་དབང་པོ་ལྔ་དང་། སྟོབས་ལྔས་ངེས་པར་བྱེད་པ་ཡན་ལག་བཞི་རིམ་གས་བགྱིྲོད་དེ། དེའི་རྗེས་སུ་འཇིག་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 47

རྟེན་ལས་འདས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་གྱིས། མཐོང་བའི་ལམ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་ས་དང་པོ་མངོན་
དུ་བྱེད་ལ། ཡོན་ཏན་བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་ལ་དབང་འབྱོར་བར་འགྱུར་ཞིང་། ས་གཉིས་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། བཅུ་པའི་བར་ཀ་ས་དགུ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཀྱིས་བགྱིྲོད་དེ། སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་འཕེལ་
དུ་འགྱུར་ཞིང་། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་སྒབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་བཅོམ་ནས། མི་སྲིློབ་པའི་
ལམ་མཐར་ཐུག་པ་འཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ལམ་ག་རིམ་པར་གྱུར་པས། ཆོས་གང་ཉམས་སུ་བླང་ ྱིབས། དེ་ལྟར་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན་ནོ།།

འོན་ཀྱང་ཟབ་མོ་སྔགས་ཀ་ལམ་དང་རྱིྗེས་སུ་མ་འབྲེལ་ན། ཕ་རོལ་ཏུ་ཕན་པའི་ཐེག་པ་ཁོ་ནས། དེ་བཞིན་ ྱིགཤེགས་པའི་སང་པོ་ལྷན་སྐྙིྱེས་རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཀ་དྱིྲི་མ་སྦྱོང་བར་མི་ནུས་ཤིང་། དེའི་ནང་ནས་བླ་ན་མེད་
པ། རྒྱུད་ཀ་ངེས་པ་ཁོ་ན་རག་ལས་པའི་ཕྱི ར། གསུམ་པ་ལམ་འཁྲུལ་པ་སེལ་བ་ཞེས་གསུངས་སོ། །ལམ་དེ་ལ་ ྱིའཇུག་པ་ལ་ཡང་། སྨིན་པར་བྱེད་པའི་དབང་སྔོན་དུ་འགྲོ་བ་ཅན་ཡིན་པས། དེའི་རིམ་པ་ནི་སྒོ་གསུམ་གྱི་ད་མ་

ྲིའཁྲུད་པ་དང་། སྐལ་བ་འཇོག་པའི་ངེས་ཚིག་དང་ལྡན་པའི་དབང་སྐུར་ཐོབ་ཅིང་། རྩ་བ་དང་ཡན་ལག་གི་དམ་ཚིག་མིག་གི་འབྲས་བུ་ལྟར་བསྲུང་བ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། རྫོགས་པའི་རིམ་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱས་པས། ཉོན་མོངས་པས་ཟིལ་གས་མི་གནོན་པ་ལ་སོགས་པའི་དྱིྲོད་ཐོབ་ནས། རང་དོན་གྱི་སྤྱོད་པ། སྤྲོས་བཅས། སྤྲོས་མེད་ཤིན་ཏུ་སྤྲོས་མེད་ཀྱི་ཚུལ་གས་སྤྱད་ནས། ཕྱིྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་གྱི་སྤྱོད་པས་ཚར་གཅད་དང་། རྗེས་བཟུང་
གི་སྒོ་ནས་གཞན་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་ནུས་ཤིང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་གས་ཚེ་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སངས་རྒྱས་རྱིྡོ་རྗེ་འཆང་གྲུབ་པར་འགྱུར་ཏེ། ལམ་འདིས་བསྐྱེད་རིམ་གྱི་སྣོད་བཅུད་ཐ་མལ་དུ་འཛིན་པ་སྤོང་ཞིང་། རྗོགས་རིམ་བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་ཀྱིས། སྣང་བ་གསུམ་སྦྱངས་པས། རྟོགས་ཚོགས་མ་ལུས་དཔྱིས་ཕན་དུ་དག་པར་

ྱི བྱེད་པས་ལམ་
མཆོག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནོ།།
སྤྱིར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་བསྒོམས་ནས། གློ་བུར་གྱི་ད་མ་འཁྲུལ་བའི་ཕྲིྱོགས་ཐམས་ཅད་
སྤང་བྱར་མ་དམིགས་པས། ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བར་འགྱུར་མོད་ཀྱང་། ཁྱད་པར་དུ་ཡང་མངོན་སུམ་ག་ལམ་

ྱིའདིས་འཁྲུལ་པ་མཐའ་དག་རང་བཞིན་མ་དམིགས་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀ་རོལ་པ་ ྱི བྱིན་བརླབས་ཀ་མཐུས་སྐད་ཅིག་གི་ ྱིརྟོགས་པར་འགྱུར་པས། བཞི་པ་འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བའི་གདམས་པ་འདི་བསྟན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ནོ།།

48 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

འཁྲུལ་པ་ཡིན་ན་ཡེ་ཤེས་སུ་ཇི་ལྟར་རུང་ཞེ་ན། ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་རང་གི་སེམས་འོད་གསལ་བའི་བདག་ཉིད་དུ་གནས་པ་འདི་ཉིད། གློ་བུར་གྱི་ད་མས་

ྲིསླད་པར་བྱུང་བའི་ཚེ་ནི། འཁོར་བའི་ཆོས་རྣམ་པ་སྣ་
ཚོགས་སུ་གྱུར་མོད་ཀྱང་། གློ་བུར་ག་དྱིྲི་མ་དེ་རྣམ་པར་དག་པའི་འོད་གསལ་ལས་གཞན་ནས་བྱུང་བའང་མ་
ཡིན་ལ། འཁྲུལ་པའི་ཉེས་པ་འདི་ནི་འཁྲུལ་གྲོལ་ཐ་དད་དུ་ཇི་སྲིད་ཞེན་པ་དེ་སྲིད་དུ་འབྱུང་ཞིང་། ནམ་རོ་མཉམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཚེ་ངེས་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དེའི་ཕར། འཁྲུལ་བ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པ་ནི་མེད་ ྱིབཞིན་དུ་མཆོག་དམན་དུ་གཟུང་བས་འཁྲུལ་པར་བརྗོད་ཅིང་། དེའི་འཛིན་པ་ཞིག་པ་ལ་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་བའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱས་པའོ། །འདི་ལྟ་བུའི་གནས་ལུགས་ལ་དགོངས་ནས། འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་ཞལ་སྔ་ནས། འཁོར་བ་མྱ་ངན་འདས་པ་ལ། །ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། །མྱ་ངན་འདས་པ་འཁོར་བ་ལ། །ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན།། ཞེས་དང། གང་ཞིག་འཁོར་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པ། །དེ་ཉིད་སྦྱང་བ་བྱས་པ་ལས། །དགག་པ་དེ་ཉིད་མྱ་ངན་འདས། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡང་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོའི་རྒྱུད་གསང་བ་འདུས་པའི་བཤད་རྒྱུད་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་ལས། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ།
ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། རྣམ་པར་བྱང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ནོ། །དེ་ལས་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་དོན་འདི་གསལ་བར་བསྟན་ནོ།།
དེས་ན་འཁྲུལ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡེ་ཤེས་སུ་གནས་གྱུར་ཏེ། གཉིས་མེད་དུ་མ་རྟོགས་པའི་གནས་སྐབས་སུ། འཁྲུལ་བ་སེལ་བ་དང་དྲི་མ་སྦྱོང་བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པས། དེའིཚུལ་ཡང་། རྒྱུད་གསུམ་
ག་རྣམ་པར་བཞག་པ་འདིས། གོ་བར་བྱ་ ྱི སྟེ། རང་བཞིན་རྒྱུའི་རྒྱུད་སེམས་ཉིད་ལྷན་སྐྱེས་གཉུག་མ་དེ་བཞིན་ཉིད། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་གནས་པ་དང་། དེ་རྟོགས་བྱེད་ཀ་ཐབས་ལམ་གྱི་རྒྱུད་བླ་མས་ངོ་ ྱིསྤྲད་པའི་ཚེ། གནས་ལུགས་དེ་ཉིད་དང་པོ་རྒྱུ་ཡིས་མ་སྐྱེད་པ་དང་། ངོས་བཟུང་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། ཐ་མར་རྐྱེན་གས་མི་འགག་པས་སྱིྨོན་པ་མེད་པ་སྟེ། རྣམ་པར་ཐར་བའི་སྒོ་གསུམ་དང་མཐུན་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀ་དོན་ངེས་ནས་ཉམས་སུ་བླངས་པས། བསྒྲུབ་བྱ་འབྲས་བུའི་རྒྱུད། གྱིློ་བུར་ག་དྱིྲི་མ་ཐམས་ཅད་ཆུ་

དང་རླབས་བཞིན་དུ་རོ་མཉམ་དུ་གྱུར་ནས། དག་པ་གཉིས་ལྡན་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དོན་དམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དང་།ཀུན་རྫོབ་གཟུགས་ཀ་སྐུ་རྣམ་པ་གཉིས་གདུལ་བྱའི་བསམ་པའི་རྱིྗེས་སུ་འཇུག་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྲིན་ལས་རྨད་དུ་བྱུང་བ་དང་ལྡན་པ་མངོན་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ།།
ལམ་འཁྲུལ་པ་སེལ་བ་དང་། འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བའི་རིམ་པ་གཉིས་པོ་འདི་ནི། སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཡང་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 49

ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོའི་ལམ་ག་རིམ་པར་རྱིྟོགས་པར་བྱའོ། །ཆོས་བཞི་པོ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་པོ་དང་། ཆེན་པོའི་ཡང་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ལྟ་ན། གདམས་པ་འདི་གང་ཟག་སོ་སོས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་རིམ་པ་བསྟན་པ་ལས། སྒྲུབ་པ་པོ་གཅིག་གིས་ཉམས་སུ་བླང་བྱར་མི་རུང་བ་ཞིག་གམ་ཞེ་ན། གོང་དུ་སྨོས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པ་དེ་ནི། གནད་བཞིས་ཐེག་པ་ཐམསཅད་ཀྱི་བརྗོད་བྱའི་དོན་བསྡུ་བའི་སྒོ་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ལམ་
སྟེགས་ལ་བརྟེན་ནས། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་དུ་འཇུག་ཅིང་། སྔགས་ཀྱི་བསྐྱེད་རྫོགས་དང་། ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་
གདམས་པ་བསྒོམ་པས་ས་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་པས། ཚིག་ཉུང་ངུས་གནད་འདལ་བར་འདོད་པས་ ྲིའདི་ལྟར་ཉམས་སུ་བླང་བར་བྱ་སྟེ།
དང་པོ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཡིད་ཕྱུངས་ནས། ཚེ་འདིའི་འཁྲི་བ་ཆོད་པ་ནི། ཆོས་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་ཡིན། བྱང་ཆུབ་ཀ་སེམས་ཀྱིྱིས་ཟིན་པ་ལས་བསོད་ནམས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དུ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། ཚོགས་དྲུག་གི་ཡུལ་སྣང་ཐམས་ཅད་ཀ་ྱིསྟེང་དུ་གང་ཤར་ག་རང་བབས་སྐྱིྱོང་བ་ལམ་

འཁྲུལ་པ་སེལ་བ་ཡིན། གཟུང་འཛིན་གྱི་སྣང་བ་མ་ལུས་པ་གདོད་ནས་ཡེ་ཤེས་ཆེན་པོའི་རང་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནད་མདོར་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ།།

མདོ་སྔགས་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་མཚོ་ལས་བྱུང་བའི། །ལམ་ག་རིམ་པ་ཕུལ་བྱུང་དབང་གི་རྒྱལ། །རྱིྗེ་བཙུན་བླ་མའི་གསུང་གི་སྣང་བ་ཅན། །བློ་ལྡན་དུ་མའི་འབྱོར་པ་ཕུན་ཚོགས་གཞི། །འདི་བཤད་དགེ་བས་ལུས་ཅན་མ་ལུས་པ། །ཐེག་པ་སོ་སོའི་སྐལ་པ་བཞིན་ཐོབ་ནས། །རིམ་གྱིས་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཅན། །ཀུན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཉིད་གྱུར་ཅིག །ཆོས་བཞི་གསལ་བའི་སྒྲོན་མ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། སྡེ་སྣོད་གསུམ་ལ་བློའི་སྣང་བ་རྒྱས་པར་རབ་འབྱམས་པ་བདེ་བཟང་པ་དང། བླ་མ་སངས་རྒྱས་བཟང་པོས་བསྐུལ་བའི་ངོར། ཞྭ་དམར་ཅོད་པན་འཛིན་པ་བཞི་པ། ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པ་ཡེ་ཤེས་དཔལ་བཟང་པོས། རྗེ་སྒམ་པོ་བའི་གསུང་ཇི་ལྟ་བ། ལྷོ་ལ་ཡག་པས་གཞུང་དུ་བསྡུས་ཞིང་། འགྲེལ་པས་གཏན་ལ་དབབ་པ་བཞིན་མི་འགལ་བར་སྦྱར་བའོ།། ཤུབྷཾ།། །།

50 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

སྦྱོང་ཚན།
ཀ༽ གཤམ་གསལ་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ དྭགས་པོ་ཆོས་བཞི་འདི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་སུས་གསུངས་པ་ཡིན།
༢༽ དྭགས་པོ་ཆོས་བཞི་ཞེས་པ་གང་དང་གང་ཡིན།
༣༽ རྣམ་བཤད་རིགས་པར་ཆོས་ཞེས་པ་དོན་བཅུ་ལ་འཇུག་པར་གསུངས་པའི་དོན་བཅུ་གང་ཡིན་རེ་རེ་ནས་བྲིས།
༤༽ ཆོས་ཆོས་སུ་སོང་བ་ཞེས་པའི་དོན་སྙིང་བསྡུས་ཤིག་བྲིས།
༥༽ སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཞེས་པ་གང་ལ་ཟེར། རྒྱུ་མཚན་བཅས་བྲིས།
༦༽ ལམ་འཁྲུལ་པ་སེལ་བ་ལ་ཟབ་མོ་སྔགས་ཀྱི་ལམ་དང་རྗེས་སུ་འབྲེལ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན།
༧༽ འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ་ཞེས་པའི་དོན་བྲིས།
༨༽ དང་པོ་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ལ་ཡིད་ཕྱུངས་ནས། ཞེས་པ་ནས་འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་ཤར་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནད་མདོར་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ།། ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཚིག་དོན་སབ་ཚན་ནང་ ློགསལ་ལྟར་བྲིས།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 51

སློབ་ཚན་ལྔ་པ།


༄༅། །ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་བཞུགས་སོ།།
ས་ཆེན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན།

བཀའ་དྲིན་ཅན་ག་བླ་མ་དང་། །ཐུགས་རྱིྗེ་ཅན་གྱི་ཡི་

དམ་ལྷ། །སང་ནས་

ྙིསྐྱབས་སུ་མཆིས་ལགས་ཀས། །

ྱིབདག་ལ་བྱིན་གྱིས་བརླབ་ཏུ་གསོལ། །
ཆོས་མིན་སྤྱོད་པ་དགོས་རྒྱུ་མེད། །ཆོས་བཞིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ལ། །ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་ག་གདམས་ངག་

ྱིའཚལ། །དེ་ཁྱེད་ཀྱི་སྙན་དུ་གསོལ་བར་བགྱི། །

ཚེ་འདི་ལ་ཞེན་ན་ཆོས་པ་མིན། །འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ན་
ངེས་འབྱུང་མིན། །བདག་དོན་ལ་ཞེན་ན་བྱང་སེམས་
མིན། །འཛིན་པ་བྱུང་ན་ལྟ་བ་མིན། །

དང་པོ་ཚེ་འདིར་མ་ཞེན་པ། །ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཐོས་བསམ་སྒོམ་པ་གསུམ། །ཚེ་འདི་ལ་དམིགས་ནས་བསྒྲུབ་པ་དེ། །ཆོས་པ་མིན་གྱི་ཤོལ་ལ་ཞོག །ཐོག་མར་ཚུལ་ཁམས་བཤད་ཙ་ན། །མཐོ་རིས་བསྒྲུབ་པའི་རྩ་བ་ཅན། །ཐར་པ་ ྲིབསྒྲུབ་པའི་ཐེམ་སྐས་ཅན། །སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཅན། །ཚུལ་ཁམས་ལ་མེད་ཐབས་མི་འདུག་ ྲི སྟེ། །ཚེ་འདི་ལ་ཞེན་པའི་ཚུལ་ཁམས་དེ། །ཆོས་བརྒྱད་བསྒྲུབ་པའི་རྩ་བ་ཅན། །ཚུལ་ཁྲིྲིམས་ངན་ལ་གཤེ་བ་ཅན། །ཚུལ་

52 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ཁམས་ལྡན་ལ་ཕྲག་དོག་ཅན། །རང་གི་ཚུལ་ཁྲི མས་ངོ་ཕག་ཅན། །ངན་འགྲིྲོ་བསྒྲུབ་པའི་ས་བོན་ཅན། །བཅོས་མའི་ཚུལ་ཁམས་ཤོལ་ལ་ཞོག ། ྲིཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དེ། །ཤེས་བྱ་བསྒྲུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཅན། །མ་རིག་སེལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཅན། །འགྲོ་བ་འདྲེན་པའི་ལམ་རྒྱུས་ཅན། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་ས་བོན་ཅན། །ཐོས་བསམ་ལ་མེད་ཐབས་མ་གདའ་སྟེ། །ཚེ་འདི་ལ་ཞེན་པའི་ཐོས་བསམ་དེ། །ང་རྒྱལ་བསྒྲུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་ཅན། །ཐོས་བསམ་དམན་ལ་བརྙས་པ་ཅན། །ཐོས་བསམ་ལྡན་ལ་ཕྲག་དོག་ཅན། །འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་ཆོལ་བ་ཅན། །ངན་འགྲོ་བསྒྲུབ་པའི་རྩ་བ་ཅན། །ཆོས་བརྒྱད་ཀ་ཐོས་བསམ་ཤོལ་ལ་ཞོག ། ྱིབསྒོམ་པ་བགད་པའི་གང་ཟག་ཀུན། །ཉོན་མོངས་སྱིྤོང་བའི་གཉེན་པོ་ཅན། །ཐར་ལམ་བསྒྲུབ་པའི་རྩ་བ་ཅན། །སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པའི་ས་བོན་ཅན། །བསྒོམ་པ་ལ་མེད་ཐབས་མི་གདའ་སྟེ། །ཚེ་འདི་ལ་དམིགས་པའི་བསྒོམ་པ་སྟེ། །དབེན་པར་བསྡད་པའི་འདུ་འཛི་ཅན། །ལོང་གཏམ་སྨྲ་བའི་ཁ་ཐོན་ཅན། །ཐོས་བསམ་བྱེད་ལ་སྐུར་བ་ཅན། བསྒོམ་པ་གཞན་ལ་ཕྲག་དོག་ཅན། །ཆོས་བརྒྱད་ཀ་བསམ་གཏན་ཤོལ་ལ་ཞོག ། ྱིམྱ་ངན་འདས་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ། །ཁམས་གསུམ་གྱི་ཞེན་པ་སྤང་ཡང་འཚལ། །ཁམས་གསུམ་ག་ཞེན་པ་སྱིྤོང་བ་ལ། །
འཁོར་བའི་ཉེས་པ་དྲན་པར་འཚལ། །
དང་པོ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་དེ། །ངན་སོང་གསུམ་གྱི་སྡུག་བསྔལ་ཅན། །དེ་ལེགས་པར་བསམས་ན་སྐ་ཤ་ ྱིའབུངས། །ཐོག་ཏུ་བབས་ན་སྲན་ཐབས་མེད། །སྤོང་བའི་དགེ་བ་མི་བསྒྲུབ་པར། །ངན་སོང་གི་སོ་ནམ་བྱེད་བྱེད་པ། །དེ་གང་ན་འདུག་ཀྱང་ཐེ་ལེ་ལེ། །
འགྱུར་བའི་སྡུག་བསྔལ་བསམས་ཙ་ན། །མཐོ་རིས་ངན་འགྲོར་འགྲོ་བ་ཡོད། །བརྒྱ་བྱིན་ཐ་མལ་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད། །ཉི་ཟླ་མུན་པར་འགྲོ་བ་ཡོད། །འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་རྒྱལ་བྲན་དུ་སྐྱེ་བ་ཡོད། །དེ་ལུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡིད་ཆེས་ཀྱང༌། །ཕལ་པས་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པས། །རང་སྣང་མི་ཡི་འགྱུར་བ་ལྟོས། །མི་ཕྱུག་པོ་སྤྲང་པོར་འགྲོ་ཡིན་འདུག །ཁ་དྲག་པོ་ཞན་པོར་འགྲོ་ཡིན་འདུག །མི་མང་པོ་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་ཡིན་འདུག །དེ་ལ་སོགས་པ་བསམ་མི་ཁྱབ། །འདུ་བྱེད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམས་ཙ་ན། །བྱ་བའི་ལས་ལ་ཟིན་པ་མེད། །མི་མང་ཡང་སྡུག་སྟེ་ཉུང་ཡང་སྡུག །ནོར་ཕྱུག་ཀྱང་སྡུག་སྟེ་ལྟོགས་ཀྱང་སྡུག །མི་ཚེ་ཐམས་ཅད་གྲབས་ལ་ཟད། །གྲབས་བྱེད་པའི་འཕྲོ་ལ་ཐམས་ཅད་འཆི། །ཤི་ཡང་གྲབས་ལ་ཟིན་པ་མེད། །ཚེ་ཕ་མའི་ ྱིགྲབས་ཀ་མགོ་ལ་འཇུག །འཁོར་བ་སྡུག་བསྔལ་གྱིྱི་ཕུང་པོ་ལ། །
ཞེན་པར་བྱེད་རྣམས་ཐེ་ལེ་ལེ། །ཞེན་པ་བྲལ་ན་མྱ་ངན་འདས། །མྱ་ངན་འདས་ན་བདེ་བ་ཐོབ། །

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 53

ཞེན་པ་གཉིས་བྲལ་ཉམས་ཀ་དབྱངས། །བདག་གཅིག་པུ་ཐར་པས་ཕན་རྒྱུ་མེད། །ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཕ་ ྱིམ་ཡིན། །ཕ་མ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་གསེབ་ཏུ་བཞག །བདག་བདེ་བར་འདོད་པ་ཐེ་ལེ་ལེ། །ཁམས་གསུམ་ག་སྡུག་

ྱིབསྔལ་བདག་ལ་སན། །བདག་གི་བསོད་ནམས་སེམས་ཅན་ ྨི ཁྱེར། །བསོད་ནམས་འདི་ཡི་བྱིན་བརླབས་ཀས། །

ྱིསེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སངས་རྒྱས་ཤོག །
བདག་ཇི་ལྟར་འདུག་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་ངར། །འཛིན་དང་བཅས་པས་གྲོལ་བ་མེད། །དེ་ཡང་ཞིབ་ཏུ་བཤད་ཙམ་ན། །ཡོད་པར་འཛིན་ལ་ཐར་པ་མེད། །མེད་པར་འཛིན་ལ་མཐོ་རིས་མེད། །གཉིས་ཀར་འཛིན་པ་མི་ཤེས་ཀྱིས། །

གཉིས་མེད་ཀྱི་ངང་ལ་གང་དགར་ཞོག །ཆོས་ཀུན་སེམས་ཀ་ྱིསྤྱོད་ཡུལ་ཡིན། །ཕྱྭ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ། །འབྱུང་བཞིའི་བྱེད་མཁན་མ་ཚོལ་བར། །སེམས་ཉིད་ཀྱི་ངང་ལ་གང་དགར་ཞོག །སྣང་བ་སྒྱུ་མའི་རང་བཞིན་དང་། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན། །གནས་ལུགས་བརྗོད་པར་མི་ཤེས་ཀྱིས། །བརྗོད་བྲལ་གྱི་ངང་ལ་གང་དགར་

ཞོག །
ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་བཤད་པ་ཡི། །དགེ་བ་འདི་ཡི་བསོད་ནམས་ཀས། །འགྱིྲོ་བ་བདུན་པོ་མ་ལུས་པ། །སངས་རྒྱས་
ས་ལ་འགོད་པར་ཤོག །
ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་གྱི་གདམས་ངག་རྣལ་འབྱོར་པ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་དཔལ་ས་སྐྱའི་དགོན་པར་སྦྱར་བའོ།། །།

༄༅། །བློ་སྦྱོང་ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་གྱི་ཁྲིད་ཡིག་ཟབ་དོན་གནད་ཀྱི་

ལའུ་མྡེིག་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བ།
གང་གི་མཁྱེན་རབ་ལྷ་ལམ་བཞིན་དུ་ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་ཁྱབ། །དེ་ཡི་ཐུགས་རྗེ་ཟླ་ཟེར་ལྟ་བུར་འགྲོ་བའི་གཙུག་ན་མཛེས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཕྲིན་ལས་ཡིད་བཞིན་ནོར་ལྟར་དགོས་འདོད་འབྱུང་བའི་གཏེར། །སྐྱོབ་པ་མཚུངས་མེད་ཤཱཀྱ་
སེང་གེས་འགྲོ་ལ་དགེ་ལེགས་སྩོལ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་བསྡུས་འཇམ་པའི་དབྱངས། །
ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་སྐྱོབ་པར་ཞལ་བཞེས་སྤྱན་རས་གཟིགས། །སགས་དུས་འགྙིྲོ་བ་འདྲེན་ཕར་མི་ཡི་ ྱི

54 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

གཟུགས་འཛིན་ས་སྐྱ་པ། །མཚན་ནས་བརྗོད་པར་དཀའ་བ་དེ་ལ་གུས་པས་ཕྱག་འཚལ་ནས། །སྔོན་བསགས་བསོད་ནམས་སྟོབས་ཀས་དམ་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་ལུས་རྱིྟེན་བརྙེས། །དཔལ་འབྱོར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པས་བསྟན་དང་

བསྟན་འཛིན་མཆོད་མཛད་པ། །རྣམ་དཀར་དགེ་བའི་བློ་ཅན་དེ་ཡིས་སླར་ཡང་དས་པའི་ལན། །ཐེག་ཆེན་གནད་ ྲིཀྱི་གདམས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་འདིར་བརྗོད་བྱ། །

༼གཅིག༽ གཞུང་ལས་བཤད་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཉམས་ལེན།
དེ་ལ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལ་མ་བསྐུལ་བཞིན་དུ་ལེགས་པར་མཛད་པའི་ཐུགས་མངའ་བ་དེས། གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་། བསམ་པ་དང་བག་ལ་ཉལ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་ཀ་ཕུང་པོ་ ྱིཇི་སྙེད་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་གཉིས་སུ་འདུས་པ་ལས་དང་པོ་ལ་གཞུང་
ལས་བཤད་པ་གཙོ་ཆེ་བའི་ཉམས་ལེན་དང་། མན་ངག་གི་གནད་ཀ་ཉམས་ལེན་གཉིས་ལས། གཞུང་ལས་བཤད་ ྱིཔ་གཙོ་ཆེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན། མགོན་པོ་བྱམས་པས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་དོན་མངོན་
རྟོགས་བརྒྱད་ཀྱི་ལམ་རིམ་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེ་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་དགོངས་པ་རིགས་
དང་ཆོས་ལ་མོས་པ་ལ་སོགས་པའི་ལམ་ག་རིམ་པ་གསུངས་པ་དང་། འཕགས་མཆོག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིྱིས་དབུ་མ་

རིན་ཆེན་ཕྲེང་བར། བསྒྲུབ་བྱ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་གཉིས། སྒྲུབ་བྱེད་དད་པ་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཀྱིས་

བསྒྲུབ་པའི་ལམ་རིམ་གསུངས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་ཡིས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤངས་པའི་སངས་རྒྱས་དམིགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་གེགས་ཉོན་མོངས་པ་རྒྱུ་དང་
བཅས་པ་བཅད་དེ། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀ་ྱིསྣོད་རུང་དུ་བྱས་ནས་དངོས་གཞི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་བདུད་རྩི་བསྟན་པའི་ལམ་
རིམ་གསུངས་པ་དང་། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷས། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་རྟེན་གྱི་སྟེང་དུ་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པའི་ངོ་བོ་
ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་སྨོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་པས་མཚམས་སྦྱར་ཏེ། སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་
པའི་ལམ་རིམ་གསུངས་པ་དང་། ཇོ་བོ་རྗེས། ཚེ་འདིའི་ཞེན་པ་སྤངས་ནས་ཕྱི་མའི་དོན་ཙམ་སྒྲུབ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆུང་
ངུ་། འཁོར་བའི་བདེ་འབྲས་སྤངས་ནས་ཐར་པ་ཙམ་སྒྲུབ་པ་སྐྱེས་བུ་འབྲིང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་སྒྲུབ་པ་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་སྟེ་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་གསུངས་པ་དང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས། སོ་སོ་
སྐྱེ་བོའི་གནས་སྐབས་སུ། སང་རྙིྗེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་བློ་གསུམ་ཉམས་སུ་བླངས་
ནས་འཕགས་པའི་ས་ཐོབ་ནས་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུས་ས་བཅུ་བགྲོད་དེ། སྐུ་གསུམ་བསྒྲུབ་པའི་ལམ་གྱི་རིམ་པ་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 55

གསུངས་པ་རྣམས་ནི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དགོངས་པ་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་
པར་བཀྲལ་བའི་ལུགས་བཟང་པོ་རྨད་དུ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ཡང་། གཞུང་ལུགས་ལ་བློ་སྦྱངས་པ་དག་གིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ག། འདིར་ཉུང་ངུའི་སྱིྒོ་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ནོ།།

༼གཉིས༽ མན་ངག་གི་གནད་ཀྱི་ཉམས་ལེན་ལས་སྤྱིའི་དོན་བཤད་པ།
གཉིས་པ་དེ་དག་གི་དོན་མན་ངག་གི་གནད་ཀྱིས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་སྤྱིར་རབ་ཏུ་མང་པོ་སྣང་ཡང་གཙོ་བོར་གྱུར་པ་བླ་མ་གསེར་གླིང་པས་ཇོ་བོ་རྗེ་ལ་གནང་བ་དང་། མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀས་བླ་མ་ས་

ྱིསྐྱ་པ་ལ་
གནང་བ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱུ་འབྲས། འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བཞིས་བྱང་ཆུབ་ཀ་སེམས་སྐྱིྱེ་བའི་རྟེན་དུ་བསྒྲུབས་ཏེ། སྦྱོར་བ་བྱམས་པ་དང་། སང་རྙིྗེ་ཡུན་རིང་དུ་སྦྱངས་ནས་དངོས་གཞི་
ལ་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཙོ་བོར་བསྒོམ་ཞིང་སྐབས་སུ་བབ་པ་ན་དོན་དམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱང་བསྒོམས་ཏེ། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ལ་རྐྱེན་ངན་བྱང་ཆུབ་ཀ་ལམ་དུ་བསྒྱུར་བ། ཚེ་གཅིག་གི་ཉམས་ལེན་ ྱིདྲིལ་ཏེ་བསྟན་པ། བློ་འབྱོངས་པའི་ཚད། བློ་སྦྱོང་གི་དམ་ཚིག བློ་སྦྱོང་གི་བསླབ་བྱ་རྣམས་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒོ་ནས་མངོན་ཚན་ཆུང་ལ་ས་ཆོད་ཆེ་བའི་ལམ་ཕུལ་དུ་བྱུང་བ་ཞིག་སྟེ། འདི་ནི་བོད་དུ་ཇོ་བོ་རྗེས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་འབྲོམ་སྟོན་པ་ལས་གཞན་ལ་མ་གནང་ལ། དགེ་བཤེས་པས་ཀྱང་སྐུ་མཆེད་རིན་པོ་ཆེ་རྣམ་པ་གསུམ་ལས་གཞན་ལ་མ་གནང་ཞིང་དེ་ནས་ཤིན་ཏུ་དར་ཏེ། གངས་རིའི་ཁྲོད་འདིར་ཉི་ཟླ་ལྟར་གྲགས་པའི་ལམ་པོ་ཆེ་ཡིན་ལ། འདི་དག་གི་ཉམས་ལེན་ནི་རྒྱལ་སྲས་ཆོས་རྫོང་བ་ཡབ་སྲས་དང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་གཞོན་ནུ་རྒྱལ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་བལྟ་བར་བྱའོ། །

ད་ནི་སྐབས་སུ་བབ་པ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བླ་མ་ས་སྐྱ་པ་ལ་གནང་བ་ནི་སྔར་གྱི་དེ་དག་དང་
ཉམས་ལེན་ག་གནད་འྱིདྲ་ཡང་། བརྗོད་བྱའི་ཚོ་བགོས་དང་། དོན་ག་གོ་རིམ་ནི་གཞན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་ ྱིཔ་ཞིག་སྟེ། དེ་ཡང་བླ་མ་ས་སྐྱ་པ་ཆེན་པོ་ཀུན་དགའ་སྙིང་པོ་དགུང་ལོ་བཅུ་གཉིས་བཞེས་པའི་དུས་སུ་འཇམ་པའི་
དབྱངས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་མཛད་པས་ཟླ་བ་དྲུག་ན་ཞལ་གཟིགས་ཏེ་མགོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀ་ཞལ་ནས། ཚེ་འདི་ ྱིལ་ཞེན་ན་ཆོས་པ་མིན། །འཁོར་བ་ལ་ཞེན་ན་ངེས་འབྱུང་མིན། །བདག་དོན་ལ་ཞེན་ན་བྱང་སེམས་མིན། །འཛིན་

56 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

པ་བྱུང་ན་ལྟ་བ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་འདིའི་ནང་དུ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕན་པའི་ཉམས་ལེན་མཐའ་དག་འདུས་པ་ཡིན་ ྱིནོ།།

༼གསུམ་པ།༽ ཚེ་འདི་ལ་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ནས་ བློ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ།
འདི་དག་གི་དོན་ལ་ཚེ་འདི་ལ་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ནས་བློ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་དང་། འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ནས་ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་དང་། བདག་དོན་ལ་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ནས་ལམ་འཁྲུལ་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། མཐའ་བཞིར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ནས་འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བར་བྱེད་པ་དང་བཞི་ལས།
དང་པོ་ལ་སྔོན་འགྲོ་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ། དངོས་གཞི་འཆི་བ་མི་ རྟག་པ། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་ལས་རྒྱུ་འབྲས་སྒོམ་པ་གསུམ།
དང་པོ་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་བསྒོམ་པ་ནི། སྟན་བདེ་བ་ལ་བསྡད་ནས་བླ་མ་དང་དཀོན་མཆོག་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ལན་མང་དུ་བྱས་ནས་བློ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་སོགས་བཞིས་གསོལ་བ་བཏབ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། དལ་འབྱོར་གྱི་ལུས་འདི་ངོ་བོའི་སྒོ་
ནས་དལ་བ་བརྒྱད་དང་། འབྱོར་པ་བཅུ་ཚང་བ་རྙེད་པ་དཀའ་བར་འདུག རྒྱུའི་སྒོ་ནས་དགེ་བ་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ལ་སེམས་རྒྱུད་འདི་ལ་དགེ་བ་ཤིན་ཏུ་དཀོན་པས་རྙེད་དཀའ་བར་འདུག གྲངས་ཀ་སྱིྒོ་ནས་སྤྱིར་འགྲོ་བ་རིགས་
དྲུག་གོང་མ་གོང་མ་ལས་འོག་མ་འོག་མ་མང་ལ། མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་ཡང་དབྱར་ཀོ་མོག་གཅིག་དང་།ཤིང་ཕུང་གཅིག་ལ་གནས་པའི་དུད་འགྲོའི་གྲངས་དེ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་མི་ཐམས་ཅད་ལ་མེད་པས་རྙེད་དཀའ་བར་འདུག དཔེའི་སྒོ་ནས་ཀྱང་གྱང་ལོག་ལ་སྲན་མ་གཏོར་ན་ཆགས་པ་དཀའ་བའམ། རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་རླུང་གིས་གཡེངས་པ་ལ་གཉའ་ཤིང་གི་བུ་གར་རུས་སྦལ་ག་མགྱིྲིན་པ་ཆུད་པ་ལས་ཀྱང་དཀའ་བར་འདུག དེས་ན་དལ་
འབྱོར་ལན་ཅིག་རྙེད་པ་འདི་ཅི་ནས་ཀྱང་ཆུད་མ་ཟོས་པར་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་ཀྱི་དོན་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་
སྒོམ་མོ། །
གཉིས་པ་འཆི་བ་མི་རྟག་པ་སྒོམ་པ་ནི། སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སྔར་ལྟར་བྱས་ནས་འདི་ལྟར་བསམ་སྟེ། སྐྱེས་ནས་མ་ཤི་ཚེ་ཐར་དུ་སྡོད་པ་སུ་ཡང་མི་འདུག་པས་ངེས་པར་འཆི། དེ་ཡང་འདི་ཙམ་ལ་འཆི་མི་འཆིའི་གདེང་མེད། འཆི་བའི་རྐྱེན་མང་། འཚོ་བའི་རྐྱེན་ཉུང་བས་ངེས་པར་འཆི། འཆི་བའི་དུས་ལ་བབ་པ་ན་སྨན་དང་རིམ་གྲོ་ལ་སོགས་པ་གང་གིས་ཀྱང་བཟློག་མི་ནུས་པས། འཆི་བ་ལ་གང་གིས་ཀྱང་མི་ཕན། ཤི་བའི་འོག་ཏུ་ཆོས་མིན་པ་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 57

འཁོར་དང་ལོངས་སྤྱོད་གང་ཡང་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་སྙམ་ཏུ་བསྒོམས་ནས་ཚེ་འདི་ལ་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ། །བློ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བར་བྱ་བའི་ཐབས་ཀ་གཙོ་བོ་འདི་ཡིན་པས་ཟས་བཟང་པོ་ཟ་བ་དང་། གོས་བཟང་པོ་གོན་པ་དང་། ྱིའཁོར་མང་པོས་བསྐོར་བའི་ཚེ་ཡང་། ད་ལྟ་བདག་འདི་དང་འདི་ལྟ་བུ་འདུག་སྟེ། ནམ་ཞིག་འདི་དག་དང་བྲལ་ནས་གཅིག་པུར་འགྲོ་དགོས་པས་སྙིང་པོ་མེད་དོ་སྙམ་དུ་བསྒོམས་ནས་ཚེ་འདིའི་བྱ་བྱེད་ལ་ཞེན་པ་དང་བྲལ་བར་བྱའོ།།
གསུམ་པ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསྒོམས་པ་ནི།སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སྔར་ལྟར་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་རྙེད་དཀའ་བའི་དལ་འབྱོར་ཐོབ་ཅིང་དེ་ཡང་མི་རྟག་པར་འདུག་པས་མ་ཤི་བའི་གོང་དུ་མི་དགེ་བ་མཐའ་དག་སྤངས་ཤིང་། དགེ་བ་ཅི་ནུས་སུ་བསྒྲུབ་དགོས་ཏེ། དེའི་རྒྱུ་མཚན་མི་དགེ་བ་བཅུ་སྤྱད་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུས་ངན་སོང་གསུམ་
དུ་སྐྱེ། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་མྱོང་བ་རྒྱུ་མཐུན་ནི་སྲོག་བཅད་པས་ཚེ་ཐུང་། མ་བྱིན་པར་བླངས་པས་ནོར་དང་
བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་འབྱུང་བར་བཤད་ལ། བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་ནི་མི་དགེ་བ་གང་དང་གང་ལ་གོམས་པ་དེ་སླར་ཡང་བྱེད་འདོད་པ་འབྱུང་ཞིང་། ཡང་དེའི་འབྲས་བུས་ངན་སོང་དུ་ལྟུང་བ་སོགས་འབྱུང་བས་ཐར་པའི་སྐབས་མེད་ལ། སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུས་ས་ཕྱོགས་དྲི་ང་བ་དང་རྡུལ་ཚུབ་ཅན་དུ་སྐྱེ་བས་ངེས་པར་སྤང་དགོས་སྙམ་དུ་
བསམ། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་བ་བཅུའི་རྣམ་སན་གྨི་འབྲས་བུས་བདེ་གྱིྲོར་སྐྱེ་བ་དང་། རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་མྱོང་བ་

རྒྱུ་མཐུན་སྲོག་གཅོད་སྤངས་པས་ཚེ་རིང་བ་སོགས་དང་། བྱེད་པ་རྒྱུ་མཐུན་དགེ་བ་དེ་དང་དེ་བྱེད་འདོད་པ་དང་།སྐྱེས་བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུས་ས་ཕྱོགས་དྲི་ཞིམ་པར་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་པར་འབྱུང་བས་ངེས་པར་བསྒྲུབ་དགོས་
པར་འདུག་སྙམ་དུ་བསམ་ཞིང་། ཁྱད་པར་དུ་ལས་འབྲས་ཀ་བླང་དོར་འདི་དག་གི་གནད་ཤེས་པར་བྱས་ནས་ ྱིལག་ལེན་ལ་འདེབས་པ་གལ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

༼བཞི།༽ འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ནས་ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ།
གཉིས་པ་འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ནས་ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བར་བྱེད་པ་ནི། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་བསམས་ཏེ། སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་སྔར་ལྟར་བྱས་ནས། ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་སྡུག་བསྔལ་
གྱི་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས་པར་འདུག་སྟེ། ཚ་བའི་དམྱལ་བ་རྣམས་ལ་ལུས་མེས་བསྲེག་པ་དང་། མཚོན་གྱིས་

གཅོད་པ་ལ་སོགས་སྡུག་བསྔལ་དང་། གྲང་དམྱལ་རྣམས་ལ་ཤིན་ཏུ་གྲང་སྟེ་ཤ་རུས་དུམ་བུར་གས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ཉེ་འཁོར་བ་རྣམས་ལ་མེ་མར་མུར་ག་འོབས་ན་གནས་པ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ྱི

58 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

སྡུག་བསྔལ་དེ་ད་ལྟར་རང་གི་ལུས་ལ་བབ་ན་ཆ་ཤས་ཙམ་ཡང་མི་བཟོད་པ་དང་། ཡི་དྭགས་རྣམས་ལ་བཀྲེས་པ་དང་། སྐོམ་པ་དང་། ཚ་གྲང་དང་། ངལ་བ་དང་། འཇིགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཡ་ང་བ་ཡོད། དུད་འགྲོ་བྱིངས་ན་གནས་པ་རྣམས་ལ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་བ་དང་། ཁ་འཐོར་བ་རྣམས་ལ་བཀོལ་ཞིང་སྤྱོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མང་བ་ཡོད། མི་རྣམས་ལ་ཡང་མཐོ་དམན་དུ་གྱུར་པ་དང་། འདོད་པ་བཙལ་ཏེ་མ་རྙེད་པ་དང་། མི་འདོད་པ་དང་ཕྲད་པ་དང་། གཉེན་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ད་ལྟ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །འདོད་
ཁམས་ཀྱི་ལྷ་ལ་ཡང་འཆི་ལྟས་དང་ཉེ་བའི་འཆི་ལྟས་བྱུང་བའི་ཚེ། སེམས་ཅན་དམྱལ་བའི་ལུས་ཀ་སྡུག་བསྔལ་

ྱིལས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་བ་ཡོད། གཟུགས་དང་གཟུགས་མེད་ཀྱི་ལྷ་ལ་ཡང་ད་ལྟ་སྡུག་བསྔལ་མངོན་གྱུར་པ་མེད་ཀྱང་། ནམ་ཞིག་འོག་ཏུ་ལྷུང་སྟེ་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་མྱོང་དགོས་པས་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འདི་སྡུག་བསྔལ་ག་རང་བཞིན་ལས་མ་འདས། དེས་ན་འཁོར་བ་མཐའ་དག་ ྱིསྤངས་ནས་ཐར་པའི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པར་བྱ་དགོས་སྙམ་དུ་བསམ་མོ། །འདི་ཡན་ཆད་ཀས་སྐྱིྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ལམ་རིམ་དང་བསྟུན་ན།
སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་གི་ལམ་རྫོགས། གསེར་གང་པ་ལྟར་ན་

ླི སྔོན་འགྲོ་རྟེན་གྱི་ཆོས་བཞི་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །

༼ལྔ།༽ བདག་དོན་ལ་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ནས་ལམ་འཁྲུལ་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ།
གསུམ་པ་བདག་དོན་ལ་ཞེན་པ་བྲལ་ནས་ལམ་འཁྲུལ་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ལ། བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་གཅིག་པུ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བས་མི་ཆོག ཁམས་གསུམ་ག་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདག་གི་ཕ་མ་ལན་ ྱིགྲངས་དུ་མར་བྱས་པའི་དྲིན་ཅན་

འབའ་ཞིག་ཡིན། ཁྱད་པར་རྩ་བའི་མ་འདིས་དང་པོར་མངལ་དུ་བཟུང་། ཕྱིས་བཙས་པ་ན་འབུ་རིད་ལྟ་བུ་དེ་སྲོག་མགོ་བཏོན། དེ་ནས་ཟས་གོས་སོགས་ཀྱིས་བསྐྱངས་པའི་དྲིན་ཡོད་ཚད་དྲན་པར་བྱས་ནས། མ་འདི་དྲིན་ཅན་

ཡིན་པས་བདེ་བ་ལ་འགོད་དགོས་སྙམ་དུ་བསམ། དེ་ནས་གཉེན་ཚན་གཞན་རྣམས་དང་། གནོད་པ་སྐྱེལ་བའི་དགྲ་བོ་རྣམས་དང་། ངན་སོང་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཅན་རྣམས་ཀས་

ྱིཀྱང་འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ནས་
མ་ཡང་ཡང་བྱས་པའི་དྲིན་དྲན་པར་བྱས་ནས། དེ་དག་བདེ་བ་ལ་འགོད་པར་འདོད་པའི་བྱམས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་
སྐྱེས་སུ་བསྒོམ་མོ། །
གཉིས་པ་སྙིང་རྗེ་བསྒོམ་པ་ནི། རྩ་བའི་མ་འདིའི་དྲིན་གང་ཡོད་དྲན་པར་བྱས་ནས། དྲིན་ཅན་ག་མ་འདི་སྡུག་ ྱིབསྔལ་དང་བྲལ་དགོས་ཀྱང་། ད་ལྟ་སྡུག་བསྔལ་ག་རང་བཞིན་དུ་འདུག་པས་སྱིྙིང་རེ་རྗེ། འདི་སྡུག་བསྔལ་དང་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 59

བྲལ་ན་ཅི་མ་རུང་། འདི་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བ་ལ་འགོད་པར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ། དེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་སྔར་བཞིན་དུ་དྲིན་དྲན་པར་བྱས་ནས་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བ་འདོད་ཀྱི་སང་རྙིྗེ་བསྒོམ་མོ། །བྱམས་སྙིང་

རྗེ་འདི་གཉིས་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་ན་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རྣལ་མ་མི་སྐྱེ་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་

བ་འདི་གཉིས་ལ་འབད་པ་གལ་ཆེའོ། །
གསུམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྒོམ་པ་ལ། སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས། བདག་གཞན་མཉམ་པའི་བྱང་ཆུབ་ ཀྱི་སེམས། བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི། དེ་ལྟར་ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་ཕ་མ་དན་ཅན་རྣམས་བདེ་བ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་ ྲིབྲལ་དགོས་ཀྱང་དེའི་ནུས་པ་ད་ལྟ་བདག་ལ་མེད། དེར་མ་ཟད་འཇིག་རྟེན་པའི་ཆེ་བ་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་ལ་སོགས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་ལ་མེད། སུ་ལ་ཡོད་ན་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཅིག་ཐོབ་པར་བྱས་ནས། དྲིན་ཅན་གྱི་ཕ་མ་རྣམས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ལས་བསྒྲལ་བར་བྱའོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་
མོ། །སངས་རྒྱས་བསྒྲུབ་པའི་རྒྱུ་ལ་འདི་མེད་ཁ་མེད་ཡིན་ཅིང་། བློ་འདི་ཡོད་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་བསྒྲུབས་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སྡེ་སྣོད་རྣམས་ལས་འདིའི་བསྔགས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། །
གཉིས་པ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་བསྒོམ་པ་ནི། བདག་བདེ་བ་འདོད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བདེ་བ་འདོད་པས། བདག་གི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀ་བདེ་བའང་བསྒྲུབ་དགོས། བདག་ ྱིསྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པས་བདག་གི་སྡུག་བསྔལ་བསལ་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་བསལ་བར་བྱ་དགོས་སོ་སྙམ་དུ་བསྒོམ་པའོ། །གསུམ་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་བསྒོམ་པ་ནི། རྩ་བའི་མ་མདུན་དུ་དམིགས་ནས་མ་འདི་དྲིན་ཅན་ཡིན་ཡང་སྡུག་
བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་འདུག་པ་སྙིང་རེ་རྗེ། མ་འདིའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། དེའི་མི་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་སན་

ྨིནས་བདག་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བར་གྱུར་ཅིག བདག་གི་བདེ་དགེ་ཐམས་ཅད་མ་འདི་ལ་སན་ནས་མ་འདི་སངས་ ྨིརྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་དུ་བསྒོམ་མོ། །དེ་བཞིན་དུ་གཉེན་ཚན་གཞན་རྣམས་དང་། མཐོང་ཐོས་ཀ་སེམས་ཅན་ ྱིརྣམས་དང་། བདག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པའི་དགྲ་བོ་རྣམས་དང་། ངན་སོང་ལ་སོགས་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཅན་རྣམས་ལ་རེ་རེ་བཞིན་བསྒོམས་ཏེ། མཐར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀ་སྡུག་བསྔལ་འུབས་ཀྱི ས་རང་ལ་འདུས་ནས་རང་གི་ ྱི

60 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

བདེ་དགེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀ་གནས་སྐབས་སུ་གང་ལ་གང་འདོད་ཀྱི་ལོངས་ ྱི སྤྱོད་རྣམས་དང་། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱ་བའི་རྒྱུར་གྱུར་པར་བསྒོམ་མོ། །འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་ག་ཉམས་ལེན་གྱི་སྱི ང་པོ་དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ ྙིཐམས་ཅད་ཀ་གསང་ཚིག་ཡིན་པས་འདི་ལྟར་བསྱིྒོམ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་དང་། ཤེས་བྱེད་ཀ་ལུང་དང་། སྱིྒོམ་

ཚུལ་གྱི་དོགས་གཅོད་དང་བཅས་པ་དགོས་མོད་ཀྱི་ཧ་ཅང་མང་བར་འགྱུར་བས་མ་སྤྲོས་སོ། །སྨོན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀ་ྱིསེམས་ནས་འདིའི་བར་རྣམས་ལ་སྔར་བསྟན་པ་ལྟར་གྱི་སྔོན་འགྲོ་སྐྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་ནི་ངེས་པར་དགོས་ལ། དེའི་སྟེང་དུ་ཡང་བླ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་ནའང་བཟང་ངོ་། །དམིགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀ་ཐུན་མཇུག་ཏུ་བྱི སྔོ་
བ་སྨོན་ལམ་གྱིས་རྒྱས་བཏབ་ལ། གཞན་འགྲོ་འཆག་ཉལ་འདུག་གི་སྤྱོད་ལམ་ཐམས་ཅད་དུ་ཡང་དྲན་པར་བྱའོ། །

༼དྲུག་པ།༽ མཐའ་བཞིར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ནས་འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བར་བྱེད་པ།
བཞི་པ་མཐའ་བཞིར་ཞེན་པ་དང་བྲལ་ནས་འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བར་བྱེད་པ་ནི་མན་ངག་གཞན་གྱི་ལུགས་

ལ་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གཉིས་ལས། ལྷག་མཐོང་ལ་ཡང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསྒོམ་པ་དང་། ཆོས་ཀ་ྱིབདག་མེད་པ་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འདི་པའི་ལུགས་ལ་མཉམ་བཞག་ཏུ་སྣང་བ་སེམས་སུ་བསྒྲུབ་པ། སེམས་སྒྱུ་མར་བསྒྲུབ་པ། སྒྱུ་མ་རང་བཞིན་མེད་པར་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་བསྒོམ་ཞིང་། རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཞེན་མེད་སྒྱུ་མ་དང་། རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་བའི་ཉམས་ལེན་ཡོད་པ་ནི་བླ་མའི་མན་ངག་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དགར་བསྒོམས་ན་འཁྲུལ་གཞི་ཆེ་ཞིང་ཡི་གེ་ཙམ་གས་ཤེས་པར་མི་ནུས་པས་འདིར་མ་སྤྱིྲོས་སོ། །འོན་ཀྱང་འཕྲལ་དུ་ཕན་པ་ནི་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་བསྒྲུབས་ཀྱང་བདག་ནི་དགེ་བ་བྱེད་པ་པོའོ། །དགེ་བ་ནི་འདི་དག་གོ་དེས་ན་ཁོ་བོས་དགེ་བ་འདི་བྱས་སོ་སྙམ་པའི་མངོན་རློམ་མེད་པ་ཡང་གལ་ཆེ། གཞན་དགེ་བ་ལ་བསྐུལ་བའི་ཆེད་དུ་རང་ལ་རློམ་པ་མེད་པར་ཁོ་བོས་དགེ་བ་འདི་ལྟ་བུ་བྱས་སོ་ཞེས་སྒྲོག་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །དེས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་། འཕྲལ་དུ་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚེ་སྒྱུ་མ་ཡིན་ནམ། རྨི་ལམ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་དྲན་པར་བྱེད་ན་ལྟ་བ་རྟོགས་
པའི་རྒྱུར་འགྱུར་བས་དྲན་འཛིན་གལ་ཆེའོ། །
དེ་ལྟར་འདི་ལ་ལམ་རིམ་བཞི་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། སྐྱེ་བ་ཕ་མ་ཕན་ཆད་ཀྱིྱི་དོན་བསྒྲུབ་པས་བློ་ཆོས་སུ་འགྲོ་བ་
ཞེས་བྱ། གཉིས་པས་འཁོར་བ་སྤངས་ནས་ཐར་ལམ་བསྒྲུབས་པས་ཆོས་ལམ་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ། གསུམ་པས་ཐེག་དམན་གྱི་བསམ་པ་སྤངས་ནས་ཐེག་ཆེན་ལ་སྦྱོར་བས་ལམ་འཁྲུལ་པ་སེལ་བ་ཞེས་བྱ། བཞི་པས་མཐར་
འཛིན་གྱི་སྤྲོས་པ་མཐའ་དག་སྤངས་ནས་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ལ་སྦྱོར་བས་འཁྲུལ་པ་ཡེ་ཤེས་སུ་འཆར་བ་ཞེས་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 61

བྱ་སྟེ། ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་འདི་ལྟ་བུ་ཉམས་སུ་བླངས་ཤིང་འཕྲལ་ག་ྱིསྤྱོད་པ་ལུས་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཕྱག་

དང་བསྐོར་བ། ངག་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བའི་ཕར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱི་བྱི སྟོད་པ། མདོ་སྡེ་ཟབ་མོ་ཀློག་པ།
ཡིད་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བྱམས་སྙིང་རྗེ་བྱང་ཆུབ་ཀ་སེམས་བསྱིྒོམ་པ། ལོངས་སྤྱོད་དོན་ཡོད་པར་བྱ་བའི་
ཕྱིར་དཀོན་མཆོག་ལ་མཆོད་པ་དང་། དགེ་འདུན་ག་བསྱིྙེན་བཀུར་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཏེ། སྨོན་ལམ་རྣམ་པར་དག་
པས་མཚམས་སྦྱར་ན་སྐྱོན་མེད་ཡོན་ཏན་ཀུན་དང་ལྡན་པའི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་ནི་ངེས་པའོ། །

༼བདུན།༽ གནད་བསྡུས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ།
སླར་ཡང་གནད་བསྡུས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ནི། དམ་ཆོས་བསྒྲུབ་པའི་ལུས་རྟེན་རྙེད་དཀའ་ཞིང་། །མི་རྟག་མྱུར་དུ་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་དུ། །ལེགས་པར་རྟོགས་ནས་དགེ་སྡིག་བླང་དོར་ལ། །བཟོབ་པ་ལྷུར་ལེན་རིམ་པ་དང་པོ་ལགས། །འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོར་མཐའ་མེད་འགྲོ་བ་རྣམས། །སྡུག་བསྔལ་ཆུ་སན་ཁ་རུ་ཆུད་མཐོང་ནས།། ྲིམྱང་འདས་ཐར་པའི་སྐམ་ས་དོན་གཉེར་བའི། །ངེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པ་རིམ་པ་གཉིས་པའོ། །མཁའ་མཉམ་འགྲོ་བས་བདག་གི་ཕ་དང་མ། །ཡང་ཡང་བྱས་ཤིང་ཕན་བཏགས་དྲིན་དྲན་ནས། །བྱམས་དང་སང་རྙིྗེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་

མཆོག་གིས། །གཞན་དོན་བསྒྲུབ་པ་རིམ་པ་གསུམ་པའོ། །ཇི་ལྟར་སྣང་བ་འདི་དག་རང་གི་སེམས། །སེམས་ཉིད་རྒྱུ་རྐྱེན་ཚོགས་ཙམ་སྒྱུ་མ་བཞིན། །སྒྱུ་མ་སྤྲོས་དང་བྲལ་བ་རྟོགས་གྱུར་ནས། །གནས་ལུགས་བསྒོམ་པ་རིམ་པ་བཞི་པའོ། །གནས་སྐབས་ཀུན་ཏུ་དཀོན་མཆོག་མཆོད་པ་དང་། །མི་དགེའི་ཆ་ཤས་རིམ་གས་སྱིྤོང་བ་དང་། །
མགོན་མེད་དབུལ་འཕོང་སྦན་པས་ཚིམ་བྱས་ནས། །འཁོར་གསུམ་ཡོངས་དག་བྱི སྔོ་བས་མཚམས་སྦྱར་ན། ། གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་དོན་རྣམས་འགྲུབ་པར་ངེས། །འདི་ནི་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་གནད་བསྡུས་ནས། །བསྟན་
པའི་སྦྱིན་བདག་ཁྱེད་ཀྱི་ཐུགས་དམ་དུ། །ཕན་པའི་བསམ་པས་འབུལ་བར་བགྱིད་ལགས་ཀས། །ཉམས་སུ་

ྱིབླངས་ནས་དོན་ཀུན་འགྲུབ་པར་མཛོད། །
ཅེས་པ་འདི་ནི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ལ་མི་ཕྱེད་པའི་དད་པ་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས། བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་སྦྱིན་བདག་དམ་པར་གྱུར་པ་ཁྱིམ་པའི་རྟེན་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྭ་ལོད་རྡོ་རྗེས། གསུང་གི་གདམས་པ་ལྷ་ཆོས་ལ་ཕན་པའི་བསླབ་བྱ་ཞིབ་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་བའི་ངོར། ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་བསོད་ནམས་སེང་གེས་སྨིན་དྲུག་ཟླ་བའི་ཡར་ཚེས་གསུམ་ལ་མདོ་མཁར་གྱི་དབེན་གནས་དམ་པར་བྲིས་པ་ཡིན་ལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་གནད་མདོའི་ལུང་ཁུངས་དང་བཅས་པ་ཞིག་

62 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

རྗེས་སུ་འབུལ་བ་ལགས།། །།མངྒ་ལཾ་བྷ་ཝན་ཏུ། །དགེའོ།། །།

སྦྱོང་ཚན།
ཀ༽ གཤམ་གསལ་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་གྱི་གདམས་པ་འདི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་སུ་ལ་གནང་བ་ཡིན།
༢༽ ཞེན་པ་བཞི་བྲལ་ཞེས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་རེ་རེ་ནས་བྲིས།
༣༽ དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ། འཆི་བ་མི་རྟག་པ། ལས་རྒྱུ་འབྲས་བསམས་པས་ཚེ་འདི་ལ་ཞེན་པ་ ྒོལྡོག་ཚུལ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བྲིས།
༤༽ འཁོར་བ་ལ་ཞེན་པ་ལྡོག་ཆེད་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ཇི་ལྟར་བསམ་དགོས། ྒོ
༥༽ བདག་དོན་ལ་ཞེན་པ་ལྡོག་ཆེད་བྱམས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་སམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ྒོ
༦༽ སན་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྨོྱི་སེམས་སམ་ཚུལ་ ྒོ བྲིས།
༧༽ བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་། བདག་གཞན་བརྗེ་བ་སམ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན། ྒོ
༨༽ བླ་མའི་མན་ངག་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་དགར་བསམས་ན་འཁྲུལ་གཞི་ཆེ་ཞིང་ཡི་གེ་ཙམ་གྒོྱིས་ཤེས་པར་མི་ནུས་པས་འདིར་མ་སྤས་སོ།། ཞེས་བླ་མ་ལ་མ་བྲོ སྟེན་པར་རང་དགར་བསམས་མི་ ྒོརུང་བར་གསུངས་པའི་ཉམས་ལེན་དེ་གང་ཡིན།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 63

སློབ་ཚན་དྲུག་པ།


༄༅། །ལམ་གཙོའི་འགྲེལ་བ་ཚིག་དོན་གསལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །
ཞང་སྟོན་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོས་མཛད།

ན་མོ་གུ་རུ་མཉྫུ་གྷོ་ཤ་ཡ། བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་ཀུན་གྱི་ཡབ། །

གྲགས་པ་ཕྱོགས་ཀྱི་མཐར་སོང་བ། །གང་གི་ཞབས་ལ་
ཕྱག་བགྱིས་སྟེ། །གདམས་པའི་སང་པོ་ཆ་ཙམ་འགྙིྲེལ། །དེ་
ལ་འདིར་རྗེ་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་ལ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་གནང་བའི་མན་ངག་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་
གསུམ་ཞེས་གྲགས་པའི་རྩ་ཚིག་ཐུགས་སྲས་ཚ་ཁོ་བ་ལ་གནང་བ་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་བློ་ལས་ཐོན་ཚོད་ཙམ་འབྲི་བ་ལ།
སྤྱིར་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། འདིར་གཙོ་བོ་
གསུམ་དུ་བསྡུས་པའི་དོན་ནི། ཐེག་དམན་དང་ཐུན་མོང་
བའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ངེས་འབྱུང་དང་། ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ལམ་ག་གཙོ་བོ་བྱང་ཆུབ་ཀྱིྱི་སེམས་དང་། གཉིས་ཀ་ལ་དགོས་པའི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་རུང་བ་ལྟར་སྣང་མོད་ཀྱང་། རྗེ་རང་ཉིད་ཀས་སོསོའི་མཚམས་སྦྱིྱོར་དུ་གསུང་བ་ལ་དཔག་ན་དེ་ལྟར་བཤད་རྒྱུ་མིན་པ་འདྲ་ཞིང་། གསུང་གཞན་ལས་ཀྱང་འབྱུང་བ་འོག་ཏུ་འགོད་པས། དེ་ལྟར་ན་འདི་གསུམ་མེད་

64 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

པར་གཞན་ལ་ཅི་ཙམ་འབད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་མི་ནུས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གས་ཡིན་ནོ། ། ྱིདེ་ཡང་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ཞིག་གིས་མ་ཟིན་ན་ཐོས་བསམ་ལ་འབད་དེ་མཁས་པ་ཆེན་པོའི་གོ་འཕང་ཐོབ་ནས་འཆད་རྩོད་རྩོམ་གསུམ་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། དབེན་པའི་གནས་སུ་དཀའ་སྤྱད་སྡུག་རུས་ཀྱིས་དགེ་སྦྱོར་ལ་འབད་པ་དང་། སྒོམ་བྱུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གས་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ལ་སོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། སྐྱིྱེ་བ་
སྔ་ཕྱི་བྱེ་བ་མང་པོ་དྲན་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་སྣ་ཚོགས་པ་ཐོབ་པ་དང་། ལྷའི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྣང་བརྟན་པོ་དང་། བཟླས་བརྗོད་ཀྱི་མཐུས་ལས་སྣ་ཚོགས་པ་འགྲུབ་པ་དང་། རླུང་དང་གཏུམ་མོ་སོགས་ཀྱི་མཐུས་

དགུན་རས་རྐྱང་ཐུབ་ཅིང་ཁ་བ་ཆར་དུ་བཞུ་བ་སོགས་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཡིན་པར་རློམ་པ་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་
ཀུན་འབྱུང་དགེ་བའི་ལས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས་ཕྱི་མའི་བདེ་འགྲོ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་འགྲོ་བ་མ་གཏོགས་ཐར་པའི་གྱུར་
གཏན་ནས་མི་འགྲོའོ།།
དེའི་ཚུལ་ནི་རང་རེ་རྣམས་ཀྱིས་ཚངས་པ་དང་བརྒྱ་བྱིན་འཁོར་ལོས་བསྒྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱེ་བ་གྲངས་མེད་བླང་
བ་རྣམས་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་བ་མ་གཏོགས་མི་དགེ་བའི་ལས་ཀྱིས་སྐྱེ་ཚུལ་མེད་ལ་སྲིད་རྩེ་ནས་མནར་མེད་
བར་འཁོར་ཞེས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པས་སྒོམ་བྱུང་གི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཁྱད་པར་ཅན་ཐོབ་པ་དེས་ཀྱང་ཤེས་མོད་ཀྱང་།ད་དུང་འཁོར་བའི་མཐའ་མངོན་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས། ངན་སོང་གི་སྐྱེ་སྒོ་ཙམ་ཡང་མི་ཁེགས་པ་འདི་དགེ་རྩ་དེ་རྣམས་ངེས་འབྱུང་གིས་མ་ཟིན་པ་འདིས་ལན་པ་ཡིན་ནོ། །བསམ་པ་དེ་རྒྱུད་ལ་ཅིག་སྐྱེས་ཕན་ཐལ་མོ་ཡ་གཅིག་སྦྱིྱོར་བ་དང་སྔགས་ལན་གཅིག་བརྗོད་པ་ཡན་ཆད་ཐར་པའི་རྒྱུར་རང་དབང་མེད་པར་འགྲོ་བས་ན་འདི་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།།
འོ་ན་འདི་གཅིག་པུས་ཆོག་གམ་ཞེ་ན། འདི་ནི་ཀུན་སློང་ཙམ་ཡིན་པས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་བྱེད་ཞིག་མེད་པར་ཅི་ཙམ་འབད་ཀྱང་ཐར་པ་ཐོབ་མི་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན་ནད་ཀྱིས་མནར་བ་ལ་འདི་ལས་ཐར་ན་སྙམ་དུ་བསམ་པ་གཅིག་པུས་མི་ཕན་གྱི། དེ་སེལ་བྱེད་ཀ་ཐབས་བྱི སྟེན་དགོས་པ་བཞིན་དུ། འཁོར་བ་ལས་ཐར་བ་ལའང་འཁོར་བ་
དེ་བཟློག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་དམ་པ་ཞིག་བསྟེན་དགོས་སོ། །འཁོར་བ་ལས་བྲོས་ཏེ་གཞན་དུ་འགྲོ་ལུགས་ནི་མེད་ལ།
འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ནི་ལས་ཀྱི་སྟོབས་ཡིན་ཞིང། ལས་མ་བསགས་པར་འདུག་ལུགས་མེད་པ་ཉོན་མོངས་ཀ་དབང་

ྱིཡིན་ལ། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གཞི་འམ་རྩ་བ་ནི་མ་རིག་པ་ཡིན་པས། དེ་རྩ་བ་ནས་ཕྱུང་ན་ངེས་པར་ཐར་པ་འཐོབ་བོ། །དེ་འཇོམས་བྱེད་ཀྱི་གཉེན་པོ་ནི། ཟབ་མོ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་
འདི་གཅིག་པུ་ཡིན་པས་ཞི་སྒོ་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཞེས་གསུངས་ལ། དེས་ན་འདི་ཉིད་ལམ་ག་གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་ ྱི

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 65

བཞག་པ་ཡིན་ནོ།།
ཐེག་དམན་ག་ལམ་གྱིས་བསྒྱིྲོད་ན་གནས་སྐབས་སུ་དེ་ཙམ་གྱི་ཆོག་མོད་ཀྱང། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པ་ལ་ཅིས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་བསྐྱེད་དགོས་ཏེ། སེམས་འདི་མེད་ན་སྟོང་ཉིད་མངོན་
སུམ་དུ་རྟོགས་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཟད་པར་སྤོང་བའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དུ་མི་འགྲོ་ན། གཞན་འགྲོ་བ་ལྟ་སྨོས་ཀྱང་ཅི་དགོས། སེམས་འདིའི་ཆ་ཙམ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཕྱོགས་ནའང་མེད་པར་ཁོ་བོ་ཅག་གིས་གསང་སྔགས་ཟབ་མོ་དང། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཡིན་པས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཆེན་པོ་གསེར་ག་རི་བོ་ ྱིལྟ་བུ་དག་ལས་ཀྱང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་སེམས་པ་ནི་ཧ་ཅང་མི་འཚམ་པའི་ལོག་པར་རྟོགས་པའོ། །དེས་ན་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་འདི་ཉིད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་དགེ་བའི་རྩ་བ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་མཁའ་ཁྱབ་ཀ་ྱིའགྲོ་བ་ལ་ཕན་བདེ་ཚད་མེད་པ་འབྱུང་བས་རྒྱུར་འགྲོ་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་མེད་པས་འདི་ཉིད་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་གཅིག་ཏུ་བཞག་པ་ཡིན་ནོ།།
འདི་གསུམ་མ་ཚང་ན་ལམ་གྱི་ཆ་ཤས་གཞན་གང་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་མི་ནུས་ལ། འདིའི་ནང་ནས་རེ་རེ་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་ལམ་ཆ་མ་ཚང་བས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་སྒྲུབ་མི་ནུས་ཏེ། དཔེར་ན་གཤོག་པ་གཅིག་ལས་མེད་ན་འཕུར་མི་ནུས་པ་བཞིན་ནོ། །འོ་ན། བསམ་པ་འདི་གསུམ་པོ་གཅིག་པུས་ཆོག་ན་ལམ་ལ་འདི་གསུམ་པོ་གང་རུང་གིས་ཁྱབ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། དེའི་སྐྱོན་མེད་དེ། འདི་ནི་ཕུང་གསུམ་སེལ་བའི་གྲངས་ངེས་མཛད་པ་མིན་ག། མེད་མི་རུང་གི་གཙོ་བོ་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །གཙོ་བོ་ཡོད་ན་འཁོར་ཡོད་དགོས་ ྱིཔས་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་གཞན་རྣམས་འགའ་ཞིག་རང་ཡིན་པའི་ཚུལ་གས་བསྡུས་པ་དང། ལ་ལ་གྱིྲོགས་དང་
གྲོགས་ཅན། བསམ་པ་དང་སྦྱོར་བ་ཅི་རིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བསྡུས་པས་འདིར་མ་འདུས་པ་གཅིག་ཀྱང་མེད་ལ། འདི་གང་རུང་མ་ཚང་ན་ཅི་བྱས་ཐར་པའི་རྒྱུར་མི་འགྲོ་བས་འདི་ཙམ་གྱི་བཀའ་དྲིན་ཡང་གངས་ཅན་པ་རྣམས་ཀྱི་

བསབ་པར་མི་ནུས་སོ།།

གཞུང་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་མཆོད་བརྗོད་ནི།
རྗེ་བཙུན་བླ་མ་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།
ཞེས་གསུངས་ཏེ། སྤྱིར་མཆོད་བརྗོད་ཀྱི་ཡུལ་མང་ཡང། འདིར་བླ་མ་གཅིག་པུ་ལ་མཛད་པ་ནི་འོག་ནས་འབྱུང་

66 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

བའི་ལམ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ལ་རག་ལས་པར་གོ་བའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཞེས་བླ་མའི་ཞལ་ནས་ཐོས་ལ། བླ་མ་ནི་སྐྱབས་གནས་ཀུན་འདུས་སུ་རླུང་ལྟར་གྲགས་པས་ན་གཞན་ལ་མཆོད་བརྗོད་མ་མཛད་པའང་མ་ཡིན་ནོ།།
རྩ་བ་ལས།

རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་ཀུན་ག་སྱིྙིང་པོའི་དོན།།
རྒྱལ་སྲས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྔགས་པའི་ལམ།།
སྐལ་ལྡན་ཐར་འདོད་རྣམས་ཀྱི་འཇུག་ངོགས་ཏེ།།
ཇི་ལྟར་ནུས་བཞིན་བདག་གིས་བཤད་པར་བྱ།།

ཞེས་པ་ནི་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ་སྟེ། འདིའི་དོན་འགྲེལ་བ་འགའ་ཞིག་ལས་ལམ་ག་གཙོ་བོ་གསུམ་ལ་རིམ་པ་ ྱིལྟར་སྦྱར་བ་དང་འགའ་ཞིག་གིས་གསུམ་ཀ་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ལ་ལས་གོ་རིམ་བཟློག་ནས་སྦྱར་བའང་སྣང་ངོ་། །དེ་དག་གང་བྱས་ཀྱང་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལྟར་སྣང་མོད་ཀྱང། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་རྣམས་ནི་དགོངས་པ་ཤིན་ཏུ་ཟབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེ་བ། ཡིག་འབྲུ་རེ་རེས་ཀྱང་དོན་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་ནུས་པ་དང། ཁུངས་ཁྱད་པར་ཅན་རེ་མེད་པ་མི་སད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པས་སུས་ ྲིཀྱང་ཁ་ཚོན་གཅོད་དཀའ་ལ། འདིར་གསུང་ལ་དཔྱད་ཚུལ་ག་སྱིྒོ་ཙམ་

བསྟན་ན། གོ་རིམ་ལྟར་སྦྱར་ཚེ། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་གསུང་རབ་ཀུན་ག་སྱི ང་པོའི་དོན་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་ ྙིཡིན་ཞེས་བཤད་ན་ཅུང་འགྲིག་དཀའ་བ་ལྟར་སྣང་ལ། གོ་རིམ་བཟློག་སྟེ་སྦྱར་ཚེ་གསུང་རབ་ཀུན་གྱི་སྙིང་པོའི་

དོན་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀས་བསྔགས་པའི་ལམ་བྱང་ཆུབ་ཀྱིྱི་སེམས་དང་ཐར་འདོད་ཀུན་གྱི་འཇུག་ངོགས་ངེས་འབྱུང་ལ་བཞག་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་པར་སྣང་མོད་ཀྱང། གཞུང་ངོས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་མི་མཐུན་པར་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་ན་དེ་ལྟར་བྱས་ཆོག་པ་བདེན་བཞིའི་གོ་རིམ་དང་རྒྱན་ཀྱི་མཆོད་བརྗོད་དང་གཞུང་གི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གོ་རིམ་ལྟ་བུ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། འདིར་དགོས་པ་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་
ཤེས་པར་མི་ནུས་སོ།།
དེས་ན་གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྙིང་པོའི་དོན་ཡང་ལམ་ག་གཙོ་བོ་འདི་གསུམ་ཡིན། རྒྱལ་ ྱིསྲས་དམ་པ་རྣམས་
ཀྱིས་བསྔགས་ཤིང་ཐུགས་དམ་གྱི་མཐིལ་དུ་བྱེད་རྒྱུ་ཡང་འདི་གསུམ་ཡིན། སྐལ་ལྡན་ཐར་འདོད་ཀུན་གྱི་གང་ལ་

བསླབ་པའི་འཇུག་ངོགས་ཀྱང་འདི་གསུམ་ཡིན་ཞེས་གསུམ་ཀ་ལ་སྦྱར་ནས་བཤད་ན་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པར་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 67

འགྲོའམ་སྙམ་སྟེ། གསུང་རབ་ཐམས་ཅད་ཀ་དགོངས་པའི་ཕུགས་འབབ་ས་ནི་གདུལ་བྱ་རྣམས་མི་གནས་པའི་ ྱིམྱང་འདས་ལ་ཁད་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ལ། མྱང་འདས་དེར་བགྲིྲོད་པའི་ལམ་ག་གནད་བསྡུས་པ་འདི་གསུམ་ཡིན་ ྱིཔས་སོ། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱིས་བསླབ་པར་བྱ་བའི་གནས་ནི་འདི་གསུམ་ཡིན་པ་སྨོས་མ་དགོས་ལ། ཐར་
འདོད་ལ་གཉིས་ལས། ཐེག་དམན་ག་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་ན་གསུམ་ཀ་མི་དགོས་ ྱིཀྱང་། འདིར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཐར་

པ་དོན་དུ་གཉེར་བས་གདུལ་བྱ་དབང་རྣོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་པས་སྐལ་ལྡན་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་བསྣན་པར་
འདུག་སྟེ། སྐལ་བཟང་དང་སྐལ་ལྡན་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སུ་གསུངས་པས་སོ། །རྗེའི་གསུང་གི་ཡིག་འབྲུ་རེ་གཉིས་ཡིན་ཀྱང་ཚིག་གང་འགྲིག་བྱས་པ་ཞིག་མི་འདུག་པས་འདི་ལྟར་བཤད་ན་རྩ་བའི་དགོངས་པར་ཨེ་འགྲོ་སྙམ་མོ།།

རྩ་བ་ལས།

གང་དག་སྲིད་པའི་བདེ་ལ་མ་ཆགས་ཤིང།།
དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་བྱ་ཕྱིར་བརྩོན་པ་ཡིས།།
རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་རྟོན་པའི།།
སྐལ་ལྡན་དེ་དག་དང་བའི་ཡིད་ཀྱིས་ཉོན།།

ཞེས་པ་ནི་སྣོད་ལྡན་ཉན་པར་བསྐུལ་ལོ། །དེ་ལ་འདིའི་སྲིད་པའི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པ་ནི་འཁོར་བ་སྤྱི་ལ་མི་བྱེད་པར་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ལ་མ་ཆགས་པ་ལ་བྱེད་པར་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་སྟེ། དེའི་འཕྲོར་དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་
བྱ་ཕྱིར་བརྩོན་པ་ཡིས་ཞེས་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུའི་ལམ་བསྡུས་ནས་གསུང་སྣང་བས། གཞུང་དངོས་ལ་ཆུང་ངུའི་ས་བཅད་ཟུར་དུ་མེད་ཀྱང་དེ་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གོ་བ་དང། ཉན་པ་པོའི་གདུལ་བྱ་ལའང་འབྲིང་ཡན་ཆད་ཞིག་ངེས་པར་མི་དགོས་ཤིང་ཆོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་ཞིག་གལ་ཆེ་བས་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །རྒྱལ་བ་དགྱེས་པའི་ལམ་ལ་ཡིད་རྟོན་པ་ཞེས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གནད་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ། རྗེ་ཉིད་ཀ་རང་ལུགས་ལྟར་མགོ་བཤེས་ ྱིགཉེན་བསྟེན་ཚུལ་ནས་མཇུག་མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་གི་བར་ལམ་གྱི་རིམ་པ་གཅིག་ཏུ་དྲིལ་བས་ལམ་བཟང་པོ་འདི་ཉིད་ལ་བཀྲི་བར་འོས་པའི་སྐལ་ལྡན་གྱི་གདུལ་བྱ་དེ་དག་ཉོན་ཅིག་དང་ཁོ་བོས་ལེགས་པར་གདམས་པར་བྱ་ལ། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་ན་མཆོག་གི་གོ་འཕང་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བར་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འཐོབ་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་

68 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

པའི་དོན་ཡིན་པ་ནི་འདིས་མཇུག་ཏུ་གཏན་གྱི་འདུན་མ་མྱུར་དུ་སྒྲུབས་ཤིག་བུ་ཞེས་གསུངས་པ་འདི་དང་སྦྱར་ན་ཤེས་ནུས་སོ།།

གཉིས་པ་གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ངེས་འབྱུང་འཆད་པ་ལ། དེ་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་མཚམས་སྦྱོར་བ་ནི།

རྩ་བ་ལས།

རྣམ་དག་ངེས་འབྱུང་མེད་པར་སད་མཚོ་ཡི།། ྲིབདེ་འབྲས་དོན་གཉེར་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་ལ།།
སྲིད་ལ་བརྐམ་པ་ཡིས་ཀྱང་ལུས་ཅན་རྣམས།།
ཀུན་ནས་འཆིང་ཕྱིར་ཐོག་མར་ངེས་འབྱུང་བཙལ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། ངོས་ཟིན་ཙམ་ཞིག་གོ་སླ་བ་ལྟར་སྣང་བས་འདིའི་དོན་འདི་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཐག་རྦད་ཀས་གཅོད་ ྱིཔ་དག་ལ་མི་དགོས་ཀྱང། རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ནས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་གནད་བསྡུས་ཏེ། གནས་སྐབས་ཀ་ྱིགདུལ་བྱ་ལ་ཕན་པར་དགོངས་པའི་ལྷག་བསམ་གཟུགས་སུ་ཤར་བ་ལྟ་བུར་འདུག་པས་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། སད་

ྲིཔ་མཐའ་དག་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རང་བཞིན་དུ་མཐོང་བའི་བློ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་མ་སྐྱེས་པར་དེ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བསམ་
པ་ལོག་པའི་ཐབས་མེད་དེ། བདེ་བའམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་མཐོང་ན་དེ་ལ་སྲེད་པའི་བློ་ཁེགས་མི་ནུས་པ་ནི་ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱིས་མར་མེ་མཐོང་ནས་ཆགས་པ་ལྟར་རོ། །སྡུག་བསྔལ་དུ་མཐོང་ཚུལ་ཡང་སྡུག་བསྔལ་ག་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་པ་དུད་འགྱིྲོ་ཡན་ཆད་ལ་ཡོད་ལ། འགྱུར་བའི་བདེ་བ་ལ་ཡིད་སུན་ནས་དེ་ལས་ཐར་འདོད་བསྐྱེད་པ་ཕྱི་རོལ་བ་ལའང་ཡོད་དེ། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་ཧ་ཅང་རགས་པས། དེ་ལ་ཡིད་
སྐྱོ་སྟེ་གོང་མའི་དངོས་གཞི་བསྒྲུབས། བསམ་གཏན་དང་པོ་གཉིས་ན་ཡིད་ཚོར་བདེ་བས་སེམས་གཡོ་བས་དེ་ལ་རགས་པར་བལྟས་ཏེ་གསུམ་པའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་ཅིང་དེ་ལའང་རགས་པར་བལྟས་ཏེ་བཏང་སྙོམས་སྒྲུབ། ད་རོ་ ྲིགཉིས་ལ་སྲེད་པ་ལྡོག་ཀྱང་གཟུགས་དང་རེག་བྱས་བསྡུས་པའི་ཡུལ་སྣང་རགས་པ་ལའང་ཡིད་སུན་ཏེ་གཟུགས་མེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྒྲུབ་སྟེ་སེམས་རིམ་གྱིས་ཇེ་ཕྲར་སོང་ནས་བསྐལ་པའི་བར་དུ་མི་གཡོ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 69

གྲུབ་ཀྱང་ཁྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ལས་ཡིད་ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་མ་སྐྱེས་ཤིང་འཁོར་རྩ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུའང་མ་
སོང་བའི་སླར་ཡང་འཁོར་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འཁོར་བ་ལས་ཐབས་མ་བྱུང་ངོ་། ། དེས་ན་འདིར་རྣམ་དག་ངེས་འབྱུང་ཞེས་ཡི་གེ་འབྲུ་གཉིས་བསྣན་པས་ཀྱང་ལམ་གྱི་གནད་ལ་བལྟ་བའི་མིག་ཕྱེ་སྣང་ངོ་། །སད་མཚོ་ཡི་ཞེས་པ་ལ་ ྲིསྲིད་པ་ཡི་བྱས་ཀྱང་ཆོག་མོད། འདིར་མཚོ་ཞེས་དཔེ་དོན་སྦྱོར་བའི་ཡི་གེ་གཅིག་པུ་འདི་ཡང་གོ་རྒྱུ་ཆེ་སྟེ། འདིའི་
སྲིད་པ་ནི་ལས་ལ་བྱེད་དགོས་པ་སྐབས་ཀས་ཤེས་ལ། དེ་ལ་དགེ་མི་དགེ་བའི་ལས་སྣ་རེ་རེའང་ ྱིགྲངས་སངས་

རྒྱས་ཀས་གཟུང་མི་ནུས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད་པས་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ནང་ནས་སྡུག་ ྱིབསྔལ་བར་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་སུས་ཀྱང་དོན་དུ་མི་གཉེར་ཞིང་། བདེ་བའི་འབྲས་བུ་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བས་ན་བདེ་འབྲས་དོན་གཉེར་ཞེས་གསུངས་སོ། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་མཐར་ཐུག་ནི་བདག་འཛིན་ཡིན་མོད་ཀྱང་ཕག་མི་གཙང་བའི་རྫབ་ལ་ཆགས་པའམ། བླུན་པོ་བཙོན་ར་ལ་སྐད་པའི་སྣང་བ་ཤར་བ་བཞིན་ ྱིདུ། འཁོར་བ་ལས་ཐར་དུ་མི་འཇུག་པའི་འཆིང་བྱེད་ནི་སྲེད་པ་ཡིན་པས། ལས་ཡོད་ཀྱང་སྲེད་ལེན་གཉིས་མེད་ན་འབྲས་བུ་འབྱིན་མི་ནུས་པ། དམྱལ་བ་ལྟ་བུར་སྐྱེ་བ་ལ་ཡང་བསིལ་བ་དང་དྲོ་བའི་སྣང་བ་འདོད་ནས་གནས་དེར་སྐྱེ་བར་ལམ་རིམ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེས་ན་སྲིད་ལ་བརྐམ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཆགས་པའི་མིང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ངེས་འབྱུང་བསྐྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྗེ་ཉིད་ནས་རྗེ་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ལ་ཕུལ་བའི་ཞུ་ཡིག་ལས། དེ་ཡང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བའི་དྲན་ཤེས་སྣ་རེ་བརྟེན་ནས་སྣང་ཤས་ལ་བློ་འགྲོར་མི་སྟེར་བར་སྲེད་པའི་མཚང་བཅར་ཞིང་། ཐར་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་སེམས་འཛིན་པའི་དམིགས་རྣམ་གོམས་ནས་ངེས་འབྱུང་ལ་མྱོང་བ་མ་བཏོན་པར་སྦན་པ། ཚུལ་ཁྱིྲིམས། བཟོད་པ། བརྩོན་འགྲུས། བསམ་གཏན་ག་དགེ་ ྱིརྩ་གང་གོམས་ཀྱང་ཐར་པའི་རྒྱུར་གཏན་ནས་མི་འགྲོ་བ་ཐར་འདོད་ཀྱི་ཐོག་མར་གདམས་ངག་གང་ཟབ་ཟེར་བ་གཞན་ཐམས་ཅད་བཞག་ནས་ངེས་འབྱུང་ལ་རྟོག་བསྒོམ་བྱ་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།

ངེས་འབྱུང་དེ་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་ནི།
རྩ་བ་ལས།

དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་ཚེ་ལ་ལོང་མེད་པ།།
ཡིད་ལ་གོམས་པས་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་ལྡོག།

70 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ལས་འབྲས་མི་བསླུ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་རྣམས།།
ཡང་ཡང་བསམ་པས་ཕྱི་མའི་སྣང་ཤས་ལྡོག།

འདིར་འདི་ཕྱིའི་སྣང་ཤས་ལྡོག་ཐབས་གཉིས་གསུངས་པ་ལམ་རིམ་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆུང་འབྲིང་དང་དོན་གཅིག་མོད་
ཀྱང་། ཆུང་ངུ་སྔོན་འགྲོ་བྱས་ཏེ་ངེས་འབྱུང་གི་ཆོས་སྐོར་དུ་བསྡུས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་བློ་མ་སྦྱངས་པའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་མ་ཤི་ཚུན་ཆད་ཀ་སྣང་བ་འདི་འབའ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཅི་ཡང་མི་འཆར་བས། ཚེ་ ྱིའདིའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་ཐབས་ལ། རང་རང་གི་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་རྩལ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཙམ་མ་གཏོགས་ལྷ་དང་མིའི་རྒྱལ་པོ་ནས་བཟུང་སྲིན་བུ་ཕྲ་མོ་ཡན་ཆད་འདྲའོ། །དེ་ལས་བློ་ཅུང་ཟད་གོང་དུ་སོང་སྟེ་ཕྱི་མ་ཕན་ཆད་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློ་སྣ་ཞིག་མ་སྐྱེས་པར་འཁོར་བ་ལས་བློ་ལོག་པའི་ངེས་འབྱུང་སྐྱེ་ཚུལ་གཏན་ནས་མེད་པས་སྔོན་དུ་ཚེ་འདིའི་སྣང་ཤས་བཟློག་ཐབས་གསུངས་སོ།།
དེ་ལ་དལ་འབྱོར་རྙེད་དཀའ་དང། འཆི་བ་མི་རྟག་པ་དང། ངན་སོང་གི་སྔུག་བསྔལ་རྣམས་ཡང་ཡང་སེམས་པ་འདི་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུང་དུ་མེད་པས་ན་གདམས་ངག་གི་མཆོག་ཏུ་གོ་དགོས་སོ། །དེ་
ལྟར་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱིས་དཀའ་བཞི་བ་ཤེས་རབ་དཔལ་བཟང་ལ་གནང་བ་ལས། དེ་ལྟར་རང་ཉིད་སྲིད་པ་ལ་སྐྱོ་བ་
སྐྱེད་པ་ལའང་ངན་འགྲོར་ལྟུང་བའི་ཚུལ་བསམ་པ་ན་སྐྱོ་བ་མི་སྐྱེ་བ་ཞིག་ལ་མཐོ་རིས་སུ་འཁོར་བའི་ཚུལ་བསམ་པས་སྐྱོ་བ་སྐྱེ་ས་མེད་པས། སྔོན་ལ་རང་ངན་འགྲོར་ལྟུང་ན་ཇི་འདྲ་བར་འགྱུར་སྙམ་དུ་ངན་འགྲོའི་ཉེས་དམིགས་སྒོམ་དགོས་ལ། དེ་ལའང་མྱུར་དུ་འཆི་བ་དང་ཤི་བའི་རྗེས་སུ་ལས་གཉིས་ལུས་ལ་གབ་མ་བཞིན་དུ་འབྲངས་ནས་ ྲིའབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་བསྐྱེད་པའི་ལས་འབྲས་ལ་ངེས་པ་བརྟན་པོ་སྐྱེད་དགོས་པའང་སྐྱེས་བུ་ཆུང་ངུ་དང་ཐུན་མོང་བའི་བསམ་པ་སྦྱངས་འཚལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་སོ།།
དེ་འདྲ་བའི་བློ་དེས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་དགེ་རྩ་གང་བྱས་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཤ་སྟག་ཏུ་འགྲོ་མོད་ཀྱང་མཐོ་རིས་སུ་སྐྱེ་བྱེད་ཀྱི་ལས་འབའ་ཞིག་ཏུ་སོང་ནས་འཁོར་བའི་རྒྱུ་ལས་མ་འདས་པས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པའི་ཕྱོགས་ལ་འབད་དགོས་སོ། །འཁོར་བའི་གནས་གང་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་མི་རྟག་ཅིང་མི་བརྟན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དང། དེའི་རྩ་བ་ཡང་ལས་སྔ་མའི་ནུས་པ་ཟད་པ་ན་ཡང་ལས་གཞན་གྱི་འབྲས་བུ་སྨིན་ཅིང་དེ་ལའང་འཕེན་བྱེད་དང་རྫོགས་
བྱེད། དེ་དག་གི་སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་རྣམ་སྨིན། རྒྱུ་མཐུན། བདག་འབྲས་རྣམས་ཆུའི་གཉེར་
མ་དང་སྤྲིན་བར་གྱི་ཉི་མ་ལྟར་གཅིག་རྗེས་སུ་གཅིག་མཐུད་དེ་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་རྟག་ཏུ་མནར་བས་ན་མི་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 71

རྟག་སྡུག་བསྔལ་གཉིས་སྡུག་བདེན་ག་ཁྱད་ཆོས་སུ་གསུངས་པ་དང་། གང་དུ་སྐྱིྱེས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ག་གནས།

ྱིཅི་ལ་ལོངས་སྤྱད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ག་ལོངས་ ྱི སྤྱོད་ལས་མ་འདས་པས། འཁོར་བ་ཁབ་ཀྱི་རྩེ་མོ་ན། །བདེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་དེ་དག་གི་དོན་བསྡུས་ཏེ་འདིར་ལས་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་སྦྲེལ་ནས་གསུང་བ་གནད་ཤིན་ཏུ་ཆེའོ། །
བསྡུས་དོན་ལས། སྡུག་བདེན་ཉེས་དམིགས་བསམ་ལ་མ་འབད་ན། །ཐར་བ་དོན་གཉེར་ཇི་བཞིན་མི་སྐྱེ་ཞིང། ། ཀུན་འབྱུང་འཁོར་བའི་འཇུག་རིམ་མ་བསམ་ན། །འཁོར་བའི་རྩ་བ་གཅོད་ཚུལ་མི་ཤེས་པས། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །དེ་ལྟར་ཡང་ཡང་གོམས་པས་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་ཤིང་སྐྲག་པ་བྱུང་བ་ན་ངེས་འབྱུང་ཙམ་སྐྱེས་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། དེ་ལ་ཡིད་སུན་པས་མི་ཆོག་གི་དེ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མ་ནོར་བ་ཞིག་ཤེས་དགོས་སོ། །དེའི་ཚུལ་ནི་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་འདི་རྒྱུ་གང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་དཔྱད་པ་ན། རྒྱུ་མེད་དང་མི་མཐུན་པའི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཁོ་ན་ལས་འབྱུང་བ་དང་། དེའི་རྩ་བའང་བདག་འཛིན་ལ་ཐུག་པའི་ཚུལ་གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་དང་བཅས་པ་ནས་གསུངས་པ་ལ་ངེས་པ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་

འདྲོངས་ཏེ། དེ་ལས་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་བློའི་མཆོག་དམན་དང་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱིས་འཁོར་རྩ་ངོས་འཛིན་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་བདག་མེད་རྟོགས་པ་དགོས་མི་དགོས་དང་
བདག་མེད་ལའང་ཕྲ་རགས་བྱུང་མོད་ཀྱང། རྗེ་བླ་མ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་རབ་ཆེ་ཆུང་འདི་དག་གང་གི་ཆེད་དུ་གསུང་བའི་གདུལ་བྱའི་གཙོ་བོ་ནི། སྐལ་ལྡན་དབང་པོ་ཡང་རབ་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པས་དེའི་དབང་དུ་བྱས་ན་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པ་ཡང་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་སོ།།

དེས་ན་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཚད་ནི།
རྩ་བ་ལས།

དེ་ལྟར་གོམས་པས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ།།
ཡིན་སྨོན་སྐད་ཅིག་ཙམ་ཡང་མི་སྐྱེ་ཞིང།།
ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཐར་པ་དོན་གཉེར་བློ།།
བྱུང་ན་དེ་ཚེ་ངེས་འབྱུང་སྐྱེས་བ་ལགས།།

72 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ཞེས་གསུངས་ཏེ། བྱམས་བསྟོད་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་ལས་ཀྱང། བདེ་མེད་སྡུག་བསྔལ་བརྒྱ་ཡིས་གཙེས་པ་ཡི། ། འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ཡིད་ལ་དྲན་ཙམ་གས། །

ྱིལྕགས་ཁང་འབར་བའི་ནང་དུ་ཚུད་པ་ལྟར། །ཡིད་ལ་འདོད་པ་
ཏིལ་ཙམ་མེད་པར་ཤོག །ཅེས་འབྱུང་བ་ལྟར་སྡུག་བསྔལ་ལྟ་ཅི་སྨོས། འཁོར་བའི་བདེ་འབྱོར་ལའང་ཡིད་ལ་དྲན་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱོ་ཤས་མནན་མི་ཐུབ་པ་ཞིག་སྐྱེས་ན་གང་བྱེད་ཐམས་ཅད་ཐར་པའི་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བས་
འཁོར་བ་ལ་ཕ་མིག་མི་བལྟ་བར་ཐར་པའི་གྱིྲོང་ཁྱེར་དུ་ཆས་པ་ཡིན་པས་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་གཅིག་ལ་བཞག་གོ།

གཉིས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་འཆད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། དངོས་གཉིས།
དང་པོ་ནི།
རྩ་བ་ལས།

ངེས་འབྱུང་དེ་ཡང་རྣམ་དག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས།།
ཟིན་པ་མེད་ན་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀ།།ྱིཕུན་ཚོགས་བདེ་བའི་རྒྱུ་རུ་མི་འགྱུར་བས།།
བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། དོན་ནི་རེད་མདའ་བ་ལ་ཕུལ་བ་ལས། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པ་པོས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀ་སྐྱིྱོན་དང་།
གཞན་དོན་གྱི་ཕན་ཡོན་ལ་དྲན་ཤེས་ཐུ་རེ་བསྟེན་ནས་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མྱོང་བ་འདོན་པའི་དམིགས་རྣམ་ནམ་གོམས་པར་མ་བྱས་ན་གཞན་གང་བྱས་ཀྱང་ལམ་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དགེ་རྩ་རྣམས་རང་དོན་ཡིད་བྱེད་
ཀྱི་དབང་བྱས་ནས་དམན་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀ་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིྱིར་ཞེས་དང་། དེ་སྐྱེས་པ་ན་དགེ་བ་ཐམས་ཅད་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱུར་དབང་མེད་དུ་འགྲོ་བས། དེས་ན་འདི་ལ་སྒོམ་རིན་མི་ཆོག་པར་བྱེད་པ་ནི་ལམ་ག་གནད་གཏན་ནས་མ་ཤེས་པ་ཡིན་གསུངས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཏེ། གསུང་ཞེས་གསུང་ ྱིམཁན་ནི་རྗེ་བཙུན་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཉིད་ཡིན་ནོ།།
དེ་ཡང་རྣམ་དག་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པའི་རྣམ་དག་ནི་སྔ་མ་དང་མི་འདྲ་བར་སེམས་དེ་བསྐྱེད་ཚུལ་རྣམ་དག་ཞིག་དགོས་པའི་དོན་ཏེ། གཞུང་དངོས་ཀྱི་སྐབས་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གཉིས་གསུངས་པའང་ཚིག་འདིའི་ནུས་པ་དང་བསྟུན་ནས་གོ་དགོས་སོ། །ཕུན་ཚོགས་བདེ་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་རྒྱ་ཆེ་བ་ཞིག་སྟེ། ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 73

རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་མ་སྤངས་པས་སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་མེད་པ། བདེན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་གཟིགས་པའི་
རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཀྱང་མེད། ཉི་ཚེ་བ་ཙམ་ལས་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་ཀྱང་མེད་དོ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ནི་ཆེན་པོ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་རང་དོན་སྤངས་་རྟོགས་ཕུན་ཚོགས་དང་། མཁའ་ཁྱབ་ཀྱི་འགྲོ་བའི་དོན་
ནམ་མཁའ་ཇི་སད་དུ་མཛད་པས་གཞན་དོན་ཕུན་ཚོགས་གཉིས་ལ་དབང་འྲི བྱོར་ཞིང་། དེ་དག་གི་རྒྱུ་ནི་སེམས་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་སྟེ་ལེགས་པར་གོ་དགོས་སོ།།

གཉིས་པ་ནི།
རྩ་བ་ལས།

ཤུགས་དྲག་ཆུ་བོ་བཞི་ཡི་རྒྱུན་གྱིས་

ཁྱེར།།
བཟློག་དཀའ་ལས་ཀྱི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བསྡམས།།
བདག་འཛིན་ལྕགས་ཀྱི་དྲ་བའི་སྦུབས་སུ་ཆུད།།
མ་རིག་མུན་པའི་སྨག་ཆེན་ཀུན་ནས་འཐིབས།།
མུ་མེད་སྲིད་པར་སྐྱེ་ཞིང་སྐྱེ་བ་རུ།།
སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གྱིས་རྒྱུན་ཆད་མེད་པར་མནར།།
གནས་སྐབས་འད་འྲིདྲར་གྱུར་པའི་མ་རྣམས་ཀ།།ྱིངང་ཚུལ་བསམས་ནས་སེམས་མཆོག་བསྐྱེད་པར་མཛོད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། ཆུ་བོ་བཞི་ནི། མཛོད་ནས་བཤད་པའི་མ་རིག་པ་དང་། ལྟ་བ་དང་། འདོད་པ་དང་། སད་པའི་ཆུ་ ྲིབོ་བཞི་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་ལ་དཔེ་སྦྱར་བ་དང་གཉིས་སྣང་ལ། བདག་འཛིན་དང་མ་རིག་པ་གཉིས་སོ་སོར་གསུང་འདུག་པས་དཔྱད་དཀའ་བ་ལྟར་སྣང་ངོ་། །མཛོད་ནས་བཤད་པའི་ཆུ་བོ་བཞི་ལ་སྦྱར་ན་བདག་འཛིན་དང་མ་རིག་པ་གཉིས་ལོགས་སུ་གསུང་དོན་མེད་པ་འདྲ་ཞིང་། རྗེ་ཉིད་ཀ་དགོངས་པ་གཏིང་ཟབ་ ྱིཔས་ཇི་བཞིན་ཤེས་དཀའ་ཡང་། སེམས་ལ་ཤར་ཚོད་ཙམ་ནི། འཛམ་གང་གི་ཆུ་བོ་ཆེན་པོ་བཞི་བོ་གཅིག་ཏུ་ ླིའདུས་པ་ལྟ་བུ་ཉོན་མོངས་པ་ཤུགས་དྲག་ལ་རྒྱུན་རིང་བས་རྟག་ཏུ་ཁྱེར་ཞིང་། དཀར་ནག་གི་ལས་སངས་རྒྱས་
ཀྱི་མཐུས་ཀྱང་བཟློག་པར་དཀའ་བའི་འཆིང་བ་དམ་པོས་བསྡམས་པ་དང་། གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཡུན་རིང་པོར་

74 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

མ་གོམས་པར་གཞིག་པར་མི་ནུས་པའི་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལྕགས་ཀ་ྱིདྲ་བའི་སྦུབས་སུ་ཚུད། ལས་འབྲས་ལ་
རྨོངས་པའི་མ་རིག་པའི་མུན་པ་ཀུན་ནས་འཐིབས་པས། མཐའ་མེད་པའི་སྐྱེ་བར་སྡུག་བསྔལ་གསུམ་གས་

ྱིརྟག་ཏུ་

མནར་བ་ཞེས་བཤད་ན་དགོངས་པར་འགྲོ་སྙམ་སྟེ། ཚིག་རྐང་དང་པོ་བཞིས་ཀུན་འབྱུང་དང་། ཕ་མ་གཉིས་ཀྱིྱིས་

སྡུག་བདེན་བསྟན་པར་ཐེ་ཚོམ་མེད་ལ། ཀུན་འབྱུང་ལ་གཉིས་ལས། ལས་ཀྱི་ཀུན་འབྱུང་ཚིག་ཟིན་ལ་ཐོན་པས། དང་པོ་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་དེས་ཤེས་སོ། །ཚིག་རེ་རེས་དཔེ་རེ་བསྟན་འདུག་པས། ཆུ་བོ་བཞི་ཡང་མཛོད་ཀྱི་ཆུ་བོ་ལ་སྦྱར་ན་དཔེ་མ་བསྟན་པར་འདུག་པས། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ཆུ་བོ་བཞི་དང་དཔེ་སྦྱར་བ་ཡིན་ནམ་
སྙམ་སྟེ། ལས་ཀ་ཆུ་བོས་སྱི ད་པའི་རྒྱ་མཚོར་ ྲི ཁྱེར་ཞེས་སོགས་དང་འདི་དག་ཕྱོགས་འདྲ་བར་སྣང་བས་སོ།།སྐབས་འདིར་བདག་འཛིན་མ་རིག་པར་བཞེད་ཀྱང་སོ་སོར་གསུངས་པ་ལ་དྭོགས་པ་བྱེད་རྒྱུ་མེད་དེ། མ་རིག་པ་ལ་བདག་འཛིན་གྱིས་ཁྱབ་པ་སུས་ཀྱང་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕར་རོ། །དེས་ན་འདིར་མ་རིག་པ་ལས་འབྲས་ ྱིལ་རྨོངས་པ་ལ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། རྗེ་ཉིད་ཀྱིས། བླང་དོར་གནས་རྣམས་མ་རིག་འཐུག་པོས་བསྒྲིབས། ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བདག་འཛིན་འཁོར་རྩ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། བླང་དོར་ལ་རྨོངས་པའི་དབང་གིས་བདེ་བ་འདོད་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ག་རྒྱུ་འབའ་ཞིག་བསྒྲུབས་པས་ ྱིརྟག་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་བ་ཡིན་པའི་ཕར་རོ། །འདིས་སྱིྙིང་རྗེ་ཙམ་གྱི་
སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་བསྟན་པར་བཤད་པ་སྣང་མོད། དེ་ཙམ་ཞིག་མ་ཡིན་པར་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་གཉིས་ཀ་ཚང་བར་བསྟན་ཏེ། མ་རྣམས་ཞེས་པའི་རྣམས་ཀ་ྱིསྒྲས་སེམས་སྙོམས་པ་དང་། མ་ཞེས་པས་མར་ཤེས། ངང་ཚུལ་
བསམ་ཞེས་པས་སྔར་ཕན་བཏགས་པའི་དན་

ྲིདྲན་དང་དན་གཟོ། ཚིག་གོང་མ་དང་ ྲིསྦྱར་བས་བདེ་བ་དང་ལྡན་
འདོད་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་འདོད་ཀ་བྱམས་སྱིང་རྙིྗེ་གཉིས་ཀ་བསྟན་ཏེ། དཔེའི་སྐབས་སུ་ཆུ་བོས་ཁྱེར་བ་
དེ་ལ་ཆུ་ལས་བཏོན། བསྡམས་པ་བཀྲོལ། ལྕགས་སྦུབས་བཅོམ། ལམ་བདེ་བར་ཁད། ཟས་གོས་སོགས་ ྲི སྟེར་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་དེ་དག་གི་གནས་སྐབས་ཀ་སྡུག་བསྔལ་བསལ། ཀུན་འབྱུང་གི་རྒྱུན་བཅད་དེ། ཕུགས་ ྱིཀྱི་བདེ་བ་ལ་འགོད་པའི་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་དང་། བདག་གཞན་ག་བདེ་སྡུག་བརྱིྗེ་བའི་གཏོང་ལེན་གྱི་འཕྲུལ་

སོགས་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་བསྐྱེད་ཚུལ་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལུགས་གཉིས་ཀ་ཆ་ཚང་ཞིང། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་ཚིག་ཐ་མས་དངོས་སུ་བསྟན་པས་འོང་གི་རྣམ་དག་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་པ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་ལ་སྦྱར་དགོས་པ་འདིས་ཤེས་ལ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གསུང་ཚིག་རེ་རེ་ཡིན་ཀྱང་ལེགས་པར་དཔྱད་ན་རབ་འབྱམས་གསུང་རབ་ཀུན་ལ་བལྟ་བའི་མིག་ཏུ་འགྱུར་བ་ཞིག་སྣང་ངོ་།།
བྱམས་བསྟོད་ལས་ཀྱང་། མཛའ་བོའི་ཟོལ་གས་བསླུས་ནས་སྱིྲོག་འཕྲོག་ལྟར། །ཕན་ལྟར་བཅོས་ནས་ཡང་དག་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 75

ལམ་འཕྲོག་པའི། །རང་བདེ་འདོད་པ་དུག་བཞིན་སྤངས་ནས་སུ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དང་འབྲལ་བར་མ་གྱུར་ཅིག །ཅེས་གསུངས་སོ། །ངེས་འབྱུང་དང་ལྟ་བ་གཉིས་ལ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ཚད་རེ་གསུང་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་ལ་མ་གསུངས་པས་དེའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་སྙམ་ན། ངེས་འབྱུང་གི་སྐབས་སུ་གསལ་བར་གསུང་ལ། དེས་ན་རང་ཉིད་སྲིད་མཚོར་ལྷུང་བ་ཇི་འདྲ་བ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་ཚུལ་
ལེགས་པར་བསམ་པ་ན། དེ་དག་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྒྲོལ་བའི་ལྷག་བསམ་རྣམ་དག་གི་སྟོབས་ཀྱིས་ཉིན་མཚན་
ཀུན་ཏུ་གཞན་དོན་ཁོ་ན་དོན་དུ་གཉེར་བའི་བློ་ངམ་ངམཤུགས་ཀྱིས་སྐྱེ་བའི་ཚེ་སེམས་བསྐྱེད་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པ་
ཡིན་པའི་ཚུལ་དཔུང་ཞུས་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་སྔར་བཤད་པ་འདིས་གོ་ནུས་པར་དགོངས་ནས་མ་གསུངས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་དུ་སེམས་སོ།།

གསུམ་པ་ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་འཆད་པ་ལ། མཚམས་སྦྱོར་བ་དང་། གཞུང་དངོས། སྐྱེས་པའི་ཚད་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི།
རྩ་བ་ལས།

གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་ལྡན་ན།།
ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་གོམས་བྱས་ཀྱང་།།
སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་པར་མི་ནུས་པས།།
དེ་ཕར་རྱིྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད།།

ཅེས་གསུངས་ཏེ། གཞན་རྣམས་གོ་སླ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། རྗེ་བཙུན་མཁྱེན་པའི་གཏེར་གྱིས་རྗེ་ཉིད་ལ་གདམས་པ་ལས། སྣང་སྟོང་གཉིས་ལ་ཉེ་རིང་བྱེད་མི་ཉན་ཁྱད་
པར་དུ་སྣང་ཕྱོགས་འདི་གཙིགས་ཆེ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ།།
གཉིས་པ་ལ། འགྲེལ་བ་རྣམས་ལས་ས་བཅད་བཀོད་པའང་འདུག་མོད་ཀྱང་། འདི་ནི་ཤིན་ཏུ་གོ་དཀའ་བའི་གནད་མཐར་ཐུག་གསུངས་འདུག་པས་ས་བཅད་གསར་དུ་བླངས་ནས་མིག་འབྱེད་པའི་སྒོ་ཙམ་བསྟན་ན།
རྩ་བ་ལས།

གང་ཞིག་འཁོར་འདས་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི།།

76 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

རྒྱུ་འབྲས་ནམ་ཡང་བསླུ་བ་མེད་མཐོང་ཞིང་།།
དམིགས་པའི་གཏད་སོ་གང་ཡིན་ཀུན་ཞིག་པ།།
དེ་ནི་སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་ལམ་ལ་ཞུགས།།

ཞེས་པ་འདིས་མདོར་བསྟན་ནས་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱིས་གསལ་བར་གསུངས་སྣང་བས་གོ་བ་གཉིས་ཞེས་པ་ནི་སྟོང་
བའི་གོ་བ་དང་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་གོ་བའོ། །སོསོར་སྣང་ཞེས་པ་ནི། དེ་གཉིས་ཀས་གཅིག་གིས་གཅིག་གི་ངེས་ཤེས་ ྱིལ་གནོད་པའོ། །ད་དུང་ཞེས་པ་དང་ནམ་ཞིག་ཞེས་པ་གཉིས་སྦྱར་ཏེ་གོ་བ་སོ་སོར་སོང་ཚེ་དཔྱད་པ་མ་རྫོགས་ལ། གོ་བ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འཆར་ཚེ་དཔྱད་པ་རྫོགས་པར་བསྟན་ཏོ། །དེ་དག་སེམས་ལ་བཟུང་ནས་དཔྱད་པར་བྱ་ལ།
རྩ་བ་ལས།

སྣང་བ་རྟེན་འབྲེལ་བསླུ་བ་མེད་པ་དང་།།
སྟོང་བ་ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་གོ་བ་གཉིས།།
ཇི་སྲིད་སོ་སོར་སྣང་བ་དེ་སྲིད་དུ།།
ད་དུང་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་རྟོགས་པ་མེད།།

ཅེས་པའི་དོན་ནི་སྣང་ཕྱོགས་དང་སྟོང་ཕྱོགས་གཉིས་ལས་སྣང་བ་རྒྱུ་འདི་ལས་འབྲས་བུ་འདི་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་བསླུ་བ་མེད་པའི་གོ་བ་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་ལ། སྟོང་པའི་ཕྱོགས་རང་བཞིན་གྱིས་

གྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་བྲལ་བའི་གོ་བ་ནི་ལྟ་བ་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པར་དུ་མི་འཆར་རོ། །དེ་གཉིེས་སོ་སོར་འགྲོ་ཚུལ་ནི། ཡོད་བྱས་ན་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་ཡོད་པར་གོ མེད་བྱས་ན་གཏན་ནས་མེད་པར་གོ་བས་ལྟ་བ་མ་རྙེད་བར་དུ་རང་བཞིན་གས་ཡོད་པ་དང་། ྱི སྤྱིར་ཡོད་པ་གཉིས་དང་། རང་བཞིན་གས་མེད་པ་དང། གཏན་ནས་མེད་ ྱིཔ་གཉིས་ཀ་ཁྱད་པར་འྱི བྱེད་མི་ཐུབ་པས། རྗེ་ཉིད་ཀ་གསུང་རྣམས་ལས་ཡོད་པ་གཉིས་དང་། མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ྱིཁྱད་པར་འབྱེད་པ་གལ་ཆེའོ་ཞེས་གསུངས་པ་ནི་འདི་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ཕལ་བ་རྣམས་ཀས་ཡོད་པ་ ྱིདང་མེད་པའི་དོན་ལ་དཔྱོད་པ་མ་ཞུགས་ལ་གྲུབ་མཐའ་ལ་སྦྱངས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་
དོན་ཡིན་ཞེས་པ་ནས་བརྩམས་ཏེ། ལྟ་བའི་དཔྱད་པའི་གཞི་ཚུགས་ཤིང་། བློའི་མཆོག་དམན་གྱི་དབང་གིས་དོན་སྨྲ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཇི་ལྟར་གྲུབ་པ་དེ་ལྟར་དུ་བློས་བཟུང་བ་ཡིན་པས་ཡུལ་དང་མཐུན་ན་བློ་དོན་མཐུན་པ་དང་།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 77

མ་མཐུན་ན་བློ་དོན་མི་མཐུན་དུ་བཞག་སྟེ། དཔེར་ན་དཀར་པོ་མཐོང་བ་ན། དེས་དམིགས་རྐྱེན་བྱས་ནས་དཀར་འཛིན་མིག་ཤེས་སྐྱེ་བས་ཚད་མས་གྲུབ་ཚུལ་དེ་ཡིན་ཞེས་སྨྲ་བས་ན་དོན་སྨྲ་བ་ཞེས་ཟེར་རོ།།
རྒྱུ་མཚན་དེས་ན། གུང་ཐང་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀ་གསུང་མགུར་ལས། ྱི ཁོང་དོན་སྨྲ་དོན་ག་ས་ལེ་སྦྲམ། །བདག་ ྱིརགས་པའི་གཡའ་དང་བྲལ་ཤུལ་ན། །དོན་རང་མཚན་དངོས་པོས་གྲུབ་པ་ཞིག །ཚུར་རྣམ་པ་གཏོད་བྱེད་ཡོད་དོ་ཟེར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀས་ནི་ ྱི ཁྱོད་ཀ་དེ་ཧ་ཅང་ཡུལ་གྱིྱི་སྟེང་ནས་འཇོག་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་སྨིན་པའི་དབང་གིས་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་བདག་ཉིད་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ལ། ཚད་མར་འགྲོ་མི་འགྲོ་ནི་རིགས་མཐུན་གྱི་བག་ཆགས་དང་། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བག་

ཆགས་གཉིས་ཀྱི་འཆར་ཚུལ་སོ་སོར་ཡོད་པས་སྣང་ཡུལ་དང་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཞིབ་ཏུ་ཕྱེ་ནས་འཇོག་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲ་སྟེ། གསུང་མགུར་ལས། དེ་བཀག་སྟེ་རྣམ་རིག་སྨྲ་བ་རྣམས། ། ནང་འཛིན་པའི་པིར་གྱིས་

ངོས་འདི་ན། །ཡུལ་སྣ་ཚོགས་མདངས་བཀྲ་བག་ཆགས་ཀ། །ཚོན་བདེན་པའི་ཤས་ཅིག་ཡོད་པར་སྨྲ། །ཞེས་ ྱིགསུངས་སོ།།
རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀས་ནི། ྱི ཁྱོད་གཉིས་ཀྱི་དེ་གཅིག་གིས་ཡུལ་དང་གཅིག་གིས་ཡུལ་ཅན་ལ་སྦྱོར་ཆེ་བས་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི། བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པར་འཇོག་ལ། གནོད་པ་ཡོད་མེད་བཟུང་
བ་ལྟར་དུ་ཡུལ་དེ་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀ་དབང་གིས་ཡིན་པས། ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཚོགས་ཀྱིྱིས་སྟེང་ནས་འདོག་
དགོས་པར་སྨྲ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁོང་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་བདེན་པའི་དངོས། །ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གང་ལའང་མ་གྲུབ་ཀྱང་། །ལྕགས་རྡོ་དང་ཕྲད་པའི་རྟེན་འབྱུང་ལས། །མེ་འབྱུང་བ་བསྲེག་བྱེད་རང་མཚན་ཟེར། ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་ཀས་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་ཕྱི ན་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་ཡོད་དགོས་པར་གོ་ཞིང་། གདགས་ ྱིགཞིའི་ངོས་ནས་མེད་ན་ས་བོན་ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་དང་། རྡོ་ལས་མྱུ་གུ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་པ་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅི་ཡང་མེད་པས་གང་ཡང་ཁས་ལེན་མི་རུང་ངོ་སྙམ་དུ་དགོངས་ལ། བོད་ཀྱི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་རང་

ལུགས་ལ་གང་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པས་ཁས་ལེན་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྨྲ་བ་སོགས་སྣང་སྟོང་གཉིས་གོ་བ་སོ་སོར་སོང་བ་དེ་སྲིད་དུ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་རྟོགས་པ་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།
འོ་ན་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་ཚད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན།
རྩ་བ་ལས།

ནམ་ཞིག་རེས་འཇོག་མེད་པར་ཅིག་ཅར་དུ།།

78 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

རྟེན་འབྲེལ་མི་བསླུར་མཐོང་བ་ཙམ་ཉིད་ནས།།
ངེས་ཤེས་ཡུལ་ག་འཛིན་སྟངས་ཀུན་ཞིག་ན།། ྱིདེ་ཚེ་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་པ་ལགས།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ལེགས་པར་དཔྱད་པའི་དུས་ནམ་ཞིག་ན་སྣང་སྟོང་གཉིས་རེས་འཇོག་མེད་པ་སྟེ་གཅིག་ཤར་ན་གཅིག་འཇོག་དགོས་པ་དེ་འདྲ་མ་ཡིན་པར་གཅིག་ཆར་དུ་སྟེ་གཅིག་ཚད་མས་རྟོགས་པ་ན་དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཅིག་ཤོས་ལ་ངེས་པ་འདྲེན་ནུས་པས། རྟེན་འབྲེལ་མི་བསླུ་བར་མཐོང་བ་ཁོ་ནས། ངེས་ཤེས་ཏེ་བདེན་འཛིན་གྱི་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀུན་ཞིག་ནས་སྟོང་པ་ལྷང་གིས་འཆར་ཐུབ་པ་དེའི་ཚེ་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་
རྗོགས་པ་ལགས་ཞེས་བཀའ་སྩལ་བའོ། །འདིའི་ངེས་ཤེས་ཡུལ་ག་འཛིན་སྟངས་ཞེས་པ་དང་། གོང་གི་དམིགས་ ྱིཔའི་གཏད་སོ་ཞེས་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་པས་འདིའི་ངེས་ཤེས་ནི་བདེན་འཛིན་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། མཐར་འཛིན་དམིགས་གཏད་ཐམས་ཅད་འཇིག་བྱེད་པས་ཞེས་གསུངས་པས་སོ།།
སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་དོན་གཅིག་ཚུལ་ནི། ཡིན་ཁྱབ་མཉམ་མིན་ལ་གཅིག་དངོས་སུ་རྟོགས་ན་གཅིག་ཤུགས་ལ་རྟོགས་པའང་མིན་ནོ། །དེས་ན་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ངེས་པ་སྟེར་ལུགས་ཞིག་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། དཔེར་ན། དབྱུག་པ་ལྟ་བུ་གྱེན་དུ་བསླངས་ཏེ་བཞག་པ་ན། གཅིག་གིས་འདིས་ཚུགས་མི་ཐུབ་བོ་བྱས་ན་སྟོང་ཕྱོགས་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱང་གཞན་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་གོ་ཐུབ་པ་དང་གཞན་ཞིག་གིས་བརྟེན་དགོས་སོ་ཞེས་སྨྲས་ན་སྣང་ཕྱོགས་བཤད་པ་ཡིན་ཀྱང་ཁོ་རང་གིས་ཚུགས་མི་ཐུབ་པ་གོ་ཡོང་བ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་གྱིས་མེད་བྱས་ན་གཏན་མེད་མ་ཡིན་པར་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་དོན་དུ་གོ་བ་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་བཤད་ན་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་གྲུབ་པར་མི་
གོ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་དོན་དུ་གོ་བ་སྟེ་འདི་ལས་གསལ་བ་ཞིག་སུས་ཀྱང་བཤད་མི་ཐུབ་བོ།།

ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་པ་ལ་དེ་ལས་གཞན་པའི་གོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་ཚུལ་ནི།
རྩ་བ་ལས།

གཞན་ཡང་སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་།།
སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་སྟོང་པ་ཉིད།།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 79

རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་འཆར་བའི་ཚུལ་ཤེས་ན།།
མཐར་འཛིན་ལྟ་བས་འཕྲོག་པར་མི་འགྱུར་རོ།།

ཞེས་གསུངས་ཏེ། དེའི་དོན་རེད་མདའ་བའི་ཞུ་ཡིག་ལས། དེ་ཡང་སྟོང་པས་ཡོད་མཐའ་དང་སྣང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་འདི་རྒྱང་ཕན་ག་བར་ལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པས་ཐལ་འགྱུར་བའི་ཁྱད་ཆོས་ལ། སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་ ྱིདང་སྟོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་ཞིང་། སྟོང་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགོད་ཚུལ་ཤེས་དགོས་ལ། འཁོར་འདས་ཀ་ཆོས་ ྱིརྣམས་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བུ་འབྱུང་བ་མི་བསླུ་བའི་ཚུལ་རང་ལུགས་སུ་ཁས་ལེན་ལ། དེ་ཉིད་ཀས་མཐའ་

ྱིཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་སྟོང་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་སོགས་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་ལ་ཞེས་པ་འདི་ལས་ལྷག་པ་ཞིག་བཤད་དཀའ་ལ། འདི་འདྲའི་གསལ་བ་ཞིག་གསུང་བཞིན་དུ་ད་དུང་རྗེས་འཇུག་འགའ་རེས་སྟོང་པས་ཡོད་མཐའ་དང་། སྣང་བས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་མི་ལེན་དྭོགས་པ་བྱས་པ་ཡང་སྣང་སྟེ། རྒྱང་ཕན་ག་ྱིབར་གྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པར་གསུངས་བཞིན་དུ་ཡང་དྭོགས་པ་བྱེད་པ་ནི་ཡིད་སྐྱོ་བའི་གནས་སོ།།
མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་ནི། སྣང་བ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པ་དང་། སྟོང་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཐ་སྙད་ཀྱི་བྱ་བཞག་བསླུ་མེད་དུ་གོ་བ་ལ་བྱེད་དགོས་ཏེ། སྟོང་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གཉིས་དོན་
གཅིག་ཏུ་གོ་བ་ལ་ཐུག་གོ །དེས་ན་གུང་ཐང་རིན་པོ་ཆེས། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀ་བྱིསྟོད་པར། གཞན་དག་སྟོང་ཞེས་བཀག་པར་དང་། །སྣང་ཞེས་སྒྲུབ་པ་ཉིད་གོ་བས། །འཐག་མཁན་སྟབས་བཞིན་ཕྱོགས་སུ་ལྷུང་། །ཁྱོད་ཀས་བྱི ཟློག་སྟེ་
བདེ་བར་བཞུགས། །ཞེས་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་ཆ་ཤས་དུ་མ་ཞིག །ཚོགས་ནས་ཕར་ལ་འཇོག་དགོས་པ། །ཚུགས་ཐུབ་རང་དབང་བྲལ་བའི་རྟགས། །དེ་ནི་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་བར་གསུངས། །རང་དབང་ངོ་བོས་མ་དམིགས་ཀྱང་། །སྣ་ཚོགས་སྣང་བ་མི་འགག་པས། །རྐྱེན་ཚོགས་འཇའ་ཚོན་སྣང་ཙམ་དང་། །འདྲ་བར་སྟོང་པས་རྟེན་འབྱུང་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་སོ།།
སྟོང་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འཆར་ཚུལ་ནི། སྟོང་ཉིད་མེད་དགག་དེ་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འགྱུར་གསུངས་པ་མིན་གྱི།

གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་ཡོད་ན་མིང་རྟོག་གིས་བཏགས་པ་ལ་མི་ལྟོས་པས་སྟོང་བ་དེ་ལ་མིང་རྟོག་གིས་བཟོས་ནས་བཞག་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྔར་ནས་དགེ་བསྐོས་ཡིན་པར་གྲུབ་ན་གསར་དུ་བསྐོ་མི་དགོས་ལ། དགེ་བསྐོས་སོ་ཞེས་མིང་བཏགས་པ་ན་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་བསྙོན་མེད་དུ་ཚད་མས་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཙམ་ཞིག་རང་རྒྱུད་པ་
མན་ཆད་ཀས་མ་མྱི ཁྱེན་པ་ག་ལ་ཡིན་ཀྱང་། དེ་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་རང་ངོས་ནས་མ་གྲུབ་པའི་

80 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

དོན་མིན་ཞེས་སྨྲ་བས། རང་རེའི་སེམས་ལ་རྫས་བཏགས་ཀྱང་འཆར་དཀའ་བར་ཡོད་དོ། །ཤེས་རབ་སང་པོ་ ྙིལས། གཟུགས་སྟོང་པའོ། །སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ། །གཟུགས་ལས་ཀྱང་སྟོང་པ་ཉིད་གཞན་མ་ཡིན། སྟོང་པ་ཉིད་ལས་ཀྱང་གཟུགས་གཞན་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་འདི་དེ་དུས་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་དེ་ལས་ལྷག་གསུང་མི་དགོས་པ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་། ད་ལྟའི་གདུལ་བྱས་དེ་ཙམ་གས་གོ་མི་ཐུབ་པས་དགོངས་འགྱིྲེལ་མཁན་པོ་རྣམས་ཀས་བདེན་ ྱིགཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་དོན་དུ་གསུངས་ཀྱང། དེ་ཡང་ཁ་རྒྱུན་ཙམ་དུ་སོང་བས་མཛུབ་ཁད་བྱས་ན་གཟུགས་

ྲིཀྱི་ཚོགས་པ་དང་ཆ་ཤས་གང་གི་སྟེང་དུ་ཡང་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞིག་མེད་པས་གཟུགས་སྟོང་པའོ་ཞེས་གསུངས། གང་ཡང་མ་གྲུབ་པ་དེ་ལ་འདི་གཟུགས་སོ་ཞེས་མིང་རྟོག་གིས་བཞག་པ་ན་རྟེན་འབྲེལ་གས་སྣང་བ་

ྱིབསླུ་མེད་དུ་འགྲུབ་ཡོད་པས་སྟོང་པ་ཉིད་གཟུགས་སོ་ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་སྣང་སྟོང་གཉིས་མིང་གི་སྒོ་ནས་ཐ་དད་དུ་འཆར་ཀྱང་། དོན་ལ་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་པས་ཚིག་ཕྱི་མ་གཉིས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ།།
རྗེ་ཉིད་ནས་འཇམ་དབྱངས་ལ་ལྟ་བ་སྟོན་པའི་བླ་མ་སུ་དྲག་ཞུས་པ་ན། རེད་མདའ་བ་ལས་དྲག་པ་མེད་དེས་ཀྱང་རྫོགས་པར་བཤད་མི་ཐུབ་ཅེས་གསུངས་པས། མི་ཐུབ་རྒྱུའི་དོན་ནི་མཐའ་གཉིས་སེལ་ཚུལ་དང་སྟོང་ཉིད་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འཆར་ཚུལ་འདི་ཡིན་པར་བླ་མ་རྣམས་གསུངས། རྗེ་བཙུན་ལ་ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་རྫོགས་ཚད་གང་ལགས་ཞུས་པར། སྣང་ཙམ་གྱིས་མངོན་ཞེན་བཟློག་མི་བཟློག་ལྟོས་དང་གསུངས་པའང་འདི་ཡིན་ནོ།། གཞན་ཡང་ཆོས་ཅན་མཐུན་སྣང་བ་མེད་ཚུལ་སོགས་འདིའི་ཁྱད་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་འདི་ལ་ཐུག་ཡོད་པས་རྣམ་དཔྱོད་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་དཔྱད་དགོས་སོ། །དེས་ན་བྱམས་བསྟོད་ལས། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་བྱང་བ་ཡི། །མི་འདྲའི་རྒྱུ་འབྲས་ཕན་ཚུན་མི་འཁྲུལ་བ། །མཐོང་བ་ཙམ་གས་མཐར་འཛིན་འཇིག་གྱུར་པའི། །རྱིྟེན་འབྲེལ་ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྟོགས་པར་ཤོག །ཅེས་དང་། འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་ཀྱང་། དཔལ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ནི། །བྱད་མེ་ལོང་ངོས་ལ་ཤར་བ་བཞིན། །སྣང་ཙམ་པོ་མ་གཏོགས་ཕ་ནང་ན། །དོན་ངོ་བོས་གྲུབ་པ་འགར་ ྱིཡང་མེད། །ཅེས་སོགས་གསུངས་སོ།།

མཇུག་གི་དོན་ནི།
དེ་ལྟར་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི།།
གནད་རྣམས་རང་གིས་ཇི་བཞིན་རྟོགས་པའི་ཚེ།།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 81

དབེན་པ་བསྟེན་ཏེ་བརྩོན་འགྲུས་སྟོབས་བསྐྱེད་ནས།།
གཏན་ག་འདུན་མ་མྱུར་དུ་སྒྲུབས་ཤིག་བུ།། ྱིཞེས་གསུངས་ཏེ། འདི་ཉིད་ལ་གནང་བའི་ཆབ་ཤོག་གཅིག་ལས། ཁོ་བོས་སྨྲས་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་ཤིག་དང་། །ཚེ་རབས་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་དང་སྨོན་ལམ་ཀུན། །མཚུངས་པར་སྤྱད་དེ་ནམ་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཚེ། །བདུད་རྩིའི་བགོ་བཤའ་ཐོག་མར་སྦན་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་སྣང་བས་ ྱིསྲས་ཀ་ཐུ་བོ་མཆོག་ཞིག་ཡིན་པར་སྣང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ ྱིལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་རྩ་བའི་ཚིག་གི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།ལམ་གཙོ་རྣམ་གསུམ་གྱི་འགྲེལ་པ་འདི་ནི་ཞང་སྟོན་བསྟན་པ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་དོ།།

སྦྱོང་ཚན།
ཀ༽ གཤམ་གསལ་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ སྤྱིར་ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་འདིར་གསུམ་དུ་བསྡུ་ཚུལ་བྲིས།
༢༽ ངེས་འབྱུང་བསྐྱེད་པའི་ཚུལ་རྩ་བ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བྲིས།
༣༽ ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པ་མཚན་ཉིད་ཚང་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་བའི་ཚད་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྲིས།
༤༽ རྩ་བ་ལས། ངེས་འབྱུང་དེ་ཡང་རྣམ་དག་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས། །ཟིན་པ་མེད་ན་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །ཕུན་ཚོགས་བདེ་བའི་རྒྱུ་རུ་མི་འགྱུར་བས། །བློ་ལྡན་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
མཆོག་བསྐྱེད། ། ཞེས་པའི་ཚིགས་བཅད་ལ་འགྲེལ་པ་བྲིས།
༥༽ སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་དང་སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་སྐོར་བྲིས།

82 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

༦༽ ལྟ་བའི་དཔྱད་པ་རགས་ཚད་ཇི་ལྟར་ཡིན་ ྫོ བྲིས་དགོས།
༧༽ རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ལམ་གྱི་གཙོ་བོ་རྣམ་གསུམ་ཞེས་གྲགས་པའི་རྩ་ཚིག་ཐུགས་སྲས་སུ་ལ་གནང་བ་ཡིན།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 83

སློབ་ཚན་བདུན་པ།


སྒྲོལ་མའི་ལོ་རྒྱུས།

དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ནི་སྐུ་
གསུང་ཐུགས་ཡོན་ཏན་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་ཡོད་དེ་
དཔེར་ན་མི་ལ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཡོད་པ་ལྟར་རོ། །ལྷ་
མོ་སྒྲོལ་མ་ནི་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཕྱི་རོལ་
ཏུ་ཞལ་ཕྱག་མཚན་མ་ཅན་གྱི་ལྷའི་རྣམ་པར་ཤར་བ་ཞིག་ཡིན།
ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མ་ཇི་ལྟར་འཁྲུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་མདོ་རྒྱུད་
རྣམས་སུ་མང་པོ་འདུག་པ་ཚུར་བསྡུར་ན་འདི་ལྟར། སྔོན་
ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ཤིག་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་སྣ་

ཚོགས་པའི་འོད་ཅེས་བྱ་བར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྔ་སྒྲ་
ཞེས་བྱ་བ་བྱུང་། སངས་རྒྱས་དེའི་བསྟན་པ་ལ་མཆོག་ཏུ་གུས་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྲས་མོ་ཡེ་ཤེས་ཟླ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གིས་སངས་རྒྱས་དེ་འཁོར་ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགེ་འདུན་གྲངས་མེད་པ་བཅས་ལོ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་གི་བར་དུ་མཆོད་པའི་མཐར། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད། དེའི་ཚེ་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བུ་

མོ་ལ་སྨྲས་པ། ཁྱེད་དགེ་བའི་རྩ་བ་འདི་དག་གི་མཐུས་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་བྱ་

84 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

བ་བྱེད་པར་སྨོན་ལམ་བཏབ་ན་དེ་བཞིན་དུ་འགྲུབ་པས། དེ་ལྟར་སྨོན་ལམ་འདེབས་རིགས་སོ་ཞེས་བསྐུལ་བ་ན། བུ་མོ་ན་རེ། སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་བྱང་ཆུབ་འདོད་པ་ནི་མང་གི བུད་མེད་ཀ་ལུས་ཀྱིས་འགྱིྲོ་བའི་དོན་བྱེད་པ་ནི་
འགའ་ཡང་མེད་དོ།།
དེའི་ཕྱིར་ངས་ནི་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་གནས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བུད་མེད་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱིས་འགྲོ་བའི་དོན་བྱའོ་ཞེས་དམ་
བཅས་སོ། །དེ་ནས་ལོ་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་གི་བར་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཕོ་བྲང་དུ་གནས་ཤིང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ལ་ཐབས་མཁས་པས་སྤྱོད་བཞིན་དུ་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒོམས་པས་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅིང་། འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་སྒྲོལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྒྲུབས་སོ། །དེའི་ནུས་པས་ཉིན་རེ་བཞིན་སྔ་དྲོའི་དུས་སུ་སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྒྲལ། ཕྱི་དྲོའི་དུས་སུའང་སེམས་ཅན་བརྒྱ་སྟོང་མང་པོ་སྡུག་བསྔལ་
ལས་བསྒྲལ་བས་མིང་ལའང་སྒྲོལ་མ་ཞེས་གྲགས་སོ།།
དེ་ནས་བསྐལ་བ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དོན་ཡོད་གྲུབ་པའི་དྲུང་དུ། ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་རབ་འབྱམས་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་ཉེ་བར་འཚེ་བ་ཐམས་ཅད་སྲུང་ཞིང་སྐྱོབ་པར་དམ་བཅས། བདུད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་པས་བསྐལ་བ་དགུ་བཅུ་རྩ་ལྔའི་བར་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བའི་གཙོ་བོ་བྱེ་བ་འབུམ་ཕྲག་རེ་བསམ་གཏན་ལ་ཡང་དག་པར་བཀོད། ནུབ་རེ་བཞིན་བདུད་བྱེ་བ་བརྒྱ་སྟོང་རེ་བཏུལ་བས་སྒྲོལ་མ། མྱུར་མ། དཔའ་མོ་ཞེས་མཚན་ཆགས་སོ།།
དེ་ནས་བསྐལ་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་དུས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིགས་ལྔ་ལ་སོགས་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་འོད་ཟེར་གཅིག་ཏུ་འདྲེས་པ་ལས་
ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མར་གྱུར།
ཡང་སྔོན་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀས་སེམས་ཅན་ ྱིགྲངས་མེད་པ་ཞིག་ཐར་བའི་ལམ་ལ་བཀོད་ནས། ད་
ནི་འཁོར་བའི་གནས་ན་སེམས་ཅན་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞིག་མེད་དོ་སྙམ་ནས་ཕྱིར་འཁོར་བ་ལ་གཟིགས་པའི་ཚེ།
འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཇེ་ཉུང་ངུ་མ་སོང་བའི་ཁར་སྙིགས་མའི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཉོན་མོངས་པ་ཇེ་རགས་སུ་སོང་བ་གཟིགས་ཏེ་ཐུགས་ཤིན་ཏུ་མུག་ནས་བཤུམས་པ་མང་དུ་མཛད་པས་སྤྱན་ཆབ་བདུད་རྩིའི་རྫིང་བུ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་བའི་ནང་ནས་པདྨ་འདབ་མ་ཉེར་གཅིག་པ་ཞིག་སྐྱེས་ཤིང་། དེའི་འདབ་མ་རེ་རེ་ལས་སྒྲོལ་མ་རེ་རེ་འཁྲུངས་ཏེ་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་པོ་འཁྲུངས་སོ།།
སྒྲོལ་མ་རྣམས་ཀས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་ཞུས་པ། རིགས་ཀྱིྱི་བུ་མྱ་ངན་དང་སྡུག་བསྔལ་མ་བྱེད་ཅིག བདག་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 85

ཅག་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་འདྲེན་པའི་གྲོགས་བྱ་ཞིང་འཕགས་པ་ཁྱེད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་བསྒྲུབ་པར་བྱའོ།།
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་དང་། ཁྱད་པར་དུ་འཁོར་བའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་ལས་སྒྲོལ་བར་བགའོ། །བདག་ཅག་གི་མིང་འཛིན་ཅིང་ཡིད་ལ་ ྱི བྱེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་ཅི་ནས་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་དམ་བཅས་སོ།།
དེས་ན་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་འདི་སྐུ་མདོག་ཕྱག་མཚན་སོགས་རྣམ་པ་ཐ་དད་ཡིན་ཀྱང་ངོ་བོ་ནི་གཅིག་ཡིན་ནོ། ། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱིས་སྒྲོལ་མའི་སྔགས་རྒྱུད་འབུམ་ཕྲག་བརྒྱ་གསུངས་པ་སོགས་སངས་རྒྱས་དང་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོལ་མའི་བསྟོད་པ་དང་གསོལ་འདེབས་སོགས་གསུངས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་
ཡང་རང་རེ་སྙིགས་མའི་དུས་ཀྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་ཚེ་ཐུང་ཞིང་བསོད་ནམས་དམན། བློ་དང་བརྩོན་པ་ཞན། ངན་པའི་སྤྱོད་པར་གཡེངས་བས་རྒྱུད་རྒྱ་ཆེར་མི་མཁོ་བར་དགོངས་ནས་རྒྱུད་དེ་དག་གི་དོན་གནད་ཉུང་ངུར་བསྡུས་ཏེ་ཕྱག་འཚལ་ཉེར་གཅིག་གིས་བསྟོད་པའི་རྒྱུད་འདི་སངས་རྒྱས་རྣམ་པར་སྣང་མཛད་ཀྱིས་གསུངས་

པ་ཡིན་ཀྱང་། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་གསུངས་བའི་སྒྲོལ་མ་མངོན་པར་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ནའང་བཞུགས། དེར་མ་ཟད་དུས་གསུམ་ག་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིྱིས་ཀྱང་རྒྱུད་འདི་གསུངས་ཤིང་གསུང་བར་
འགྱུར་བ་ཡིན་ཞེས་སྒྲོལ་མ་ལས་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་བའི་རྒྱུད་ལས་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་རང་རེས་རྒྱུན་དུ་ཁ་ཏོན་བྱེད་པའི་སྒྲོལ་མ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀ་ྱིགསུང་ལ་མདོ་དང་རྒྱུད་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཕན་ཡོན་དང་བྱིན་རླབས་ཆེ་བ་ནི་རྒྱུད་ཡིན། རྒྱུད་ལ་ཕ་རྒྱུད་དང་མ་རྒྱུད་གཉིས་མེད་ཀ་རྒྱུད་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། ྱིཕྱག་འཚལ་ཉེར་གཅིག་གིས་བསྟོད་པའི་རྒྱུད་འདི་ནི་མ་
རྒྱུད་ཡིན། མ་རྒྱུད་ལ་རིགས་ཀྱིས་དབྱེ་ན། རྡོ་རྗེ་སེམས་དཔའི་རིགས། ཧེ་རུ་ཀའི་རིགས། རྟག་པའི་
རིགས། རྡོ་རྗེ་ཉི་མའི་རིགས། པདྨ་གར་དབང་གི་རིགས། རྟའི་རྒྱལ་པོའི་རིགས་ཏེ་དྲུག་ཡོད་པ་ལས་རྒྱུད་འདི་ནི་རྡོ་རྗེ་རྟ་མཆོག་གི་རིགས་སུ་གཏོགས་ཞེས་རྒྱ་གར་པཎ་ཆེན་ཉི་མ་སྦས་པ་དང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ་སོགས་ཀྱིས་གསུངས་སོ།།
དེས་ན་སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཡིན་པ་དང་ཁྱད་པར་རྒྱུད་ཡིན་ཕྱིར་ཁ་ཏོན་བྱས་ན་ཕན་ཡོན་དང་བྱིན་རླབས་
བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡིན། སྔོན་རྒྱ་གར་ག་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། སྱིློབ་དཔོན་ཙནྡྲ་གོ་མི། ཇོ་
བོ་རྗེ་དཱི་པཾ་ཀ་ར་སོགས་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པ་བརྙེས་པའི་པཎྚི་ཏ་རྣམས་དང་། བོད་ཀ་ས་དགེ་བཀའ་རྱིྙིང་ཇོ་ནང་དང་བཅས་པའི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་དག་གིས་རྒྱུད་འདི་ཞལ་འདོན་མཛད་ཅིང་སྒྲོལ་མ་ལ་གསོལ་བ་བཏབ་པས་

86 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

སྒྲོལ་མས་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་ལུང་བསྟན། མཆོག་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་ཐོབ་པའི་ལོ་རྒྱུས་ངོ་མཚར་བ་མང་པོ་ཡོད་དེ་སོ་སོའི་རྣམ་ཐར་དུ་གསལ། ཁྱད་པར་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ཡུལ་ནི་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་དང་། འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་གསུམ་ག་གདུལ་ཞིང་ཡིན་པས་ལྷ་འདི་གསུམ་ལ་གངས་ཅན་ ྱིཔའི་ལྷག་ལྷ་རྣམ་གསུམ་ཟེར། ཐུགས་བསྐྱེད་སྨོན་ལམ་ག་དབང་གིས་སྱི གས་མའི་དུས་སུ་འྙི ཕྲིན་ལས་མྱུར་ཞིང་ཐུགས་རྗེ་དང་བྱིན་རླབས་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡིན།
བོད་ཀྱི་ཐོག་མའི་ཨ་མ་བྲག་སྲིན་མོ་ནི་རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། བོད་ཀ་བཙན་པོ་ ྱིའགའི་བཙུན་མོ་དང་། སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་འགའི་རིག་མ་སོགས་བོད་ལ་སྒྲོལ་མའི་སྤྲུལ་པ་མང་པོ་བྱོན་མྱོང་བར་མ་ཟད་ཕལ་བའི་བུ་མོ་དག་གི་ཁྲོད་ནའང་སྒྲོལ་མའི་སྤྲུལ་བ་འགའ་རེ་སྦས་པའི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་གསུངས་ཡོད།
ཕྱི་ནང་གི་རྟེན་འབྲེལ་སྣ་ཚོགས་ལ་བསམས་ནས་བོད་ཀྱི་བུ་མོ་ཚོའི་མིང་ལ་སྒྲོལ་མ་བཏགས་པ་ཤིན་ཏུ་མང་། བོད་རིགས་བུད་མེད་རྣམས་ལ་གོམས་སྲོལ་བཟང་པོ་ཞིག་ཡོད་སྟེ། རྗེ་བཙུན་སྒྲོལ་མ་ནི་ཁོང་ཚོའི་ལྷ་སྐལ་ཉིད་དུ་སེམས་ཤིང་། ནམ་རྒྱུན་སྐྱབས་འཇུག་དང་གསོལ་འདེབས་རྩེ་གཅིག་བྱེད། བུ་མོ་ཆུང་ངུ་ཚོས་ཡི་གེ་མི་ཤེས་ཀྱང་ཨ་མ་ཚོའི་ངག་ཐོག་ནས་སླབས་ཏེ་སྒྲོལ་མའི་བསྟོད་པ་འདི་བློར་བླངས་ནས་རྒྱུན་དུ་ཁ་ཏོན་བྱེད་པའི་སྲོལ་ཡོད།

སྦྱོང་ཚན།

ཀ༽ གཤམ་གསལ་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ རྗེ་བཙུན་སྒལ་མས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྔ་ ྲོ སྒྲའི་སྐབས་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྐྱེད་ཚུལ་བྲིས།

༢༽ རྗེ་བཙུན་སྒལ་མའི་མཚན་གྲོྱི་རྣམ་གྲངས་ལས། སྒལ་མ། མྱུར་མ། དཔའ་མོ་ཞེས་ཐོགས་ཚུལ་ ྲོཇི་ལྟར་ཡིན་བྲིས།

༣༽ རྗེ་བཙུན་སྒལ་མ་ཉེར་གཅིག་ཏུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ ྲོ བྲིས།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 87

༤༽ རྗེ་བཙུན་སྒལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་སྐུ་མདོག་ ྲོ ཕྱག་མཚན་ངོ་བོ་སོགས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་མེད་བྲིས།
༥༽ རྗེ་བཙུན་སྒལ་མས་རྒྱ་བོད་པཎ་གྲུབ་རྣམས་ལ་ཞལ་གཟིགས་ཤིང་ལུང་བསྟན་ཡོད་མེད་ ྲོ སྐོར་བྲིས།
༦༽ གངས་ཅན་པའི་ལྷག་པའི་ལྷ་རྣམ་གསུམ་གང་ཡིན་བྲིས།
༧༽ བོད་དུ་རྗེ་བཙུན་སྒལ་མའི་རྣམ་སྤྲུལ་ ྲོ བྱོན་ཡོད་མེད་སྐོར་རང་གི་བསམ་ཚུལ་བྲིས།

ཁ༽ སྒྲོལ་མ་དང་། སྒྲོལ་ཆོག་བཏོན་པའི་ཕན་ཡོན་གང་ཡོད།
ག༽ སྒྲོལ་མའི་གསོལ་འདེབས་སློབ་གཉེར་བ་ཚང་མས་བློ་འཛིན་བྱས་ཏེ་ཉིན་ལྟར་ཁ་ཏོན་བྱེད་དགོས།ང༽ ར་བཙུན་སྒྗེྲོལ་མ་ལ། སྒྲོལ་དཀར་དང་། སྒྲོལ་ལྗང་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་ཡིན།

88 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

སློབ་ཚན་བརྒྱད་པ།


༄༅། །སྒྲོལ་མར་ཕྱག་འཚལ་ཉེར་གཅིག་གིས་བསྟོད་པའི་རྣམ་བཤད་
ཡིད་འཕྲོག་ཨུཏྤ་ལའི་ཆུན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

༄༅། །ན་མོ་གུ་རུ་ཨཱརྱ་ཏཱ་རཱེ་ཡེ།
སྐུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་ལྡན་བླ་མ་དང༌། །དབྱེར་མེད་རྒྱལ་ཡུམ་སྒྲོལ་མའི་ཞབས་བཏུད་ནས།།
དེ་ཡི་རྣམ་འགྱུར་གཅིག་ལྷག་བཅུ་ཕྲག་གཉིས། །བསྟོད་པའི་རྒྱུད་དོན་མདོར་བསྡུས་བཤད་པར་བྱ།།
དེ་ཡང་སྒྲོལ་མར་ཕྱག་འཚལ་ཉེར་གཅིག་གི་བསྟོད་པའི་དོན་འཆད་པ་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་ བཤད་པ། ཕན་ཡོན་བསྟན་པའོ།།
དང་པོ་ནི།
ཨ�་རྗེ་བཙུན་མ་འཕགས་མ་སྒྲོལ་མ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཨ�་ནི་མཚམས་སྦྱོར་ཕྲལ་ན་ཡི་གེ་ཨ་ཨུ་མ་གསུམ་དུ་འགྱུར་བས། ཕྱག་ཡུལ་གྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་
གསུམ་མཚོན་ལ། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་ག་མཆོག་ཏུ་གྱུར་ཅིང༌། སྱིྡོམ་པ་གསུམ་དང་ལྡན་པས་ན་རྗེ་བཙུན་མ། འཁོར་འདས་ལ་མི་གནས་པས་ན་འཕགས་མ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པས་ན་སྒྲོལ་མ་སྟེ། དེའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་སྒོ་གསུམ་གུས་པས་འདུད་པའོ། །
གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། སྐུའི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ།།
དང་པོ་ནི།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 89

ཕྱག་འཚལ་སྒྲོལ་མ་མྱུར་མ་དཔའ་མོ།།སྤྱན་ནི་སྐད་ཅིག་གློག་དང་འདྲ་མ།།
འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་ཆུ་སྐྱེས་ཞལ་གྱི།།གེ་སར་བྱེ་བ་ལས་ནི་བྱུང་མ།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་བ་སྟེ་གུས་པས་འདུད་དོ། །གང་ལ་འདུད་ཅེ་ན། སེམས་ཅན་འཁོར་བ་ལས་འདོན་པས་ན་སྒྲོལ་མ། དེ་ལ་རྒྱལ་བ་གཞན་ལས་འཕྲིན་ལས་མྱུར་བས་ན་མྱུར་མ། བདུད་སྡེ་ལྷག་མེད་དུ་འཇོམས་པས་ན་དཔའ་མོ། ཡེ་ཤེས་ཀ་སྤྱན་ནི་སྐད་ཅིག་གི་གྱིློག་འཁྱུག་དང་འདྲ་བར་ཤེས་བྱ་མཐའ་དག་སྐད་ཅིག་ལ་གཟིགས་མ། ས་འོག་ཀླུའི་འཇིག་རྟེན། ས་སྟེང་མིའི་འཇིག་རྟེན། ས་བླ་ལྷའི་འཇིག་རྟེན་ཏེ་འཇིག་རྟེན་གསུམ་ག་མགོན་ ྱིསྐྱབས་

ནི་འཕགས་པ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཡིན་ལ། དེའི་ཞལ་ག་དཀྱིྱིལ་འཁོར་ལ་གནས་པའི་སྤྱན་གྱི་ཆུ་སྟེ་སྤྱན་ཆབ་
ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་ཏོག་པདྨའི་གེ་སར་ཁ་བྱེ་བ་ལས་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་ལྡན་མ་དེ་ལ་འདུད་པ་སྟེ། ལོ་ཆེན་ནམ་བཟང་གིས། ཚིག་རྐང་གསུམ་པར། འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་ཞལ་ག་ཆུ་སྐྱིྱེས་ཞེས་འགྱུར་བཅོས་མཛད་པ་ལྟར་
བདེ་བས་དེ་བཞིན་དུ་བཤད་དོ།།
གཉིས་པ་སྐུའི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་གཉིས། ལོངས་སྐུའི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང༌། ཆོས་སྐུའི་ རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ།།
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཞི་བའི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་དང༌། ཁྲོ་མོའི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ། །
དང་པོ་ལ་དྲུག ཞལ་མདངས་གསལ་ཞིང་འོད་ཟེར་འ ཕྲོ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། སྐུ་མདོག་དང་ ཕྱག་མཚན་དང་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། རྒྱལ་བ་དང་ སྲས་ཀྱིས་གུས་པས་བསྟེན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། མི་མཐུན་ཕྱོགས་གནོན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀུར་བའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། ཕ་རོལ་ འཇོམས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ།།
དང་པོ་ནི།
ཕྱག་འཚལ་སྟོན་ཀའི་ཟླ་བ་ཀུན་ཏུ།།
གང་བ་བརྒྱ་ནི་བརྩེགས་པའི་ཞལ་མ།།སྐར་མ་སྟོང་ཕྲག་ཚོགས་པ་རྣམས་ཀྱིས།།རབ་ཏུ་ཕྱེ་བའི་འོད་རབ་འབར་མ།།

90 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། རྡུལ་སྤྲིན་ཁུག་རྣ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་སྟོན་ཀའི་དུས་ཀ་ཟླ་བ་སྐྱིྱེ་འཕྲོ་
རྫོགས་ཤིང་འབྲི་བའི་འགོ་མ་ཚུགས་པའི་ཉ་ཀུན་ཏུ་གང་བ་གྲངས་བརྒྱ་ཐམ་པ་ནི། ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བརྩེགས་པ་སྟེ་སྤུངས་པ་ལྟ་བུར་མཆོག་ཏུ་དཀར་ཞིང་མཛེས་པའི་ཞལ་རས་དང་ལྡན་མ། ཞལ་དེ་ལས་སྐར་མ་སྟོང་ཕྲག་དུ་མ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ཚོགས་པ་ལྟ་བུའི་འོད་ཟེར་རྣམས་ཀྱིས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་ཞིང་གསལ་བར་བྱས་པ་དང་འདྲ་བའི་འོད་
ཟེར་དཀར་པོ་རབ་ཏུ་འབར་ཞིང་འཕྲོ་མ་དེ་ལའོ།།
གཉིས་པ་སྐུ་མདོག་དང་ཕྱག་མཚན་དང་རྒྱུའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
ཕྱག་འཚལ་གསེར་སྔོ་ཆུ་ནས་སྐྱེས་ཀ།།ྱིཔདྨས་ཕྱག་ནི་རྣམ་པར་བརྒྱན་མ།།
སྦན་པ་བྱི རྩོན་འགྲུས་དཀའ་ཐུབ་ཞི་བ།།
བཟོད་པ་བསམ་གཏན་སྤྱོད་ཡུལ་ཉིད་མ།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། སྐུ་མདོག་འཛམ་བུ་ཆུ་བོའི་གསེར་ལྟར་མཛེས་ཤིང་ཅུང་ཟད་སྔོ་བའི་རྣམ་པ་ཅན། ཆུ་ནང་ནས་སྐྱེས་པའི་པདྨ་སྟེ་ཨུཏྤ་ལའི་ཡུ་བས་ཕྱག་གཡོན་གྱི་མཐེབ་སྲིན་ནི་རྣམ་པར་བརྒྱན་ཅིང་འདབ་མ་སྙན་ཐད་དུ་ཁ་བྱེ་བས་མཚན་མ། རྒྱུ་སྦན་པ་དང༌། བྱི རྩོན་འགྲུས་དང༌། བསྲུང་དཀའ་བ་ཐུབ་པའི་ཚུལ་
ཁམས་དང༌།

ྲི རྨོངས་པའི་མུན་པ་ཞི་བའི་ཤེས་རབ་དང༌། བཟོད་པ་དང༌། བསམ་གཏན་ཏེ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕན་པ་དྲུག་

ྱིམངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་ཉིད་ལས་བྱུང་མ་དེ་ལའོ།།
གསུམ་པ་རྒྱལ་བ་དང་རྒྱལ་སྲས་ཀྱིས་གུས་པས་བསྟེན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
ཕྱག་འཚལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གཙུག་ཏོར།།
མཐའ་ཡས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བར་སྤྱོད་མ།།
མ་ལུས་ཕ་རོལ་ཕན་པ་ཐོབ་པའི།། ྱིརྒྱལ་བའི་སྲས་ཀས་ཤིན་ཏུ་བྱི སྟེན་མ།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡུམ་ཡིན་པས་དེ་རྣམས་ཀ་དབུ་

ྱིཡི་གཙུག་ཏོར་གྱི་རྩེ་ན། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མཐའ་ཡས་པ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ཚུལ་དུ་སྤྱོད་ཅིང་བཞུགས་མ། ས་བཅུ་མ་ལུས་པའི་ངོ་བོ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་བཅུ་ཐོབ་པའི་རྒྱལ་བའི་སྲས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་

ཤིན་ཏུ་གུས་པའི་གཙུག་གིས་བསྟེན་མ་དེ་ལའོ།།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 91

བཞི་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་གནོན་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
ཕྱག་འཚལ་ཏུཏྟཱ་ར་ཧཱུྃ་ཡི་གེས།།
འདོད་དང་ཕྱོགས་དང་ནམ་མཁའ་གང་མ།།
འཇིག་རྟེན་བདུན་པོ་ཞབས་ཀྱིས་མནན་ཏེ།།
ལུས་པ་མེད་པར་འགུགས་པར་ནུས་མ།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། གསུང་ཏུཏྟཱ་ར་སོགས་སྔགས་འཕྲེང་ལས་འཕྲོས་པའི་འོད་ཟེར་དང༌། ཐུགས་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་མཚོན་པའི་ཧཱུྃ་གི་ཡི་གེའི་སྒྲ་སྐད་ཀྱིས། དམྱལ་བ། ཡི་དྭགས། དུད་འགྲོ། མི། ལྷ་སྟེ་འདོད་
ཁམས་ཀྱི་འགྲོ་བ་རྒྱུད་ལྔ་དང༌། ཕྱོགས་ཏེ་གཟུགས་ཁམས་དང༌། ནམ་མཁའ་སྟེ་གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་གནས་
གཉིས་ཏེ་བདུན་གང་བར་མཛད་མ། དེ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་ག་ཁམས་བདུན་པོ་དེ་རྣམས་འོད་དང་ ྱིསྒྲས་གང་བར་

མ་ཟད་སྐུའི་ཞབས་ཀས་

ྱིཀྱང་མནན་པ་བཅགས་ཏེ། དེར་གནས་པའི་འགྲོ་བ་གཅིག་ཀྱང་ལུས་པ་མེད་པར་དབང་
དུ་འགུགས་པར་ནུས་པའི་མཐུ་དང་ལྡན་མ་དེ་ལའོ།།
ལྔ་པ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀུར་བའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།ཕྱག་འཚལ་བརྒྱ་བྱིན་མེ་ལྷ་ཚངས་པ།།
རླུང་ལྷ་སྣ་ཚོགས་དབང་ཕྱུག་མཆོད་མ།།
འབྱུང་པོ་རོ་ལངས་ད་ཟ་རྣམས་དང༌།། ྲིགནོད་སྦན་ཚོགས་ཀྱིྱིས་མདུན་ནས་བསྟོད་མ།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། ཤར་ག་ཕྱིྱོགས་བརྒྱ་བྱིན་དང༌། ཤར་ལྷོའི་མེ་ལྷ་དང༌། སྟེང་གི་ཚངས་
པ་དང༌། ནུབ་བྱང་གི་རླུང་ལྷ་དང༌། དེ་དག་གིས་མཚོན་པའི་གཤིན་རྗེ་དང་ཀླུ་སོགས་སྡེ་རིས་སྣ་ཚོགས་ཀ་དབང་

ྱིཕྱུག་སྟེ་གཙོ་བོ་རྣམས་ཀྱིས་གུས་པས་མཆོད་པའི་གནས་སུ་གྱུར་མ། དབང་ལྡན་གྱི་འཁོར་འབྱུང་པོ་རྣམས་དང༌།
སྲིན་པོའི་འཁོར་རོ་ལངས་རྣམས་དང༌། བརྒྱ་བྱིན་ག་འཁོར་དྱིྲི་ཟ་རྣམས་དང༌། ལུས་ངན་གྱི་འཁོར་གནོད་སྦན་

ྱིསོགས་འཁོར་གྱི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་སྐུ་མདུན་དུ་བཏུད་ནས་གུས་པས་བསྟོད་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་མ་དེ་ལའོ།།
དྲུག་པ་ཕ་རོལ་འཇོམས་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
ཕྱག་འཚལ་ཏྲཊ་ཅེས་བྱ་དང་ཕཊ་ཀྱིས།།
ཕ་རོལ་འཁྲུལ་འཁོར་རབ་ཏུ་འཇོམས་མ།།

92 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

གཡས་བསྐུམ་གཡོན་བརྐྱངས་ཞབས་ཀྱིས་མནན་ཏེ།།
མེ་འབར་འཁྲུག་པ་ཤིན་ཏུ་འབར་མ།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། ཏྲཊ་ཅེས་བྱ་བ་དང་ཕཊ་ཅེས་བྱ་བའི་རིག་སྔགས་ཀ་ང་རོ་བྱིསྒྲགས་པ་

ཙམ་གྱིས་ཕ་རོལ་བྱད་མས་བསམ་སྦྱོར་ངན་པས་བྱས་པའི་འཁྲུལ་འཁོར་གྱི་ནུས་པ་ཐམས་ཅད་སྐད་ཅིག་ལ་རབ་ཏུ་འཇོམས་པར་མཛད་མ། གཡས་བསྐུམས་ཤིང་གཡོན་བརྐྱངས་པ་སྟོང་ཉིད་སྙིང་རྗེ་མཚོན་པའི་ཞབས་ཀྱི་འོག་
ཏུ་བྱད་མ་དང་རྦད་འདྲེ་ལ་སོགས་པ་མནན་ཏེ། སྐུ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་འབར་ཞིང་འཁྲུག་པ་དང༌། ཤིན་ཏུ་འབར་བས་ཐལ་བ་ཙམ་ཡང་མ་ལུས་པར་སྲེག་པར་མཛད་མ་དེ་ལའོ། །ཞབས་ཞི་བའི་བཞུགས་ཚུལ་ཡིན་ཀྱང་མེ་འབར་བའི་དབུས་ན་བཞུགས་པ་ཅུང་ཟད་ཁྲོ་ཚུལ་ཙམ་མོ།།

གཉིས་པ་ཁྲོ་མོའི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་བདུན། བདུད་དང་སྒྲིབ་གཉིས་སྦྱོང་བའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། གཡས་གཡོན་གྱི་ཕྱག་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། དབུ་རྒྱན་དང་བཞད་ སྒྲའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུས་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། དབུ་རྒྱན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། དྲག་པོའི་བཞུགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། ཧཱུྃ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འ ཕྲོ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ།།
དང་པོ་ནི།
ཕྱག་འཚལ་ཏུ་རེ་འཇིགས་པ་ཆེན་མོ།།
བདུད་ཀྱི་དཔའ་བོ་རྣམ་པར་འཇོམས་མ།།
ཆུ་སྐྱེས་ཞལ་ནི་ཁྲོ་གཉེར་ལྡན་མཛད།།
དགྲ་བོ་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་གསོད་མ།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། མྱུར་མ་ཏུ་རེ་ཞེས་སོགས་གསུང་གི་ང་རོ་དང༌། འཇིགས་པ་ཆེན་མོ་སྟེ་ཤིན་ཏུ་དྲག་མོའི་སྐུའི་རྣམ་འགྱུར་གས། བདུད་ཀྱི་ནང་ནས་གདུལ་དཀའ་བའི་དཔའ་བོ་ནི་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་ ྱིཡིན་པས། དེ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་བཞི་འཇོམས་པར་མཛད་མ། ཆུ་སྐྱེས་ཏེ་པདྨ་རྒྱས་པ་ལྟར་མཛེས་པའི་ཞལ་རས་ནི་ཁྲོ་གཉེར་དང་ལྡན་པའི་རྣམ་པར་མཛད་པ་དེ་ཡིས། ཕ་རོལ་གྱི་དྱིགྲ་བོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ལྷག་མ་མ་ལུས་
པར་གསོད་པར་མཛད་མ་དེ་ལའོ། །འདིར་ཐར་པའི་དགྲ་ཉོན་སྒྲིབ་དང༌། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་དགྲ་ཤེས་སྒབ་ལ་བྱས་ན་

ྲིབསྡུས་དོན་དང་མཐུན་ནོ།།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 93

གཉིས་པ་གཡས་གཡོན་གྱི་ཕྱག་མཚན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
ཕྱག་འཚལ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་མཚོན་ཕྱག་རྒྱའི།།
སོར་མོས་ཐུགས་ཀར་རྣམ་པར་བརྒྱན་མ།།
མ་ལུས་ཕྱོགས་ཀྱི་འཁོར་ལོས་བརྒྱན་པའི།།
རང་གི་འོད་ཀ་ཚོགས་རྣམས་འཁྲུངས་མ།། ྱིཞེས་པ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། ཕྱག་གཡོན་པའི་མཐེབ་སྲིན་གས་ཨུཏྤ་ལའི་ཡུ་བ་བཟུང་ཞིང༌། མཛུབ་ ྱིམོ་གུང་མོ་མཐེའུ་ཆུང་གསུམ་སྒྲེང་བ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་དུ་མཚོན་པའི་ཕྱག་རྒྱའི་སོར་མོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐུགས་ཀར་རྣམ་པར་བརྒྱན་མ། མ་ལུས་པའི་ཕྱོགས་ཀ་ཆ་ཐམས་ཅད་

ྱིཕྱག་གཡས་པའི་མཆོག་
སྦྱིན་གྱི་མཐིལ་འཁོར་ལོས་བརྒྱན་པ་ལས་འཕྲོས་པའི་རང་གིས་འོད་ཟེར་གྱི་ཚོགས་རྣམས་ཕན་ཚུན་འཁྲུག་པས་གང་བར་མཛད་ནས་འོད་གཞན་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གས་གནོན་མ་དེ་ལའོ། །འདི་དང་འོག་གི་ས་བཅད་ལྔ་པ་གཉིས་ ྱིལ་ཁྲོ་ཉམས་མི་སྣང་ཡང༌། དེའི་གྲས་སུ་བྱུང་བ་སྤྱི་ལྡོག་ནས་ཡིན་ནམ་བརྟག་གོ།
གསུམ་པ་དབུ་རྒྱན་དང་བཞད་སྒྲའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
ཕྱག་འཚལ་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བརྗིད་པའི།།
དབུ་རྒྱན་འོད་ཀྱི་འཕྲེང་བ་སྤེལ་མ།།
བཞད་པ་རབ་བཞད་ཏུཏྟཱ་ར་ཡིས།།
བདུད་དང་འཇིག་རྟེན་དབང་དུ་མཛད་མ།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། དད་ལྡན་རྣམས་ཀ་རེ་བ་ ྱི སྐོང་བས་རབ་ཏུ་དགའ་བ་བསྐྱེད་ཅིང༌། མ་དད་པ་རྣམས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པས་བརྗིད་ཆགས་པའི་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་རྒྱན་འོད་ཟེར་གྱི་འཕྲེང་བ་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་
པ་སྤེལ་ཏེ་འཕྲོ་མ། སྔགས་ཀྱི་བཞད་མོ་རབ་ཏུ་བཞད་པའི་སྒྲ་ཏུཏྟཱ་ར་ཞེས་སོགས་ཀས་འདོད་ཁམས་ཀྱིྱི་བདག་པོ་
བདུད་དགའ་རབ་དབང་ཕྱུག་དང༌། དེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་པའི་འཇིག་རྟེན་མཐའ་དག་དབང་དུ་སྡུད་པར་མཛད་མ་དེ་ལའོ།།
བཞི་པ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུས་འཕྲིན་ལས་བསྒྲུབ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
ཕྱག་འཚལ་ས་གཞི་སྐྱོང་བའི་ཚོགས་རྣམས།།
ཐམས་ཅད་འགུགས་པར་ནུས་པ་ཉིད་མ།།

94 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ཁྲོ་གཉེར་གཡོ་བའི་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་གིས།།
ཕོངས་པ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒྲོལ་མ།།ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། ས་གཞི་སྐྱོང་བ་ཕྱོགས་སྐྱོང་བཅུ་དང༌། དེ་དག་གི་འཁོར་གྱི་ཚོགས་རྣམས་ཐམས་ཅད་འཕྲིན་ལས་སྒྲུབ་པའི་བྲན་དུ་འགུགས་པར་ནུས་པའི་བདག་ཉིད་མ། ཞལ་ཁྲོ་གཉེར་གཡོ་བའི་རྣམ་པར་བཞུགས་པའི་ཐུགས་ཀའི་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་གི་འོད་ཟེར་གྱི་ལྕགས་ཀྱུས་འདོད་རྒུ་ཐམས་ཅད་བཀུག་ནས། སེམས་ཅན་དབུལ་ཞིང་ཕོངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གཟིར་བ་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྒྲོལ་བར་མཛད་མ་དེ་ལའོ།།ལྔ་པ་དབུ་རྒྱན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
ཕྱག་འཚལ་ཟླ་བའི་རྩེ་མོས་དབུ་རྒྱན།།བརྒྱན་པ་ཐམས་ཅད་ཤིན་ཏུ་འབར་མ།།རལ་པའི་ཁྲོད་ནས་འོད་དཔག་མེད་ལས།།
རྟག་པར་ཤིན་ཏུ་འོད་ནི་མཛད་མ།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། ཟླ་བའི་རྩེ་མོ་སྟེ་ཚེས་གཅིག་གི་ཟླ་བས་དབུ་ལ་བརྒྱན་ཅིང༌། དེ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་བརྡ་ཤིན་ཏུ་འབར་ཞིང་འཕྲོ་མ་འོད་ཟེར་དཀར་པོ་གནག་ཅིང་སྣུམ་པའི་རལ་པའི་ཁྲོད་ན་སངས་རྒྱས་འོད་དཔག་མེད་རིགས་བདག་ཏུ་བཞུགས་པ་ལས་ཀྱང་དུས་རྟག་པར་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་ཤིན་ཏུ་འོད་ཟེར་ག་ཚོགས་ནི་འགྱིྱེད་པར་མཛད་མ་དེ་ལའོ།།
དྲུག་པ་དྲག་པོའི་བཞུགས་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
ཕྱག་འཚལ་བསྐལ་པའི་མཐའ་མའི་མེ་ལྟར།།
འབར་བའི་འཕྲེང་བའི་དབུས་ན་གནས་མ།།
གཡས་བརྐྱངས་གཡོན་བསྐུམ་ཀུན་ནས་བསྐོར་དགའ།།
དགྲ་ཡི་དཔུང་ནི་རྣམ་པར་འཇོམས་མ།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། བསྐལ་པ་ཐ་མ་འཇིག་པའི་དུས་ཀྱི་མེ་ལྟར་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེ་དཔུང་འབར་བའི་འཕྲེང་བ་འཁྲུག་པའི་དབུས་ན་གནས་མ། དེ་ཡང་ཞབས་གཡས་བརྐྱངས་ཤིང་གཡོན་བསྐུམས་པའི་སྟབས་
ཀྱིས་བཞུགས་ནས། སྒོ་ཀུན་ནས་ཆོས་ཀ་འཁོར་ལོ་བྱི སྐོར་བ་ལ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕ་ནང་དྱིགྲ་ཡི་
དཔུང་ཚོགས་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་འཇོམས་པར་མཛད་མ་དེ་ལའོ།།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 95

བདུན་པ་ཧཱུྃ་ཡིག་ལས་འོད་ཟེར་འཕྲོ་བའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
ཕྱག་འཚལ་ས་གཞིའི་ངོས་ལ་ཕྱག་གི །
མཐིལ་གས་བསྣུན་ཅིང་ཞབས་ཀྱིྱིས་བརྡུང་མ།།
ཁྲོ་གཉེར་ཅན་མཛད་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་གིས།།
རིམ་པ་བདུན་པོ་རྣམས་ནི་འགེམས་མ།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། རི་རབ་གླིང་བཞི་དང་བཅས་པའི་ས་གཞི་ཆེན་པོའི་ངོས་ལ། སྡིགས་

མཛུབ་དང་བཅས་པའི་ཕྱག་གི་མཐིལ་གྱིས་དྲག་ཏུ་བསྣུན་ཅིང་ཞབས་ཀ་མཐིལ་གྱིྱིས་བརྡུང་བར་མཛད་མ། དེ་
ཡང་ཞལ་ཁྲོ་གཉེར་བསྡུས་སོགས་ཤིན་ཏུ་དྲག་མོའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་མཛད་པའི་ཕྱག་ཞབས་ཀྱི་མཐིལ་དུ་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་
སྔོན་པོ་རེ་རེ་གནས་པ་ལས་རྡོ་རྗེའི་མེ་ཆེར་སྤྲོས་པས། གཞི་དང༌། ལྷག་པའི་གཞི་དང༌། གཞི་མེད་པ་དང༌། གཞི་ཉིད་དང༌། བཅུད་ཀ་གཞི་དང༌། གཞི་བཟང་པོ་དང༌། དག་པའི་གཞི་ ྱི སྟེ། ས་འོག་རིམ་པ་བདུན་པོ་ན་གནས་པའི་ཀླུ་དང་ལྷ་མིན་དང་གཤིན་རྗེ་སོགས་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་ནི་འགེམས་པ་སྟེ་འཇོམས་པར་མཛད་མ་དེ་ལའོ།།གཉིས་པ་ཆོས་སྐུའི་རྣམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
ཕྱག་འཚལ་བདེ་མ་དགེ་མ་ཞི་མ།།
མྱ་ངན་འདས་ཞི་སྤྱོད་ཡུལ་ཉིད་མ།།
སྭཱ་ཧཱ་ཨ�་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས།།
སག་པ་ཆེན་པོ་འཇོམས་པ་ཉིད་མ།། ྡིཞེས་པ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་མེད་པས་བདེ་མ། རྒྱུ་མི་དགེ་བ་མི་གསོགས་པས་དགེ་མ། སྤང་བྱ་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཞི་མ། སྒབ་གཉིས་མ་ལུས་པ་ ྲིསྦྱང་སྟེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཞི་བ་
མཆོག་གི་དབྱིངས་ལ་རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་འཇོག་པས་དེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཉིད་དུ་གྱུར་མ། དེའི་མཐུས་ཉིད་ཀས་

ྱིགསུངས་པའི་རིག་སྔགས་ཏཱ་རེ་ཏུཏྟཱ་རེ། ཞེས་པའི་མཇུག་ཏུ་སྭཱ་ཧཱ་དང༌། འགོར་ཨ�་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པར་བྱས་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་པ་ཉིད་ཆོ་ག་བཞིན་དུ་བཟླས་པ་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་མཚམས་མེད་ལྔ་དང་ཆོས་སྤོང་སོགས་སྡིག་པ་

ཆེན་པོ་རྣམས་དང༌། དེའི་རྒྱུ་ཆགས་སྡང་སོགས་ཉོན་མོངས་ཆེན་པོ་རྣམས་དང༌། འབྲས་བུ་ཚ་གྲང་སོགས་སྡུག་བསྔལ་ཆེན་པོ་རྣམས་དང་ལྷག་མེད་དུ་འཇོམས་པར་མཛད་པའི་བདག་ཉིད་མ་དེ་ལའོ།།

96 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

གསུམ་པ་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ལ་དྲུག ཞི་ཁྲོའི་སྔགས་ཀྱིས་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། ཁྲོ་མོས་ས་གསུམ་གཡོ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། བརྟན་གཡོའི་དུག་རྣམས་སེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། རྩོད་པ་དང་རྨི་ལམ་ངན་པ་སེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། རིམས་ནད་ སེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ། གདོན་དང་རོ་ལངས་འཇོམས་པའི་འ ཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པའོ།།
དང་པོ་ནི།
ཕྱག་འཚལ་ཀུན་ནས་བསྐོར་རབ་དགའ་བའི།།
དགྲ་ཡི་ལུས་ནི་རབ་ཏུ་འགེམས་མ།།
ཡི་གེ་བཅུ་པའི་ངག་ནི་བཀོད་པའི།།
རིག་པ་ཧཱུྃ་ལས་སྒྲོལ་མ་ཉིད་མ།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། སྒོ་ཀུན་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལ་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྱི་ནས་དགྲ་ཡི་ལུས་ནི་རབ་ཏུ་འགེམས་ཤིང་འཇོམས་པར་མཛད་མ། དེ་ཡང་ཞི་བ་ལ་ཐུགས་ཀར་ཏཱཾ་ཡིག་གི་མཐར་ཡི་གེ་བཅུ་པའི་ངག་སྟེ་སྔགས་ནི་ཨ�་ཏཱ་རེ་ཏུཏྟཱ་རེ་ཏུ་རེ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་པ་ཡིན་པས་དེ་བཀོད་པའི་སྒོ་ནས་དང༌། ཁྲོ་མོ་ལ་ཐུགས་ཀར་རིག་པ་སྟེ་རིག་སྔགས། ཨ�་ན་མསྟཱ་རེ། ན་མོ་ཧ་རེ་ཧཱུྃ་ཧ་རི་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་པས་བསྐོར་བའི་དབུས་སུ་ཧཱུྃ་ཡིག་བཀོད་པ་ལས་འོད་ཟེར་སོགས་སྤྲོས་ནས་དགྲ་བགེགས་སོགས་སྒྲོལ་མ་ཉིད་མ་དེ་ལའོ།།
གཉིས་པ་ཁྲོ་མོས་ས་གསུམ་གཡོ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
ཕྱག་འཚལ་ཏུ་རེ་ཞབས་ནི་བརྡབས་པའི།།
ཧཱུྃ་གི་རྣམ་པའི་ས་བོན་ཉིད་མ།།
རི་རབ་མནྡ་ར་དང་འབིགས་བྱེད།།
འཇིག་རྟེན་གསུམ་རྣམས་གཡོ་བ་ཉིད་མ།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། ཏུ་རེ་མྱུར་མའི་ཞབས་གཉིས་ནི་དྲག་ཏུ་བརྡབས་སོ། །མྱུར་མ་དེ་ཇི་འདྲ་བ་ཞེ་ན་ཡི་གེ་ཧཱུྃ་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ས་བོན་ལས་སྐྱེས་པའི་ཁྲོ་མོའི་བདག་ཉིད་མའོ། །དེའི་ཞབས་བརྡབས་པས་ཅི་མཛད་ཅེ་ན། རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་དང༌། རི་མནྡ་ར་དང༌། རི་ནག་པོ་འབིགས་བྱེད་ལ་སོགས་པ་མདོར་ན་ས་འོག་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 97

ས་སྟེང་ས་བླའི་འཇིག་རྟེན་གསུམ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་དང་བཅས་པ་རྣམས་གཡོ་བར་མཛད་པ་ཡིན་པས། དེ་
ལྟ་བུའི་མཐུ་སྟོབས་ཀྱི་བདག་ཉིད་མ་དེ་ལའོ།།
གསུམ་པ་བརྟན་གཡོའི་དུག་རྣམས་སེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
ཕྱག་འཚལ་ལྷ་ཡི་མཚོ་ཡི་རྣམ་པའི།།
རི་དྭགས་རྟགས་ཅན་ཕྱག་ན་བསྣམས་མ།།
ཏཱ་རེ་གཉིས་བརྗོད་ཕཊ་ཀྱི་ཡི་གེས།།
དུག་རྣམས་མ་ལུས་པར་ནི་སེལ་མ།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། ལྷའི་ཡིད་ཀ་མཚོ་ལྟར་དཀར་ཞིང་ཟླུམ་པའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་ཟླ་བའི་ ྱིདཀྱིལ་འཁོར་དབུས་སུ་རི་དྭགས་རི་བོང་གི་རྟགས་མཚན་ཅན་དེ་རྣམས་ཕྱག་ན་བསྣམས་ནས་བརྟན་པའི་དུག་སེལ་བར་མཛད་མ། ཏཱ་ར་གཉིས་བརྗོད་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་བཅུ་པ་ལ་སྭཱ་ཧཱའི་གནས་སུ་ཕཊ་ཀྱི་ཡི་གེ་
བཏགས་པའི་སྔགས་བརྗོད་པས་གཡོ་བའི་དུག་གི་ཚོགས་རྣམས་ལྷག་མ་མ་ལུས་པར་ནི་སེལ་མ་དེ་ལའོ།།རྩོད་པ་དང་རྨི་ལམ་ངན་པ་སེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
ཕྱག་འཚལ་ལྷ་ཡི་ཚོགས་རྣམས་རྒྱལ་པོ།།
ལྷ་དང་མི་འམ་ཅི་ཡིས་བསྟེན་མ།།
ཀུན་ནས་གོ་ཆ་དགའ་བའི་བརྗིད་ཀས།། ྱིརྩོད་དང་རྨི་ལམ་ངན་པ་སེལ་མ།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷའི་ཚོགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་བྱིན་དང་ཚངས་པ་སོགས་དང༌། ལྷ་ཕལ་པ་དང༌། མི་འམ་ཅི་ལྗོན་པ་རྟ་མགོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀ་གཙུག་གིས་གུས་པས་ཞབས་ ྱིཔད་བསྟེན་མ། སྒོ་ཀུན་ནས་ལྷ་མོའི་སྐུ་བསྒོམ་པ་དང་སྔགས་བཟླ་བའི་གོ་ཆ་བགོས་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་དགའ་བའི་གཟི་
བརྗིད་ཀས། ཕ་རོལ་གྱི་ྱིརྩོད་པ་དང་རྨི་ལམ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་སེལ་བར་མཛད་མ་དེ་ལའོ།།
ལྔ་པ་རིམས་ནད་སེལ་བའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
ཕྱག་འཚལ་ཉི་མ་ཟླ་བ་རྒྱས་པའི།།
སྤྱན་གཉིས་པོ་ལ་འོད་རབ་གསལ་མ།།
ཧཱ་ར་གཉིས་བརྗོད་ཏུཏྟཱ་ར་ཡིས།།

98 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ཤིན་ཏུ་དྲག་པོའི་རིམས་ནད་སེལ་མ།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། ཉི་མ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཁྲོ་མོའི་སྤྱན་གཡས་གཡོན་གཉིས་དང༌། ཟླ་བ་རྒྱས་པ་ལྟ་བུའི་ཞི་བའི་སྤྱན་གཡས་གཡོན་གཉིས་པོ་ལ། ཚ་བ་དང་བསིལ་བའི་འོད་རབ་ཏུ་གསལ་བ་དང་ལྡན་མ། ངག་ཏུ་ཁྲོ་མོའི་སྔགས་འཕྲོག་པ་ཧ་ར་གཉིས་བརྗོད་ཀས་མཚོན་པའི། ཨ�་ན་མཿཏཱ་རེ་ན་མོ་ཧ་རེ་སྭཱ་ཧཱ་ཞེས་ ྱིཔ་དང་ཞི་བའི་སྔགས་ཏུཏྟཱ་ར་ཡིས་མཚོན་པའི། ཨ�་ཏཱ་རེ་ཏུཏྟཱ་རེ་ཏུ་རེ་སྭཱ་ཧཱ། ཞེས་པ་བརྗོད་པས་ཤིན་ཏུ་དྲག་པོ་སྟེ་གསོ་བར་དཀའ་བའི་རིམས་ནད་མ་ལུས་པ་ཡང་སེལ་བར་མཛད་མ་དེ་ལའོ།།
དྲུག་པ་གདོན་དང་རོ་ལངས་འཇོམས་པའི་འཕྲིན་ལས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟོད་པ་ནི།
ཕྱག་འཚལ་དེ་ཉིད་གསུམ་རྣམས་བཀོད་པའི།།
ཞི་བའི་མཐུ་དང་ཡང་དག་ལྡན་མ།།
གདོན་དང་རོ་ལངས་གནོད་སྦན་ཚོགས་རྣམས།། ྱིའཇོམས་པ་ཏུ་རེ་རབ་མཆོག་ཉིད་མ།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །གང་ལ་ན། སྒྲུབ་པ་པོ་ལྷ་མོའི་རྣལ་འབྱོར་ལ་གནས་པའི་སྤྱི་བོར་སྐུའི་དེ་ཉིད་ཨོཾ།
མགྲིན་པར་གསུང་གི་དེ་ཉིད་ཨཱཿསྙིང་གར་ཐུགས་ཀྱི་དེ་ཉིད་ཧཱུྃ་སྟེ་དེ་ཉིད་གསུམ་པོ་དེ་རྣམས་གནས་གསུམ་དུ་
བཀོད་ནས་བསྒོམས་པས་སྒོ་གསུམ་གྱི་ཉེར་འཚེ་ཐམས་ཅད་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་བའི་མཐུ་ནུས་དང་ཡང་དག་པར་
ལྡན་མ། ནམ་གྲུའི་གདོན་ལ་སོགས་པ་གདོན་བཅོ་བརྒྱད་དང༌། རོ་ལངས་ཀ་ལས་

ྱི རྦོད་གཏོང་ལ་སོགས་པའི་ངན་
སྔགས་དང༌། མདངས་འཕྲོག་པའི་གནོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པའི་གནོད་པའི་ཚོགས་རྣམས་མྱུར་དུ་འཇོམས་པའི་མཆོག་དང་རབ་ཀ་བདག་ཉིད་མ་དེ་ལ་ ྱི སྟེ། རྗེ་བཙུན་གྲོལ་བའི་མགོན་པོས། ཚིག་རྐང་བཞི་པར། མྱུར་དུ་འཇོམས་པའི་མཆོག་རབ་ཉིད་མ། །ཞེས་འགྱུར་བཅོས་མཛད་པ་ལྟར་བཤད་དེ། ཏུ་རེ་ཞེས་པ་མྱུར་མའམ། སྐབས་ཐོབ་
ཀྱིས་མྱུར་དུ་ལའང་འཇུག་པས་སོ།།
གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་བསྟན་པ་ལ་བཞི། བསམ་པའི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ། དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ། ཕན་ཡོན་དངོས་བསྟན་པ། གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པའོ།།
དང་པོ་ནི།
རྩ་བའི་སྔགས་ཀྱིས་བསྟོད་པ་འདི་དང༌།།
ཕྱག་འཚལ་བ་ནི་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག །

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 99

ལྷ་མོ་ལ་གུས་ཡང་དག་ལྡན་པའི།།
བློ་ལྡན་གང་གིས་རབ་དང་བརྗོད་པས།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཞི་བ་དང་ཁྲོ་མོའི་རྩ་བའི་སྔགས་གཉིས་དང་སྤེལ་བས་ན་དེའི་སྒོ་ནས་སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་ལ་བསྟོད་པ་འདི་ལ་ཚིགས་བཅད་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པ་དང༌། ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་ཡང་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པའི་གཞུང་འདི་ཉིད་ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མ་ཉིད་ལ་བཀའ་དྲིན་དྲན་པའི་གུས་པ་ཡང་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་ལེགས་ཉེས་
འབྱེད་པའི་བློ་གྲོས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་དང་ལྡན་པ་གང་དང་གང་གིས་ཚིག་དོན་ལྟར་ཡོན་ཏན་དྲན་པའི་རབ་ཏུ་དད་པ་བརྟན་པོས་བརྗོད་པས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་འབྱུང་ངོ་ཞེས་བསམ་པ་དད་གུས་ཆེན་པོས་བསྟོད་དགོས་པར་བསྟན་ཏོ།།
གཉིས་པ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་པ་ནི།
སྲོད་དང་ཐོ་རངས་ལངས་པར་བྱས་ནས།།དྲན་པས་མི་འཇིགས་ཐམས་ཅད་རབ་སྟེར།།
སག་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བ།། ྡིངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པ་ཉིད་དོ།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཚེ་འདིར་ནད་གདོན་དགྲ་རྐུན་སོགས་ཀྱིས་འཇིགས་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་ན། སྲོད་ཀྱི་དུས་སུ་ཁྲོ་
མོའི་སྐུ་སོགས་གཙོ་བོར་དྲན་ནས་བསྟོད་པ་དང༌། ཕ་མར་ངན་འགྱིྲོའི་སྡུག་བསྔལ་གས་འཇིགས་ནས་གསོལ་བ་ ྱིའདེབས་ན། ཐོ་རངས་ཀྱི་དུས་སུ་མལ་ནས་ལངས་པར་བྱས་ནས་ཞི་བའི་སྐུ་སོགས་གཙོ་བོར་དྲན་ནས་བསྟོད་པས། ཕ་ནང་གི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་འཇོམས་པས་ན། མི་འཇིགས་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ ྱི སྟེར་ཞིང༌། ངན་འགྲོའི་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་བཅུ་སོགས་སྡིག་པ་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་ཞི་བར་བྱས་པས་ན། འབྲས་བུ་དམྱལ་བ་སོགས་ངན་འགྲོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་འཇོམས་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕན་ཡོན་ཡོད་དོ། །ཞེས་དུས་ཀ་ཁྱད་པར་དང་བསྟུན་དགོས་པར་བསྟན་ ྱིཏོ།།

གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་དངོས་བསྟན་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ལ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་དང༌། སྒྲུབ་བྱ་གཞན་ལ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནོ།།
དང་པོ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་འཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་དང༌། སྐྱོན་ལྡོག་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ།།

100 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

དང་པོ་ནི།
རྒྱལ་བ་བྱེ་བ་ཕྲག་བདུན་རྣམས་ཀས།། ྱིམྱུར་དུ་དབང་ནི་བསྐུར་བར་འགྱུར་ལ།།
འདི་ལས་ཆེ་བ་ཉིད་ནི་ཐོབ་ཅིང༌།།
སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་མཐར་ཐུག་དེར་འགྲོ།།
ཞེས་པ་སྟེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མ་ཉིད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་གྲངས་བྱེ་བ་ཕྲག་
བདུན་རྣམས་ཀྱིས་མྱུར་དུ་སྟེ་ཚེ་འདི་ཉིད་ལ་འོད་ཟེར་རམ་བདུད་རྩིའི་རྒྱུན་གྱིས་དབང་ནི་བསྐུར་བར་འགྱུར་ལ།
དེའི་མཐུས་གནས་སྐབས་སུ་ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་འདི་ལས་ཆེ་ཞིང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་གནས་ལུས་ལོངས་སྤྱོད་འཁོར་རྣམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཉིད་ནི་ཐོབ་ཅིང༌། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུར་ས་ལམ་མྱུར་དུ་བགྲོད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀ་གོ་འཕང་དེར་འགྱིྲོ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་སྟེ་ཚིག་རྐང་བཞི་པ་ལ་འགྱུར་ཁ་ཅིག་ཏུ། མཐར་ཐུག་སངས་རྒྱས་གོ་འཕང་དེར་འགྲོ། །ཞེས་པ་ལྟར་བཤད་དོ།།
གཉིས་པ་སྐྱོན་ལྡོག་པའི་ཕན་ཡོན་ལ་གཉིས། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ལྡོག་པའི་ཕན་ཡོན་དང༌། འབྲས་བུ་སྡུག་ བསྔལ་ལྡོག་པའི་ཕན་ཡོན་ནོ།།
དང་པོ་ནི།
དེ་ཡི་དུག་ནི་དྲག་པོ་ཆེན་པོ།།
བརྟན་གནས་པ་འམ་གཞན་ཡང་འགྲོ་བ།།
ཟོས་པ་དང་ནི་འཐུངས་པ་ཉིད་ཀྱང༌།།དྲན་པས་རབ་ཏུ་སེལ་བ་ཉིད་ཐོབ།།
ཅེས་པ་སྟེ། གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་ཕན་ཡོན་དེ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་ཚབས་ཆེན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་དུག་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ནི། མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀ་སྱིྲོག་འཕྲོག་པས་ན་
དྲག་པོ་དང༌། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་སྡུག་བསྔལ་བསྐྱེད་པས་ན་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་དེ་དང༌། བཙན་དུག་སོགས་བརྟན་པར་གནས་པ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཡོད་པའམ། གཞན་ཡང་སྦྲུལ་དུག་སོགས་གཡོ་ཞིང་འགྲོ་བ་བཅུད་ཀ་ྱིསེམས་ཅན་ལ་ཡོད་པའི་དུག་རྣམས་ཁར་ཟོས་པ་དང་ནི་འཐུངས་པ་དང་རེག་པ་ལ་སོགས་པ་ཉིད་ཀྱང༌། ལྷ་མོའི་སྐུ་སོགས་དྲན་ནས་བསྟོད་པ་བརྗོད་པ་ཙམ་གྱིས་རབ་ཏུ་སེལ་བ་ཉིད་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ།།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 101

གཉིས་པ་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ལྡོག་པའི་ཕན་ཡོན་ནི།
གདོན་དང་རིམས་དང་དུག་གིས་གཟིར་བའི།།
སྡུག་བསྔལ་ཚོགས་ནི་རྣམ་པར་སྤངས་ཏེ།།
ཞེས་པ་སྟེ། གཞན་ཡང་ནམ་གྲུ་ལ་སོགས་པའི་གདོན་དང༌། ཉིན་གཅིག་པ་ལ་སོགས་པའི་རིམས་དང༌། ཕ་ནང་

ྱིགི་དུག་གིས་གཟིར་བ་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་ཉེར་འཚེའི་ཚོགས་ནི་རྣམ་པར་སྤོང་ནུས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱུ་རྣམས་བདེ་བླག་ཏུ་སེལ་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ།།
གཉིས་པ་བསྒྲུབ་བྱ་གཞན་ལ་འབྱུང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི།
སེམས་ཅན་གཞན་པ་རྣམས་ལ་ཡང་ངོ༌།།
ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲུབ་པ་པོ་རང་ཉིད་ལ་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བར་མ་ཟད་དེས་སྦྱིན་བདག་སོགས་སེམས་ཅན་གཞན་པ་
རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་དམིགས་ནས་བསྟོད་ཚིག་བརྗོད་ཀྱང་གོང་འོག་ཏུ་བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་རྣམས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ངོ༌། །ཞེས་པའོ། །
བཞི་པ་གྲངས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ནི།
གཉིས་གསུམ་བདུན་དུ་མངོན་པར་བརྗོད་ན།།
བུ་འདོད་པས་ནི་བུ་ཐོབ་འགྱུར་ཞིང༌།།
ནོར་འདོད་པས་ནི་ནོར་རྣམས་ཉིད་ཐོབ།།
འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ།།
བགེགས་རྣམས་མེད་ཅིང་སོ་སོར་འཇོམས་འགྱུར།།
ཞེས་པ་སྟེ། ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཐུན་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱས་ཏེ། ཐུན་རེ་རེ་ལ་བསྟོད་ཚིག་ལན་བདུན་བདུན་དུ་མངོན་པར་བརྗོད་ན། རིགས་དང་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་བུ་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་བུ་དང་སློབ་མ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཞིང༌། འདི་ཕའི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ནོར་འདོད་པ་རྣམས་ཀྱི ས་ནི་ནོར་དང་ལོངས་ ྱི སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རྣམས་བདེ་བླག་ཉིད་དུ་ཐོབ་པ་སོགས། མདོར་ན་མཐུན་ཕྱོགས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་འདོད་པ་ཇི་སྙེད་ཡོད་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་བགེགས་དང་བར་དུ་གཅོད་པ་
རྣམས་གསར་དུ་འབྱུང་བ་མེད་ཅིང༌། སྔར་བྱུང་ཟིན་པ་རྣམས་ཀྱང་རྗེ་བཙུན་མ་སྐབས་གང་ཡིན་གྱི་ནུས་པས་སོ་སོར་ལྷག་མེད་དུ་འཇོམས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པའོ།།

102 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

སྨྲས་པ། རྒྱལ་ཀུན་འཕྲིན་ལས་གཅིག་བསྡུས་སྒྲོལ་མ་ལ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་གས་མགྱི ན་གཅིག་བྲི སྟོད་པའི་དོན། །
རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀ་ཊྱཱིཀྐ་དང༌། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་ཇི་བཞིན་བདག་གིས་བཤད། །ཡང་དག་ལྟར་སྣང་
དབྱེ་བ་མི་ཕྱེད་ཅིང༌། །ཕྲག་དོག་ཟུག་རྔུས་མནར་བའི་དེང་དུས་འགྲོན། །ཕན་པའི་རེ་བ་བདག་ལ་མ་མཆིས་ཀྱང༌། །ངར་བློ་འཕེལ་ཕར་བསྐྲུན་པའི་ལེགས་བྱས་མཐུས། །རྒྱལ་ཡུམ་སྒྱིྲོལ་མས་འབྲལ་མེད་རྗེས་འཛིན་ཅིང༌། །རྒྱལ་བའི་འཕྲིན་ལས་སྲིད་མཐར་སྤེལ་བ་ལས། །རྒྱལ་སྲས་གཞན་ལས་སྙིང་སྟོབས་རྨད་བྱུང་བ། །རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་
ལྟ་བུར་བདག་གྱུར་ཅིག །ཅེས་སྒྲོལ་མར་ཕྱག་འཚལ་ཉེར་གཅིག་གིས་བསྟོད་པའི་རྣམ་བཤད་ཡིད་འཕྲོག་ཨུཏྤ་ལའི་ཆུན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། པཎ་ཆེན་དགེ་འདུན་གྲུབ་ཀྱི་ཊཱིཀྐ་ལ་གཞི་བྱས། རྗེ་བཙུན་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་དང༌། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོ། རྗེ་ཏཱ་ར་ནཱ་ཐ་རྣམས་ཀྱི་འགྲེལ་བ་ནས་ལེགས་ཆ་བསྡུས། དཔལ་ལྷ་གཅིག་དཱི་པཾ་ཀཱ་ར་དང༌། པཎ་ཆེན་ཉི་མའི་བཞེད་སྲོལ་དང་གུང་ཅུང་ཟད་བསྒྲིགས་ནས་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་དྷརྨ་བྷ་དྲས་འབྲུ་མང་གི་ལོའི་ཟླ་བའི་ཡར་ཚེས་བཟང་པོ་ལ་དངུལ་ཆུའི་རི་ཕུག་ཏུ་སྦྱར་བའོ། །འདིས་ཀྱང་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག མངྒ་ལཾ།། །།

སྦྱོང་ཚན།

ཀ༽ གཤམ་གསལ་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ རྩ་བ་ལས། ཕྱག་འཚལ་སྒལ་མ་མྱུར་མ་དཔའ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རྲོྗེ་བཙུན་སྒལ་མ་ལ། ྲོསྒལ་མ། མྱུར་མ། དཔའ་མོ་ཞེས་བརྲོ ད་དོན་གང་ཡིན་ ྗོ བྲིས།

༢༽ རྗེ་བཙུན་སྒལ་མ་ལ། སྐུ་མདོག་དང་། ྲོ ཕྱག་མཚན་དང་། རྒྱུའི་ས་ནས་བྒོ སྟོད་ཚུལ་རྩ་བ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བྲིས།

༣༽ རྗེ་བཙུན་སྒལ་མ་ལ་འཇིག་ ྲོ རྟེན་པའི་ལྷ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་བཀུར་བའི་ས་ནས་བྒོ སྟོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྲིས།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 103

༤༽ རྗེ་བཙུན་སྒལ་མ་ལ་དབུ་རྒྱན་དང་། བཞད་ ྲོ སྒྲའི་ས་ནས་བྒོ སྟོད་ཚུལ་རྩ་བ་ལས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་ལྟར་བྲིས།
༥༽ རྗེ་བཙུན་སྒལ་མ་ལ་ཆོས་སྐུའི་རྣམ་པའི་སྲོ་ནས་བྒོ སྟོད་ཚུལ་ཇི་ལྟར་རྩ་བ་ལས་བསྟན་པ་ལྟར་བྲིས།
༦༽ སྒལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་བྲོ སྟོད་པ་འདོན་པ་ལ་དུས་ཀྱི་ཁྱད་པར་བསྟན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྲིས།༧༽ སྒལ་མ་ཉེར་གཅིག་གི་བྲོ སྟོད་པ་འདོན་པ་ལ་གྲངས་ཀྱི་ས་ནས་མདོར་བསྟན་ཚུལ་གཞུང་ ྒོལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་པ་ལྟར་བྲིས།

ཁ༽ སྒྲོལ་མ་ཉེར་གཅིག་ཡོད་པ་ལས་ང་ཚོས་ཁ་ནས་དུས་རྟག་ཏུ་སྒྲོལ་དཀར་དང་སྒྲོལ་ལྗང་གཉིས་ལས་གཞན་སྒྲོལ་མ་རྣམས་ཡོངས་གྲགས་སུ་མི་འབོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན།
ག༽ ར་བཙུན་སྒྗེྲོལ་མ་རྩ་ཆེན་པོ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་བྲིས།
ང༽ སྒྲོལ་མའི་འགྲེལ་པ་ཁག་གསུམ་གྱི་མཚན་དང་། མཛད་པ་པོའི་མཚན་བྲིས།

104 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

སློབ་ཚན་དགུ་པ།


རླུང་རྟ་འཛུགས་པའི་སྲོལ་སྐོར་གང་བ།

ླེདེ་ཡང་ལྗོངས་རྒྱུ་བ་ཞིག་བོད་དང་ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་དུ་ཐོག་མར་སླེབས་སྐབས་ཐག་རིང་ནས་མཐོང་བའི་མངོན་གསལ་དོད་ཤོས་ཀྱི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་དར་ལྕོག་ཅེས་པ་དེ་ལགས།དར་ལྕོག་ཅེས་པའི་ཚིག་དེ་ལ་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ནང་དོན་ཅི་ཡང་མ་མཆིས་ལ། དེ་ཐོག་མར་བོད་དུ་དར་སྐབས་ཀྱང་ཆོས་ལུགས་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཞིག་མ་ཡིན། འོན་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་དེ་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ནང་སིམ་འཛུལ་བྱས་རྗེས་དར་ལྕོག་ཅེས་པ་དེ་ཡང་རིམ་བཞིན་ཆོས་ལུགས་ཀ་ནང་དོན་དུ་བསྡུ་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དེར་བརྱིྟེན། ད་ལྟ་དར་ལྕོག་ཅེས་པ་དེ་ལ་གསོལ་བ་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚིག་དང་སྔགས་ཡིག་ཙམ་ལས་གཞན་མཚོན་དོན་ཅི་ཡང་མེད་
པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཏུ་འཕོ་འགྱུར་ཕྱིན་ཡོད།

དང་པོ། རླུང་ རྟ་ཡི་འབྱུང་ཁུངས་སྐོར་གྱི་རྩོད་གཞིར་དཔྱད་པ།
དེ་ཡང་བོད་ཡིག་ནང་རླུང་རྟ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་རྒྱ་ཁྱབ་ཏུ་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང། དེ་ལ་རླུང་རྟ་དང་ཀླུང་རྟ་ཞེས་འབྲི་སྲོལ་ཁག་གཉིས་ཡོད། དེ་གཉིས་ལས་ཀླུང་རྟ་ཞེས་བའི་ཚིག་དོན་ནི་ཆུ་རྟའམ་ཆུ་ཡི་རྟ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ལ། རླུང་རྟ་ཞེས་པ་ནི་རླུང་རྟ་རང་ལས་གཞན་པའི་དོན་ཅི་ཡང་མ་མཆིས། ཀླུང་རྟ་དང་རླུང་རྟ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་གཉིས་པོའི་འགོ་ཚིག་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་གདངས་ནི་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་རུང་ཚིག་དོན་མི་འདྲ་བས་མི་རྣམས་ལ་འཁྲུལ་སྣང་ངེས་ཅན་ཞིག་སྦྱིན་བཞིན་ཡོད། ཝེ་དལ་ཞེས་པའི་ཞིག་འཇུག་པ་དེས་རླུང་རྟ་ཞེས་པའི་ཚིག་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 105

དེ་ནི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་མིང་ཚིག་ལུང་འབྲུག་ཞེས་པའི་ཚབ་མཚོན་ཡིན་ཞེས་དང་། ལུང་ནི་འབྲུག་དང་རླུང་རྟ་ཞེས་པ་ནི་ལུང་མཱ་འབྲུག་རྟ་ཞེས་པའི་དོན་ནོ་ཞེས་གསུངས་ཡོད་པ་རེད། ཁོ་བོས་ལྟར་ན། གལ་ཏེ་ཁོང་གིས་གསུངས་པའི་ཚིག་རྣམས་བདེན་པ་ཡིན་པའི་དབང་དུ་བཏང་ན། རྟ་ཞེས་མཱ་ཡི་དོད་དུ་བསྒྱུར་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཚིག་ཏུ་ལུང་ལ་འབྲུག་ཅེས་མ་བསྒྱུར་བ་ཅི་ཡི་དོན། གལ་ཏེ་རླུང་རྟ་ཞེས་པ་དེ་ཡི་འབྱུང་ཁུངས་རྒྱ་ལ་གཏུགས་ན། དེ་ལ་རླུང་རྟ་མི་ཟེར་བར་འབྲུག་རྟ་ཞེས་ཟེར་དགོས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན། རྒྱ་ཡི་གཏམ་རྒྱུད་ནང་འབྲུག་རྟ་ཞེས་པ་དེ་འབྲུག་གིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་སྲོལ་མཆིས་ནའང་། བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཁྲོད་དེ་ལྟ་བུའི་མཚོན་བྱེད་ཅིག་མ་མཆིས་སོ།།
འབྲུག་རྟ་བྲིས་པའི་ཐང་ག་འགའ་ཞིག་ཏུན་ཧོང་
ནས་རྙེད་སོན་བྱུང་བས་དེ་ནི་གནའ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་
ཀྱི་འབྱུང་ཁུངས་ལྡན་པའི་རིག་གནས་ཀྱི་གྲུབ་

ཆ་ཞིག་ཡིན་པ་རྟོགས་ཐུབ། ཞིབ་འཇུག་པ་ཝེ་དལ་ཡིས་བཞེད་ཚུལ་ལྟར་ན། འབྲུག་རྟ་ནི་བརྗིད་

རྔམས་ཀ་མཚོན་ ྱི བྱེད་ཅིག་ཡིན་པར་འདོད། འོན་ཀྱང་ཝེ་དལ་རང་ཉིད་ནི་ལུང་འབྲུག་ཞེས་པའི་འབྲི་
ཚུལ་དེའི་ཐེ་ཚོམ་གྱི་དྲ་རྒྱར་ཚུད་ཡོད་པ་དང་།དེ་ལྟ་
བུའི་འབྲི་སྟངས་ཤིག་བོད་ཡིག་གི་དཔེ་ཆའི་ཐོག་
མ་མཆིས་པས་ཁོང་གི་བཞེད་ཚུལ་དེ་ནི་ཡིད་རྟོན་
རུང་བའི་གནད་ཅིག་མ་ཡིན། ཡིནའང་། འབྲུག་
དང་རྟ་གཉིས་བོད་ཀྱི་རླུང་རྟའི་ཐོག་དངོས་སུ་བཀོད་སྲོལ་ཡོད་ཅིང་། བོད་ཡིག་གི་དཔེ་ཆའི་ཐོག་ལའང་ཀླུང་
རྟའམ་རླུང་རྟ་ཞེས་འབྲི་སྲོལ་གཉིས་ཡོད་པ་ནི་ཀུན་ག་མྱི ཁྱེན་ཆོས་ཡིན་ལ། མི་རྣམས་ཀས་དེ་ལྟ་བུའི་འྱི བྲི་ཚུལ་
ལའང་ཡ་མཚན་ཆེར་མི་བྱེད་དོ། །འབྲི་སྲོལ་དེ་གཉིས་ཀ་ྱིསྐོར་ལ་འཇུ་མི་ཕམ་རྣམ་རྒྱལ་ (༡༨༤༨-༡༩༡༢) གས་

ྱིཀླུང་རྟ་ཞེས་བྲིས་ན་མཛེས་པོ་མེད་པས་རླུང་རྟ་ཞེས་བྲིས་ན་ལེགས་སོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཙམ་ལས། རྒྱུ་མཚན་ཡང་དག་ཅི་ཡིན་སྐོར་འགྲེལ་བཤད་མཛད་མེད།

106 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

སྐར་རྩིས་ཀ་གཞུང་དེ་ནི་ ྱི སྤྱི་ལོ་ ༡༠༢༧ ལོར་བོད་དུ་དུས་འཁོར་ག་ྱིརྩིས་གཞུང་དར་སྐབས་དང་དུས་གཅིག་ཏུ་དར་ཡོད། བོད་ཀྱི་རྩིས་ལ་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་ནག་གི་ཡུལ་ནས་དར་བའི་རྩིས་ལ་ནག་རྩིས་ཟེར་ལ། རྩིས་
གཞུང་དེ་རིགས་ནི་བོད་ཀྱི་བཙན་པོའི་དུས་རབས་ནས་བཟུང་བོད་དུ་དར་འགོ་ཚུགས་ཡོད། རྩིས་དེ་བོད་དུ་དར་བའི་ཞིབ་ཕྲའི་དུས་རབས་ནི་དུས་རབས་བདུན་པ་ནས་དགུ་པའི་བར་ཡིན། རླུང་རྟ་ཞེས་པའི་ལྟ་ཚུལ་དེ་གོང་གསལ་རྒྱ་ནག་གི་རྩིས་ཀྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་འཁོད་པའི་རྒྱུ་བཞིའི་ཆ་ཤས་ཤིག་ཀྱང་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཏེ།གཅིག སྲོགགཉིས།ལུས། གསུམ།དབང་ཐང་། བཞི། ཀླུང་རྟ་བཅས་སོ། །ཁོ་བོའི་འདོད་ཚུལ་ལྟར་ན། ཀླུང་རྟ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་ནི་ལུང་མཱ་ཞེས་པའི་རྒྱ་སྐད་ཀྱི་ཐ་སྙད་དེ་བོད་ཡིག་ཐོག་ནང་འདྲེན་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པར་སེམས།
དེ་ལྟར་ངོས་འཛིན་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། རྒྱ་ནག་གི་གཏམ་རྒྱུད་ནང་དུ་རླུང་རྟ་དེ་ཉིད་རྟག་ཏུ་ཆུ་བོ་དང་འབྲེལ་ནས་ཐོན་པ་དང། དེ་བཞིན་དེའི་གཟུགས་བརྙན་ཡང་ཆུ་ནང་ལས་འབྲུག་གི་སྒལ་ཐོག་ཏུ་སྤར་ཁ་བརྒྱད་ཅན་ག་རི་ ྱིམོ་བཀལ་བ་ཞིག་མཁའ་ལ་འཕྱོ་བ་ཞིག་འབྲི་སྲོལ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལུང་མཱ་འབྲུག་རྟ་ཞེས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་ནང་གི་སྲོག་ཆགས་དེའི་རྒྱ་མིང་བོད་ཡིག་ཐོག་ཀླུང་རྟ་སྟེ། ཆུ་རྟའམ་ཆུ་ནང་གི་རྟ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཅིག་ཏུ་མཆེད་པ་ཞིག་ཡིན། འོན་ཀྱང། བོད་དུ་ལུང་མཱ་ཞེས་པའི་གཟུགས་རིས་དེ་ཉིད་ཁས་མ་བླངས་པར་འབྲུག་དེ་ཉིད་ཕར་འབུད་

ྱིབྱས་ཡོད།
ཁོ་བོས་གོང་དུ་སྨོས་པ་ལྟར། འཇུ་མི་ཕམ་གས་ཀླུང་

ྱིརྟ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་རླུང་རྟ་ཞེས་པར་བསྒྱུར་དགོས་པའི་
རྒྱུ་མཚན་གསུངས་མེད། ཁོ་བོའི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་ན། དེ་ནི་བོད་ཀ་ྱིརྩོམ་རིག་ཁྲོད་དུ་རྟ་ལ་རྟ་མཆོག་དང་། རྟ་ནི་མགྱོགས་བགྲོད་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་རྟག་ཏུ་རླུང་དང་སྒྲོགས་ནས་བསྔགས་བརྗོད་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ་
དཔེར་ན། རླུང་གི་གཤོག་པ་ཅན་དང་། རླུང་ལས་སྐྱེས་ལྟ་བུའོ། །གོང་གསལ་རྟའི་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་ཀྱི་འབྱུང་

ཁུངས་ནི་རྒྱ་གར་ཡིན་ལ། རྟ་མཆོག་ནི་རིན་ཆེན་བདུན་གྱི་གྲས་ཤིག་ཡིན་ཚུལ་དག་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་
ཀྱི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུའང་འཁོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། རྟ་ཡི་སྒལ་སྟེང་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཚོན་བྱེད་ནོར་བུ་གསུམ་བཀལ་བའི་དཔེ་རིས་ཀྱང་འབྲི་སྲོལ་ཡོད། ང་ཚོས་རྒྱུན་དུ་མཐོང་བ་ལྟར། སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀ་ྱིརྗེས་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱ་གར་གྱི་ལྟ་ཚུལ་ཇི་སྙེད་ཅིག་བོད་ཀྱི་རིག་གནས་ཁྲོད་དུ་མཉམ་བསྲེས་བྱས་ཡོད་པ་
ལྟར་རླུང་རྟ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་བོད་ཀ་ྱིསྤྱི་ཚོགས་ནང་ཁྱབ་བརྡལ་དུ་ཕན་ཡོད་པ་རེད། འོན་ ྱིཀྱང་། རླུང་རྟ་ཞེས་པ་དེ་
འཇིག་རྟེན་མི་སྐྱ་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ལྡན་པའི་མཚོན་བྱེད་ཅིག་ཡིན་པ་ལས་དེ་དང་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་
ཀྱི་ལྟ་བ་དངོས་བར་ལ་འབྲེལ་བ་དེ་ཙམ་མ་མཆིས་སོ།།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 107

གོང་གསལ་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱིས་རྟ་ལ་འཛིན་པའི་ལྟ་བ་གཞིར་བྱས་ནས་རླུང་རྟ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་
ཉིད་རྒྱ་ཁྱབ་ངང་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད། དགེ་རྒན་ཆེན་པོ་སེ་ཏན་གས་རླུང་ཞེས་པའི་དོན་ནི་དབུགས་ལ་གོ་ ྱིདགོས་སོ་ཞེས་དང་། སི་ནེལ་གོ་རུབ་ཀྱིས་རླུང་རྟའི་རླུང་ནི་བདེ་སྐད་ལ་གོ་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཡོད། འོན་ ྱིཀྱང་

རླུང་རྟ་ཞེས་པ་དེ་ནི་ད་བར་ཁྱིམ་ཚང་གི་ཡང་སྟེང་དུ་འཛུགས་པའི་དར་ཆ་ལྟ་བུ་ཞིག་རང་དུ་ངོས་འཛིན་བྱ་བ་ཡིན་པ་དེ་ནི་མ་དག་རྒྱུན་འབྱམས་ཀ་ལྟ་ཤུལ་ཞིག་ཡིན། ྱིདོན་དངོས་ཐོག་རླུང་རྟ་ནི་བདེ་སྐྱིད་དང་བསོད་ནམས་དར་རྒུད་ཀྱི་རྣམ་པ་མཚོན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ནི་རྒྱུན་དུ་རླུང་རྟ་དར་བ་དང་རླུང་རྟ་རྒུད་པ་ཞེས་ཟེར་སྲོལ་ཡོད་པ་ལྟར་དང་། རླུང་རྟ་དང་དོན་མཚུངས་པའི་ཤོད་སྟངས་སྐོར་ལ་ད་དུང་ལམ་འགྲོ་ཞེས་པ་སོགས་ཐ་སྙད་མང་པོ་ཡོད།

གཉིས་པ། རླུང་རྟའི་ཁྱད་ཆོས་སྐོར་ལ་དཔྱད་པ།
རླུང་རྟའི་དཔར་རིས་ནི་རྟག་ཏུ་དཔར་སློག་བརྒྱབ་ནས་འགྲེམས་ཚོང་བྱེད་པ་དང་། དེ་ཆེ་ཆུང་སྣ་ཚོགས་ཀ་རས་

ྱིཆ་དང་ཤོག་བུའི་ཐོག་དཔར་སླུག་བྱེད་སྲོལ་ཡོད། ཤོག་བུའི་ཐོག་དཔར་སློག་བྱེད་པའི་རླུང་རྟའི་རི་མོ་ནི་ཅུང་ཟད་ཆུང་ཞིང་དཔར་ཐེངས་གཅིག་ལ་རླུང་གྲངས་སྟོང་ལ་ཉེ་བ་དཔར་སློག་བྱེད་ཅིང་། བསང་གི་ཆོ་ག་བཏང་ཟིན་མཚམས་སུ་རླུང་རྟ་རྣམས་ཆག་པ་དང་ཆག་པ་བྱས་ནས་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་གཏོར་བ་དང་། རླུང་རྟ་དེ་དག་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་སུ་བྱ་འཕུར་བ་ལྟར་ལྡིང་བ་ཡིན། གལ་སྲིད་རླུང་རྟའི་རི་མོ་དག་རས་ཆའི་ཐོག་དཔར་སློག་
བརྒྱབ་ན། དེ་དག་སྤྱིར་བཏང་མདའ་གཟུགས་ཅན་གྱི་དར་ལྕོག་དང་། ཤིང་སྡོང་མཐོ་བོ་དང་རི་མགོའི་སྟེང་དུ་
འཛུགས་པ་ཡོད། རླུང་རྟ་དཔར་སློག་བྱ་སའི་རས་ཆ་དང་ཤོག་བུའི་ཚོས་གཞི་ནི་འདོགས་པ་པོ་དེའི་སྐྱེ་དུས་ཀ་ྱིལོ་ཁམས་ཀྱི་ཚོས་གཞི་དང་བསྟུན་དགོས་པ་དཔེར་ན། གལ་ཏེ་སྐྱེ་བོ་ཞིག་མེ་རྟ་ལོར་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡིན་ན། དེས་འཛུགས་རྒྱུའི་རླུང་རྟའི་ཚོས་གཞི་ནི་དམར་པོ་ཡིན་དགོས་པ་ལྟར་རོ།།
རླུང་རྟའི་མཚོན་རིས་གཙོ་བོ་ནི་སྒལ་སྟེང་དུ་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བཀལ་བའི་རྟ་མཆོག་ཡིན་ལ། རྟ་དེ་ནི་རླུང་རྟའི་རི་མོའི་དབུས་སུ་བྲིས་ཡོད། ཁྱུང་དང་འབྲུག་གཉིས་ཀ་གཟུགས་རིས་ནི་རླུང་ ྱིརྟའི་སྟོད་ཀྱི་ཟུར་དང་། སྟག་དང་

སེང་གེ་གཉིས་ནི་རླུང་རྟའི་སྨད་ཀ་ཟུར་གཉིས་ན་ ྱི བྲིས་ཡོད། དེ་བཞིན་གཏམ་རྒྱུད་ནང་འཁོད་པའི་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་མཚོན་བྱེད་སྲོག་ཆགས་གསུམ་ཡང་རླུང་རྟའི་རི་མོའི་ཐོག་བཀོད་སྲོལ་ཡོད། འོན་ཀྱང་། དེ་ནི་དུས་ཕྱིས་སུ་གསར་གཏོད་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་པས་དེས་རླུང་རྟའི་འདྲ་རིས་ངོ་མ་དེའི་ཚབ་བྱེད་མི་

108 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ཐུབ་བོ།།
རླུང་རྟའི་རི་མོའི་ཟུར་བཞི་ན་བཀོད་པའི་སྲོག་ཆགས་རྣམས་ལ་གཉན་ཆེན་བཞི་ཟེར། དེ་དག་མིང་འདི་ལྟར་བཏགས་དགོས་ཀ་དམིགས་བསལ་རྒྱུ་མཚན་གཤམ་དུ་བརྱིྗོད་པར་བྱ།སྲོག་ཆགས་དེ་རྣམས་ལ་རླུང་རྟའི་ལྷ་བཞི་ཡང་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། དེ་བཞིན་ཞིབ་འཇུག་པ་གཅིག་གིས་དེ་རྣམས་ནི་ཕྱོགས་བཞིའི་མཚོན་བྱེད་ཡིན་ཞེས་པའི་གསུང་ཚུལ་ཡང་ཡོད་ནའང་སྲོག་ཆགས་དེ་དག་ཏུ་ཟུག་གཅིག་རང་གཏན་འཁེལ་གྱིས་བཀོད་སྲོལ་མེད། རླུང་རྟའི་ཐོག་སྔགས་ཡིག་འབྲི་བ་དང་། སྲོག་ཆགས་རྣམས་ཀྱི་བར་མཚམས་ཀྱི་སྟོང་ཆའི་ཐོག་གསོལ་
འདེབས་སྨོན་ལམ་གྱི་ཚིག་ཀྱང་འབྲི་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པས་ཕྱིས་སུ་བསྣན་པ་ཞིག་
ལགས་ནའང་། རླུང་རྟ་ཞེས་པའི་ཆེས་གདོད་མའི་རྣམ་པར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ཤན་ཞུགས་དེ་ཙམ་ཕོག་མེད་དོ།།
ཝེ་དལ་གྱིས་རླུང་རྟའི་རི་མོ་དེ་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་པོ་མྱ་ངན་མེད་ཀྱི་ཕོ་བྲང་གི་ཀ་བའི་རི་མོ་ལས་གཡར་བ་ཞིག་
ཡིན་ཞེས་དང་། རླུང་རྟ་ནི་བླ་མ་རྣམས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀ་མཚོན་ ྱི བྱེད་རི་མོ་དེ་དག་རང་འདོད་ངང་སྒྱུར་བཅོས་བྱས་རྗེས་ཐོན་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས། ཁོ་བོས་ལྟར་ནའང་། ཝེ་དལ་གྱིས་གསུངས་

པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་རླུང་རྟའི་རི་མོར་བཟོ་བཅོས་ཇི་སྙེད་ཅིག་བརྒྱབ་ཡོད་པ་ནི་བདེན་
གཏན་ཞིག་ལགས་ནའང་། རླུང་རྟའི་གཙོ་བོའི་འདར་རིས་ཀ་ནང་དོན་དང་རྒྱ་གར་གྱིྱི་མཚོན་བྱེད་དངོས་པོའི་བར་འབྲེལ་བ་མ་མཆིས་སོ།།

གསུམ་པ། རླུང་རྟ་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་དང་ཆ་གར་དཔྱད་པ།
རླུང་རྟ་ནི་བསང་མཆོད་ཀྱི་ཆོ་གའི་གལ་ཆེའི་གྲུབ་ཆ་ཞིག་ཡིན། ཆོ་ག་དེ་ལ་རི་བསང་རླུང་རྟ་ཞེས་ཀྱང་ཟེར་སྲོལ་ཡོད། དེ་ལྟའི་ཆོ་ག་ནི་སྐྱེ་བོ་ཆེ་གེ་མོ་ཞིག་ལ་གནད་དོན་གལ་ཆེན་རིགས་འཕྲད་སྐབས་སྤེལ་བ་ཡིན་ལ། དེ་ནི་སྤྱིར་བཏང་མི་སྐྱས་སྤེལ་བའི་ཆོ་ག་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཆོ་ག་དེ་སྤེལ་སྐབས། དམིགས་བསལ་ག་ཆོ་ག་སྱིྤེལ་མཁན་མི་དགོས་ལ། སྤྱི་སྒེར་གང་རུང་གི་རྣམ་པའི་ཐོག་ནས་“རླུང་རྟ་རྟ་རྒོད་རྒྱུག་རྒྱུག ཁ་རྗེ་འོ་མ་འཕྱུར་འཕྱུར་ཤོག”ཅེས་ཡུལ་ལྷ་གསོལ་དུས་ཁ་བཤད་བྱེད་སྲོལ་ཡོད།
ཡོངས་ཁྱབ་ཏུ་དར་བའི་ཆོ་གའི་ནང་དུ་སྐར་རྩིས་ཀྱི་ནང་དོན་ཁག་གཅིག་གིས་གལ་ཆེའི་ནུས་པ་འདོན་སྤེལ་བྱེད་
པ་དཔེར་ན། བསྐྱེད་པ་བཞི་ལྡན་ག་གཏོ་ཆོགཅེས་པའི་ཆོ་ག་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ཆོ་ག་དེ་སྱིྤེལ་བའི་དམིགས་ཡུལ་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 109

ནི་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་རླུང་རྟའི་རྒྱུ་བཞི་པོ་རྣམས་རྒྱས་པར་བྱ་རྒྱུ་དེ་ཡིན། དེའི་ནང་ལས་དམིགས་བསལ་ཅན་ག་ྱིནང་དོན་ཞིག་ནི་བསྐྱེད་པ་བཞི་ཡི་ནང་གསེས་དབང་ཞེས་པ་དེ་ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་རྒྱས་པར་བྱ་རྒྱུ་ཡིན།དབང་གི་མཚོན་བྱེད་ནི་བུམ་པ་དང་། བུམ་པའི་ཟུར་བཞི་ནི་སྒོ་བཞིའི་དཔེར་འཇོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཤར་ན་བསོད་ནམས་དང་། ལྷོ་ན་ཁ་རྗེ། ནུབ་ན་སྙན་གྲགས་དང་བྱང་ན་སྟོབས་འབྱོར་གནས་པར་འདོད། བསྐྱེད་པ་བཞི་ལས་ཨང་བཞི་པ་དེ་ནི་ཀླུང་རྟ་ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ཆོ་ག་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ཡོད་ནའང་དེ་ཤིན་ཏུ་ཐུང་བས་གསལ་བཤད་ལེགས་པོ་ཞིག་བྱ་ཐབས་བྲལ། གཏམ་རྒྱུད་དེའི་སྟབས་བདེའི་ནང་དོན་ཞིག་འདིར་ངོ་སྤྲོད་བྱས་ན། དེ་ཡང་ལྷ་ཡེ་སྨོན་རྒྱལ་པོ་དང་ཁོང་གི་བཙུན་མོ་སྟེ་བོན་གྱི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་ནང་འཁོད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱེད་པོ་གཉིས་ལ་རླུང་རྟ་ཞེས་པའི་གཅེན་གཅུང་ལྔ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ལྔ་པོ་ནི་བོད་ཀྱི་རྩིས་དང་འབྲེལ་བའི་ཐ་སྙད་ལྔ་སྟེ་མེ་དང་། ས། ལྕགས། ཤིང་། ཆུ་བཅས་ཀྱི་མཚོན་བྱེད་དུ་བརྩི་བ་ཡིན། དེ་བཞིན་མི་རྣམས་
ཀྱིས་རླུང་རྟའི་གཅེན་གཅུང་ལྔ་པོས་མི་ལ་སྐུལ་སློང་བྱེད་པ་དང་། མི་རྣམས་ཁང་ཚོའི་བཀའ་འོག་ཏུ་བསྡུ་བ། དེ་
རྣམས་ཀྱིས་སྐྱེ་བོའི་རེ་འདོད་མངོན་འགྱུར་དང་། ལུས་ལ་སྟོབས་རྩལ་རྒྱས་པར་བྱེད་པ། སྙན་གྲགས་དབང་ཐང་
དང་། གཟི་བརད་དང་

ྗི སྟོབས་འབྱོར་རྒྱས་པ་བཅས་ཡོང་བར་རོགས་ཕན་བྱེད་པར་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀ་ཡོད། ད་ ྱིདུང་བོད་དུ་རླང་རྟའི་དར་ལྕོག་འཛུགས་པའི་ཆོ་ག་ཞིག་སྤེལ་སྲོལ་ཡོད། ཆོ་ག་དེ་དང་སྐར་རྩིས་ཀ་ལུགས་གཉིས་ ྱིདབར་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ཡོད་ལ། དེའི་ཁྲོད་དུ་དམིགས་བསལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པ་ནི་དམུ་ཐག་གི་ཆོ་གས་དེའི་ནང་ཐོན་པའི་ནུས་པའི་སྐོར་ཡིན།
བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཐོག་མ་གཉའ་ཁ་བཙན་པོའི་ ྲི བྱོན་ཚུལ་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་ནང་། རྒྱལ་པོ་དེ་ནི་དམུ་ཐག་ལ་བརྟེན་ནས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པའི་ཚུལ་བརྗོད་པ་དང་། མི་རབས་དྲུག་གི་རྗེས་སྟེ་བཙན་པོ་གྲི་གུམ་ག་དུས་སུ་

ྱིདམུ་ཐག་དེ་གློ་བུར་དུ་ཆད་ནས་རྒྱལ་པོ་དེ་ལྷ་ཡི་ཡུལ་དུ་ཕར་ལོག་གནང་ཐུབ་མེད་ཚུལ་བརྱིྗོད་པ་ཡིན། སྐབས་དེ་ཤེད་དུ་བརྗོད་པའི་དམུ་ཐག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་དེ་དུས་ད་ལྟའི་བར་བོད་ཀྱི་ཆ་གའི་ནང་དུ་སྔར་བཞིན་དངོས་སུ་གནས་ཡོད་རེད། སྣང་ཚུལ་གཞན་ཞིག་ནི། དམུ་ཐག་ནི་བོད་ཀ་བཙན་པོ་རྣམས་ལྷ་ཡུལ་ན་མི་ཡུལ་དུ་ཕེབས་ ྱིཔའི་ཡོ་བྱད་འབའ་ཞིག་མ་ཡིན་པར། དེ་ནི་མི་རྣམས་སྐྱེ་དུས་ནས་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པའི་དངོས་པོ་ཞིག་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ཡིན། དཔེར་ན། གཉེན་སྒྲིག་གི་ཆོ་གའི་ཐོག་ཚོན་སྣ་ཅན་གྱི་སྐུད་པ་ཞིག་མནའ་མ་དང་མག་པའི་མགོ་ཐོག་ཏུ་བསྒྲོགས་ན་དམུ་ཐག་ཉིད་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དང་སྦྲགས་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ནི་ལྷ་ལས་མཆེད་པའི་ལྟ་བ་ཡང་མཚོན་པར་བྱེད། དེ་ལྟ་བུའི་སྲོལ་རྒྱུན་གྱི་མཛད་སྒོའི་ཐོག་དམུ་ཐག་གི་མཚོན་བྱེད་སྐུད་པ་

110 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ཞིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་སྲོལ་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིས་སུ་སྟབས་དེའི་སྒོ་ནས་ཁ་བཏགས་ཤིག་གིས་ཚབ་བྱེད་པའི་སྲོལ་རྒྱུན་ཞིག་ཏུ་འཕོ་འགྱུར་ཕན་ཡོད་པ་རེད། རླུང་ ྱིརྟའི་ཆོ་ག་སྤེལ་སྐབས། དམུ་ཐག་དེ་མདའ་དར་ཞིག་གི་ཐོག་ཏུ་དཀྲིས་

ཤིང་མདའ་དེ་ལག་པས་བཟུང་ནས་འདེགས་པ་ཡིན། ཆོ་གའི་ནང་དམུ་ཐག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་པར་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་ལྡན་ཡོད་དེ། འདི་ནི་གནའ་བོའི་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དམུ་ཐག་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷ་ཡུལ་དུ་ཕྱིར་ལོག་མཛད་རྗེས་ཀྱི་མི་

དང་ལྷ་ཡུལ་དབར་ག་འཆམ་མཐུན་འྱི བྲེལ་བ་དག་ཕྱིར་དྲན་སྐྱར་གསོ་བྱེད་པའི་མཚོན་དོན་ཞིག་ཡིན་ནོ།།
གཤམ་དུ་གཏམ་རྒྱུད་ནང་གི་རླུང་རྟའི་ཟུར་བཞི་ན་བྲིས་པའི་སྲོག་ཆགས་བཞི་པོའི་སྐོར་གླེང་བར་བྱ་སྟེ། འདིར་ངེས་པར་དུ་གསལ་བཤད་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་ནི་ཁོ་བོས་གཤམ་སུ་དྲངས་པའི་དཔེ་ཆ་གཅིག་པུ་དེ་ཕུད་དེ་བྱུངས་
ཀྱི་དཔེཆའི་ནང་སྟོག་ཆགས་དེ་དག་གི་མཚོན་དོན་སྐོར་ཅེ་ཡང་འཁོད་མི་འདུག་དཔེར་ན་རྟ་ལ་མཚོན་ནས་བརྗོད་ན། རྟ་ནི་མི་དང་འབྲེལ་བ་དམ་ཟབ་ལྡན་པའི་སྲོག་ཆགས་ཤིག་ཡིན་པས་རླུང་རྟའི་ནང་འགོད་འབྲི་བྱེད་པ་ལ་ཡ་མཚན་སྐྱེ་དགོས་དོན་ཅི་ཡང་མེད།རྟ་དང་གཡག་གཉིས་དམག་འཁྲུག་བྱས་སྐོར་ག་གཏམ་རྒྱུད་ནང་། མི་ཡིས་ ྱིརྟ་

ཡི་ཕྱོགས་སུ་ལངས་ནས་གཡག་ལ་རྒོལ་ནའང་། གནས་ཚུལ་དེ་ནི་མིས་རྟ་དེ་རླུང་རྟའི་ཐག་འགོད་འབྲི་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དུ་བརྩི་མི་རུང་། ཁོ་བོས་གོང་དུ་བརྗོད་པའི་རླུང་རྟའི་སྟེང་བཀོད་པའི་སྲོག་ཆགས་བཞི་པོ་ནི། ༡ ཁྱུང་དང། ༢ འབྲུག ༣ སྟག ༤ སེང་གེ་བཅས་ཡིན།
འོན་ཀྱང་། དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་ག་གཡས་གཡོན་དུ་བརྩམས་པར་ ྱིགྲགས་པའི་དཔེ་ཆ་ 《དབུ་ནག་མིའུ་འདྲ་
ཆགས་》 ནང་རླུང་རྟའི་རི་མོའི་ཁྲོད་ན་སེང་གེ་མ་ཡིན་པར་གཡག་ཉིད་བྲིས་ཡོད་ལ། འཇང་རིགས་ཀྱི་རི་མོའི་ནང་དུའང་གཡག་འབྲི་སྲོལ་ཡོད། དེར་བརྟེན། འདས་པའི་དུས་གང་ཞུག་གི་ཚེ་སེང་གེས་བོད་ཀྱི་ཡུལ་ཁམས་ཀ་ྱིམཚོན་བྱེད་བྱེད་པའི་སྲོལ་དར་ནས་བཟུང་། སེང་གེས་གཡག་གི་ཚབ་བྱས་ཡོད་པ་གསལ་རྟོགས་ཐུབ་ལ། རླུང་རྟའི་རི་མོའི་ཐད་ལའང་དེ་ལྟར་འགྱུར་ལྡོག་ཕྱིན་ཡོད་པ་ཤེས་ཐུབ།
ཆོ་གའི་སྐོར་གྱི་དཔེ་ཆ་འགའ་ཞིག་ནང་ཐ་ན་མཚོན་རིས་ཀྱི་གྲུབ་ཆ་མི་གཅིག་པ་དུ་མ་གཅིག་བསྡུས་ཀྱིས་རླུང་

རྟའི་ཐོག་བཀོད་ནས་རི་མོའི་རྒྱུན་མཐུད་རང་བཞིན་ར་སྤྲོད་བྱ་ཁུལ་བྱས་ཡོད། རླུང་རྟའི་རི་མོ་ཁྲོད་ཀ་སྱིྲོག་
ཆགས་བཞི་པོ་རེ་རེས་སྐར་རྩིས་ཁྲོད་ཀྱི་གོང་སྨོས་རྒྱུ་ཆ་བཞི་དང་དེ་དག་གི་གནས་ཡུལ་དང་ཁྱད་ནུས་དག་
མཚོན་པར་བྱེད་པ་ཡིན། སྐར་རྩིས་ཀྱི་རྒྱུ་ཆ་བཞི་པོའི་ཐོག་བླ་དཔལ་ལམ་བླ་ཞེས་པ་དེ་བསྣན་ནས་དེས་རླུང་
རྟའི་མཚོན་བྱེད་གྲས་ནས་གཅིག་ནི་སེང་གེ་ལས་རྟ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ།།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 111

༡༽ སྲོག ཁྱུང་། ནམ་མཁའ། རྟག་བརྟན།
༢༽ ལུས། སྟག ནགས་ཚལ། བསྐྱེད་པ།
༣༽ དབང་ཐང་། འབྲུག མཚོ། ཁེངས་པ།
༤༽ རླུང་རྟ། སེང་གེ གངས་རི། འོད་ཟེར།
༥༽ བླ་དཔལ། རྟ། སྤན། འཕེལ་འྲི བྱོར།

གོང་དུ་བརྗོད་པའི་དཔེ་ཆའི་ནང་དུ་སྲོག་ཆགས་བཞི་པོ་དེ་དག་རླུང་རྟའི་ཐོག་བེད་སྤྱོད་བྱས་སྐོར་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་
འཁོད་ཡོད་པ་མ་ཟད། སྲོག་ཆགས་དེ་དག་རེ་རེ་བཞིན་བོད་ཀྱི་དམིགས་བསལ་གྱི་རིགས་རུས་འགའ་ཞིག་དང་འབྲེལ་བ་ཡོད་ཚུལ་ཡང་འཁོད་ཡོད། གཏམ་རྒྱུད་དེ་ལྟར་ན། བོད་ཀྱི་ཆེས་གདོད་མའི་མི་བོ་ཁྲི་ཐོ་ཞེས་པ་དེ་ལ་སྲས་དྲུག་ཡོད་ཟེར་བ་དེ་དག་ལས་ལྡོང་དང་། དབྲ། འགྲུ་གསུམ་ནི་བཙུན་མོ་གཉན་ལ་འཁྲུངས་པ་དང་། སྒ་ནི་བཙུན་མོ་གཉིས་པ་དམུ་ལ་འཁྲུངས། དབའ་དང་ལྡའ་ནི་བཙུན་མོ་གསུམ་པ་བདུད་བཟའ་ལ་འཁྲུངས་པར་བཤད། གཅེན་གཅུང་དེ་དག་གི་མཚན་རྣམས་ལས་བོད་དུ་བོད་མིའུ་གདུང་དྲུག་ཅེས་པའི་ཆེས་གནའ་བོའི་རིགས་རུས་དྲུག་བྱུང་བར་གྲགས།

གཏམ་རྒྱུད་དེའི་ནང་དོན་གནད་བསྡུས་ནི་འདི་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་ནམ་ཞིག་ཁྲི་ཐ་ཉིད་ལྷ་རི་ཞེས་པའི་རི་ན་གཡག་འཚོ་བཞིན་ཡོད་ཙ་ན། བདུད་ཀ་ཇག་པ་བདུན་ལྷགས་ནས་གཡག་རྣམས་དེད་ནས་སོང་། ཁྱི་ཐོ་ཡོད་པ་ ྲིམ་ཐག་ཏུ་ར་མདར་སོང་ང་ོ།། འོན་ཀྱང་། ཁ་ཐོའི་བཙུན་མོ་གཉན་བཟས་དང་རང་ཉིད་ཀྲིྱི་ཁྱོ་བོ་བདུད་ཀྱིས་གསོད་དོ་སྙམ་པའི་འཇིགས་སྣང་སྐྱེས་ནས་རང་ཉིད་སྦལ་པ་དཀར་པོ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཏུ་སྤྲུལ་ནས་ཁྲི་ཐོའི་ལམ་བཀག་ཚུལ་བྱས། ཁ་ཐོས་གཡས་ཕྲི ན་ན་དེས་གཡས་སུ་མཆོངས་པ་དང་། ཁྱིྲི་ཐོས་གཡོན་དུ་ཕྱིན་ན་དེས་གཡོན་དུ་མཆོངས། ཚུལ་དེ་ལ་ཁྲི་ཐོ་དེ་བས་ཡ་མཚན་སྐྱེས་ནས་གློ་བུར་དུ་གྲི་བཏོན་ཏེ་སྦལ་པ་དེའི་སྒལ་ཐོག་ཏུ་བསྣུན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་
སྦལ་པ་དེ་སྐད་ངན་དྲག་པོ་ཤོར་བ་དང་། སྐད་སྒྲ་དེ་གཉན་བཟའི་ཡབ་གཉན་རྒན་དེ་བས་ཐོས་ནས་རང་ཉིད་ཀ་ྱིབུ་དེ་གཞན་གས་བསད་པ་ཤེས། གཉན་རྒན་དེ་བས་མདའ་འཕངས་ནས་ཁྱིྲི་ཐོ་གཉན་བཟའི་འགྲམ་ན་བསད། དེ་རྗེས་ཁྲི་ཐོའི་བུ་དྲུག་པོས་གཉན་དང་བདུད་ཀྱི་ཇག་པར་དགྲ་ལན་འཇལ་རྒྱུའི་གྲོས་བྱས། མཐའ་མ་སྲས་དྲུག་པོ་
རྣམས་གཉན་ལ་ཕ་བསད་པའི་རིན་འཇལ་དུ་འཇུག་རྒྱུ་དང་བདུད་ཀྱི་ཇག་པར་འཁོན་ལན་སྤྲོད་རྒྱུར་གྲོས་འཆམ་བྱུང་། དེ་ཙ་ན། ཕྱྭ་ལྷ་ཞིག་གིས་གཅེན་གཅུང་དྲུག་དང་གཉན་དབར་འདུམ་བྱས་པའི་འབྲས་བུར། གཉན་གས་

ྱི

112 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ལྡོང་ལ་འབྲུག་གཅིག་དང་། དབྲ་ལ་ཁྱུང་གཅིག འབྲུ་ལ་གཡག་གཅིག སྒར་ལ་སྟག་གཅིག དབའ་ལ་ར་རྫ་མདོག་གཅིག གདའ་ལ་ཁྱི་དཀར་པོ་གཅིག་བཅས་ཁོང་ཚོའི་ཕ་བསད་པའི་རིན་དོད་དུ་སྤྲད་དོ་ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ།།

སྦྱོང་ཚན།

ཀ༽ གཤམ་གསལ་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ རླུང་རྟའི་འབྱུང་ཁུངས་སྐོར་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྲིས།
༢༽ བོད་ནང་རླུང་རྟ་དུས་རབས་ག་དུས་ནས་དར་བ་དང་། རླུང་རྟ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་གང་ཡིན་བྲིས།
༣༽ རླུང་རྟའི་ཁྱད་ཆོས་སྐོར་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྲིས།
༤༽ རླུང་རྟའི་ནང་འཁོད་པའི་དཔེ་རིས་སྐོར་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྲིས།
༥༽ རླུང་རྟ་དང་འབྲེལ་བའི་གཏམ་རྒྱུད་སྐོར་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྲིས།
༦༽ རླུང་རྟའི་སྟེང་བཀོད་པའི་སྲོག་ཆགས་བཞི་པོ་དེ་གང་ཡིན། དེ་དག་གི་མཚོན་དོན་སྐོར་བྲིས།༧༽ ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་དུ་རླུང་རྟའི་སྐོར་ཇི་ལྟར་ཡིན། རང་གི་བསམ་ཚུལ་བྲིས།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 113

སློབ་ཚན་བཅུ་པ།



༄༅། །བསངས་ཀྱི་དོན་བཤད་ཕན་བདེའི་གྲུ་ཆར་བྱ་བ་བཞུགས་སོ།།

ཆོས་དབྱིངས་སྤྲོས་བྲལ་མཁའ་ལས་མ་གཡོས་བཞིན། །ཟག་མེད་ཡེ་ཤེས་མཆོག་གི་ཆུ་ཟླའི་གར།།
བདེ་ཆེན་རྒྱ་མཚོའི་ལྟོ་བར་རོལ་མཛད་པའི། །ཧེ་རུ་ཀ་དཔལ་ལྷ་བཙུན་མགོན་དེས་སྐྱོངས།།

དེ་ཡང་འདིར་གྲུབ་པའི་རིག་འཛིན་ཆེན་པོ་ལྷ་བཙུན་ནམ་མཁའ་འཇིགས་མེད་ཀྱི་ཐུགས་གཏེར་དག་སྣང་ལས་བྱུང་བའི་ཆོས་སྐོར་ཟབ་ཆོས་རིག་འཛིན་སྲོག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཆ་ལག་རི་བོ་བསངས་མཆོད་དུ་གྲགས་པའི་འབྲུ་འགྲེལ་
ཅུང་ཟད་འཆད་པ་ལ།

བསངས་མཆོད་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ནས་བཤད་པ་དང་། གཞུང་གི་འབྲུ་འགྲེལ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་སྟེ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་ནི།སྤྱིར་བཏང་བསངས་མཆོད་ཀ་ཁུངས་མདོ་རྒྱུད་ནས་བཤད་པ་མེད་ཅེས་ཁ་ཅིག་འདོད་ཅིང་། གཞན་ ྱིདག་མདོ་སྡེ་དག་ལས་སྦྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱིས་བཅོལ་ལྡན་འདས་སྤྱན་འདྲེན་པ་ན། ཐོག་ཁར་ཕན་ཏེ་སྱིྤོས་བརྟུལ་
བ་དང་། ལག་ཏུ་པོག་ཕོར་ཐོགས་པ་ལ་སོགས་པ་བཤད་པ་དེ་བསངས་ཀ་ཁུངས་ཡིན་པར་འཆད་ཅིང་། དེ་དང་ ྱིམཐུན་པར་རྒྱུད་སྡེ་རྣམས་ནས་ཀྱང་མང་དུ་འབྱུང་བ་དག་ཀྱང་དེ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་ནའང་ཚུལ་འདི་འཇིག་འདས་ཀྱི་ལྷ་དག་ལ་བསངས་ཀྱི་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཕྱོགས་དང་ནི་འགགས་མོད་ཀྲིྱི། ད་ལྟའི་བསངས་
ལ་དེར་མ་ཟད་མནོལ་བསངས་དང་། གབ་བསངས་ཟེར་བ་དག་གིས་མཚོན། གཙང་ ྲི བྱེད་ཀྱི་ལས་སུ་དམིགས་

114 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

པའི་ཕྱོགས་ཀྱང་མཆིས་པའི་ཕྱིར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཁ་ཚོན་གཅོད་པར་དཀའ་ཡང་། བསངས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱི་མོ་རྣམས་ལ་རྗེས་སུ་དཔགས་ན་ཕྱོགས་སྔ་མ་ནི། གོང་དུ་སྨོས་པའི་ཁུངས་རྣམས་དང་གོ་བརྟུན་པར་རིགས་ལ། ཕ་ྱིམ་གཙང་བྱེད་ཀ་ཕྱིྱོགས་སྒྲུབ་པ་ནི། སྤྱིར་རྒྱལ་བ་རྣམས་ཐབས་ལ་མཁས་ཤིང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་ལྡན་པའི་
དབང་གིས་འགྲོ་བ་རྣམས་ཐབས་ཇི་ལྟ་བུས་འདུལ་བར་འགྱུར་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་གདུལ་བར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

འདིར་ཡང་རང་བཞིན་གས་དག་པའི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་ས་དང་། ཆུ་དང་། མེ་དང་། རླུང་ ྱི སྟེ། དེ་དག་ཅི་རིགས་པའི་སྒོ་ནས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་སྒྲིབ་པའི་དྲི་མ་རྣམས་གཙང་བར་བྱེད་པའམ། དག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཚུལ་ཇི་སྙེད་ཅིག་གསུངས་ཏེ། ཚུལ་འདི་ཡང་ཐུན་མོང་དུ་ཁྱིམ་བདག་དཔལ་སྦས་ཀྱི་ཟས་དུག་སྦྱོང་པའི་
ཚིག་བཅད་དག་གིས་ཀྱང་མཚོན་ནུས་ཤིང་། དེ་ཡང་རྨ་བྱས་དུག་ཟོས་པ་དང་། རྣ་བར་ཆུ་ཞུགས་པ་སོགས་ཀ་ྱིདཔེས་དུག་གིས་དུག་ཉིད་སྦྱོང་བའི་དག་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའང་སྦྱར་དུ་ཡོད་དོ། །དེར་མ་ཟད་སྔགས་ཀྱི་གཞུང་

ལས་ནི་རྗེས་འཇུག་གདུལ་བྱའི་ཉམས་ལེན་དང་སྦྱར་ཏེ། འབྱུང་བ་སོ་སོས་དག་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་མང་དུ་གསུངས་

པ་ལ། བྱ་བའི་རྒྱུད་དག་ལས། ས་དང་ཆུ་ཡིས་ཉེ་རེག་དང་། བྱབ་ཁྲུས་བྱ་བར་བཤད་པ་དང་། སྔགས་རྒྱུད་ཐུན་མོང་ལས་ཀྱང་། མེ་ལ་ཞི་སྦན་བྱ་བ་དང་། རླུང་བསངས་བྱ་བ་སོགས་མང་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱི ར་ཚུལ་འདིར་ ྱིགླན་ཀ་

མེད་པ་གཞིར་བཞག་ལ། རིགས་པས་ཀྱང་འགྲུབ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་ཕྲིན་ལས་ཀྱི་འཇུག་པ་གདུལ་བྱའི་རྗེས་སུ་འགྲོ་
བ་ནི་ནམ་ཡང་འགོགས་པ་མེད་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕར་རོ། །དེས་ན་འདིར་དེ་དག་ལས་ ྱི བྱེ་བྲག་འབྱུང་བ་མེ་ལ་བརྟེན་ནས་
གནས་སྐབས་དང་མཐའ་ཐུག་གི་སྒྲིབ་པ་མ་སངས་པར་འཐིབ་པ་རྣམས་བསངས་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་དེ་ཆེད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་ཏེ།
འདི་བོད་དུ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་ནི། སྔོན་གྱི་དུས་སུ་གངས་རིའི་ལྗོངས་འདིར་རིགས་གསུམ་གྱི་སྤྲུལ་པའི་
ཆོས་རྒྱལ་རིམ་པར་བྱོན་པའི་ནང་ཚན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་ཨོ་རྒྱན་གྱི་སློབ་

དཔོན་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་གཉིས་པ་སྤྱན་དྲངས་ནས་དཔལ་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་བཞེངས་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་ན་ཆོས་རྒྱལ་ཆེན་པོ་ལ་སྐུ་གྲིབ་ཀ་བསྙུན་གསོལ་བ་ན། ཚུལ་ ྱིདེ་སློབ་དཔོན་ལ་ཞུས་པས། དེ་སེལ་བའི་ཐབས་ཡོད་གསུངས་ནས་གཙང་མའི་ཤིང་དག་ཐུ་བར་བསྩལ་ཏེ། འབྱུང་བ་མེ་ལ་སྦྱངས་ནས་ལྷ་བསངས་མཛད་པས་རྒྱལ་པོ་སྙུན་ལས་གྲོལ་ཞིང་སླར་ཡང་ཕྱི་རབས་ཀྱི་གང་ཟག་
རྣམས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གདམས་ངག་དེ་ཉིད་ཕན་ཡོན་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅས་ཏེ་དཔལ་བསམ་ཡས་ཀྱི་རྩིགས་པའི་ལོགས་ལ་བྲིས་ནས་བཞག་པ་ད་ལྟ་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་བསངས་མཆོད་བསམ་ཡས་ལོགས་བྲིས་མར་གྲགས་པ་དེ་ཡིན་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 115

ཞིང་། དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསངས་ཀ་ཡིག་ཆ་ཇི་རིགས་པར་མཆེད་པ་ལས། འདིར་བཤད་པར་བྱ་བ་ནི། ལྷ་བཙུན་ ྱིཆེན་པོ་ཀུན་བཟང་རྣམ་རྒྱལ་ལམ་ཁྲག་འཐུང་ནམ་མཁའ་འཇིགས་མེད་དུ་འབོད་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྦས་ཡུལ་འབྲས་

མོ་ལྗོང་གི་གནས་སྒོ་འབྱེད་སྐབས་སུ་མཛད་པ་དེའོ།།

གཉིས་པ་གཞུང་དོན་དངོས་བཤད་པ་ལའང་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས། དང་པོ་སྦྱོར་བ་ལའང་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཡན་ལག་བདུན་གྱི་ཚོགས་བསགས་པ་སྟེ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི།
ཨ�་ཨཱཿཧཱུྃ༔ མཁའ་མཉམ་སྲིད་ཞིའི་སྐྱབས་ཀུན་སྙིང་པོའི་བཅུད༔
དབང་དྲག་རིག་འཛིན་པདྨ་ཐོད་འཕྲེང་རྩལ༔
ཁྱེ ད་སྐུར་སྣང་སྲིད་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྫོགས༔
འགྲོ་ཀུན་སྲིད་ལས་བསྒྲལ་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་མཆི༔
ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཡང་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀ་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་ཡི་གེ་
ཨ�་ཨཱཿཧཱུྃ་གསུམ་བརྗོད་པ་སྔོན་དུ་འགྲོ་བས་དེ་དག་གི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བགྱིས་ཏེ། སླར་ཡང་དེའི་དོན་
ཚིག་གིས་གསལ་འདེབས་པ་ནི། རྐང་པ་སྔ་མ་གསུམ་སྟེ། འདི་ལྟར་ནམ་མཁའ་དང་མཉམ་པའི་སད་པ་འཁོར་ ྲིབའི་མཐའ་དང་ཞི་བ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཐའ་སྟེ། མཐའ་དེ་གཉིས་ལ་རིམ་བཞིན་འཇིགས་པའི་ཐེག་དམན་ཉན་རང་དང་ཐེག་ཆེན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཏེ་དེ་གཉིས་ཀ་འཇིགས་པའི་གནས་དེ་དག་ལས་ངེས་པར་སྐྱོབས་ནུས་པའི་སྐྱབས་ཀྱི་མཆོག་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྐྱབས་

དེ་ཀུན་གྱི་ཐུགས་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལས་སྤྲུལ་པའི་རྣམ་རོལ་ཇི་སྙེད་ཅིག་མཆིས་པ་ལས། དེ་ཀུན་
གྱི་ནང་ནས་སང་པོའི་ཡང་བཅུད་ལྟ་བུ་ནི་གང་ཞེ་ན། རྒྱལ་བའི་ ྙི ཕྲིན་ལས་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་ཏུ་དབང་དང་དྲག་པོའི་མཛད་པ་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་རིག་འཛིན་གྱི་ས་ལ་བཞུགས་པ་གསང་མཚན་པདྨ་ཐོད་ཕྲེང་རྩལ་ཞེས་བྱ་བ་ཉིད་དེ། དེ་བས་ན་དེ་ཉིད་ལ་དམིགས་ཀྱིས་དབྱེ་བའི་སྒྲ་ཁྱོད་ཅེས་བྱ་བ་སྦྱར་ནས། གང་གི་སྐུར་སྣང་
བ་ཞིང་ཁམས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་དང་། སད་པ་བཅུད་ཀྲི ས་བསྡུས་པའི་རྒྱལ་བའི་དཀྱིྱིལ་འཁོར་མ་ལུས་པ་རང་གི་
ངང་གིས་རྫོགས་སོ་ཞེས་སྨོས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་གུ་རུ་རིན་པོ་ཆེ་གང་ལ་མཐའ་ཡས་པའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ་ཀུན་
སྲིད་པའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལས་བསྒྲལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདིར་སྤྲོ་ན་རྒྱུ་འབྲས་ཀ་ྱི

116 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

སྐྱབས་འགྲོའི་དབྱེ་བ་ཡང་སྦྱར་དུ་ཡོད་དོ།།

གཉིས་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི།
གསང་མཆོག་འོད་གསལ་ཡེ་ཤེས་ཐིག་ལེའི་གཞིར༔
འགྲོ་ཀུན་སྒྲིབ་གསུམ་དག་ནས་སྐུ་དང་གསུང༔
ཐུགས་ཀྱི་ཐིག་ལེར་ལྷུན་གྲུབ་སྣང་བཞིའི་མཐར༔
གཞོན་ནུ་བུམ་སྐུར་གྲོལ་པར་སེམས་བསྐྱེད་དོ༔
ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ལ་བསངས་མཆོད་ཀྱི་དོན་སྤྱིར་བཏང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ལགས་ཤིང་། དེ་ཡང་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་གཉིས་རྫོགས་པ་ལ་བརྟེན་ཏེ་འཕྲལ་ཡུན་གྱི་སྒྲིབ་ཚོགས་དག་པར་བྱེད་པའི་
ཐབས་ལས་གཞན་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཡང་གསང་བའི་མཆོག་སྔགས་ཀྱི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་དང་སྦྱར་ཏེ། དེའི་ལྟ་བ་དཔེ་དོན་ག་འོད་གསལ་ཇི་རིགས་པའི་ངོ་བོར་བདེ་ ྱི སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐའ་བརྒྱད་
ཀྱི་སྤྲོས་པའི་གྲྭ་ཟུར་རྣམ་པར་བཅད་པའི་དབྱིངས་ཐིག་ལེ་ཆེན་པོ་སྟེ། དེ་ཉིད་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་ཚུལ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་ན་དེའི་ངང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སྣང་བའི་འོད་གསལ་ལ་བརྟེན་ནས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་། སྟོང་པའི་འོད་གསལ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཚོགས་དག་རྫོགས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གདོད་མའི་གནས་ལུགས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་སོང་བའི་འོད་གསལ་ག་གཞི་དེ་རུ། རང་དང་བཅས་པའི་འགྱིྲོ་བ་ཀུན་གས་ལམ་

ྱིལ་སྒྲིབ་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒབ་པ་དང་། དེའི་ ྲི བྱེ་བྲག་ཏུ་བསྡུས་པའི་སྣང་གསུམ་འཕོ་བའི་བག་ཆགས་ཀ་སྒྱིྲིབ་པ་གསུམ་ཆར་དག་ནས། རང་དང་གཞན་ག་སྱིྒོ་གསུམ་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། སྐུ་དང་
གསུང་དང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་ཐིག་ལེར་ལྷུན་གས་གྲུབ་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་མངོན་གསུམ་གྱི་ྱིསྣང་བ། ཉམས་སྣང་གོང་འཕེལ་ག་སྣང་བ། རིག་པ་ཚད་ཕེབས་ཀྱིྱི་སྣང་བ། ཆོས་ཉིད་ཟད་པའི་སྣང་བ་སྟེ། ཐེག་པའི་མཐར་ཐུག་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཉམས་གྱི་སྣང་བ་བཞི་བོ་མཐར་ཕྱིན་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པར་སྨོན་པ་སྟེ། རེ་ཞིག་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གང་ཞིག་མཁའ་དབྱིངས་ཀ་གཟུགས་སུ་བཀོད་ནས། ནམ་མཁར་ ྱིསྤྲིན་དེངས་པ་བཞིན་དུ་ནང་དབྱིངས་གཞོན་ནུ་བུམ་སྐུ་དེར་སྙིགས་མའི་ལུས་སྣང་དང་བཅས་པ་འོད་གསལ་
ག་ལུས་སུ་གྱིྲོལ་པ་ཞིག་ཅི་ནས་ཀྱང་བསྒྲུབ་པར་བགྱིའོ་སྙམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྨོན་འཇུག་གིས་
བསྡུས་པའི་ཀུན་རྫོབ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དག་སྟབས་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་སྒོ་ནས་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 117

རང་གཞན་གྱི་དོན་ཆེན་པོ་བསྒྲུབ་པར་བགྱིད་དོ་སྙམ་པ་འདིས་ནི་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་གནད་མཐའ་དག་བསྡུས་པ་
ཡིན་ནོ།།
གསུམ་པ་ཡན་ལག་བདུན་གྱིས་ཚོགས་བསགས་པ་ལའང་བདུན་ལས།
དང་པོ་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་ནི།
གཤིས་རིག་མ་བཅོས་གཉུག་མར་ཕྱག་འཚལ་ཞིང༔
ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཡང་སེམས་ཀྱི་གཤིས་ལུགས་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་སུ་གྲགས་པ་གང་གི་རང་བཞིན་མ་བཅོས་པ་ནི་གཉུག་མའི་འོད་གསལ་ཏེ། དེ་ནི་གཞི་དུས་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་དངོས་དང་། དེའི་རང་གདངས་དང་རྩལ་ག་ྱིལྡོག་པ་ནས་ལོངས་སྤྲུལ་དག་ཀྱང་འཇོག་ཅིང་། མཐར་ཐུག་འབྲས་དུས་ཀ་སྐུ་གསུམ་ཡང་འདི་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལས་ ྱིགཞན་མེད་པའི་ཕྱིར་ཕྱག་ཡུལ་དམ་པར་གང་དེར་རང་གནས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཇལ་བའི་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་པ་
སྟེ་ཞིང་ཞེས་པ་ནི། ཡན་ལག་ཕ་མ་རྣམས་དང་མཚམས་སྦྱིྱོར་བའི་ཚིག་ཕྲད་དོ།།

གཉིས་པ་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཡན་ལག་ནི།
གཏིང་མཐའ་བྲལ་བའི་འོད་གསལ་མཆོད་པ་འབུལ༔
ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཡང་གཏིང་དཔག་དཀའ་ཞིང་མཐའ་དབུས་དང་བྲལ་བའི་འོད་གསལ་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟ་བུའི་དོན་ལ་མཉམ་པར་མཇོག་པ་ནི་དོན་དམ་པའི་མཆོད་པ་དང་། དེའི་ངང་ལས་མཆོད་ཡོན་ཞབས་བསིལ་ལ་སོགས་ཐུན་མོང་གི་མཆོད་རྫས་དག་ཀྱང་ནམ་མཁའི་དབྱིངས་ཁྱབ་པར་སྤྲུལ་ཏེ་འཕགས་པ་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་མཆོད་སྤྲིན་ལྟ་བུར་དམིགས་ཏེ་འབུལ་བ་སྟེ། འདི་ལྟ་བུའི་མཆོད་པ་ཕུལ་བས་ནི། ཚོགས་རྣམ་པ་གཉིས་ཀ་རྫོགས་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ།།

གསུམ་པ་སྡིག་པ་བཤགས་པའི་ཡན་ལག་ནི།
འཁོར་བ་མྱང་འདས་མཉམ་ཉིད་ཀློང་དུ་བཤགས༔
ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པའི་འོད་གསལ་གྱིས་དབྱིངས་དེར་ནི། འཁོར་བ་དང་མྱ་ངན་ལས་འདས་
པས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕར། རང་གཞན་རྣམས་ཀྱིས་དུས་

ྱིགསུམ་དུ་བསགས་པའི་སྡིག་ལྟུང་མཐའ་དག་ཀྱང་ཐུན་མོང་དུ་སྟོབས་བཞི་ཚང་བས་བཤགས་མཐར་འོད་གསལ་

118 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

དེའི་ཀློང་དུ་རང་བཞིན་མེད་པར་རྟོགས་པས་མཐོལ་ཞིང་བཤགས་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་པ་སྟེ། འདི་ནི་བཤགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀ་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བའི་ཀྱིློང་བཤགས་སུ་གྲགས་པའོ།།

བཞི་བ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་ཡན་ལག་ནི།
བློ་བྲལ་ཆོས་ཟད་ཆེན་པོར་རྗེས་ཡི་རང༔
ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཡང་གོང་སྨྲོས་ལྟར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྣང་བ་བཞི་བོ་མཐར་ཕན་པ་ན། ཡིད་ ྱི བྱེད་སྤྲོས་པའི་བློ་དང་བྲལ་ཞིང་གཉིས་སྣང་གི་འཛིན་པ་མཐའ་དག་དབྱིངས་སུ་ནུབ་སྟེ་སླར་སད་

ྲིཔར་འཕེན་པའི་ཆོས་མངོན་གྱུར་དང་བག་ལ་ཉལ་མ་ལུས་པ་ཟད་ནས་གདོད་མའི་གཞི་དབྱིངས་ཆེན་པོར་མངོན་དུ་གྲོལ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཚུལ་བསམ་གས་མི་ཁྱབ་པ་དེར་རྱིྗེས་སུ་ཡི་རང་ངོ་། །ཞེས་པའོ།།

ལྔ་བ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བར་བསྐུལ་བའི་ཡན་ལག་ནི།
ལྷུན་གྲུབ་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར༔
ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཡང་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་དོན་མཐའ་དག་ནི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གས་བསྡུས་ལ། དེ་ ྱིརེ་རེར་ཡང་ཀ་དག་ལྷུན་གྲུབ་གཉིས་སུ་འཆད་ཅིང་དེ་དག་ཀྱང་གཙོ་བོར་ལྷུན་གྲུབ་ཀྱི་སྣང་ཆ་ལས་དབྱེ་བ་མ་
གཏོགས་ཀ་དག་རང་ངོ་ནས་དབྱེ་བསལ་མེད་པའི་ཕྱིར། འདིར་རྫོགས་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྤྱིར་བཏང་ལ་ལྷུན་གྲུབ་ཀ་ྱིསྒྲས་སྨྲོས་ཤིང་། དེ་ཉིད་ཀ་རང་ལམ་རིམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེན་རྒྱུན་མི་འཆད་པར་བསྐོར་དུ་གསོལ་ལོ་ཞེས་ཚོགས་ཞིང་རྣམས་ལ་སྙན་གསན་འདེབས་པའོ།།
དྲུག་པ་གསོལ་བ་འདེབས་པའི་ཡན་ལག་ནི།
འཁོར་བ་དོང་ནས་སྤྲུག་པར་གསོལ་བ་འདེབས༔
ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་རབ་འབྱམས་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བ་སྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས། མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་དུ་བརྟན་པར་བཞུགས་ཏེ་སྲིད་པ་དོང་ནས་སྤྲུག་པར་མཛད་དུ་གསོལ་
ལོ་ཞེས་ཞུ་བའི་དོན་སྙན་ཁུང་དུ་ཐེབ་པར་འདེབས་པའོ།།
བདུན་པ་དགེ་བ་བསྔོ་བའི་ཡན་ལག་ནི།
འཁོར་གསུམ་དམིགས་མཐའ་བྲལ་བའི་ཕ་མཐར་བསྔོ༔

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 119

ཞེས་པས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་ཕྱག་འཚལ་བ་ནས་བཟུང་གོང་དུ་སྨྲོས་པའི་ཡན་ལག་དྲུག་པོ་འདིས་མཚོན་རང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་དུས་གསུམ་བསགས་ཡོད་ཀ་དགེ་བ་མཐའ་དག ཡུལ་དང་། དགེ་རྩ། བསགས་པ་པོ་ ྱི སྟེ་འཁོར་
གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་གྱི་དམིགས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ངང་ནས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་ཏེ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཕ་མཐར་བསྔོའོ། །ཞེས་པ་སྟེ་འདི་ལྟ་བུའི་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཕུལ་བས་ནི་ཚོགས་བསགས་པའི་སྒོ་མཐའ་དག་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ།།

དེ་རྣམས་ཀྱིས་བསངས་གྱི་སྔོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ལེགས་པར་གྲུབ་ནས། གཞུང་དོན་གཉིས་པ་
དངོས་གཞི་ལའང་། མཆོད་ རྫས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། གང་ལ་དབུལ་ཡུལ་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ཇི་ལྟར་ འབུལ་བའི་ཚུལ་དངོས་བཤད་པ་སྟེ་གསུམ་ལས།
དང་པོ་ནི།
བྷྲུྃ། རིན་ཆེན་སྣ་ཚོགས་དྭངས་མའི་སྣོད་ཡངས་སུ༔
འཇིག་རྟེན་སྲིད་པའི་འདོད་དགུའི་དམ་ཚིག་རྫས༔
འབྲུ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་བདུད་རྩིར་བྱིན་བརླབས་པས༔
སྣང་སྲིད་མཆོད་པའི་འདོད་རྒུར་འཁྲིགས་པ་འདི༔
ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཡང་མཆོད་རྫས་རྣམས་ཀས་མཚོན་ཆོས་ཐམས་ཅད་མི་དམིགས་པའི་ངང་ལས་གཙུག་ཏོར་ ྱིའཁོར་ལོས་སྒྱུར་བའི་ས་བོན་ཡི་གེ་བྷྲུྃ་ཞེས་པ་བརྗོད་པས་གཏོར་སྣོད་རྣམས་ཀྱི་གོ་སར་རིན་པོ་ཆེ་སྣ་ཚོགས་
ཀྱི་དྭངས་མ་ལས་གྲུབ་པའི་སྣོད་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་སྲིད་པའི་གཏོས་དང་མཉམ་པ་རྣམས་སུ། འཇིག་རྟེན་འདི་
ན་སྲིད་དོ་ཅོག་པའི་འདོད་དགུའི་ལོངས་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་རྣམ་པ་དམ་ཚིག་གི་རྫས་ཤ་ལྔ་བདུད་རྩི་ལྔའི་རྣམ་པར་
གནས་པ་ལས་སླར་ཡང་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྡོ་རྗེ་གསུམ་མཚོན་པའི་ཡི་གེ་ཨ�་ཨཱཿཧཱུྃ་
གསུམ་བརྩེགས་མར་བསྒོམས་པ་ལས་འོད་ཟེར་སྤྲོ་བ་དང་བསྡུས་པས་ཕྱོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱིན་རླབས་མ་ལུས་བསྡུས་ཏེ་བསྟིམས་པས་ཡིག་འབྲུ་གསུམ་འོད་དུ་ལྟེམས་ཀྱིས་ཞུ། བདུད་རྩི་དང་དབྱེར་མེད་
དུ་འདྲེས་པས་དེ་ཉིད་ངོ་བོ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བདུད་རྩི་ལ་རྣམ་པ་མཆོད་པའི་ལྷ་མོ་དཔག་ཏུ་མེད་པར་སྤྲོ་བའི་བདག་
ཉིད་དུ་བྱིན་གས་བརླབས་པས། སྣང་བ་

ྱི སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་དང་། སྲིད་པ་བཅུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་གྱིས་བསྡུས་པའི་
ཆོས་ཁམས་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་སྤྲིན་རྒྱ་མཚོས་འདོད་རྒུར་འཁྲིགས་པར་བསམ་པ་སྟེ་འདི་ནི་མཆོད་རྫས་

120 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ངོས་བཟུང་བའོ།།

གཉིས་པ་གང་ལ་འབུལ་བའི་ཡུལ་ནི།
བླ་མ་ཡི་དམ་ཌཱཀྐི་ཆོས་སྐྱོངས་དང༔
ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཇི་སྙེད་པ༔
འཛམ་གླིང་གཞི་བདག་རིགས་དྲུག་ལན་ཆགས་མགྲོན༔
ཁྱད་པར་བདག་གི་ཚེ་འཕྲོག་སྲོག་རྐུ་ཞིང༔
ནད་གཏོང་བར་ཆད་རྩོམས་པའི་འབྱུང་བོ་དང༔
རྨི་ལམ་རྟགས་མཚན་ངན་དང་ལྟས་ངན་རིགས༔
སྡེ་བརྒྱད་མ་རུང་ཆོ་འཕྲུལ་བདག་པོ་དང༔
ཟས་དང་གནས་དང་ནོར་གྱི་ལན་ཆགས་ཅན༔
གྲིབ་བདག་སྨྱོ་འདྲེ་ཕོ་གཤིན་མོ་གཤིན་དང༔
གྲི་བོ་ཐེའུ་རང་གྲོང་སྲིན་འདྲེ་མོ་རྣམས༔
ཞེས་པ་རྣམས་ཀས་བསྟན། དེ་ཡང་འདིར་མཆོད་སྦྱིྱིན་གྱི་ཡུལ་མཐའ་དག་མགྲོན་ཚན་བཞིར་བསྡུས་ནས་འཆད་
པའི་དང་པོ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་འདུས་ཀ་བདག་ཉིད་ ྱི བྱིན་རླབས་ཀྱི་རྩ་བ་དཔལ་ལྡན་བླ་མ་རྣམས་དང་། སངས་

རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཏུ་བསྡུས་པ། དངོས་གྲུབ་ཀ་རྩ་བ་ཡི་དམ་དཀྱིྱིལ་འཁོར་གྱི་ལྷ་ཚོགས་རྣམས་དང་། རིག་འཛིན་ནང་གི་དགེ་འདུན་དུ་བསྡུས་པའི་ཌཱཀྐི་སྟེ་མཁའ་འགྲོ་ཆོས་སྐྱོང་རྣམས་དང་བཅས་པ་མདོར་ན་ཕྱོགས་བཅུའི་ཞིང་ཁམས་རབ་འབྱམས་ན་བཞུགས་པའི་རྒྱལ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་གང་ཇི་སྙེད་བཞུགས་པ་མཐའ་དག་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་དཀོན་མཆོག་ས་ཞུའི་མགྲིྲོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་འཛམ་བུ་གླིང་གིས་མཚོན་པའི་གང་དང་གཞི་ཡི་བདག་པོ། ལྷ་ཀླུ་གཟའ་སྐར་ཕླིྱོགས་སྐྱོང་འཇིགས་བྱེད་རྒྱལ་ཆེན་སྟེ་གཙང་རིས་ཀ་དཔལ་མགོན་བདུན་ཅུ་རྩ་ལྔ་རང་རང་སོ་སོའི་འཁོར་དང་བཅས་པ་ ྱི སྟེ། མགོན་པོ་ཡོན་ཏན་གྱི་མགྲོན་དང་།
མཐོ་རིས་དང་ངན་སོང་གིས་བསྡུས་པའི་འགྲོ་བ་ལྷ་དང་། ལྷ་མིན་དང་། མི་དང་། དུད་འགྲོ་དང་། ཡི་དྭགས་དང་། དམྱལ་བ་སྟེ་གནས་རིགས་དྲུག་ཏུ་འཁྱམས་ཤིང་རང་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་རྩུབ་མོས་མནར་བའི་རིགས་དྲུག་སྙིང་

རྗེའི་མགྲོན་དུ་གྱུར་པ་དག་དང་།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 121

གཞན་ཡང་ལན་ཆགས་ཀྱི་མགྲོན་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་དུ་བདག་ཅག་གི་བླ་ཚེ་འཕྲོག་པ་དང་སྲོག་རྐུ་ཞིང་གསོད་
པའམ། ནད་གཏོང་བ་སོགས་བར་ཆད་རྩོམ་པའི་སེམས་ཅན་འབྱུང་བོ་རྣམས་དང་། རྨི་ལམ་དང་རྟགས་མཚན་ངན་པ་དང་ལྟས་ངན་པའི་རིགས་གཏོང་བར་བྱེད་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་དྲེག་པ་སྡེ་བརྒྱད་མ་རུངས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་
བདག་པོ་རྣམས་དང་། ཡང་དགོས་རང་ཉིད་ལ་བཟའ་བ་ཟས་ཀ་ལན་ཆགས་པ་དང་། སྱིྡོད་པའི་གནས་ཀྱི་ལན་

ཆགས་པ་དང་། གཅེས་པའི་ནོར་གྱི་ལན་ཆགས་པ་སོགས་བུ་ལོན་མ་འཁོར་ཞིང་ལན་ཆགས་པ་ཅན་རྣམས་དང་། གཞན་ཡང་མནོལ་གྲིབ་སོགས་གབ་ཀྲིྱི་བདག་པོ་བདག་མོ་རྣམས་དང་། སྨྱོ་ནད་གཏོང་བའི་འདྲེ་དང་། ཕོ་གཤིན་
གྲལ་ན་གནས་པ་རྣམས་དང་། མོ་གཤིན་གྲལ་ན་གནས་པ་རྣམས་དང་། གྲི་རུ་ཤི་བའི་སྐྱེ་བོ་ཡི་དྭགས་ཀ་རིགས་ ྱིསུ་གནས་པ་རྣམས་དང་། ཐེའུ་རང་དང་གྲོང་ཁྱེར་སོགས་ལ་གནས་པའི་སྲིན་པོ་དང་། མདོར་ན་འདྲེ་གདོན་ཕོ་མོའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་བགེགས་རིགས་ལན་ཆགས་ཀྱི་མགྲོན་དུ་གྱུར་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་མགྲོན་རིགས་
བཞི་བོ་ནི་འདིའི་སྐབས་སུ་མཆོད་སྦྱིན་གང་ལ་བྱ་བའི་ཡུལ་ལོ།།

གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་འབུལ་བའི་ཚུལ་ནི།
ལན་ཆགས་དམར་པོའི་མེ་ལ་སྲེག་ཏེ་གཞལ༔
རང་རང་ཡིད་ལ་གང་འདོད་འདོད་དགུའི་ཆར༔
ཇི་སྲིད་ནམ་མཁའ་གནས་ཀྱི་བར་ཉིད་དུ༔
འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ཟད་པ་མེད་པར་བསྔོ༔
བདག་གི་དུས་གསུམ་བསགས་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་དང༔
དཀོན་མཆོག་དད་གཤིན་དཀོར་ལ་སྤྱད་པ་རྣམས༔ སྦྱིན་སྲེག་མེ་མཆོད་འདི་ཡིས་དག་གྱུར་ཅིག༔ མེ་ལྕེ་སྣང་སྲིད་གང་བའི་རྡུལ་ཕྲན་རེར༔
ཀུན་བཟང་མཆོད་པའི་སྤྲིན་ཕུང་མི་ཟད་པ༔
རྒྱལ་བའི་ཞིངས་ཁམས་ཡོངས་ལ་ཁྱབ་གྱུར་ཅིག༔ མེ་ལྕེ་ཡེ་ཤེས་འོད་ལྔའི་མཆོད་སྤྲིན་ཟེར༔
རིགས་དྲུག་མནར་མེད་གནས་སུ་ཁྱབ་གྱུར་ནས༔

122 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ཁམས་གསུམ་འཁོར་བ་འཇའ་ལུས་འོད་སྐུར་གྲོལ༔
འགྲོ་ཀུན་བྱང་ཆུབ་སྙིང་བོར་འཚང་རྒྱར་ཤོག༔
ཅེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་འདིར་ཁོ་བོ་ཅག་ལ་མཐོ་བས་བསྐྱབས་པ་དང་། དམའ་བས་བཀུར་བ་ལ་སོགས་པའི་ལན་ཆགས་པ་གང་ཅི་མཆིས་པ་མཐའ་དག་དེང་འདིར་དམར་པོའི་མེ་ལ་མཆོད་རྫས་རྣམས་གཞལ་ཏེ་སྲེག་ཅིང་སྦྱང་བར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་བགྱིས་པ་ན་མགྲོན་རིགས་རང་རང་གི་ཡིད་ལ་གང་ཞིག་འདོད་པའི་འདོད་
རྒུའི་ཆར་ཆེན་པོ། ཇི་སད་ནམ་མཁའ་གནས་ཀྲི་བར་དེ་སྱིྲིད་ཉིད་དུ་འབེབས་པས་འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྔ་ཟད་པ་
མེད་པར་འབྱུང་བར་གྱུར་ཅིག ཅེས་ཡོངས་སུ་བསྔོའོ། །དེ་དེ་ལྟར་བསྔོས་པའི་མཐུས་བདག་ཅག་གིས་འདས་མ་འོངས་ད་ལྟ་སྟེ་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་སྡིག་སྒབ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་དཀོར་ལ་འབགས་པ་དང་། དད་ ྲིགཤིན་གྱི་དཀོར་རྫས་ལ་བག་མེད་པར་སྤྱད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚོན། ས་ལམ་ལ་སྒབ་པར་འགྱུར་བ་མཐའ་དག་ད་

ྲིལན་གྱི་སྦྱིན་སྲེག་མེ་མཆོད་འདི་ཡིས་ཡོངས་སུ་དག་པར་གྱུར་ཅིགདེ་བཞིན་དུ། བསངས་ཀ་མེ་ལྱིྕེས་སྣང་སད་ཐམས་ཅད་གང་བར་དམིགས་པའི་མེའི་རྡུལ་ཕྲན་རེ་རེར་ཡང་ཀུན་ཏུ་ ྲིབཟང་པོའི་མཆོད་པའི་སྤྲིན་ཕུང་མཐའ་མི་མངོན་ཞིང་ཟད་མི་ཤེས་པ་སྤྲོ་བས་ཕྱོགས་བཅུའི་རྒྱལ་བའི་ཞིང་ཁམས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཅིག དེ་དང་མཚུངས་པར་མེ་ལྕེ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རང་འོད་ལྔ་རུ་གསལ་བའི་རྩེ་མོ་ལས་མཆོད་པའི་སྤྲིན་སྤྲོ་བའི་འོད་ཟེར་ཁ་དོག་སྣ་ཚོགས་པ་རིགས་དྲུག་སྤྱི་དང་ཁྱད་པར་ཤིན་ཏུ་སྡུག་བསྔལ་
དྲག་པོས་གདུངས་ཤིང་དེ་ལས་ཕར་མནར་དུ་མེད་པ་དམྱལ་བའི་གནས་ཏེ་གནས་རིགས་དེ་རྣམས་སུ་སྤྲོས་པས་དེ་ཀུན་ཏུ་ཁྱབ་པར་གྱུར་ཏེ་བསིལ་བའི་བདེ་བ་ཐོབ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་བསགས་པའི་ལས་ཉོན་སག་སྒྲུབ་མ་ལུས་པ་དག་ནས། འདོད་ཁམས་གཟུགས་ཁམས། གཟུགས་མེད་ཀྡི་ཁམས་ཏེ་ཁམས་གསུམ་གྱིས་

ྱིབསྡུས་པའི་འཁོར་བ་མཐའ་དག་འཇའ་ལུས་འོད་སྐུ་རུ་གྲོལ་ཏེ། འགྲོ་བ་དེ་ཀུན་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་བླ་ན་མེད་པའི་སྙིང་བོར་འཚང་རྒྱ་བར་ཤོག་ཅིག ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་དམིགས་འདོན་ཟུང་དུ་ཆུད་པའི་ངང་ནས་ཨ�་ཨཱཿཧཱུྃ་ཞེས་བརྒྱ་སྟོང་ཁ་འབུམ་མང་པོས་འབུལ་བར་བྱའོ།། ྲིདེ་དག་གིས་དངོས་གཞི་སོང་ནས། སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་རྗེས་ཀྱི་རིམ་པ་ལའང་། བ སྔོ་བ་སྨོན་ལམ་འཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་དང་གསུམ་ལས།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 123

དང་པོ་བསྔོ་བ་ནི།
སྐུ་གསུམ་དག་པ་སྣོད་ཀྱི་གཞལ་ཡས་སུ༔
ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་སྣང་སྲིད་གཟུགས་ཕུང་རྣམས༔
བདུད་རྩིར་ཞུ་བའི་འཇའ་འོད་བར་སྣང་གང༔
འཁོར་བ་མྱང་འདས་ཟག་མེད་བདུད་རྩིའི་བཅུད༔
ཐོག་མེད་དུས་ནས་ད་ལྟ་ཡན་ཆད་དུ༔
སྣང་སྲིད་མགྲོན་དུ་གྱུར་བ་ཡོངས་ལ་བསྔོ༔
ཞེས་པས་བསྟན། དེ་ཡང་སྣང་སད་ཐམས་ཅད་སྐུ་གསུམ་གྲིྱི་རང་བཞིན་དུ་དག་པ་སྟེ། དེ་ཇི་ལྟར་ན་སྣོད་འབྱུང་
བ་ལྔ་ཡུམ་ལྔར་དག་པ་དང་། བཅུད་ཕུང་བོ་ལྔ་ཡབ་ལྔར་དག་པ་དང་། རྒྱུད་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་ཡེ་ཤེས་ལྔར་དག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཕར།

ྱི སྣོད་ཀས་བསྡུས་པའི་འབྱུང་ལྡན་རྣམ་པར་དག་པ་ཡུམ་ལྔའི་མཁའ་ཀྱིློང་ནི་གསང་
བ་ཆེན་པོའི་འོག་མིན་ཏེ་གཞལ་ཡས་ཁང་གི་རང་བཞིན་ནོ། །དེའི་དབྱིངས་སུ་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དག་པ་ནི་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་གས་བསྡུས་པའི་རྒྱལ་བའི་དཀྱི ལ་འཁོར་ཏེ། དེས་ན་སྣང་བ་ ྱི སྣོད་དང་སྲིད་པ་བཅུད་ཀ་ྱིགཟུགས་ཕུང་གི་ཕྱོགས་རྣམས་ནི་འདིར་བདུད་རྣམས་འཇོམས་པའི་རྩིར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ནས་ཕུལ་བའི་ཕྱིར་

བདུད་རྩིའི་རང་བཞིན་དུ་ཞུ་བར་མ་གྱུར་པ་ནི་འགའ་ཡང་མེད་ལ། བདུད་རྩི་དེའི་རླངས་ཀྱང་འཇའ་འོད་ཀྱི་རྣམ་

པར་གྱུར་བས་བར་སྣང་ཀུན་གང་བ་ན་འཁོར་བ་ཉིད་མྱང་འདས་སུ་གྲོལ་པར་བྱེད་པ་སྟེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཐབས་འདི་ནི་ཟག་པ་མེད་པའི་དགེ་ཚོགས་ཏེ་འདིས་ཉོན་མོངས་མཐའ་དག་འཇོམས་པར་བྱེད་པས་ན་བདུད་རྩིའི་བཅུད་གང་ཞིག་བསྔོ་རྒྱུའི་དགེ་བའོ། །དེ་གང་ལ་བསྔོ་བའི་ཡུལ་ནི། རང་ཅག་རྣམས་ཐོག་མ་མེད་པའི་དུས་ནས་ད་ལྟའི་སྐྱེ་བ་འདི་ཡན་ཆད་དུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་འཁོར་བར་འཁྱམས་པ་ན་ཕ་མར་གྱུར་པའི་སེམས་ཅན་སྣང་ཞིང་སྲིད་པའི་མགྲོན་དུ་གྱུར་པ་ཡོངས་ལ་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པའི་ངང་ནས་བསྔོའོ། །ཞེས་པའོ།།
གཉིས་པ་སྨོན་ལམ་ནི། རྐང་པས་དམན་པའི་ཤློ་ཀ་ལྔས་བསྟན་ཏེ། དེ་ཡང་རིམ་བཞིན།
ས་ལམ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཕྱིན་ཞིང༔
ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་ཀུན་བསལ་ནས༔
རྨད་བྱུང་ཀུན་བཟང་ཐུགས་ཀྱི་མཁའ་དབྱིངས་སུ༔
གཞོན་ནུ་བུམ་སྐུར་གཏན་སྲིད་ཟིན་པར་ཤོག༔

124 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ཅེས་སྨྲོས་ཏེ། དེ་ཡང་གོང་དུ་བགས་པའི་དགེ་བའི་རྩ་བ་དེ་དག་གི་མཐུས་ས་བཅུ་དང་ལམ་ལྔ་རིམ་བཞིན་བསྒྱིྲོད་པའི་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སྟོབས་བཅུ་དང་མི་འཇིགས་པ་བཞི་ལ་སོགས་མཐར་ཕྱིན་ཞིང་རང་གཞན་གྱི་དོན་གཉིས་ལྷུན་གས་འགྲུབ་པ་དང་། དེ་ ྱི སྟེང་དུ་ལྟ་སྒོམ་སྤྱོད་པའི་བར་ཆད་མ་ལུས་པ་ཀུན་བསལ་ནས། མཐར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སངས་རྒྱས་ཀུན་ཏུ་བཟང་པོའི་ཐུགས་ཀ་མཁའ་དྱི བྱིངས་སུ། ནང་གསལ་ཐིམ་ལ་མ་རྨུགས་པའི་ཡེ་
ཤེས་རང་མཐུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་གཞོན་ནུ་ཕྱིར་མི་མངོན་པས་བུམ་སྐུ་སྟེ། དེའི་ངོ་བོར་གཏན་གྱི་སྲིད་ཟིན་
པར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་དང་།
དེ་བཞིན་དུ།
འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྟོངས་པའི་མཐར༔
འོག་མིན་པདྨ་དྲྭ་བར་འཚང་རྒྱ་ཤོག༔
ཅེས་སྨོས་ཏེ། རང་དོན་དུ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱས་པ་དེ་ནས་གཞན་དོན་ག་མཛད་པ་རྒྱུན་མི་འཆད་ ྱིཔས་འཁོར་བའི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་སྟོངས་པར་བགྱིས་པའི་མཐར་ནམ་མཁས་གར་ཁྱབ་འོག་མིན་གྱི་ཞིང་སྐྱོན་གྱིས་

མ་གོས་པ་པདྨའི་དྲྭ་བ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་ཏུ་འཚང་རྒྱ་བར་ཤོག་ཅིག་ཅེས་དང་།
ཕུང་ཁམས་སྲེག་རྫས་བཀྲག་མདངས་གཟི་བརྗིད་འབར༔
དཀར་དམར་བྱང་སེམས་བསྲེག་རྫས་བདེ་སྟོང་འབར༔
སྟོ ང་ཉིད་སྙིང་རྗེའི་བསྲེག་རྫས་ཆོས་དབྱིངས་གང༔
སྣང་སྲིད་འཁོར་འདས་རྡོ་རྗེ་འོད་ལྔའི་གཞིར༔
ལྷུན་གྲུབ་རྫོགས་སངས་རྒྱས་པའི་སྲེག་རྫས་འབུལ༔
སྔོན་གྱི་ལན་ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་གྱུར་ཅིག༔
ད་ལྟའི་རྒྱུད་ལ་མི་གནས་མཐོལ་ལོ་བཤགས༔
མ་འོངས་སྒྲིབ་པའི་འཁོར་ལོར་མ་གྱུར་ཅིག༔
ཅེས་སྨོན་ལམ་མཛད་དེ། དེ་ཡང་མ་དག་པའི་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་རྣམས་ཞི་ཁྲོ་འབར་བའི་སྐུར་སྲེག་རྫས་སུ་ཕུལ་བས་གཉུག་མའི་ལུས་བཀྲག་མདངས་གཟི་བྱིན་འབར་བ་སྒྱུ་མའི་སྐུར་གྲོལ་པ་དང་། ཐ་མལ་ག་དཀར་དམར་

ྱིབྱང་སེམས་ཡེ་ཤེས་མེ་ཀློང་དུ་བསྲེག་རྫས་སུ་ཕུལ་བས་བདེ་སྟོང་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་མཆོག་ཏུ་འབར་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་སང་རྙིྗེ་དབྱེར་མི་ཕྱེད་པའི་བསྲེག་རྫས་ཀས་ཆོས་ཀྱི་དྱི བྱིངས་ཡོངས་སུ་གང་བར་བགས་ཏེ་སྣང་ ྱི

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 125

སྲིད་འཁོར་འདས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྡོ་རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་འོད་ལྔ་འབར་བའི་གཞིར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་

རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀ་གོ་འཕང་རིན་པོ་ཆེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་སྱིྲེག་རྫས་སུ་འབུལ་ཞིང་མཆིས་ན། འདིའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་ཅག་གི་སྔོན་གྱི་ཚེ་རབས་དུ་མའི་ལན་ཆགས་ཐམས་ཅད་བྱང་བར་གྱུར་ཅིག ད་ལྟའི་རྒྱུད་ལ་
མཆིས་པའི་སྡིག་ལྟུང་ཐམས་ཅད་མི་གནས་པའི་དབྱིངས་སུ་མཐོལ་ལོ་བཤགས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤགས་པས་མ་འོངས་པ་ནའང་སྒྲིབ་པའི་འཁོར་ལོར་མ་གྱུར་ཅིག ཅེས་དང་། གཞན་ཡང་།
སོ་ཐར་བྱང་སེམས་རིག་པ་འཛིན་པ་ཡི༔
སྡོམ་བཅས་བསླབ་པ་གསང་སྔགས་དམ་ཚིག་རིགས༔
ཚོར་དང་མ་ཚོར་ཉམས་པ་མཐོལ་ལོ་བཤགས༔
ནད་གདོན་གྲིབ་དང་མི་གཙང་དག་གྱུར་ཅིག༔
ནད་མུག་མཚོན་གྱི་བསྐལ་བ་ཞི་གྱུར་ཅིག༔
ཅེས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཡང་ཕ་སོ་སོར་ཐར་བ་དང་། ནང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། གསང་བ་རིག་པ་འཛིན་ ྱིཔ་སྟེ། དེ་དག་སོ་སོ་ཡི། བླང་འདས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཉེས་སྤྱོད་སྡོམ་པའི་བཅས་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྡུད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སན་པར་

ྨི བྱེད་པ་སོགས་སྒྲུབ་པའི་བསླབ་
པ་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་གསང་བའི་སྔགས་ཀ་དམ་ཚིག་གི་རིགས་གཙོ་བོར་བསྟན་པ་རྣམས་སུ་ ྱིངེས་པའི་ཕར། དེ་རྣམས་ལ་རང་ཉིད་ཀྱི ས་ཚོར་བ་དང་མ་ཚོར་བའི་ཉམས་པ་ཅི་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་མཐོལ་ལོ་ ྱིབཤགས་སོ། །དེ་ལྟར་བཤགས་པས་དམ་སྡོམ་ཉམས་པའི་ཉེས་པ་ནད་གདོན་གབ་དང་མི་གཙང་བའི་རིགས་སུ་ ྲིགཏོགས་པ་ཅི་མཆིས་པ་ཐམས་ཅད་དག་པར་གྱུར་ཅིག ནད་མུག་མཚོན་སོགས་དུས་དང་ཡུལ་གྱི་བསྐལ་བ་ངན་

པ་མཐའ་དག་ཞི་བར་གྱུར་ཅིག ཅེས་སྨོན་ལམ་དུ་མཛད་པའོ།།
གསུམ་པ་ཕྲིན་ལས་བཅོལ་བ་ནི།
མཐའ་མི་དབུས་སུ་འོང་བའི་སུན་མ་བཟློག༔
ཆོས་མཛད་བླ་མ་གདན་འདྲེན་བར་ཆད་བཟློག༔
བོད་ཡུལ་བཀྲ་མི་ཤིས་པའི་ངན་ལྟས་བཟློག༔
གཟའ་ཀླུ་རྒྱལ་པོས་སྲོག་དབུགས་སྡུད་པ་བཟློག༔
འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་བཟློག༔

126 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

བདག་ཅག་གར་གནས་བཀྲ་མི་ཤིས་པ་བཟློག༔
དམ་སྲི་འགོང་བོའི་མཐུ་སྟོབས་ནུས་པ་བཟློག༔
ཅེས་པས་བསྟན། དེ་ཡང་དུ༔རུ་ཁ་ཡི་དམག་ལ་སོགས་མཐའ་བཞིའི་མི་ཡུལ་དབུས་ལྷ་ལྡན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འོང་
ནས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་རྣམས་བཤིག་པའམ། ཕལ་ཆེར་རང་ཡུལ་གྱི་ཕྱོགས་སུ་འཁྱེར་བའི་ཉེས་པའི་སུན་
མ་མཐའ་དག་བཟློག་པར་མཛོད་ཅིག དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་བཞིན་མཛད་པའི་བླ་མ་དམ་པ་རྣམས་ཞི་བའི་དབྱིངས་སུ་གདན་འདྲེན་པའི་བར་ཆད་ཐམས་ཅད་བཟློག་པར་མཛོད་ཅིག གཞན་ཡང་བོད་ཡུལ་དུ་བཀྲ་མི་ཤིས་པར་བྱེད་པའི་ངན་པའི་ལྟས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་བཟློག་ཅིག གཟའ་དང་ཀླུ་དང་རྒྱལ་པོ་དག་གིས་འགྲོ་བའི་སྲོག་དབུགས་འཕྲལ་དུ་སྡུད་པར་བྱེད་པའང་བཟློག་ཅིག་མེ་ཆུ་གཅན་གཟན་ལ་སོགས་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བརྒྱད་དང་བཅུ་དྲུག་གི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་བཟློག་ཅིག བདག་ཅག་གར་གནས་པའི་ཕྱོགས་སུ་བཀྲ་མི་ཤིས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་ཀྱང་བཟློག་ཅིག བར་ཆད་རྩོམ་པའི་དམ་སྲི་འགོང་བོའི་ཚོགས་ཀྱི་མཐུ་སྟོབས་ནུས་པའང་གཞི་མེད་
པར་བཟློག་ཅིག ཅེས་ཕྲིན་ལས་སུ་བཅོལ་བའོ། །འདི་ལྟ་བུའི་བསངས་མཆོད་འབུལ་བའི་སྐབས་སུ་ཤིང་སྣ་ཚོགས་པའི་བསངས་ཁང་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་སྦན་སྱིྲེག་གི་ཆོ་ག་ལས་བྱུང་བ་ལྟར་བྱའོ།།
དེ་ལྟར་བགྱིས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། རང་གཞུང་ལས། རི་བོ་བསངས་མཆོད་འཆི་བསླུ་དང་དཀོར་སྦྱོང་བར་ཆད་
ཀྱི་རིགས་སེལ་བ་རྡོ་རྗེ་ཕ་ལམ་ལྟ་བུ་འདི༔ ལྷ་བཙུན་སྒྱུ་མའི་རྣལ་འབྱོར་བདག་གིས་སྦས་ཡུལ་འབྲས་མོ་ལྗོངས་
ཀྱི་གནས་སྒོ་འབྱེད་པའི་ཆ་ལག་ཏུ༔ མཁའ་འགྲོས་གནང་བཞིན་ནོར་འཁྲུལ་མེད་པར་སྦྱར་བའོ༔ རྒྱ་རྒྱ་རྒྱཿ ཞེས་པ་སྟེ་དོན་གོ་བར་ཟད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་བསངས་གཞུང་རྒྱས་བསྡུས་གང་ལ་འཇུག་ཀྱང་གོ་དོན་ཐུན་མོང་བ་རྣམས་འདིར་བཤད་པ་ལས་ཅི་རིགས་པར་ཁོང་དུ་ཆུད་པར་བྱའོ།།

འདིར་སྨྲས་པ། རྣམ་དག་མཁས་པའི་གཞུང་ལུགས་པདྨའི་ཚལ། །གང་ལ་དམ་པའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་དགའ་ཡང་། །རྟག་ཏུ་གྲོང་ཆོག་ཁུར་འཛིན་མགན་བཟང་དག །སྣ་ཚོགས་གཏན་གྲི་སྡུམ་རྭར་སྤྱིྲོ་བ་འཕེལ། །དེ་སླད་བསྟན་ལ་
ཕན་པའི་ལེགས་བཤད་རྒྱུན། བརྗོད་དོན་ཀུ་ཤའི་རྩེ་མོར་བཟུང་མིན་ཡང་། །རང་ཉིད་ངལ་བ་བསྟེན་པའི་ཚིག་ཕྲེང་འདི། །ཆོས་སྤན་བཟང་པོའི་རླན་གྲི ས་བཏང་མིན་ ྱིསྙམ། །གང་ཕྱིར་འདི་ཡི་དགེ་བས་འགྲོ་ཀུན་གྱི། །གནས་

སྐབས་ནད་གདོན་གནོད་པའི་འཇིགས་ཆེན་དང་། །མཐར་ཐུག་ཉོན་མོངས་གདུང་བ་ཀུན་བསལ་ནས། །བདེ་ལེགས་དཔལ་གས་

ྱིརྟག་ཏུ་འཚོ་བར་ཤོག།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 127

ཅེས་བསངས་ཀྱི་དོན་བཤད་ཕན་བདེའི་གྲུ་ཆར་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་སྒྲུབ་བརྩོན་པས་མནྟ་བྷ་ཏྲས་ཆེད་དུ་བསྐུལ་བའི་རྐྱེན་བྱས། འདི་འདྲའི་ལོ་རྒྱུས་སྔོན་ཆད་བཤད་པ་ཆེར་མ་མཐོང་ཞིང་དེང་དུས་ཀྱི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཚེ་འདིའི་ལེགས་སྤེལ་གྱི་ཐབས་འདི་རིགས་ལ་ལྷག་པར་སྤྲོ་བའང་མཐོང་ནས་གནས་སྐབས་གང་ཕན་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་ཆོས་སྨྲ་བའི་བཙུན་པ་རྒྱལ་སྲས་གཞན་ཕན་མཐའ་ཡས་པས་རུ་དམ་ཨོ་རྒྱན་བསམ་གཏན་ཆོས་གླིང་གི་ཡང་དབེན་གངས་ཁྲོད་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་ནས་ཤར་མར་སྤེལ་བ་དགེ མངྒ་ལཾ།

སྦྱོང་ཚན།
ཀ༽ གཤམ་གསལ་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ བསངས་མཆོད་བོད་དུ་ཐོག་མར་དར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྲིས།
༢༽ བསངས་མཆོད་སྐབས་སྐྱབས་འགའི་ྲོསྐོར་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་བྲིས།
༣༽ བསངས་མཆོད་སྐབས་སེམས་བསྐྱེད་སྐོར་ཇི་ལྟར་བསྟན་ཚུལ་བྲིས།
༤༽ བསངས་མཆོད་སྐབས་ཕྱག་འཚལ་བའི་ཡན་ལག་སྐོར་བསྟན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྲིས།
༥༽ བསངས་མཆོད་སྐབས་མཆོད་པ་འབུལ་བའི་ཡན་ལག་སྐོར་བསྟན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྲིས།༦༽ བསངས་མཆོད་འབུལ་བའི་ཡུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྲིས།
༧༽ བསངས་མཆོད་བགྱིས་པའི་ཕན་ཡོན་སྐོར་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྲིས།

ཁ༽ ཚེས་བཟང་དུས་བཟང་ཉིན་བསངས་གསོལ་དང་། རླུང་དར་འཛུགས་དགོས་དོན་གང་ཡིན་རང་གི་བསམ་ཚུལ་བྲིས།

128 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ག༽ བསངས་གསོལ་གྱི་རྫས་གཙོ་བོ་གང་དག་ཡིན་བྲིས།
ང༽ བསངས་གསོལ་གཏོང་སྐབས་མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་གང་གང་གྲ་སྒྲིག་དགོས།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 129

སློབ་ཚན་བཅུ་གཅིག་པ།


བསང་མཆོད་སྐོར།

བསང་གཏོང་ལུགས་ནི་ཆེས་གདོད་མའི་བོད་
མི་རྣམས་ཀྱི་རང་བྱུང་ཁམས་དང་འཇིག་རྟེན་
ལྟ་ཚུལ་ངོ་མཚར་བ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་དང་། ལོ་
རྒྱུས་དང་དུས་རབས་ཧ་ཅང་རིང་མོའི་ཁྲོད་
ཉམས་དམས་སུ་མ་སོང་བའི་རིག་གནས་རིན་
ཐང་བྲལ་བ་ཞིག་རེད། ལྷག་པར་ཁམས་དང་
མདོ་དབུས་བཅས་ཡུལ་གྲུ་དང་། བན་བོན་
སོགས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡོངས་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ཆོ་ག་འདི་ཁས་ལེན་པ་ཡིན། འོན་ཀྱང་ལྷ་གསོལ་མཆོད་འབུལ་
གྱི་སྲོལ་འདི་བོད་མི་རང་གི་རྒྱུན་འཛིན་དང་བརྩི་མཐོང་ཆེ་བར་བྱེད་པ་ཙམ་ལས་དང་ཐོག་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱབ་

ལྗོངས་དང་གནས་བབ་ཇི་འདྲ་ཞིག་གི་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་བྱུང་མིན་གྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་བརྟག་དཔྱད་མཁན་ཉུང་། རྒྱའི་ཐང་ཡིག་གསར་་རང་སོགས་སུ་རྙིྗེ་བློན་རྣམས་ཀས་ལོ་རེར་འདུན་མ་ཆུང་ངུ་རེ་བསྡུ་ ྱི སྟེ། ལུག་ཁྱི་སྤྲེལ་གསུམ་དམར་མཆོད་བྱེད། ཐོག་མར་སྲོག་ཆགས་དེ་དག་གི་རྐང་ལག་བྲེགས་དོན་སྣོད་མདུན་དུ་སྤུངས་ནས། བརྙེ་ཞིག་གིས་གནས་ས་རི་ལུང་ཉི་ཟླ་གཟའ་སྐར་ལ་སོགས་དཔང་དུ་གསོལ་ཏེ། གལ་ཏེ་འདུན་མ་དང་འགལ་ཏེ་བསམ་ངན་བྱེད་ན། ལྷ་ལ་མངོན་མཁྱེན་ཡོད་པས། ཁྱོད་ཚོ་ཡང་ལུག་ཁྱི་འདི་རྣམས་བཞིན་དུ་མི་བགད་རི་ཞེས་མནའ་འདོར་ ྱི

130 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

རོ་ཞེས་པ་སོགས་ལ་དེང་དུས་འབྲོག་ཁུལ་གྱི་ས་ཆ་མང་པོར་དེའི་ཚབ་ཏུ་བསང་ཕུད་དེ་མནའ་སྐྱེལ་བ་སོགས་
སྣང་ཚུལ་ཁྱད་པར་བ་མང་དུ་ཡོད་པ་དང་། ད་དུང་དམག་ལ་འགྲོ་བ། བླ་དཔོན་ཁ་འདོན། གསོལ་ ྲི སྟོན་མཛད་སྒོ་སོགས་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་གཞག་ལེགས་ཉེས་གང་བགྱི་བའི་སྔོན་འགྲོ་དང་རིམ་གྲོ་ལ་བོད་མི་རྒན་གཞོན་ཡོངས་
ཀྱིས་བསང་གཏོང་བ་འདི་ཧ་ཅང་རྒྱུགས་ཆེ།

དང་པོ། བསང་གི་ངོ་བོ་དང་དེའི་ཐོག་མའི་བྱུང་བ།
རྒྱལ་དབང་ལྔ་པས་ཕུན་ཚོགས་དྲི་ལྡན་བསངས་མཆོད་གངྒཱའི་རྒྱུན། །མི་གཙང་ཉེས་ཚོགས་འཁྲུད་པའི་ཆོ་ག་མཁན། །ཞེས་གསུངས་པས་བསངས་ཞེས་པའི་ཐོག་མའི་རང་བཞིན་ནི་མི་གཙང་བའམ་བཙོག་གབ་སེལ་བར་ ྲིབྱེད་པ་གཅིག་པུ་ལ་གོ་བ་ཤུགས་ཆེ་མོད། འོན་ཀྱང་དེང་དུས་བསང་ཞེས་བརྗོད་ཚེ་ངེས་པར་ལྷ་གསོལ་ཀླུ་མཆོད་ཀྱི་ཆོ་ག་སྒྲུབ་ལུགས་འབའ་ཞིག་ཏུ་ངོས་འཛིན་པ་ལས་གདོད་མའི་བསངས་ཞེས་པའི་བརྡ་རང་སྟེང་གི་གོ་དོན་དང་ཁྱད་པར་ཆེ་བར་སོང་བ་འདི་ལ་སུས་ཀྱང་གསལ་ཁ་ཆེ་བ་ཞིག་མཛད་མེད་ཅིང། ལྷག་པར་བསང་ཡིག་འདོན་གསོལ་ག་ནང་དུ་སྣང་ཚུལ་འདི་གཉིས་དྱི བྱེ་བ་སོ་སོར་མ་ཕྱེ་བར་འདྲེས་པ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་གིས་དུ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲིབ་དག་པར་བཤད་པ་སོགས་བཞེད་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་འདུག་པ་སོགས་འདིར་གཅིག་ཆོས་
ཀྱིས་ཁ་ཚོན་གཅོད་དཀའ་ཡང་། དེང་སང་མཚོ་ལྷོའི་ས་ཆ་ཁ་ཤས་སུ་གཤིན་པོ་དུར་འཇུག་བྱེད་ཚེ་ཁང་ཁྱིམ་ག་ྱིསྒོའི་ཕྱི་རུ་མེ་འཇོག་པ་དང་། ཡང་སྦྲུམ་མར་བུ་བཙས་པའི་དུས་སྒོ་མདུན་མེ་བཞག་སྟེ་ཕ་ནས་

ྱི ཁྱིམ་དུ་ཡོང་བའི་
མི་སུ་ཡིན་རུང་མེའི་སྟེང་དུ་འགོམ་ནས་ནང་ལ་ཡོང་བ། དེ་བཞིན་ཁང་ཁྱིམ་གང་ཞིག་གི་སྒོའི་ཕྱི་ན་དུ་བ་ལྷོག་
ལྷོག་འཕྱུར་བ་ཞིག་ཡོད་ཚེ་དུད་ཚང་དེའི་ཁྱིམ་དུ་ཉེན་ཚབས་ཆེ་བའི་ནད་པ་སོགས་ཡོད་པར་བསྟན་པས་གང་བྱུང་གིས་ཁྱིམ་ལ་མ་ཡོང་ཞེས་པའི་བརྡ་ཙམ་ལས་དོན་ཅི་ཡང་མེད་པ་འདིས་གདོད་མའི་དུས་ཀྱི་བསངས་བྱ་བ་

མེ་ལ་མ་གཏོགས་དུ་བ་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་མེད་པ་འདྲ།
སྤྱིར་དེང་དུས་གོས་སོགས་རླུང་ལ་གཡེང་བ། ཆུ་ལ་བཀྲུ་བ་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་ཚེ་མེ་ལ་བདུག་ནས་ཆོག་པར་བྱེད་པ་སོགས་ལ་བསམ་ན་གདོད་མའི་བོད་མི་རྣམས་ཀྱིས་ས་ཆུ་མེ་རླུང་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་དད་མོས་བྱེད་པ་ལས་སྲོལ་འདི་མཆེད་པར་མངོན་ཏེ། གདོད་མའི་བོན་ག་ལུགས་སུ་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་གནས་པའི་ལྷ་ཡོད་པར་སྨྲ་ ྱིབ་དང་། སྣོད་བཅུད་ཀ་སྐྱིྱེ་དངོས་ཡོད་དོ་ཅོག་འབྱུང་བ་བཞི་ལས་སྐྱེས་ཞིང་མཐར་འབྱུང་བ་བཞི་རང་སར་ཐིམ་
པར་བྱ་དགོས་པར་འདོད་པ་འདིས་མཱར་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་ཆེས་གདོད་མའི་དུས་ཀྱི་རང་བྱུང་ཁམས་དང་།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 131

མིའི་རིགས་ཀྱི་ཐུན་མོང་གི་གདོད་མའི་འདུ་ཤེས་གཉིས་བར་གྱི་འགལ་འདུའི་རང་བཞིན་གསལ་བར་མངོན་ཐུབ་པ་མ་ཟད། འདི་ནི་བོད་མི་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་བསམ་བློའི་འདུ་ཤེས་ཤིག་ཀྱང་རེད།
དེར་བརྟེན་སྨན་རྒྱུད་སོགས་ལས་རླུང་མཁྲིས་བད་ཀན་གསུམ་ག་ས་ཆུ་མེ་རླུང་འབྱུང་བ་བཞིའི་རང་བཞིན་དང་འབྲེལ་ཏེ་བརྟག་པ་ལ་འཕེལ་འགྲིབ་ནད་དང་། སྦྱོར་བ་སྨན་གྱི་ལུགས་སོགས་མང་དུ་དབྱེ་བའི་སྲོལ་འདི་ཡང་དོན་
དམ་པར་འབྱུང་བ་བཞི་དང་མིའི་སྐྱེ་ཕུང་གཉིས་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གཅིག་ཏུ་བསྡུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤིན་པོ་དུར་འཇུག་བྱ་ཚེ་མེ་ལ་སྲེག་པ། ཆུ་ལ་སྐུར་བ། ས་འོག་ཏུ་འཇུག་པ། རླུང་སྟེ་བྱ་རྒོད་ལ་གཏོར་བ་བཅས་བེམ་པོ་དེ་ཉིད་ངེས་པར་འབྱུང་བ་བཞི་གང་རུང་ལ་ཐིམ་པར་བྱེད་པའང་གནད་འདི་ལ་ཐུག་པར་སྙམ། དེ་ན་གོང་ནས་དྲངས་པ་བཞིན་འབྱུང་བ་བཞི་ལ་ཁྱད་མེད་དུ་དུར་འཇུག་བྱེད་ནའང་། འདི་དག་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྔ་བ་ནི་མེ་ལ་སྲེག་པའི་ལུགས་འདི་ཅུང་མངོན་ཆེ་བ་དེབ་ཐེར་ལས་ཁྲི་བདུན་བང་སོ་གནམ་ལ་བཏབ། ལྷ་ལུས་རོ་མེད་འཇའ་ལྟར་ཡལ་ཅེས་བོད་བཙན་པོའི་ཐོག་མ་རྣམས་ཀྱི་བེམ་པོ་མེ་ལ་སྲེག་པའི་སྲོལ་བྱུང་བ་སུ་ལའང་རྩོད་མེད་དང་། དེ་བཞིན་ཆེས་སྔ་བའི་གནའ་ཤུལ་བང་སོ་དག་ན་བེམ་པོ་མེ་ལ་སྲེག་པའི་སོལ་བ་སོགས་མཐོང་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་སོགས་ལ་བསམས་ན་མེ་ནི་ཆེས་གདོད་མ་ནས་ཧ་ཅང་གཙིགས་ཆེན་བྱེད་པ་མཐོང་ཐུབ་ལ། གནའ་བོའི་ཞི་ལའི་ལྷ་སྒྲུང་དུ་ཕོ་ལོ་མེ་ཞི་སི་འབོད་པས་མེ་ཐོག་མར་ལྷ་ཡུལ་ནས་བརྐུས་འོང་བར་བཤད་པ་དང་། མན་ཇུ་རིགས་ཀ་ལྷ་སྒྲུང་དུའང་ཨ་ཐོ་ཞེས་པའི་དཔའ་ ྱི རྒོད་ཞིག་གིས་ལྷ་ཡུལ་ནས་མེ་ཁྱེར་འོང་བའི་བཤད་རྒྱུན་ཡོད།
གཞན་ཡང་བོད་ཀྱི་དམངས་ཁྲོད་དུ་བྱ་དེ་ཕོ་ལྷ་ཡུལ་ལ་མེ་སློང་དུ་སོང་ཚུལ་སོགས་མང་། སྤྱིར་བེམ་པོ་མེ་ལ་
སྲེག་པ་དེ་བསང་བྱ་བའི་གོ་དོན་དང་འབྲེལ་དཀའ་ཡང་། དེང་དུས་དུར་ས་གསར་དུ་འཚོལ་བ་ལ་ངག་རྒྱུན་དུ་རི་ཡག་ས། ས་གཙང་ས་སོགས་གཙང་བྱ་བའི་ཐ་སྙད་འདི་དང་མ་བྲལ་བ་ལ་བསམས་ན་མེ་སོགས་འབྱུང་བ་བཞིའི་རང་སྟེང་ན་བསངས་སམ་གཙང་བྱ་བའི་རང་བཞིན་འདི་ཤུགས་ནས་ཡོད་པར་འདོད་པ་གོ་ནུས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དབྱིན་ཇིའི་མཁས་པ་ཧྥེ་ལེ་ཙིས་མེ་ཕུང་གིས་ནད་དང་འཆི་བ། སྣོད་བཅུད་མཐའ་དག་ལ་འཚེ་བའི་གནོད་པ་སྲེག་ཅིང་ཞི་བར་བྱས་ཏེ། མི་དང་དུད་འགྲོ་ལོ་ཏོག་བཅས་གཙང་བར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་པས་འཐུས། དེ་ན་བེམ་པོ་དེ་མེ་ལ་སྲེག་པས་རོའི་སྟེང་གི་བཙོག་གྲིབ་དང་དྲི་མ་ཡོད་ཚད་བསངས་རྦེར་བྱས་པ་རིགས་པས་གྲུབ་ཅིང་།
ལྷ་གསོལ་བསངས་མཆོད་བྱེད་པའི་སྲོལ་འདི་ཡང་མེའི་རང་བཞིན་གཙང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་རྨང་གཞིའི་སྟེང་རིམ་གྱིས་ཁྱབ་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་འཕེལ་རྒྱས་ཆེས་ཆེར་བྱུང་བར་སྙམ།མཆོད་པའི་རིགས་ལ་ཆོ་ག་སྣ་ཚོགས་

132 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

པ་འདུག་ཀྱང་དོན་དངོས་སུ་མཆོད་རྫས་རྗེན་པར་བཤམ་ནས་མཆོད་པ་དང་། ཡང་ན་མེ་ལ་སྦྱིན་སྲེག་ཏུ་བྱས་
ནས་མཆོད་པའི་ལུགས་གཉིས་ལས་མ་འདས། རྒྱ་ནག་གིས་རང་གི་ཡང་མེས་ཀྱི་བང་སོའི་མདུན་དུ་འབུལ་བའི་དངོས་པོ་རྣམས་རྗེན་པར་བཤམ་པ་དང་། བོད་ཀས་འདི་ལ་རྒྱལ་མཁན་པོ་ ྱིགྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་ག་གསུང་ལས།

ྱིགཙོ་བོ་ཚན་དན་ག་བུར་གུར་གུམ་ཨ་ག་རུ་ཛཱཏི་སྟེ་ད་ལྔ། གཞན་གསེར་དངུལ་སོགས་རིན་པོ་ཆེའི་རིགས་དང་། ྲིགྲོ་ནས་སོགས་འབྲུའི་རིགས་དང་། གོས་དར་སོགས་ཟ་འོག་གི་རིགས་དང་། པདྨ་ཨུཏྤལ་ཀུ་མུད་སོགས་མེ་ཏོག་གི་རིགས་དང་། བདུག་སྤོས་རྒྱ་སྤོས་སོགས་སྤོས་ཀ་རིགས་དང་། ཤུག་པ་བ་ལུ་སོགས་བསང་ ྱིརྫས་ཀྱི་རིགས་
དང་། ཡང་དཀར་གསུམ་མཁོ་དགུའི་དཔལ་འབྱོར་ཞེས་མི་རང་གིས་འབྱོར་ཚད་ཀ་དངོས་པོ་གང་ཡོད་མེ་ལ་ ྱིསྲེག་ནས་མཆོད་པ་ཡིན། སྲོལ་འདི་དུས་ནམ་ཞིག་བོད་དུ་དར་བ་ལ་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་མེ་ལ་རྫས་བཏབ་པའི་བསུར་འདི་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་ཏུ་གསལ་བ་ཡོད་མེད་རང་གི་བརྟག་ཤིང་མང་དུ་ཐོས་པའི་རིགས་དུ་
མར་དྲིས་ཀྱང་ཁུངས་རྙེད་པ་མེད་པ་འདྲ། གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་ཕྱོགས་ལ་ཡོད་དོ་ཞེས་ཐམས་ཅད་མགན་པ་

ྲིབཏེགས་ནས་སྨྲ་ནའང་། རང་རྒྱུད་འབུམ་དུ་ངོས་སྤྙིྲོད་པ་མ་བྱུང་། བླ་མ་དགོངས་འདུས་སུ་ཡོད་ཟེར་ཡང་གླེགས་བམ་དང་ཐོ་ཡིག་བསྡུར་ནས་བཙལ་ཀྱང་མ་རྙེད། གཏེར་ཁ་གོང་འོག་གི་ཡིན་ཟེར་བའི་དཔེ་འཁྱར་འདྲ་མཐོང་ཡང་གཏེར་གཞུང་ཚད་མ་ཡིད་ཆེས་ཀ་ཡི་གེར་མི་འདུག ཅེས་གསུངས་པ་ལ་བསམས་ན་སྐབས་འདིའི་བསང་ ྱིབྱ་བའང་བསུར་དང་འདྲ་བར་ནང་བསྟན་གྱི་ཆོས་གཞུང་དུ་མགོ་ཁུངས་ཅུང་རྙེད་དཀའ་བས་མ་མཐར་ཡང་ལོ་ངོ་
གཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱའི་གོང་གི་བོན་གཞུང་གི་ནང་དུ་འཚོལ་དགོས་པར་སེམས།

གཉིས་པ། བསང་བསུར་གྱི་ཁྱད་པར་དང་དབྱེ་བ།
བསང་གཏོང་བ་ནི་ཆེས་གནའ་དུས་ནས་བཟུང་བོད་མིའི་འཚོ་བའི་ཁྲོད་རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་ཤིང་མི་རིགས་རང་གི་གོམས་སྲོལ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་པ་ཞིག་ཡིན་ནའང་། དེའི་ནང་གསེས་ཀ་འབོད་ཚུལ་ལ་ས་ཆ་ ྱིསོ་སོར་འདྲ་མིན་གང་མང་ཡོད་དེ། མཚོ་ལྷོའི་ས་ཆ་འགའ་ཞིག་ཏུ་ཤ་ཁྲག་མ་འདྲེས་པའི་རྫས་དཀར་རྐྱང་བ་མེ་ལ་ཕུད་ནས་དེར་ཆབ་བྲན་པ་ལ་བསང་དང་། ཤ་ཁྲག་དང་ཡང་ན་ར་ལུག་སྲོག་ཆགས་རྗེན་པར་མེ་ལ་མཆོད་པར་བསུར་དུ་འབོད། ཡང་རྔ་བ་ས་ཁུལ་གྱིས་ཤ་ཁྲག་དང་འབྲུ་སྣ་སོགས་འདྲེས་མས་མཆོད་པ་ལ་དམར་བསང་ངམ་དམར་མཆོད་དུ་འབོད་ཅིང་། རྩམ་པ་དང་མར། འབྲུ་སྣ་ཚོགས། དར་གོས། ཤིང་ཏོག་གི་རིགས། རྩི་ཐོག་སྨན་སྣ་བདུན་སྤོས་སོགས་དཀར་རྫས་རྐྱང་བ་བྱས་ནས་ཆབ་བྲན་པ་ལ་བསང་དང་། དེར་ཆབ་མི་བྲན་པ་ལ་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 133

བསུར། ཡང་ས་ཆ་རེ་འགས་ཤ་འཚིག་པའི་ད་ལ་བསུར་དྲིྲི་ཞེས་བརྗོད་པས་དམར་བསང་ལ་ལན་རེར་བསུར་
དུ་འབོད་ལུགས་ཀྱང་མངོན་ཞིང་། ད་དུང་རྩམ་པ་དང་མར་ཉུང་དུ་རྐྱང་བ་ཙམ་རེ་མེ་ལ་ཕུད་པ་དེར་ཚ་བསུར་བྱ་བ་སོགས་ཐ་སྙད་བྱེ་བྲག་པ་ཧ་ཅང་མང་པོ་འདུག གོང་གི་སྣང་ཚུལ་དེ་དག་ལ་གཞིགས་ན་མེ་ལ་རྫས་ཕུད་པའི་མཆོད་པ་འདི་བོད་མི་སྤྱིའི་གཅིག་མཐུན་གས་འདོད་པའི་ཆོ་ག་ཤིག་ཡིན་པ་ངེས་ ྱིསླ་ཡང་། དེའི་རྣམ་པ་དང་མིང་
གི་འདོགས་ཚུལ་གྱི་ཆ་ལ་ཕྱིས་འགྱུར་བ་སྣ་ཚོགས་བྱུང་བར་སྙམ།རྒྱལ་དབང་ལྔ་པས་སྣ་ཚོགས་ལྗོན་ཤིང་སྨན་
སྣ་དང་། །དཀར་གསུམ་མངར་གསུམ་ཕྱེ་མར་སྤོས། །རིན་ཆེན་འབྲུ་སྣ་ཤ་མར་ཆང་། །མཐུན་པའི་རྫས་ཀུན་ལེགས་བཤམས་ནས། །ཞེས་པ་ལས་བསང་རྫས་ལ་དཀར་དམར་གཉིས་ཀ་བེད་སྤྱད་ཆོག་པར་བསྟན་པ་དང་།ད་དུང་གཏོར་འབུལ་གྱི་ཆོ་ག་མང་པོ་ལས། དམར་ཆེན་གཏོར་མ་རི་ལྟར་སྤུངས་བ་དང་། ཅེས་སོགས་བསང་རྫས་ལ་འབྲུ་སྣ་དྲི་བཟང་མང་པོའི་སྟེང་དུ་གཏོར་མ་དམར་པོ་འབུལ་བ་སོགས་ཀྱི་ལུགས་ལ་བསམས་ན་ཆེས་
ཐོག་མར་བསང་རྫས་ལ་དཀར་དམར་གྱི་ཁྱད་ཆེ་བ་མེད་པར་གང་འབྱོར་གྱིས་ཕུད་པ་དང་། དེ་དུས་རིམ་ངེས་
ཅན་ག་རྱིྗེས་སུ་ཤ་ཁྲག་གི་བྱས་པ་ལ་དམར་བསང་དང་། ཤ་ཁྲག་མ་འདྲེས་པའི་རྫས་ལ་དཀར་བསང་ཞེས་སོ་སོར་གྱེས་པར་སྙམ། དེ་བཞིན་ཆབ་བྲན་མིན་གྱིས་བསང་དང་བསུར་ག་ཁྱད་པར་ངེས་ཅན་ཞིག་མཚོན་ཐུབ་ ྱིཔར་མངོན་ཏེ། གླིང་སྒྲུང་ལས། སངས་རྒྱས་སྤྱན་མའི་བསང་ཁ་བྲི རྩིགས། །ལྷ་ཆབ་སྔོན་མོའི་ཆབ་ཅིག་བྲན། །
དཀར་གསུམ་མངར་གསུམ་བསང་རྫས་འབུལ། །ཞེས་བསང་ཕུད་ཚེ་ངེས་པར་ཆབ་བྲན་དགོས་པར་བསམས་ན་ཆབ་བྲན་པ་ནི་བསང་གི་ཁྱད་ཆོས་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་མཚོན་ཐུབ་ལ། ད་དུང་ཡུལ་གྲུ་འགའ་རེ་ན་མེ་ལ་ཆབ་ཁོ་ན་བྲན་ཏེ་བསང་ལ་རྫས་ཅི་ཡང་མི་འཇོག་པའི་ལུགས་ཀྱང་སྣང་། དེ་ན་ཆབ་བྲན་མིན་ག་ཁྱད་པར་ལས་

ྱིབསང་བསུར་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་བྱུང་བ་འདྲ་ཆེ་སྟེ། དེང་ས་ཆ་མི་འདྲ་བ་མང་དུ་དཀར་བསང་གི་རྫས་དང་འདྲ་བ་
དམར་པོ་ཅུང་ཙམ་ཡང་མ་འདྲེས་པ་མེ་ལ་ཕུད་དེ་ཆབ་མི་བྲན་པ་དང་། གཤིན་པོ་དང་ནད་ཡམས་མུ་གེ་སོགས་
ཀྱི་རིམ་གྲོར་ཚ་བསུར་ཕུད་པ་ལ་ཆབ་ཡེ་ནས་མི་བྲན་པའི་ལུགས་སོགས་མང་། དེ་བཞིན་རྒྱལ་མཁན་པོ་གྲགས་པ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་ཚ་བསུར་བསྔོ་ཚུལ་གྱི་འགྲེལ་བ་ལས་བསུར་ལ་ཆབ་བྲན་དགོས་པ་ཚིག་ཟུར་ཙམ་ཡང་མ་བྱུང་
བ་འདི་གོང་དང་འབྲེལ་ན་ཧ་ཅང་ཆ་མཐུན་པར་འགྲོ་བ་ཙམ་ལས་དོན་དམ་པར་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོ་སོང་བའི་ཆེས་གདོད་མའི་རིག་གནས་འདི་ལྟ་བུ་ལ་སུས་ཀྱང་གདེང་ཚོད་བྱེད་དཀའ།གཞན་རྫས་དཀར་པོ་རྐྱང་བ་ཅན་གྱི་

བསང་ལ་ནང་གསེས་སུ་ལྗོན་ཤིང་གི་བསང་། རྩི་ཤིང་གི་བསང་། འབྲུ་རིགས་ཀ་བསང་། དར་གོས་ཀྱི་བསང་

ྱིསོགས་སྣ་མང་དུ་དབྱེ་ཆོག་པ་རྒྱལ་དབང་ལྔ་པས་གསེར་ག་མདངས་ལ་འཁུ་བའི་ལོ་འདབ་ཚོགས། གཡུར་དུ་ ྱི

134 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ཟ་བའི་ལྗོན་ཤིང་སྟག་པས་བསངས། གཡུ་ཡི་མདོག་ཅན་གནམ་སྔོན་བཞུན་མ་དགའཁྱིལ་འདྲའི་འདབ་མ་རབ་རྒྱས་ཤུག་པས་བསངས། རབ་དཀར་དུང་གི་མདངས་ལ་འགྲན་བཟོད་པའི། ཕང་ཕུང་འདབ་མ་བཞད་པའི་མཁན་པས་བསངས། མཆོང་གི་མདོག་ལྟར་རབ་དམར་ལོ་འདབ་ཀ། ཕང་ཕུང་མཛེས་པར་ ྱི རྒོད་པའི་བ་ལུས་བསངས། བཟང་དྲུག་སྨན་དང་སྤོས་དཀར་མ་ནུ་དང་། ཚན་དན་དཀར་དམར་ཨ་ག་རུ་ཡིས་བསངས། བདུད་རྩི་སྨན་ག་ྱིལྗོན་པའི་ཤིང་གི་ཚོགས། ཕྱེ་མར་ཟས་ཕུད་འབྲུ་སྣའི་རིགས་ཀ་བསངས།དར་དང་ཟ་འོག་རིན་ཆེན་རྣམ་པ་ལྔ། ྱིདཀར་གསུམ་མངར་གསུམ་ལ་སོགས་མཐུན་པའི་རྫས། ཏིང་འཛིན་སྔགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་བྱིན་རླབས་ནས། རང་རང་འདོད་པའི་དངོས་པོར་གྱུར་པའི་བསངས། ཞེས་གསུངས་པ་ལས་བསངས་ས་མཐའ་ཅན་ནི་ཆེས་གདོད་མའི་དུས་ཀ་བསང་གི་ཐོག་མའི་འབྱུང་ཁུངས་དང་འགྱིྲེལ་ཞིང་། བསངས་ས་མཐའ་མེད་པ་ནི་དེང་སང་གི་གོ་དོན་དང་འགྲེལ་ན་ཧ་ཅང་མཐུན་པར་མངོན།
བསང་ཕུད་ཚུལ་ག་རྣམ་པའི་ཆ་ནས་དྱི བྱེ་ན་སྒེར་བསང་དང་སྤྱི་བསང་གཉིས་སུ་དབྱེ་ཆོག་སྟེ། སྒེར་བསང་ནི་ཁྱིམ་ཚང་དང་མི་སྒེར་གཅིག་པོས་ཕུད་པའི་བསང་ཡིན་ལ་དེ་ཕལ་ཆེར་ནངས་དགོང་གི་དུས་སུ་ཕུད་ཅིང་ཉིན་གུང་ཕུད་པ་ཉུང་། སྤྱི་བསང་ནི་ཚོ་བ་ཤོག་ཁ། སྡེ་པ་རུ་སྐོར་སོགས་མི་ཚོགས་ཐུན་མོང་གིས་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕུད་པ་ཡིན་ལ། གཙོ་བོ་ལོ་གསར་དང་དྲུག་པའི་ལ་བརྩེ་ལྟ་བུ་དུས་ཆེན་ག་སྐབས་སུ་

ྱི བྱེད།སྲོལ་འདི་ནི་བོད་ཀ་ྱིས་ཁུལ་མང་ཆེ་བར་དར་ཡོད་ལ་མདོ་སྨད་རྒྱལ་རོང་ས་ཁུལ་དུ་སྟོན་དཔྱིད་ཀྱི་དུས་སུ་སྡེ་བ་སྤྱིས་བསང་ཕུད་པ་
དང་། ཟི་ཁྲོན་བྲག་མགོ་རྫོང་དུ་བོད་ཟླ་བཞི་བའི་ཚེས་ལྔ་ཉིན་སྡེ་བ་སོ་སོ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུས་ནས་བསང་ཕུད་དེ་ལོ་དེའི་ཆར་ཆུ་དང་ལོ་ཕྱུགས་ལེགས་ཤིང་མུ་གེ་སོགས་མི་འབྱུང་བའི་རིམ་གྲོ་བྱེད། དེ་བཞིན་མཚོ་སྔོན་ག་ྱིགཙན་ཚ་དང་དཔའ་ལུང་། མང་འབའ་བྱ་གསུམ་སོགས་ས་ཆ་འགར་སྡེ་བའི་སྤྱི་གཞུང་ནས་བསང་ཕུད་དེ་དགྲ་ལྷ་མཆོད་པ་སོགས་ཡོད།
གཞན་བོད་ཟླ་ལྔ་པའི་ཚེས་བཅོ་ལྔ་ཉིན་ལྷ་ས་གྲོང་གི་མི་ཚང་མས་ག་ས་གང་དུ་བསང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཕུད་པ་འདི་ཆབ་སྤེལ་གྱེ་གསུང་ལས་བོད་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེ་བཙན་ནས་དར་བའི་འཛམ་གླིང་སྤྱི་བསང་དུ་གྲགས་པར་
བཞེད་པ་དང་། དེ་མིན་བོད་མཐའ་དབུས་མི་འདྲ་བ་ཡུལ་གས་བསྐལ་བ་མང་པོར་བསང་འབུལ་ ྱི བྱེད་པའི་དུས་དང་སྲོལ་མི་འདྲ་བ་སོགས་མཐའ་མི་ལོང་བ་ཡོད་པ་དང་། གླིང་སྒྲུང་དུའང་འཛམ་གང་

ླི སྤྱི་བསང་བྱ་བ་སོགས་མང་
དུ་འབྱུང་བ་བཞིན་གས་ངེས་ ྱིསླ།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 135

གསུམ་པ། བསང་གིས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཐོན་པའི་ནུས་པ།
མི་གཙང་ཉེས་པའི་ཚོགས་ཀུན་སེལ་བ་དང་། དངོས་གྲུབ་སྩོལ་ཕར་བསངས་ཀྱིྱི་མཆོད་པ་འབུལ་ཞེས་བསམ་
སྦྱོར་མི་ལེགས་པས་གནོད་པའི་ལས་གང་བགས་པའི་སྒྱི བ་པ་དང་། ན་བ་སོགས་མི་འདོད་པའི་རྐྲིྱེན་ངན་མཐའ་དག་ཞི་བ། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་གྲུབ་འབྱུང་བར་བསང་གི་མཆོད་པ་འབུལ་བ་འདི་དོན་དམ་པར་བསང་བྱེད་པ་དེ་མཆོད་ཡུལ་གྱི་ཆེད་དུ་མ་ཡིན་པར་བསང་གཏོང་མཁན་རང་ཉིད་ཀྱི་དམིགས་འབེན་དང་འདོད་དོན་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་ཏེ། དམངས་སྲོལ་རིག་པ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་སྟོ་པིང་ཨེན་གྱིས་མི་རྣམས་ཀས་ལྷ་འདྱིྲེར་

མཆོད་པ་བྱེད་པའི་དམིགས་ཡུལ་གཙོ་བོ་ནི་བགེགས་བར་ཆད་དང་ནད་གདོན་སོགས་ཞི་ནས་བསོད་ནམས་འཕེལ་བར་འདོད་པ་ལས་མ་འདས་ཞེས་པ་ལྟར་ང་ཚོའི་འཚོ་བའི་ཁྲོད་མི་རྣམས་ཀས་ཆར་སྱིློང་བ། སེར་བ་
འགོག་པ། དགྲར་འཐབ་པ། ཚོང་བྱེད་པ། ན་ཚ་ཞི་བ། བླ་མ་དང་དགེ་འདུན་པ་སོགས་སྤྱན་འདྲེན་པ། སྟོན་མོ་དང་རྩེད་ར་ཚོགས་པ། མཇལ་སྐོར་དུ་འགྲོ་བ་སོགས་ལས་གང་བྱ་ཚེ་སྔོན་འགྲོ་ལ་བསང་ཕུད་དེ་ཡུལ་ལྷ་གཞི་བདག་དང་ཆོས་སྐྱོང་སྲུང་མར་སྐྱབས་བཅོལ་ནས་རང་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་བར་ཆད་མེད་ཅིང་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲུབ་པར་གསོལ་མཆོད་བྱེད་པ། ཐ་ན་སློབ་མ་རྒྱུགས་ལེན་ཡང་བསང་མཆོད་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་ཡོད། དེར་བརྟེན་བསང་ཕུད་པ་ནི་གཙང་མ་བྱེད་པའམ་ལྷ་མཆོད་ཀླུ་གསོལ་གྱི་ཆོ་ག་རྐྱང་རྐྱང་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དུས་རྒྱུན་གྱི་འཚོ་བའི་
ནང་དུ་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྔོན་དཔག་དང་སྐྱབས་བཅོལ་བྱེད་ས་ཤིན་ཏུ་གྱུར་ཡོད། བོད་བྱང་ཐང་གི་ས་ཁུལ་ཁ་
ཤས་སུ་སྦྲ་ནང་ནས་བསང་ཕུད་དེ་བསང་དུད་ཀྱི་རྒྱུ་ཕྱོགས་ལ་བལྟས་ཏེ་ལོ་དེའི་ནང་གི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་སྔོན་
དཔག་བྱེད་པའི་སྲོལ་ཡོད་ལ། མདོ་སྨད་ཀྱི་ཞིང་གྲོང་ཁ་ཤས་སུ་རུ་སྡེ་ཕན་ཚུལ་མདའ་རྩེད་བྱེད་སྐབས་གྲོ་ནས་
སོགས་འབྲུ་རིགས་དང་། ར་མ་བྱ་ཕོ་སོགས་ཁྱིམ་གྱི་རྒྱུ་ཟོག་མང་པོ་བསང་ལ་དམར་མཆོད་དུ་ཕུད་སྲོལ་ཡོད།
གཞན་ཚོ་བ་དང་རུ་སྡེ་ཁག་གི་གནད་དོན་གལ་ཆེན་ཐག་གཅོད་བྱེད་སྐབས་བསང་ཕུད་དེ་མནའ་སྐྱེལ་པའི་སྣང་ཚུལ་འདི་རིགས་ང་ཚོས་དུས་རྒྱུན་དུ་མཐོང་ཐུབ་པ་ནི། ང་ཚོའི་མཆོད་སྦན་ནི་ ྱི སྟོན་མོ་བཤམས་པ་དང་རྔན་པ་སྟེར་དང་ཅུང་འདྲ་པོ་ཡོད་ཅེས་དང་། ཡང་དམངས་ཁྲོད་ཀྱི་དད་མོས་ཁྲོད་རྒྱུ་མཚན་ཅི་ཡང་མེད་པ། མཁོ་བ་ཅི་
ཡང་མེད་པའི་མཆོད་སྦན་

ྱི བྱེད་པ་གཏན་ནས་མེད་དེ། ཁོ་ཚོས་མཆོད་སྦྱིན་བྱ་བ་དེ་དངོས་པོའི་འཚོ་བའམ་ཡང་ན་
བསམ་བློའི་འཚོ་བའི་སྟེང་དགོས་མཁོ་སྣ་ཚོགས་ཤིག་ཡོད་ངེས་ཞེས་པས་ཧ་ཅང་གསལ།

136 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

སྦྱོང་ཚན།
ཀ༽ གཤམ་གསལ་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ བསངས་མཆོད་གཏོང་ལུགས་བོད་དུ་དར་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྲིས།
༢༽ བསང་གི་ངོ་བོ་དང་དེའི་ཐོག་མའི་བྱུང་བ་བྲིས།
༣༽ བསང་གི་སྐོར་མདོ་རྒྱུད་མན་ངག་ཏུ་གསལ་ཡོད་མེད་སབ་ཚན་ལྟར་ ློ བྲིས།
༤༽ བསང་དང་བསུར་གྱི་ཁྱད་པར་དང་དབྱེ་བ་བཅས་བྲིས།
༥༽ སྒེར་བསང་དང་སྤྱི་བསང་གཉིས་ཀྱི་བསང་གཏོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྲིས།
༦༽ འཛམ་གླིང་སྤྱི་བསང་དུ་གྲགས་པའི་སྐོར་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྲིས།
༧༽ བསང་གསོལ་གཏོང་བའི་སྐོར་ལ་རང་གི་བསམ་ཚུལ་བྲིས།

ཁ༽ རི་མཐོན་པོར་ཕྱིན་ནས་བསངས་གསོལ་དང་དར་ཆེན་འཛུགས་ཆེད་འགྲོ་དགོས་དོན་གང་ཡིན།ག༽ བསྟན་སྲིད་བདེ་ཐབས་སླད་བསངས་གསོལ་གཟབ་རྒྱས་གནང་དགོས་དོན་གང་ཡིན་བྲིས།ང༽ གནས་གང་རུང་དུ་ལོ་འཁོར་ལྷ་བསངས་གཏོང་འགྲོ་བའི་ཉིན་གྱི་སྐོར་ཤོག་ལྷེ་གཉིས་ཙམ་བྲིས།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 137

སློབ་ཚན་བཅུ་གཉིས་པ།


བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་སྐོར།

རྒྱལ་བའི་བཀའ་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ།
བཀའི་གོ་དོན་ནི། དེ་ཡང་ཇི་སྐད་དུ། རྒྱུད་བླ་མ་ལས། གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཆོས་དང་ཉེར་འབྲེལ་ཞིང་། །ཁམས་གསུམ་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བྱེད་གསུངས། །ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་། །དེ་ནི་དྲང་སྲོང་གསུང་ཡིན་ལྡོག་པ་གཞན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། བརྗོད་བྱ་དོན་ལྡན་གྱི་ཆོས་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་ཞིང་། བྱེད་ལས་ཁམས་གསུམ་ག་ཉོན་མོངས་སྱིྤོང་བའི་ཐབས་སུ་གྱུར་པ། འབྲས་བུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བའི་ཕྱོགས་སུ་གཞོལ་ཞིང་འབབ་པའི་ངག་གང་ཞིག བདག་རྐྱེན་གཙོ་བོ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་དེ་ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བཀའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་གོ།
མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོའི་མདོ་ལས།སྟོང་པ་བདེ་བར་གཤེགས་པས་བཤད་པ་ལྟར། །ངེས་དོན་མདོ་སྡེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་བཤད། །གང་ལས་སེམས་ཅན་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་བསྟན། །ཆོས་དེ་ཐམས་ཅད་དྲང་བའི་དོན་དུ་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་བཀའ་ལ་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དྲང་ངེས་ཀྱི་མདོ་སྡེ་གཉིས་དང་སྡེ་སྣོད་གསུམ་སོགས་སུ་ཕྱེ་བ་སྟེ། ཀུན་རྗོབ་པའི་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་ངེས་དོན་ག་མདོ་གཉིས་ཏེ། དང་པོ་ ྱིསྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ་རྣམས་ལ་བྱ་ཞིང་། དཔེར་
ན་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྱོད་སེལ་མདོ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་རུང་བའི་མདོ་རྣམས་ཏེ། དཔེར་ན་འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུའོ།།

138 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

སྡེ་སྣོད་གསུམ་ནི། ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་སྟེ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་
སྣོད་དང་། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀ་བྱིསླབ་པ་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་སྟེ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དང་།
ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསླབ་པ་བརྗོད་བྱ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་གསུང་རབ་སྟེ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་བཅས་ཡིན་ཞིང་།
མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན། ཤེར་ཕན་འབུམ་པ་དང་། འདུལ་བ་ལུང་དང་། མངོན་པ་སྱིྡེ་བདུན་ལྟ་བུའོ།།
བཀའ་ལ་རྗོད་བྱེད་ཀ་སྱིྒོ་ནས་དབྱེ་ནས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཏེ། བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་པ་སྙིང་པོ་
མཆོག་ལས། མདོ་སྡེ་དབྱངས་བསྙད་ལུང་དུ་བསྟན། །ཚིགས་བཅད་ཆེད་བརྗོད་གླེང་གཞི་དང་། ། རྟོགས་བརྗོད་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་དང་། །སྐྱེས་རབས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པ་དང་། །རྨད་བྱུང་གཏན་ལ་ཕབ་པ་དག།གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར།
༡༽ རྩོམ་ལུས་ལྷུག་ཅིང་ནང་དོན་མདོར་བསྡུས་པ་བཤད་སླ་བ། ཡིད་ལ་བཟུང་བདེ་བའི་ཁྱད་ཆོས་དང་ལྡན་པའི་བཀའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་མདོ་ཡི་སྡེ་དང་། ༢༽ མདོའི་བར་མཐའ་རྣམས་སུ་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་བསྙད་པའི་སྡེ། ༣༽ སྔོན་གང་དུ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འོངས་པར་གང་དུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་སྟོན་པའི་བཀའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་ལུང་དུ་བསྟན་པའི་སྡེ། ༤༽ ཚིགས་བཅད་རྐྱང་པའི་ལམ་ནས་བརྗོད་པའི་བཀའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྡེ། ༥༽ གཞན་གྱིས་བསྐུལ་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་ཐུགས་དགྱེས་ནས་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་བཀའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཆེད་དུ་བརྗོད་པའི་སྡེ། ༦༽ གང་ཟག་སུའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་དང་ཅིའི་ཕར་གསུང་དགོས་པ་སོགས་ ྱི སྟོན་པའི་བཀའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་གླེང་གཞིའི་སྡེ། ༧༽ ཆོས་ཉན་པ་རྣམས་ཀས་གོ་ ྱིསླ་བའི་ཕར་

ྱི སྔོན་བྱུང་གི་གཏམ་རྒྱུད་
སོགས་ལ་དཔེ་བཞག་ནས་རྒྱས་པར་སྟོན་པའི་བཀའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་རྟོགས་པ་བརྗོད་པའི་སྡེ། ༨༽ སྔོན་གྱི་གཏམ་རྒྱུད་སོགས་གསུངས་པའི་བཀའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་དེ་ལྟ་བུ་བྱུང་བའི་སྡེ། ༩༽ བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་སྟོན་པ་བཀའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་སྐྱེས་རབས་ཀྱི་སྡེ། ༡༠༽ ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཏེ་ཐེག་ཆེན་ག་ཆོས་འབའ་ཞིག་ ྱི སྟོན་པའི་བཀའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་སྡེ། ༡༡༽ ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་རྣམས་ཀ་མྱི ཁྱེན་པ་དང་། རྫུ་འཕྲུལ། བྱིན་རླབས་སོགས་ངོ་མཚར་རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྡེ།
༡༢༽ ཆོས་རྣམས་ཀ་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བུར་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་མདོ་ལ་སོགས་པའི་དོན་གསལ་བར་གསུངས་ ྱིཔའི་བཀའི་རིགས་སུ་གཏོགས་པའི་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་སྡེ་བཅས་སོ།།
དབང་པོ་མཆོག་དམན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ༡༽ དབང་པོ་དམན་པའི་ངོར་གསུངས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལས་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 139

བརྩམས་པའི་ཆོས་ཀ་འཁོར་ལོ་ ྱི སྟེ། དཔེར་ན། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལྟ་བུའོ།། ༢༽ དང་པོ་ཉིད་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་བསྟན་དུ་རུང་བའི་བྱང་སེམས་དབང་རྣོན་གྱི་ངོར་གསུངས་པའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་
ལོ་སྟེ། དཔེར་ན། འཕགས་པ་བརྒྱད་སྟོང་པ་ལྟ་བུའོ།། ༣༽ དང་པོ་ཉིད་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀ་དོན་བསྟན་དུ་མི་རུང་ ྱིབའི་བྱང་སེམས་དབང་རྣོན་གྱི་ངོར་གསུངས་པའི་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན་གྲུབ་དང་ཀུན་བཏགས་བདེན་
མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ལེགས་པར་ཕྱེས་ནས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཀ་འཁོར་ ྱི སྟེ། དཔེར་ན་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལྟ་བུའོ།།དུས་གསུམ་ག་བདེ་བར་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱིྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཆོས་ཅི་རིགས་ཡོད་ན་ཡང་། འདིར་བསྟན་གྱི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་ནི་གཙོ་ཆེར་སྟོན་པ་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པས་གསུངས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་གསུང་རབ་ལ་གོ་བ་ཡིན། སྤྱིར་བཀའ་ཡིན་ན་རྗོད་བྱེད་རྣམ་དག་ཡིནཔས་ཁྱབ་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞལ་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་
པ་ཤ་སྟག་ཡིན་མ་ཁྱབ་སྟེ། བཀའ་ལ་བདག་རྐྱེན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་བྱིན་གས་

ྱིབརླབས་པའི་བཀའ། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་བཅས་གསུམ་ཡོད་པ་ལས།
དང་པོ། ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་བཀའ་ལ་མདོ་རྒྱུད་ཀས་མཚོན་པའི་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་རིགས་གཉིས་སུ་མཆིས་ ྱིཏེ། མདོ་ཕྱོགས་ལྟར་ན། ༡༽ མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་དུ་གཏོགས་པ་མདོ་ལུང་སྡེ་བཞི་དང་ཤེར་ཕན་གྱི་མདོ། མདོ་ཕལ་ ྱིཔོ་ཆེ། དཀོན་བརྩེགས་ལྟ་བུ་དང་། ༢༽ འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་དུ་གཏོགས་པ་འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད་དང་། འདུལ་བ་གཞི། འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས། འདུལ་བ་གཞུང་དམ་པ་ལྟ་བའོ།། ༣༽ མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་དུ་གཏོགས་པ་མངོན་པ་སྡེ་བདུན་ལྟ་བུའོ། །གསང་སྔགས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་དུ་གཏོགས་པ་དུས་འཁོར་རྩ་རྒྱུད་ལྟ་བུ་སོགས་སོ།།
གཉིས་པ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ལའང་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་གསུམ་ཡོད་
པ་ལས། སྟོན་པས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་སང་པོའི་དབུ་ལ་བཞག་ ྙི སྟེ་བྱིན་གྱིས་རླབས་ནས་

བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོར་སྤོབས་པ་བསྐྱེད་དེ་ས་བཅུའི་མདོ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་སྐུས་བྱིན་གྱིས་

བརླབས་པ་དང་། རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲས་ཕ་བསད་པའི་སྡིག་སྒྲིབ་སྦྱོང་བའི་ཆེད་དུ་སྟོན་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ལ་གསུང་གིས་བྱིན་རླབས་མཛད་དེ་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱིས་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་དགྲའི་འགྱོད་པ་བསལ་བའི་མདོ་གསུངས་པ་ལྟ་བུ་གསུང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དང་། ཐུགས་ཀ་ྱིབྱིན་
གྱིས་བརླབས་པ་ལ་ཡང་ཐུགས་ཏིང་ངེ་འཛིན་གས་བརླབས་པ་དང་། ཐུགས་ཐུགས་རྱིྗེས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ།

ཐུགས་བདེན་པའི་སྟོབས་ཀས་

ྱི བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་སྟེ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ཡོད་དེ། མཚན་གཞི་རིམ་པ་བཞིན་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཟབ་མོའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་པར་བཞུགས་པའི་ཐུགས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱང་

140 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྤྱན་རས་གཟིགས་དང་ཉན་ཐོས་ཤཱ་རིའི་བུས་དྲི་བ་དྲི་ལན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་གསུངས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིྱིན་པའི་སང་པོའི་མདོ་དང་། གནོད་སྦྙིྱིན་ལ་སོགས་པས་སྨྲས་པའི་སྔགས་བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་བྱིན་གས་བརླབས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ྱིབྱིན་གས་བརླབས་པས་འོད་ཟེར་གྱི་ྱིརྩེ་མོའམ་ནམ་མཁའ་
ལས་ཆོས་ཀ་ྱིསྒྲ་འབྱུང་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་སོ།།
གསུམ་པ། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་ནི། གླེང་གཞི་དང་མཚམས་སྦྱོར་མཐུན་སྦྱོར་ཡི་རངས་རྣམས་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་སྡུད་པ་ལས་དགེ་སློང་དག་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་ཞེས་གྱིས་ལ་ཆོས་བསྡུ་བར་བྱའོ་ཞེས་དང་། འབྲེལ་བ་དང་གོ་རིམ་ཡང་བསྟན་པར་བྱའོ་ཞེས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་ཕར་རོ། ། མཚན་གཞི་ནི། ྱི སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་པད་དཀར་ལས། ཀུན་དགའ་བོ། དེས་ན་དགེ་སློང་དག་གིས་ཁྱོད་ལ་དེ་སྐད་དྲིས་པ་དང་འདི་སྐད་ལུང་སྟོན་ཅིགའདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་པོ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཡུལ་མ་ག་དྷ་ན་བྱང་ཆུ་བ་ཀ་སྱི ང་པོ་ལ་བཞུགས། ཞེས་སོགས་ནས། དོན་དང་ཚིག་དང་ཡི་གེ་གང་ ྙིདང་གང་དག་གིས་རྣམ་གྲངས་གང་དང་གང་གསུངས་པ་དེ་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་གླེང་གཞི་དང་བཅས་པ་དང་། རྒྱུ་དང་
བཅས་པ་དང་། རྐྱེན་དང་བཅས་པ་དང་། དོན་བཟང་པོ་དང་། ཚིག་འབྲུ་བཟང་པོ་རྒྱས་པར་སྟོན་ཅིག མདོ་སྡེའི་མཇུག་ཏུའང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་དེ་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྩལ་ནས་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་པའི་འཁོར་ཡི་རངས་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀས་གསུངས་པ་ལ་མངོན་པར་བྱི སྟོད་དོ་ཞེས་བྲིས་ཤིག། ཀུན་དགའ་བོ་ཆོས་ཀྱི་ཚུལ་འདི་དེ་ལྟར་ཡང་དག་པར་བསྡུ་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། ལུང་ལས་ཀྱང་། གནས་མ་དྲན་ན་གྲོང་ཁྱེར་དྲུག་པོ་གང་རུང་སྨྲོས་ཤིག ཅེས་སོགས་རྗེས་སུ་གནང་བར་མཛད་པ་ལྟར་རོ།། སྤྱིར་དམ་པའི་ཆོས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཇི་སྐད་དུ།སྡུག་བསྔལ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །སྒབ་ཀུན་སེལ་ ྲི བྱེད་དམ་པའི་ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གང་ལ་ཚུལ་བཞིན་དམིགས་ན་ལུས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པའི་ཐབས་སུ་གྱུར་བའི་རྣམ་དཀར་གྱི་ཡོན་ཏན་ཞིག་སྟེ།
བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཆོས་ནི་མདོར་ན་མི་འཚེ་བར། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀས་གསུངས། །ཆོས་ཉིད་མྱ་ ྱིངན་འདས་པ་སྟེ། །འདིར་ནི་དེ་གཉིས་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་འབྱུང་བ་ལྟར་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་དམ་པའི་ཆོས་ཀ་ྱིསྒྲ་དོན་ནི།
དམ་པ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ལ། དེས་བསྟན་པའི་ཆོས་ཡིན་པས་དམ་པའི་ཆོས་སམ། ཡང་ན་དམ་པ་ནི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ལ་ཆོས་ཀྱང་ཡིན་པས་དམ་པའི་ཆོས་སམ། ཡང་ན་སྐྱེས་བུ་དམ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་པར་

བྱ་བའི་ཆོས་ཡིན་པས་དེ་སྐད་ཅེས་བྱའོ། །དབྱེ་ན་འབྲས་བུའི་ཆོས་དང་། སྒྲུབ་པའི་ཆོས། བཤད་པའི་ཆོས་ཏེ་གསུམ་ཡོད་དོ།།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 141

གཞན་ཡང་མཛོད་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ།། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དམ་པའི་ཆོས་ལ་བརྗོད་བྱ་རྟོགས་པའི་དམ་ཆོས་དང་རྗོད་བྱེད་ལུང་གི་དམ་ཆོས་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའང་ཡོད། སྔ་མ་ནི་འགོག་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཟག་མེད་ཀ་ཆོས་རྣམས་དང་། ཕྱིྱི་མ་ནི་ཚད་ལྡན་ག་ྱིབཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་སོ།།
བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལུགས་དར་ཚུལ་ལ་བསྟན་པ་སྔ་དར་དང་ཕྱི་དར་ཞེས་དུས་
སྐབས་ཆེན་པོ་གཉིས་བྱུང་ཡོད་པ་ལས། སྤྱིར་སྔ་དར་དང་ཕྱི་དར་ཞེས་པ་ནི།གླང་དར་མས་དབུས་གཙང་དུ་བསྟན་པ་སྣུབས་པའི་སྔོན་ལ་སྔ་དར་དང་། དེས་བསྟན་པ་བསྣུབས་ནས་ལོ་བདུན་ཅུ་ཡར་མར་ཞིག་ལ། རིག་གནས་དང་ཆོས་ལ་སྦྱང་བརྩོན་བྱེད་ཆེར་བྱུང་མེད་ལ། སྟོད་མངའ་རིས་ཀྱི་དཔོན་བཙུན་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀ་ྱིརིང་ཡར་མར་ནས་རིམ་གྱིས་རིག་པའི་གནས་དང་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་དར་བ་མན་ཆད་ལ་ཕྱི་དར་

ཟེར།
དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོ་དང་། ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན། ཁྲི་རལ་པ་ཅན་བཅས་ཀས་མཚོན་པའི་ཆོས་ ྱིརྒྱལ་མེས་དབོན་རྣམ་གསུམ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་ལ་བསྟན་པ་སྔ་དར་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། དེའི་དུས་སུ་རྒྱ་གར་དང་།ཁ་ཆེ། རྒྱ་སོགས་ཡུལ་གྲུ་ཁག་ནས་པཎྜིཏ་མང་པོ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་དང་ལྷན་དུ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མི་ཉུང་བ་གསར་དུ་བརྩམས་པར་མ་ཟད། སྐབས་དེར་བཞུགས་
པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་རགས་ཙམ་ཕྱོགས་བསྒགས་

ྲིཀྱང་བྱས་སོ།།
ཕྱི་ལོ་དུས་རབས་དགུ་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཞེ་གཉིས་པ་ཁྲི་དར་མ་ཨུ་དུམ་བཙན་གྱིས་སངས་

རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བསྣུབས་པ་ནས་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ལྷག་གི་རིང་ལ་བོད་གངས་ཅན་དུ་སྐྱེ་དགུའི་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཉི་མ་ནུབ་པས་ཡུལ་ཁམས་མུན་ནག་ལྟ་བུར་གྱུར། ཕྱི་ལོ་ ༨༤༦ ལོར་ལྷ་ལུང་དཔལ་ག་ྱིརྡོ་རྗེས་ཁྲི་དར་མ་ཨུ་དུམ་བཙན་བཀྲོངས་པ་ནས་དུས་རབས་བཅུ་པའི་སྨད་ཙམ་ལ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་མདོ་ཁམས་
སྨད་ནས་བསླངས་ཏེ་རིམ་བཞིན་ཉམས་གསོ་བྱུང་ཞིང་། ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སོགས་བོད་ཀྱི་ན་གཞོན་ཁག་ཅིག་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ཏིེ་ཇོ་བོ་ན་རོ་པ་གཙོས་པའི་པཎྜིཏ་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་དང་སོགས་ལ་ཐོས་བསམ་རྒྱ་ཆེར་བྱས་རྗེས། རང་ཡུལ་དུ་ལོག་ཅིང་དེ་དུས་སུ་གངས་ལྗོངས་སུ་གདན་དྲངས་པའི་པཎྜིཏ་རྣམས་དང་ལྷན་དུ་མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར། འཕགས་ཡུལ་དང་ཁ་ཆེ་སོགས་ཀ་པཎྱི ཏ་ཁག་ཅིག་གདན་ཞུས་ལྟར་བོད་དུ་ ྜི བྱོན་པ་དང་ཁག་

142 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

ཅིག་ནི་རང་མོས་ཀྱིས་བོད་དུ་ཕེབས་པ་ཡིན་ནོ།།
ལོ་ཆེན་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་ནས་བཟུང་གསུང་རབ་ཕ་འགྱུར་གྱིྱི་དུས་སྐབས་འགོ་བརྩམས་པར་བརྗོད། གསུང་
རབ་སྔ་འགྱུར་དང་ཕྱི་འགྱུར་གྱི་དུས་ཡུན་རིང་པོའི་ནང་དུ་དམ་པའི་ཆོས་ལ་དད་མོས་ཟབ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་རིམ་
བྱོན་གྱི་ཐུགས་ཁུར་དང་རྒྱབ་སྐྱོར་འོག བོད་དང་། རྒྱ་གར། ཁ་ཆེ། རྒྱ་ཡུལ་སོགས་ཀ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་ལོ་ ྱིཔཎ་རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་འབོར་ཆེན་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་པ་དང་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་མཛད་པ་ལས།
ཕྱིས་སུ་རིམ་གྱིས་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་བྲིས་མ་དང་པར་སོགས་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ།།

བཀའ་བསྟན་བོད་དུ་བསྒྱུར་ཚུལ།
བསྟན་པ་སྔ་དར་སྐབས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་བསྒྱུར་ཚུལ།
དུས་རབས་དྲུག་པ་ཡས་མས་ཏེ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ཉེར་བརྒྱད་པ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་ག་སྐུ་རིང་ལ། ནམ་ ྱིམཁའ་ནས་ཟ་མ་ཏོག་ཅིག་ཕོ་བྲང་ཡུམ་བུ་བླ་སྒང་གི་རྩེར་བབས་པ་ཁ་ཕྱེས་པས་སྤང་སྐོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ་དང་། ཙིན་དྷ་མ་ཎིའི་གཟུངས་ཀ་བྱི རྐོས་ཕོར། མདོ་སྡེ་ཟ་མ་ཏོག ཡི་གེ་དྲུག་པ། གསེར་ག་མཆོད་རྱིྟེན་རྣམས་བྱུང་བ་དེ་
དག་ནི་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རྟེན་གསུམ་བོད་གངས་ཅན་དུ་ཐོག་མར་བྱུང་བ་ཞེས་བདུད་འཇོམས་ཆོས་འབྱུང་དུ་གསུངས་པ་དང་། གཞན་ཡང་ཀློང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་གི་བཞེད་ཚུལ་ལྟར་ན་རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་གཉན་བཙན་གྱི་སྐུ་གདན་དྲངས་ཤིང་མཁན་པོས་སྐུའི་རྟེན་དུ་རིགས་ལྔའི་ལུགས་སྐུ་ཚར་གཅིག གསུང་གི་རྟེན་དུ་སྤང་སྐོང་དང་གཙུག་ཏོར་ད་མེད། ཐུགས་ཀྲིྱི་རྟེན་དུ་གསེར་ག་མཆོད་རྱིྟེན་བང་རིམ་ལྔ་པ་སོགས་རིགས་ལྔའི་ཕྱག་རྒྱ་བཏབ་
ནས་འདི་ལ་མཆོད་པ་གྱིས་གསུངས། རྒྱལ་པོ་དེའི་རྨི་ལམ་དུ་མི་རབས་ལྔ་ན་འདིའི་དོན་ཤེས་པ་འབྱུང་ཟེར་བ་ལུང་བསྟན་ནོ་ཞེས་ཀྱང་གསུངས་སོ།།
དུས་རབས་བདུན་པར་ཆོས་རྒྱལ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོས་ཐོན་མི་སམ་བྷོཏ་གཙོས་པའི་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ཁག་ཅིག་རྒྱ་གར་དུ་ལེགས་སྦྱར་ག་སྐད་དང་དམ་པའི་ཆོས་སྱིློབ་སྦྱོང་བྱེད་པར་མངགས། ཕྱིར་བོད་དུ་ལོག་རྗེས་ཐོན་མིས་
ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཡི་གེ་དང་བོད་ཀྱི་སྐད་ལ་གཞིར་བཟུང་ནས་བོད་ཡིག་གསར་བཅོས་མཛད་ཅིང་། སུམ་ཅུ་པ་དང་
རྟགས་ཀ་འཇུག་པ་སོགས་ ྱིསྒྲའི་བསྟན་བཅོས་ཆེན་པོ་བརྒྱད་བརྩམས། ཐོན་མི་དང་། དྷརྨ་ཀཱོཤ ལྷ་ལུང་རྡོ་རྗེ་
དཔལ་སོགས་ཀས་དཀོན་མཆོག་སྤྱིྲིན་གྱི་མདོ་དང་། འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཏོག་གི་གཟུངས། ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའ་མདོ།
སྤང་སྐོང་ཕྱག་རྒྱ་པའི་མདོ། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ཉེར་གཅིག་སོགས་ཐོག་མར་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 143

གཞན་ཡང་རྒྱ་གར་ནས་སློབ་དཔོན་ཀུ་ས་ར་དང་བྲམ་ཟེ་ཤང་ཀ་ར། བལ་ཡུལ་ནས་ཤྲ་ལ་མཉྫུ་དང་། ཁ་ཆེ་ནས་ ཱིཏ་ནུ། རྒྱ་ཡུལ་ནས་སློབ་དཔོན་ཧཱ་ཤང་མ་ཧཱ་དེ་བ་ཚེ་སོགས་པཎྜིཏ་མང་པོ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་དམ་པའི་ཆོས་བསྒྱུར་ཅིང་དར་སྤེལ་མཛད། དེའི་དུས་སུ་ཤེར་ཕྱིན་མདོ་སོགས་ཀྱང་བསྒྱུར་རོ།།
སྲོང་བཙན་རྗེས་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་ལྔ་པ་ཁྲི་ལྡེ་གཙུག་བརྟན་མེས་ཨག་ཚོམ་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་བྲན་ཀ་མུ་ལ་ཀཱོ་ཤ་དང་།
གཉགས་ཛྙ་ན་ཀུ་མཱ་ར་རྣམ་གཉིས་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་གསང་བ་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ཏེ། མདོ་སྡེ་ལས་བརྒྱ་པ་དང་གསེར་འོད་དམ་པ། གཞན་ཡང་འདུལ་བ་རྣམ་འབྱེད་དང་རྩིས་དང་སྨན་དཔྱད་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་ཁག་ཅིག་ཀྱང་བསྒྱུརརོ།།
དུས་རབས་བརྒྱད་པར་བྱོན་པའི་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་རབས་སོ་བརྒྱད་པ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་ནི་ནང་བསྟན་ལ་དད་བཀུར་
བླ་ལྷག་ཏུ་མངའ་བ་ཆོས་རྒྱལ་ཞིག་ལགས་པས། ཁོང་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ལ་གུས་པ་ཆེན་པོས་རང་ཉིད་ཀ་ྱིསྐུ་མཚལ་དང་ར་དཀར་མོའི་འོ་མ་སྦྱར་ནས་ཤེར་ཕྱིན་བྲིས་པས་དུམ་པ་བཞི་བྱུང་བར་རེག་ཟིག་དམར་པོ་ཞེས་
གྲགས་པ་དང་། བཙན་པོའི་དབུ་སྐྲའི་གཞོབ་རམས་དང་ར་དཀར་མོའི་འོ་མ་ལ་སྦྱར་ནས་བྲིས་པ་རེག་ཟིག་སྔོན་པོར་གྲགས་པ་བྱུང་། ཆོས་རྒྱལ་ཁ་སྲིྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་སྐུ་རིང་ལ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་འབོར་ཆེན་
བོད་དུ་བསྒྱུར། ཁོང་གིས་ཐོག་མར་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་གདན་དྲངས་པ་དང་། ཕྱིས་སུ་སློབ་དཔོན་ཆེན་པོ་པདྨ་
འབྱུང་གནས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་དང་སད་མི་མི་བདུན་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་གསོ་ནས་བོད་དུ་རབ་བྱུང་ངུར་སྨྲིག་གི་སྡེ་དང་གོས་དཀར་ལྕང་ལོའི་སྡེ་གཉིས་ཐོག་མར་བཙུགས་པར་མ་ཟད། རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པའི་བཤད་གྲྭ་དང་འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་སྒོམ་གྲྭ་བཙུགས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ག་གྲུབ་མཐའི་རྨང་བཏིངས། ྱི མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོས་རྒྱལ་བློན་འཁོར་དང་བཅས་པའི་དད་ལྡན་རྣམས་ལ་དགེ་བ་བཅུ་དང་རྟེན་འབྲེལ་བཅུ་གཉིས། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས་མདོ་
ལུགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་འཆད་ཁད་གནང་། ཁོང་གིས་གཙོ་བོར་འདུལ་བ་དང་དབུ་མ་སྲིྤེལ་ཞིང་མདོ་རྒྱུད་སྐོར་ག་ྱིབསྟན་བཅོས་ཀྱང་དུ་མ་བརྩམས། བསྟན་འགྱུར་ནང་དུ་ཁོང་གིས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་དབུ་མ་རྒྱན་དང་།རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་བཤད། གཙུག་ཏོར་དྲི་མེད་གཟུངས་ཀ་མཆོད་རྱིྟེན་བཞེངས་པའི་ཆོ་ག དེ་ཁོ་ན་ཉིད་གྲུབ་པ་སོགས་ཆོས་ཚན་བཅུ་ཙམ་བཞུགས་སོ།།
སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀྱིས་རྒྱལ་བློན་འཁོར་དང་བཅས་པ་ལ་སྒྲུབ་པ་བཀའ་བརྒྱད་དང་རྡོ་རྗེ་ཕུར་བུ་སོགས་རྒྱུད་སྡེའི་སྐོར་ག་ཟབ་ཆོས་མང་པོ་གནང་ཞིང་། རྱིྗེ་ཉིད་ཀས་མ་འོངས་པར་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་

ྱི

144 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

མི་ནུབ་པ་དང་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྨན་པའི་སླད་དུ་ཟབ་ཆོས་མང་པོས་གཙོས་པའི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་རྟེན་
འབོར་ཆེན་གཏེར་དུ་སྦས་ཏེ་ཇི་སྲིད་འཁོར་བ་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་དུ་བདག་གི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་སོགས་ཀྱིས་སྤྲུལ་
བའི་གཏེར་སྟོན་རིམ་པར་འབྱོར་ཞིང་ཟབ་གཏེར་བླངས་ཏེ་འགྲོ་དོན་མཛད་ཡོང་ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལྟར། དུས་རབས་བཅུ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ་ད་ལྟའི་བར་དུ་གཏེར་སྟོན་སངས་རྒྱས་བླ་མ་སོགས་གཏེར་བརྒྱ་རྩ་བྱོན་ཏེ་འགྲོ་དོན་མཛད་དང་མཛད་བཞིན་པ་ལགས་སོ།།
བསྟན་འགྱུར་དང་དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་སྐོར་ག་དམ་ཚིག་ལྔ་པ་དང་། རྱིྡོ་རྗེ་རྣམ་འཇོམས་མའི་གཟུངས་ཀྱི་རྣམ་བཤད། མན་ངག་ལྟ་ཕྲེང་། འཕགས་པ་དཔའ་བོ་གཅིག་པའི་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་སློབ་དཔོན་པདྨས་མཛད་པའི་རྒྱུད་སྡེའི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཚན་བཅུ་ལྷག་ཡོད་པར་སྣང་ངོ་། །ཆོས་རྒྱལ་ཁ་སྲིྲོང་ལྡེའུ་བཙན་ག་སྐུ་རིང་ལ་པཎྱི ཏ་ཞི་བ་ ྜིའཚོ་དང་པདྨ་འབྱུང་གནས་རྣམ་གཉིས་ལས། གཞན་ད་དུང་ད་མེད་བཤེས་གཉེན་དང་། ཀ་མལ་ཤི་ལ། དྷ་ན་ ྲིསམ་སྐྲི་ཏ། ཤཱན་ཏི་གརྦྷ། བི་ཤུདྷ་སིང་ཧ་སོགས་སྤྱན་དྲངས་པར་མ་ཟད། པཎཏ་དྷརྨ་ཀིརྜི་དང་། རྒྱལ་བ་བཤེས་ ྟིགཉེན། སུ་རེནདྲ་བོ་དྷི། དཱན་ཤཱི་ལ་སོགས་ཀྱང་གངས་ཅན་དུ་བྱོན་ནས་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་དང་ལྷན་དུ་གསུང་རབ་མང་པོ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་སོགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱལ་མཚན་བསྒྲེངས་པར་མཛད་དོ།།
ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་དེའི་སྲས་མུ་ཏིག་བཙན་པོས་རྒྱལ་སད་སྐྲིྱོང་བའི་རིང་ལ། ཆོས་

རྒྱལ་ཁ་སྲིྲོང་ལྡེའུ་བཙན་སྐུ་གཤེགས་རྗེས་དེའི་སྲས་མུ་ཏིག་བཙན་པོས་རྒྱལ་སད་སྐྲིྱོང་བའི་རིང་ལ། མཁན་པོ་
པྲཛྙ་ཝརྨ་དང་། ཤཱཀྱ་སིང་ཧ། སུ་རེནདྲ་བོ་དྷི། ཛི་ན་མི་ཏྲ། དྷ་ན་ཤཱི་ལ། བིརྱ་སིང་ཧ་ཀ་ར་དང་དྲུག་བྱོན་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱང་མང་དུ་བསྒྱུར་ཅིང་། གསང་སྔགས་ཀྲི་ཡོག་གི་རྒྱུད་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀ་རྒྱུད་སྱིྡེའི་སྐོར་ལ་སོགས་པ་སྔགས་ཕལ་མོ་ཆེ་རྣམས་དང་། ནང་གི་མན་ངག་སོགས་བོད་ཀ་སྐད་དུ་

ྱིབསྒྱུར་ཅིང་གཏན་ལ་ཕབ། གཞན་ཡང་། པཎྜིཏ་ད་མེད་བཤེས་གཉེན་དང་། ཛ་ཡ་སེ་ན། ཧུ་ ྲིཀཱ་ར་སོགས་ཀྱང་
གདན་དྲངས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་འཁོན་ཀླུ་ཡི་དབང་པོ་དང་། རྨ་རིན་ཆེན་མཆོག ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ་སོགས་དང་ལྷན་དུ་ཡབ་མེས་ཀྱི་སྐུ་རིང་ལ་བསྒྱུར་མ་ཚར་བའི་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་གསར་དུ་བསྒྱུར་བར་མཛད། དུས་མཚུངས་སུ་ལོ་ཙཱ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་དང་ཆོས་ཀྱི་སྙིང་པོ་སོགས་ཀྱིས་སྟོང་ཐང་ལྡན་དཀར་ག་ྱིཕོ་བྲང་དུ་བཞུགས་པའི་གསུང་རབ་རྣམས་ལ་ཚེག་བར་བརྒྱད་རེ་ལ་ཚིག་རྐང་རེ། དེ་བཞིན་ཤོལོཀ་རེ། ཤོལོཀ་སུམ་བརྒྱ་ལ་བམ་པོ་རེའི་ཚད་དུ་བྱས་ནས་ཆོས་ཚན་གྱི་དཀར་ཆག་བཀོད་པ་དེ་ལ་དཀར་ཆག་ལྡན་དཀར་མ་ཞེས་གྲགས་ཤིང་། དེ་ནི་བོད་དུ་བསྒྱུར་བའི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ག་དཀར་ཆག་བཀོད་པའི་ཐོག་མ་ ྱི

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 145

ཡིན་ནོ།།
དེའི་རྗེས་སུ་སླར་ཡང་ལོ་ཙཱ་བ་སྐ་བ་དཔལ་བརྩེགས་དང་འཁོན་ཀླུའི་དབང་པོ་སོགས་ཀྱིས་འཕང་ཐང་ཀ་མེད་ཀྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས་པའི་བོད་ཡིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ལ་ཞུ་དག་དང་ལེགས་
བསྒྲིགས་བྱས་ཤིང་དཀར་ཆག་ཏུ་ཕབ་པ་ལ་དཀར་ཆག་འཕང་ཐང་མ་ཞེས་གྲགས། སླར་ཡང་ལོ་ཙཱ་བ་དཔལ་བརྩེགས་སོགས་ཀྱིས་བསམ་ཡས་ཕོ་བྲང་མཆིམས་ཕུ་རུ་བཞུགས་པའི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཀོད་པ་ལ་དཀར་ཆག་མཆིམས་ཕུ་མ་ཞེས་ཟེར་རོ། །གོང་གསལ་ག་དཀར་ཆག་དེ་དག་ནི་བོད་ཡིག་ ྱིགི་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་དཀར་ཆག་ཆེས་སྔ་བ་རྣམ་གསུམ་ཡིན་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་སྔ་འགྱུར་སྐབས་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཡོད་པར་མངོན་ནོ།། ྱིསྐབས་དེར་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་བཀའ་བཀོད་ཤིནཏུ་རྙེད་དཀའ་བའི་གསང་སྔགས་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པའི་ཆོས་སྐོར་དང་ཁྱད་པར་དུ་མ་རྒྱུད་སྐོར་གྱི་ཟབ་ཆོས་ལ་བརྩི་བཀུར་དང་སྣོད་མིན་ལ་སྟོན་སྤེལ་མི་བྱེད་པའི་གཏན་འབེབས་ལ་
བསྟུན་ནས་གསང་སྔགས་རྒྱུད་སྡེའི་ཆོས་སྐོར་ཉུང་ཤས་ཙམ་མ་གཏོགས་རྒྱུད་སྡེའི་ཆོས་ཕལ་མོ་ཆེ་དཀར་ཆག་རྣམ་གསུམ་དུ་མ་བཀོད་པ་ཡིན་ཤས་ཆེ། དེའི་དབང་གིས་རང་མ་རྒྱུད་འབུམ་ལ་མཚོན་ནའང་། རྒྱུད་སྙིྡེ་འོག་མའི་སྐོར་གྱི་ཆོས་ཚན་ཤིན་ཏུ་ཉུང་ངུ་ཙམ་མ་གཏོགས་དཀར་ཆག་རྣམས་གསུམ་དུ་བཀོད་མེད་ལ། དཀར་ཆག་
ལྡན་དཀར་མ་ལྟར་ན་གསང་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེའི་སྐོར་ལ། འཕགས་པ་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་རྟོག་པ་ཆེན་པོ་དང་
འཕགས་པ་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་དབང་བསྐུར་བའི་རྒྱུད། འཕགས་པ་ངན་སོང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་གཟི་བརྗིད་
ཀ་རྒྱལ་པོའི་བྱིརྟག་པ། འཕགས་པ་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ། འཕགས་པ་རིགས་པའི་རྒྱལ་མོ་སོ་སོར་འབྲང་བ་ཆེན་མོ་
སོགས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་སྐོར་གྱི་ཆོས་ཚན་ ༡༨ ཙམ་མ་གཏོགས་མི་བཞུགས་སོ།།

146 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

བསྟན་པ་སྔ་དར་སྐབས་སུ་ཕྱི་ནས་ཕེབས་པའི་པཎྜིཏ་

གཙོ་ཆེ་བ་འགའི་ངོ་སྤྲོད་རགས་ཙམ་ཞུ་བ།

མཁན་ཆེན་བོདྷི་སཏྭ།
ཁོང་ནི་དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་ནང་བཙན་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱིས་བོད་དུ་གདན་དྲངས་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜིཏ་

ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། སྔ་ཕྱིར་བོད་དུ་ལན་གཉིས་ཕེབས་ནས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པའི་བཀོད་པ་མཛད་ཅིང་། སད་མི་མི་བདུན་རབ་ཏུ་འབྱུང་བར་སྡོམ་པ་གནང་སྟེ་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་ཐོག་མར་བཙུགས། འདུལ་
བ་དང་དབུ་མ་གཙོ་བོར་བཟུང་སྟེ་དམ་ཆོས་འཆད་སྤེལ་གྱི་མཛད་འཕྲིན་བླ་ན་མེད་པ་བསྐྱངས། གསུང་རྩོམ་ལ་དེ་
ཁོ་ན་ཉིད་བསྡུས་པ་དང་། དབུ་མ་རྒྱན། དབུ་མ་དེ་བདེན་གཉིས་ཀྱི་འགྲེལ་བ། གཙུག་ཏོར་དྲི་མ་མེད་པའི་གཟུངས་
བཀླག་ཅིང་མཆོད་རྟེན་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་དམ་མཆོད་རྟེན་ལྔ་གདབ་པའི་ཆོ་ག དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བདུན་ག་ྱིསྔོན་
ག་སྱིྨོན་ལམ་ག་ཁྱད་པར་རྒྱས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་སྱིྡེའི་མན་ངག་སོགས་མང་དུ་བཞུགས་སོ།།

སློབ་དཔོན་པདྨ་སམ་བྷ་བ།
ཁོང་ནི་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོའི་ཐུགས་བཀོད་ལྟར་རྒྱལ་པོ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱིས་བོད་དུ་སྤྱན་དྲངས་པའི་ནང་
པའི་སློབ་དཔོན་སྣང་སྲིད་ལ་དབང་འབྱོར་ཞིང་ས་ལམ་གྱི་རྟོགས་པ་མངོན་མཐོར་གཤེགས་པའི་གྲུབ་ཐོབ་ཆེན་
པོ་ཞིག་ཡིན། ཁོང་གིས་བོད་སན་གདུག་པ་ཅན་རྣམས་བཏུལ་ཞིང་བསམ་ཡས་ལྷུན་གྲིྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་པ་ལ་རབ་གནས་མཛད། མ་འོངས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྨན་པའི་སླད་དུ་ཆོས་གཏེར་དང་ནོར་གཏེར་དཔག་ཏུ་མེད་སྦས། བཙན་པོ་འཁོར་བཅས་ལ་སྔགས་ཀྱི་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་དང་ཁྱད་པར་བླ་མེད་ཀ་རྒྱུད་རྣམས་

ྱིབཤད་པ་དང་། དབང་སྐུར་བ་དང་མན་ངག་གནང་བ་སོགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཉིན་མོར་ལྟར་གསལ་བར་མཛད། བསྟན་འགྱུར་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་པའི་ཁོང་གི་གསུང་རྩོམ་ལ་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་གཟུངས་ཀ་ྱིརྣམ་བཤད་དང་། དཔལ་འཇིག་རྟེན་མགོན་པོ་མཁའ་ལ་སྤྱོད་པའི་སྒྲུབ་ཐབས། རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་ཐེམ་ཡིག་གསང་བ། ཚིག་ལྷུག་གི་ཨ་ར་པ་ཙ་ནའི་སྒྲུབ་ཐབས། གཞལ་ཡས་ཁང་གསལ་བའི་མངོན་རྟོགས་མུན་སེལ་སྒྲོན་མེ་བཅས་བཞུགས་སོ།།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 147

སངས་རྒྱས་གསང་བ།

དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་མཇུག་ཙམ་ལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱིས་བོད་དུ་གདན་དྲངས། ཁོང་གིས་གཙོ་བོར་བྱ་རྒྱུད་
དང་། སྤྱོད་རྒྱུད། རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་སོགས་རྒྱུད་སྡེ་འོག་མའི་ཆོས་སྐོར་སྤེལ་ཞིང་། རྣམ་པར་སྣང་མཛད་མངོན་པར་
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུད་ཆེན་པོའི་འགྲེལ་བཤད་ཀ་ྱིསྨད་དུམ་དང་རྣལ་འབྱོར་པའི་རྟོགས་པའི་གེགས་སེལ་བ། འཕགས་
པ་དཔུང་བཟང་གིས་ཞུས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྡུས་དོན་སོགས་ཆོས་ཚན་བཅུ་ཕྲག་གཅིག་ལྷག་བརྩམས་སོ།།

བི་མལ་མི་ཏྲ།
བོད་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་ལྡེའུ་བཙན་ག་སྐུ་དུས་སུ་གངས་ཅན་དུ་

ྱི བྱོན་པའི་རྒྱ་གར་གྱི་སློབ་དཔོན་ཆེན་མོ་ཞིག་སྟེ། བོད་
སྐད་ཀ་མཚན་ལ་དྱིྲི་མེད་བཤེས་གཉེན་ཞུ། སྔ་འགྱུར་རང་མ་པའི་རིང་བརྒྱུད་བཀའ་མའི་མདོ་སྒྱུ་སེམས་གསུམ་ ྙིག་ཆོས་བརྒྱུད་ཕལ་ཆེར་ཁོང་བརྒྱུད་ནས་སྱིྤེལ་བ་ཡིན། ཞིབ་པར་ནི་སྔ་འགྱུར་བཀའ་མའི་དཀར་ཆག་ཏུ་གསལ།
བསྟན་འགྱུར་གྱི་རྒྱུད་སྡེ་ནང་དུ་ཁོང་གིས་བརྩམས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་གདུགས་དཀར་ཆེན་མོའི་གཟུངས་ཀྱི་
སྒྲུབ་ཐབས་དང་རྡོ་རྗེ་རྣམ་པར་འཇོམས་པའི་གཟུངས་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་བཅས་ཆོས་ཚན་གཉིས་བཞུགས་སོ།།

བསྟན་པ་སྔ་དར་སྐབས་སུ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་གཙོ་ཆེ་བ་འགའི་
ངོ་སྤྲོད་རགས་ཙམ་ཞུ་བ།

ཐོན་མི་སམ་བྷོཊ།
ཕྱི་ལོ་ ༦༡༩ ལོར་གཡོར་པོ་ཡུལ་དགུའི་ནང་ཚན་ཐུ་ཞེས་པའི་ས་ཆར་འཁྲུངས། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔའི་སྟེང་བཙན་པོ་སྲོང་བཙན་སྒམ་པོའི་བཀའ་མངགས་བཞིན་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་ནས་ལོ་བདུན་རིང་བྲམ་ཟེ་ལི་བྱིན་ཀ་ར་དང་།ལྷ་རིག་པའི་སེང་གེ་སོགས་པཎྜིཏ་མང་པོ་བསྟེན་ནས་ཕྱི་ནང་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་
པའི་ནང་དོན་རིག་པ་བཅས་ལ་སྦྱངས་པ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་གནང་ཞིང་བོད་དུ་ཕེབས་ཏེ་གངས་ཅན་གྱི་ཡི་གེ་གསར་
བཅོས་ལེགས་པར་མཛད། བསྒྱུར་ཆོས་ལ་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་མདོ་རྒྱུད་ཉེར་གཅིག་དང་། འདུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཏོག་གི་གཟུངས། ཟླ་བ་སྒྲོན་མེའི་མདོ་སྟེ་མདོ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ག་རྒྱལ་པོ། མདོ་སྱིྡེ་དཀོན་མཆོག་སྤྲིན། དམ་

148 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

པ་ཏོག་དཀར་ག་མདོ། དགེ་བ་བཅུའི་མདོ། ཤེར་ཕྱིན་

ྱི སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ། སྤང་ཀོང་ཕྱག་བརྒྱ་པ། ཙིནྟ་མ་ཎིའི་
གཟུངས་སོགས་བཞུགས་སོ།།

པ་གོར་བཻ་རོ་ཙ་ན།
ཁོང་ནི་བོད་དུ་རབ་བྱུང་ཐོག་མར་སྒྲུབ་པའི་སད་མི་མི་བདུན་གྱི་ནང་ཚན་དང་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙ་བ་རབ་དགུ་ལས་
རྒན་པ་གསུམ་ག་ཡ་

ྱིགྱལ་ཏེ། ཕ་ལོ་༧༦༠ ཡས་མས་སུ་སྐུ་འཁྲུངས། བསམ་ཡས་ ྱིསྒྲ་བསྒྱུར་གླིང་དུ་མཁན་པོ་
བོ་དྷི་སཏྭ་དང་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་དྲུང་དུ་ལོ་བཅུ་ལྷག་རིང་ལ་བོད་ཡིག་དང་ནང་ཆོས། ལེགས་སྦྱར་ག་སྐད་སོགས་ ྱིསྦྱངས་སུ་བཅུག། ཕྱིས་སུ་མཁན་པོ་བོ་དྷི་སཏྭ་དང་སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་
ཟུང་གིས་བཀའ་བཀོད་ལྟར་བསམ་ཡས་སྒྲ་བསྒྱུར་གླིང་དུ་ཁོང་གིས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་ཚན་ཁག་གཅིག་
ལེགས་སྦྱར་ལས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་རོ། །

ལྡན་མ་རྩེ་ཐང་།
ལོ་ཙཱ་བ་རབ་དགུ་ལས་རྒན་པ་གསུམ་ག་ཡ་

ྱིགྱལ་ཏེ། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་ལ་ཁམས་ལྡན་ཡུལ་དུ་
སྐུ་འཁྲུངས། སློབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ལས་དབང་ལུང་མན་ངག་མང་དུ་ཞུས་ཏེ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་ལ་བརྩོན་པས་རྟོགས་པ་མངོར་མཐོར་གཤེགས། ལོ་ཙཱ་ལའང་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ་གསུང་རབ་མང་པོ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་རོ།།

འཁོན་ཀླུའི་དབང་པོ།
ལོ་ཙཱ་བ་རབ་དགུ་ལས་བར་པ་གསུམ་ག་ཡ་

ྱིགྱལ་ཏེ། དུས་རབས་བརྒྱད་པའི་དུས་སྟོད་ཙམ་ལ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་
རྒྱལ་པོ་ཁ་སྲིྲོང་ལྡེའུ་བཙན་གྱི་ཆོས་བློན་ཡིན། རྗེ་འདིས་བསམ་ཡས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྦན་བདག་མཛད་ནས་ ྱིསྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞེངས་པ་དང་ལོ་ཙཱ་བསླབས་ཤིང་མཁས་པར་གྱུར་ཏེ་ཆོས་གཞུང་མི་ཉུང་བ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཏོ།།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 149

སྐ་བ་དཔལ་རྩེགས།
ལོ་ཙཱ་བ་རབ་དགུ་ལས་གཞོན་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་ཏེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ནང་དུ་

འདུལ་བ་ལུང་གཞི་དང་ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེའི་རིག་པ་མཆོག་གི་རྒྱུད། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་རྒྱལ་

པོའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་བ་སོགས་ཆོས་ཚན་ཉི་ཤུ་ལྷག་བཞུགས་སོ།།

ཅོག་རུ་ཀླུའི་རྒྱལ་མཚན།
ལོ་ཙཱ་བ་རབ་དགུ་ལས་གཞོན་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་ཏེ། འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ་བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ནང་དུ་
དགེ་སློང་གི་ཁམས་ཉི་བརྒྱ་ང་གསུམ་དང་དགེ་སྲིློང་མའི་ཁྲིམས་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རྩ་བཞི། འཕགས་པ་ཆོས་ཀ་ྱིཕྱག་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ། སྦན་སྱིྲེག་གི་ཆོ་ག་སོགས་ཆོས་ཚན་ཁ་ཤས་བཞུགས་སོ།།

ཞང་ཡེ་ཤེས་སྡེ།
མཚན་གཞན་བན་དེ་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཡང་ཟེར། ལོ་ཙཱ་རབ་དགུ་ལས་གཞོན་གསུམ་གྱི་ཡ་གྱལ་ཏེ། ཁོང་ནི་བསྟན་པ་
སྔ་དར་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམས་ཀ་ནང་ནས་བསྒྱུར་བའི་ཆོས་ཚན་ཆེས་མང་བའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཞིག་ཡིན། བཀའ་འགྱུར་དང་ ྱིབསྟན་འགྱུར་ནང་དུ་འདི་ཉིད་ཀྱི་འགྱུར་ལ། འཕགས་པ་སྤྲིན་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕན་པ་

ྱིརྡོ་རྗེ་གཅོད་པ། དམ་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ། རིག་སྔགས་ཀྱི་རྒྱལ་མོ་རྨ་བྱ་ཆེན་མོ། མངོན་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་སོགས་མདོ་སྔགས་ཀ་ཆོས་ཚན་བརྒྱ་ལྷག་བཞུགས་སོ།། ྱིའགོས་ཆོས་གྲུབ།
དུས་རབས་དགུ་བའི་སྟོད་ཙམ་ལ་གཙང་རྟ་ནག་ས་ཆར་འགོས་ཀྱི་ཁྱིམ་རྒྱུད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་སྐད་གྲགས་ཅན་ཞིག་སྟེ། བོད་ཡིག་ཙམ་དུ་མ་ཟད་རྒྱ་དཀར་ནག་གི་ཡི་གེ་སོགས་ལའང་མཁྱེན་དཔྱོད་ཤིན་ཏུ་ཡངས་ཤིང་ཡིག་བསྒྱུར་ལ་ཐོགས་པ་མི་མངའ་བའི་སྐད་གསུམ་སྨྲ་བའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ལོ་ཙཱ་བ་ཐོན་མི་སམ་བྷོཏ་ནས་ཁོང་གི་བར་དུ་བསྒྱུར་བའི་བཀའ་དང་བསྟན་སོགས་ལ་སྔ་འགྱུར་ཞེས་གྲགས་སོ།།

150 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

སྦྱོང་ཚན།
ཀ༽ གཤམ་གསལ་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།
༡༽ བཀའི་མཚན་ཉིད་དམ་གོ་དོན། རྒྱུད་བླ་མ་ལས་ཇི་ལྟར་གསུངས་ཚུལ་རྩ་བ་དང་འགྲེལ་པ་བྲིས།

༢༽ བརྒྱད་སྟོང་འགྲེལ་ཆེན་དུ་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་གསུང་ཚུལ་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་རེ་རེ་ནས་བྲིས།
༣༽ སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་ཞལ་ནས་གསུངས་པའི་གསུངས་པའི་བཀའ། བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་དང་། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་བཅས་ཀྱི་ཁྱད་པར་དང་མཚན་གཞི་བཅས་བྲིས།
༤༽ རྒྱལ་པོ་ལྷ་ཐོ་ཐོ་རི་གཉན་བཙན་གྱི་སྐུ་རིང་བོད་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་རྟེན་གསུམ་ཐོག་མར་བྱུང་ཚུལ་སྐོར་བདུད་འཇོམས་ཆོས་འབྱུང་དང་། ཀང་ཆེན་ཆོས་འབྱུང་ནང་གསལ་ལྟར་ ློ བྲིས།
༥༽ བོད་དུ་མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོ་དང་། སབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་རྣམ་གཉིས་ཀློྱི་མཛད་རྗེས་མདོར་བསྡུས་བྲིས།
༦༽ མཁན་ཆེན་ཞི་བ་འཚོའི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བྲིས།
༧༽ སབ་དཔོན་པདྨ་འབྱུང་གནས་ཀློྱི་མཛད་རྣམ་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བྲིས།

ཁ༽ བཀའ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞལ་ནས་དངོས་སུ་གསུངས་པ་ཡིན་དགོས་མིན་རྒྱུ་མཚན་བྲིས།ག༽ ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་མདོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་བཀའ་ཡིན་ཚུལ་བྲིས།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 151

སློབ་ཚན་བཅུ་གསུམ་པ།


བསྟན་པ་ཕྱི་དར་སྐབས་སུ་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་སྒྱུར་ཚུལ།

སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་དགུ་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་ལ་བོད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་གླང་དར་མས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་

བསྣུབས་ནས་ལོ་ལྔ་ཙམ་ལ་ལྷ་ལུང་དཔལ་ག་རྱིྡོ་རྗེས་བཀྲོངས། དེ་ནས་བཟུང་བོད་ཀ་རྒྱལ་རབས་སིལ་བུར་ ྱིཐོར་ནས་རྒྱལ་ཕྲན་མང་པོར་གྱུར། དེའི་སྐབས་ཀ་མངའ་རིས་ཀྱིྱི་རྒྱལ་པོ་སྲོང་ངེའམ་མཚན་གཞན་ཡེ་ཤེས་འོད་
ཀྱིས་བསྟན་པ་ཉམས་གསོའི་ཆེད་དུ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སོགས་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་འཕགས་ཡུལ་དུ་དམ་ཆོས་སློབ་གཉེར་ལ་མངགས། རྒྱ་གར་ག་པཎྱི་ཏ་ཤྲྜིདྡྷ་ཀཱ་ར་ཝརྨ་དང་། བུདྡྷ་ཤྲཱི་ཤཱནྟི། ཀ་མ་ལ་གུཔྟ་སོགས་
སྤྱན་དྲངས་ཏེ་བོད་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་དང་ལྷན་དུ་མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བར་མཛད། ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱི་སྐུ་རིང་ལ་བལ་པོའི་ལོ་ཙཱ་བ་རྨེ་རུ་པཎྜི་ཏ་སྨྲི་ཏི་ཛྙཱ་ན་ཀཱི་རྟི་དང་ཕྲ་བ་རིང་བ་རྣམ་གཉིས་
སྤྱན་དྲངས། པཎ་ཏ་

ྜི སྨྲི་ཏིས་གདན་བཞི་དང་འཇམ་དཔལ་གསལ་ལྡན་ག་ྱིསྐོར། སྔགས་དོན་རྣམ་གཟིགས་སོགས་
བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་པ་དང་། སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་སྨྲ་སྒོ་མཚོན་ཆ་སོགས་བརྩམས། སྲོང་ངེའི་གཅིང་ལྷ་ལྡས་ཀྱང་པཎྜི་ཏ་མང་པོ་གདན་དྲངས་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་དེའི་སྲས་འོད་ལྡེས་ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་
ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་གདན་དྲངས་ཏེ་བསྟན་པ་ཆེས་ཆེར་སྤེལ། ཇོ་བོ་རྗེས་མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀྱི་གནད་བསྡུས་ཏེ་སྒོམ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིམ་པ་ཕྱེས་ནས་དམ་ཆོས་འཆད་སྤེལ་མཛད་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་གཙོ་བོར་བྱས་པའི་ནང་དོན་རིག་པའི་གཞུང་ཉི་ཤུ་ལྷག་ཙམ་དང་གསོ་རིག་གི་གཞུང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་མཛད་

152 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

པ་མ་ཟད། མདོ་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བཅུ་ཕྲག་ཁ་ཤས་ཀྱང་རྒྱ་དཔེ་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར། བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ནང་དུ་ཇོ་བོ་རྗེས་མཛད་པ་དང་བསྒྱུར་བའི་མདོ་རྒྱུད་སྐོར་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཚན་བརྒྱ་དང་བཅུ་
ལྷག་བཞུགས་སོ། །ཁོང་ནི་བོད་དུ་བྱོན་པའི་པཎཏ་རྣམས་ཀྜིྱི་ཁྲོད་དུ་རྩོམ་པ་དང་བསྒྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་ཆེས་
མང་ཤོས་ཤིག་སྟེ། བོད་གངས་ཅན་ཀ་བསྟན་པ་ལ་བཀའ་དྱི ན་བླ་ལྷག་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །འོད་ ྲི ལྡེའི་སྲས་རྩེ་ལྡེས་ཀ་ཆེ་པཎྜི་ཏ་ཛྙཱ་ན་ཤྲཱི་དང་ཙནྡྲ་རཱ་ཧུ་ལ་སོགས་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་ལོ་ཙཱ་བ་ཁྱུང་པོ་ཆོས་བུརྩོན་དང་ལྷན་དུ་རྒྱུད་རྡོ་རྗེ་
རྩེ་མོ་དང་ཚད་མ་རྣམ་ངེས་ཀྱི་འགྲེལ་པ་སོགས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཁག་བསྒྱུར། ཙནྡྲ་རཱ་ཧུ་ལ་དང་ལོ་ཙཱ་བ་
ཏིང་ངེ་འཛིན་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་ལྷན་དུ་ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་སོགས་བསྒྱུར་རོ།།
བསྟན་པ་ཕྱི་དར་ག་དུས་སུ་བོད་དུ་ ྱིསྒྲ་སྒྱུར་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཡང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བྱོན་ཅིང་། ཁོང་རྣམ་པས་ཐེག་པ་
ཆེ་ཆུང་གི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པའི་བསྟན་བཅོས་བགྲང་གིས་མི་ལང་བ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བར་མ་ཟད། དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེ་དང་། དུས་ཀ་འཁོར་ལོ། བདེ་མཆོག གཤིན་རྱིྗེ་གཤེད་སོགས་འབྲས་བུ་གསང་སྔགས་རྗོ་རྗེ་ཐེག་པའི་རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་ཆོས་སྐོར་ག་རྩ་འགྱིྲེལ་ཡང་དཔག་ཏུ་མེད་པ་བསྒྱུར་རོ།།

བསྟན་པ་ཕྱི་དར་སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་གཙོ་ཆེ་བ་འགའི་
ངོ་སྤྲོད་རགས་ཙམ་ཞུ་བ།

ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ།
ཁོང་ནི་སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་བཅུ་པའི་མཇུག་ཙམ་ལ་མངའ་རིས་གུ་གེ་ས་ཆར་འཁྲུངས་པའི་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་དབང་པོ་ཞིག་སྟེ། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ག་སྐབས་སུ་མངའ་རིས་རྒྱལ་པོ་སྱིྲོང་ངེའི་བཀའ་མངགས་ལྟར་བོད་ཀ་ྱིགཞོན་ནུ་བློ་གསལ་བ་ཉི་ཤུ་ཁྲིད་དེ་འཕགས་ཡུལ་དུ་སློབ་གཉེར་ལ་བྱོན། ལོ་བཅུའི་རིང་ལ་ཇོ་བོ་དང་། ནཱ་རོ་པ་སོགས་པཎྜི་ཏ་བདུན་ཅུ་ལྷག་བསྟེན་ནས་མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་སློབ་གཉེར་བྱང་ཆུབ་པར་གནང།
བོད་དུ་ཚུར་སླེབས་རྗེས་ཁོང་གིས་འཕགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མདོ་ཆུང་བ་དང་། འཕགས་པ་བདག་མེད་པ་དས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་སོགས་དང་། ལྷ་ལས་ཕུལ་བྱུང་གི་བྲི སྟོད་པ། སྐུ་གསུམ་ག་བྱི སྟོད་པ་སོགས་མདོའི་
སྐོར་གྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཚན་བདུན་ཕྲག་ཁ་ཤས་དང་། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་མཚན་ཡང་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 153

དག་པར་བརྗོད་པ་དང་། བདེ་མཆོག་ཉུང་ངུའི་རྒྱུད། གསང་བ་འདུས་པའི་རྒྱུད་ཀ་འགྱིྲེལ་པ་སོགས་རྒྱུད་སྡེའི་
སྐོར་གྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཚན་བརྒྱ་ཕྲག་གཅིག་ལྷག་དང་། གཞན་ཡང་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སང་

ྙིཔོ་བསྡུས་པ་དང་དེའི་འགྲེལ་པ་ཟླ་ཟེར་སོགས་ཞར་བྱུང་རིག་གནས་སྐོར་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཁ་ཤས་བཅས་ཁྱོན་
བསྡོམས་ཆོས་ཚན་བརྒྱ་ཕྲག་གཉིས་ལ་ཉེ་བ་རྒྱ་གཞུང་ལས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བ་དང་འགྱུར་བཅོས་མཛད། སྐྱེས་ཆེན་འདི་ཉིད་ནི་དམ་པའི་ཆོས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་པར་མཛད་རྗེས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་ཞིང་། བསྟན་པ་ཕྱི་དར་
སྐབས་ཀྱི་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེས་སྐད་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་ཡིན་ནོ།།

ནག་ཚོ་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱལ་བ།
བོད་རབ་བྱུང་གོང་གི་ལྕགས་མོ་ཕག་སྟེ་སྤྱི་ལོ་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་སྟོད་ཙམ་ལ་འཁྲུངས་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཞིག་སྟེ། རབ་བྱུང་དང་པོའི་མེ་གླང་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༣༧ ལོར་ལྷ་བླ་མ་བྱང་ཆུབ་འོད་ཀ་བཀའ་ལུང་ལྟར་རྒྱ་གར་དུ་

ྱིཇོ་བོ་རྗེ་ཨ་ཏི་ཤ་གདན་འདྲེན་པར་བྱོན་ཏེ། རབ་བྱུང་དང་པོའི་ཆུ་རྟ་སྤྱི་ལོ་ ༡༠༤༢ ལོར་ཇོ་བོ་རྗེ་མངའ་རིས་སུ་སྤྱན་དྲངས། དེ་ནས་བཟུང་ལོ་བཅུ་དགུའི་རིང་མཉམ་མེད་ཇོ་བོ་རྗེ་ཚུལ་བཞིན་བསྟེན་ཏེ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་གོ་འཕང་བརྙེས། གཞན་ཡང་ཛྙ་ན་ཨཱ་ཀ་ར་དང་ཤནྟི་བྷ་དྲ། ནག་པོ་དམ་ཚིག་རྡོ་རྗེ་སོགས་ཀྱང་བསྟེན་ཏེ་རྒྱ་གཞུང་གི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བར་མཛད། བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་ཁྲོད་དུ་ཁོང་གི་བསྒྱུར་ཆོས་ལ་དཔལ་ཡེ་ཤེས་རྡོ་རྗེ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་

ཐུགས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའི་རྒྱུད། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་བསྟོད་པ་སོགས་ཆོས་ཚན་ཆིག་བརྒྱ་ལྔ་བཅུ་
བཞུགས་སོ།།

པ་ཚབ་ཚུལ་ཁམས་རྒྱལ་མཚན། ྲིསྤྱི་ལོའི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་མགོ་ཙམ་ལ་སྐུ་འཁྲངས་ཤིང། ཐོག་མར་བོད་ནས་མདོ་སྔགས་རོག་གནས་དང་བཅས་པར་སྦྱངས་པ་དཔྱིས་ཕན་པ་མཛད་ཅིང་མཁས་པ་ཆེན་པོར་གྱུར། དེ་རྱིྗེས་བལ་ཡུལ་དང་རགྱ་གར་སོགས་སུ་ཕེབས་ནས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་མཁྱེན་ཏེ་རྒྱ་གཞུང་གི་བསྟན་བཅོས་མང་པ་བོད་
ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བར་མཛད། བསྒྱུར་ཆོས་གཙོ་གྲས་ནི་བཀའ་འགྱུར་དུ་མདོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཤོ་ལོ་ཀ་སྟོང་སུམ་ཅུ་རྩ་དྲུག་པ་དང་། བསྟན་འགྱུར་ཁྲོད་གནས་ཆེན་རིམ་པའི་ལྷ་མོ་སྒྲོལ་མ་ལ་བསྟོད་པ། རྒྱལ་མཚན་རྩེ་མོའི་དཔུང་

154 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

རྒྱན་སྒྲུབ་ཐབས། རྡོ་རྗེ་ལྕགས་སྒྲོག་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་ཆོས་ཚན་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་དགུ་བཞུགས་སོ།།

རོང་ཟོམ་ཆོས་བཟང་།
དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྟོད་ཙམ་དུ་བྱོན་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཞིག་སྟེ། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་མགར་སྟོན་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟང་པོ་དང་མདོ་སྟན་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་རིག་གནས་དང་བཅས་པར་ཐོས་བསམ་ལེགས་པར་བཞེས་ཤིང་། དགུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལ་སོན་སྐབས་རིག་ཏ་མཉྫུ་ཝརྨ་དང་ཨུ་པ་ཡ་ཤྲཱ�་མི་ཏྲ་སོགས་མཁས་གྲུབ་ཀ་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་མང་པོ་བྱི སྟེན་ཏེ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཡི་གེ་དང་། རྒྱ་གཞུང་
བསླབས་ནས་ལོ་ཙཱ་བ་ཆེན་པོར་གྱུར། འདི་ཉིད་ཀྱིས་གཤིན་རྗེ་གཤེད་ནག་པོའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་བརྟག་པ་གསུམ་པ་དང་ཀ་རྱཻྡོ་རྗེའི་སྒྲུབ་ཐབས་ཧེ་རུ་ཀ་མཉེས་པར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག མྱུར་མཛད་མའི་སྒྲུབ་ཐབས་སོགས་ཆོས་ཚན་དུ་མ་བསྒྱུར། གཞན་དུ་གསང་སྔགས་ཀ་བསྟན་བཅོས་དང་སྨྲ་སྱིྒོའི་མཚོན་ཆ་སོགས་ཀྱང་བརྩམས་སོ།།

ཁྲོ་ཕུ་ལོ་ཙཱ་བ་བྱམས་པའི་དཔལ།
དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པའི་དུས་སྟོད་ཙམ་དུ་བྱོན་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཞིག་སྟེ། དགུང་ལོ་ཉེར་གསུམ་ཡན་ཆད་དུ་བོད་
ཀྱི་བླ་མ་གཙང་དཀར་པ་དང་ཞང་དགེ་བ་རྒྱལ་ཚ་རིན་ཆེན་མགོན། ཀུན་ལྡན་རས་པ་སོགས་ཀ་མདུན་དུ་མདོ་ ྱིསྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་དུ་མ་གསན། དགུང་ལོ་ཉེར་བཞི་པར་བལ་ཡུལ་དང་། ཁ་ཆེ། རྒྱར་གར་སོགས་སུ་སློབ་གཉེར་གནང་ཞིང་། གྲུབ་ཆེན་མི་ཏྲ་ཇོ་ཀི་དང་པཎྜི་ཏ་བུདྡྷ་ཤྲཱི་སོགས་བོད་དུ་སྤྱན་དྲངས་ཏེ་འདུལ་བའི་སྡོམ་རྒྱུན་
སྤེལ་བར་མཛད། འདི་ཉིད་ཀས་འདུལ་བ་མེ་ཏོག་ ྱི ཕྲེང་བརྒྱུད་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་ཤེས་རབ་སྒྲོན་
མ་སོགས་བསྒྱུར་རོ།།

པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས།
ཁོང་ནི་ཕ་ལོ་༡༠༥༥། ལོར་འཕན་ཡུལ་པ་ཚབ་ ྱི སྟོད་དུ་སྐུ་འཁྲུངས། ཕས་སུ་ཁ་ཆེ་ལ་ཕྱི ན་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གསུམ་ ྱིརིང་སློབ་གཉེར་བྱས་ཏེ་པཎྜི་ཏ་ཀ་ན་ཀ་ཊརྨ་བོད་དུ་སྤྱན་དྲངས། པ་ཚབ་དང་པཎྜི་ཏ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ལྷན་དུ་དབུ་

མའི་སྐོར་ག་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་དང་། འཕགས་པ་ཚེ་དང་ཡེ་ཤེས་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྱི ང་པོ་འཆི་མེད་རྔ་ ྙིསྒྲའི་
གཟུངས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་བསྟོད་པ་སོགས་ཆོས་ཚན་སུམ་ཅུ་སོ་གསུམ་ཙམ་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་ཅིང་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 155

བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ཁྲོད་དུ་བཞུགས་སོ།།

རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ།
ཁོང་ནི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་བྱོན་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཞིག་སྟེ། ཐོགག་མར་ཇོ་བོ་སེ་བཙུན་ལས་ཆོས་མང་དུ་ཞུས། ཕས་སུ་ཇོ་བོ་རྱིྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་བསྟེན་ཞིང་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་གདམས་ངག་མང་དུ་གསན་ནས་སྲས་ཀ་ཐུ་བོར་གྱུར། ཁོང་གིས་དབུ་མ་སྱིྙིང་པོའི་མཆན་འགྲེལ་སོགས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱར་རོ།།

རྔོག་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ།
རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀ་ཚ་བོ་ཡིན། དགུང་ལོ་བཅུ་བདུན་པར་ཁུ་བོའི་དྲུང་དུ་སྱིློབ་གཉེར་མཛད་ཅིང་ཇོ་བིའི་ཆོས་རྒྱུན་ལེགས་པར་ཐོབ། ཕྱིས་སུ་མངའ་རིས་རྒྱལ་པོ་རྩེ་ལྡེའི་བཀའ་མངགས་ལྟར་ཁ་ཆེའི་ཡུལ་དུ་བྱོན་ནས་པཎ་ཏ་མང་པོའི་སྤྱན་སྔར་སྜིློབ་གཉེར་ལོ་ངོ་བཅུ་བདུན་ལྷག་ཙམ་གནང་། ཁོངང་གིས་དོན་ཡོད་ཞགས་པའི་རྟོག་པའི་རྒྱལ་པོའི་ཆོ་ག་དང་། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་ག་མཚན་ཡང་དག་པར་བརྱིྗོད་པའི་འགྲེལ་པ། མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པའི་བསྡུས་དོན་སོགས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཚན་བཅུ་ཕྲག་ཁ་ཤས་བསྒྱུར་
བ་དང་སྔ་འགྱུར་སྐབས་ཀ་བསྒྱུར་ཡིག་མང་པོར་འགྱུར་བཅོས་དང་གཏན་འབེབས་གནང་། ཁུ་བོ་ ྱི རྔོག་ལེགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་མཉམ་དུ་གསང་ཕུ་དགོན་པར་ཚད་པ་རྣམ་ངེས་དང་བྱམས་ཆོས་སྡེ་ལྔ་འཆད་ཅིང་དར་སྤེལ་མཛད། ཡོངས་གྲགས་སུ་རྔོག་ལོ་ཡབ་སྲས་ཞེས་འབོད་དོ།།

མར་པ་ཆོས་ཀྱི་བློ་གྲོས།
ཁོང་ནི་དུས་རབས་བཅུ་གཅིག་པ་ལ་བྱོན་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཞིག་སྟེ། དགུང་ལོ་བཅོ་ལྔ་པར་འབྲོག་མི་ཤཱཀྱ་དྲུང་དུ་སྒྲ་བསྒྱུར་བསླབས་ཏེ་ལེགས་པར་མཁྱེན། བལ་པོ་དང་རྒྱ་གར་ལ་ཐེངས་ཁ་ཤས་ཕན་ཏེ་བླ་མ་ ྱི སྤྱི་ཐེར་བ་དང་། པཎ་ཆེན་ནཱ་རོ་པ། བླ་མ་མི་ཏྲ་པ་སོག་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་བསྟེན་ནས་གསང་སྔགས་ཀ་ཆོས་ ྱིམང་པར་སློབ་གཉེར་མཛད་དེ་མཁས་པར་གྱུར། འཕགས་ཡུལ་ནས་ཚུར་ཕེབས་སྐབས་གསང་སྔགས་ཀ་ཆོས་ ྱིདཔེ་མང་པོ་བསྣམས་ཤིང་དེ་དག་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་། འདི་ཉིད་ཀས་དཔལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ ྱིཀྱི་གསང་བ་རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་རྒྱུད་ཀ་རྒྱལ་པོ་དང་། གསང་བ་རིན་པོ་ཆེ་ཡིད་བཞིན་གྱིྱི་ནོར་

156 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

བུ་སྙན་ནས་སྙན་དུ་བརྒྱུད་པ་སོགས་གསང་སྔགས་ཀྱི་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཆོས་ཚན་དྲུག་ཅུ་རེ་བདུན་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་རོ།།

ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན།
ས་པཎ་ཀུན་དགའ་རྒྱལ་མཚན་མཆོག་ནི། དུས་རབས་བཅུ་གཉིས་པའི་མཇུག་ཙམ་ལ་བྱོན་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཞིག་སྟེ། དགུང་ལོ་ཆུང་དུས་ནས་བཟུང་སྒྲ་ཚད་བཟོ་གསོ་སོགས་ཐུན་མོང་གི་རིག་གནས་ཁག་དང་ནང་རིག་པའི་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྔ་དང་རྒྱུད་སྡེ་བཞི་སོགས་ལ་གསན་སྦྱངས་མཐིལ་ཕྱིན་མཛད་ནས་པཎྜི་ཏའི་མཚན་སྙན་ཐོབ། འདི་ཉིད་ཀྱིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་གསང་བ་རྒྱན་གྱི་རྒྱུད་དང་། འཕགས་པ་གསང་

བ་ནོར་བུའི་ཐིག་ལེ་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད། གསང་བ་འདུས་པའི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་གྱི་འགྲེལ་པ་སོགས་
བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོས་ཚན་དུ་མ་བསྒྱུར་བ་དང་། གཞན་ཡང་སྡོམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་དང་། ཚད་མ་རིགས་གཏེར། མཁས་འཇུག་སོགས་བསྟན་བཅོས་མང་པོ་བརྩམས་ཡོད་དོ།།

ཤོང་སྟོན་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན།
ཁོང་ནི་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་དཀྱིལ་ཙམ་ལ་བྱོན་པའི་ལོ་ཙཱ་བ་ཞིག་སྟེ། གཞོན་ནུའི་དུས་ནས་སྟག་སྡེ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་གྱི་མདུན་དུ་ཕར་ཕན་དང་། ཚད་མ། མངོན་པ་སོགས་སྱིློབ་གཉེར་བྱས། དེ་ནས་བལ་ཡུལ་དང་
རྒྱ་གར་དུ་བྱོན་ནས་པཎྜི་ཏ་མ་ཧིནྡྲ་དང་ལཀྵི་མ་ཀ་ར་སོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་སྒྲ་རིག་པ་དང་རིག་གནས་ཆུང་བ་ལྔ་
སོགས་ལ་སློབ་གཉེར་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་དང་པཎྜི་ཏ་ལཀྵི་མ་ཀ་ར་བོད་དུ་གདན་དྲངས་ནས་དུས་འཁོར་
རྒྱུད་འགྲེལ་བསྒྱུར་བ་དང་། དཔལ་ས་སྐྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སྙན་ངག་དང་མིང་གི་མངོན་བརྗོད་རྣམས་ཀྱི་སྲོལ་

རྒྱ་ཆེར་བཏོད། བསྟན་འགྱུར་ནང་དུ་ཁོང་གིས་བསྒྱུར་བའི་བསྟན་བཅོས་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་བསྟོད་པ་བརྒྱ་པ་དང་། ལུང་དུ་སྟོན་པ་ཙནྡྲ་པའི་མདོ། སྙན་ངག་མེ་ལོང་སོགས་ཆོས་ཚན་དྲུག་ལྷག་བཅས་བཞུགས་སོ།།

དཔང་བློ་གྲོས་བརྟན་པ།
ཁོང་ནི་ཕ་ལོ་ ༡༢༧༦ ལོར་སྐུ་འཁྲུགས་ཤིང་། དགུང་ལོ་བཅུ་དགུའི་ཡན་ཆད་དུ་མཁན་ཆེན་གསེར་ཁང་པ་དང་ ྱིའདུལ་འཛིན་སྟག་སྡེ་སེང་གེ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་ཀྱི་མདུན་དུ་འདུལ་བ་གཙོས་མཚན་ཉིད་དང་སྔགས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 157

མང་དུ་གསན། དེ་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་ལན་གསུམ་བྱོན་ཏེ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་དང་རྒྱ་གཞུང་སོགས་ལ་སྦྱངས་ནས་མཁས་པར་གྱུར། རྗེ་འདི་ཉིད་ཀྱིས་དཔལ་རྡོ་རྗེ་སྙིང་པོ་རྒྱན་ཞེས་བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀ་རྒྱལ་པོ་དང་སངས་རྒྱས་ཐམས་ ྱིཅད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀ་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོའི་རྒྱ་ཆེར་འགྱིྲེལ་པ་འཇིགས་པ་མེད་པའི་གཞུང་། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་འགྲེལ་བཤད་སོགས་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་ཆོས་ཚན་དུ་མ་བསྒྱུར་རོ།།

བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ།
རྗེ་འདི་དུས་རབས་བཅུ་གསུམ་པའི་མཇུག་ཏུ་འཁྲུངས། སྐུ་ན་ཕྲ་བའི་དུས་ནས་མ་ཡུམ་དང་བླ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་

དཔལ་བཟང་གི་མདུན་ནས་ཡི་གེ་འབྲི་ཀློག་དང་གསང་སྔགས་རྙིང་མའི་ཚོས་སྐོར་མང་བར་སློབ་གཉེར་མཛད།
དེ་ནས་དགེ་བཤེས་བསོད་ནམས་མགོན་དང་། དཀའ་བཞི་པ་གྲགས་པ་གཞོན་ནུ། ཐར་ལོ་ཉི་མ་རྒྱལ་མཚན། བླ་མ་དཔལ་ལྡན་སེང་གེ བླ་མ་རྡོ་རྗེ་རྒྱལ་མཚན་སོགས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དུ་མ་བསྟེན་ནས་མདོ་སྔགས་
ཀྱི་གཞུང་དང་སྒྲ་ཚད། སྙན་ངག སྡེབ་སྦྱོར། མངོན་བརྗོད་སོགས་ཐུན་མོང་རིག་གནས་དང་བཅས་པ་ལ་གསན་སྦྱངས་བྱང་ཆུབ་པར་མཛད་དེ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་དབུས་གཙང་ཀུན་ལ་ཁྱབ། ཁོང་གིས་སྣར་ཐང་གི་བསྟན་འགྱུར་ལེགས་བསྒྲིགས་དང་ཞུ་དག་གི་གཙོ་འགན་བཞེས་པ་དང་དཀར་ཆག་ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་དབང་གི་རྒྱལ་པོའི་ཕྲེང་བ་ཞེས་པ་བརྩམས། རྒྱ་དཔེ་ནས་བོད་ཡིག་ཏུ་བསྒྱུར་བའི་མདོ་རྒྱུད་ཀ་གྱིླེགས་བམ་ཕལ་ཆེ་བར་ཞིབ་
མོར་དཔྱད་ནས་སྒྲིག་རིམ་སྔ་ཕྱི་གཏན་འབེབས་གནང་སྟེ་བསྟན་པའི་རྩ་ལག་ཆེན་པོར་གྱུར། ཁོང་གིས་ལེགས་བསྒྲིགས་གནང་བའི་བསྟན་འགྱུར་དེ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་བསྟན་འགྱུར་བྲིས་མ་དང་པར་མ་ཁག་མང་ཆེ་བའི་ཕྱི་མོ་
ལྟ་བུར་གྱུར། རྗེ་འདི་ཉིད་ལ་མདོ་རྒྱུད་རིག་གནས་དང་བཅས་པའི་སྐོར་གྱི་གསུང་རྩོམ་བསྡོམས་པས་ཆོས་ཚན་
ཉིས་བརྒྱ་ལྷག་བཞུགས་པ་དང་། བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་ཁྲོད་དུ་ཁོང་གི་བསྒྱུར་ཡིག་དཔལ་གཉིས་
སུ་མེད་པ་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀ་རྱིྡོ་རྗེ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དབང་མདོར་བསྟན་པའི་དཀའ་འགྲེལ་ཤོ་ལོ་ཀ་
སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་པ། མཆོད་རྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད་སྟོན་པ་སོགས་ཆོས་ཚན་བཅུ་ལྷག་བཞུགས་སོ།།
མདོར་ན་བསྟན་པ་ཕྱི་དར་གྱི་དུས་མགོའི་ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་བྱོན་པ་ནས་དུས་རབས་བཅོ་ལྔ་པའི་དཀྱིལ་

བར་བོད་དུ་འཇིག་རྟེན་མིག་གཅིག་སྐད་གཉིས་སྨྲ་བའི་སྒྲ་སྒྱུར་གྱི་ལོ་ཙཱ་བ་སྐད་གྲགས་ཅན་བརྒྱ་དང་དྲུག་ཅུ་རེ་
དྲུག་བྱོན་པ་དང་། ཤྲདྡྷ་ཀ་ར་ཝརྨ་དང་། དཱི་པཾ་ཀ་ར་ཤྲ་ཛྙ་ན། སུ་མ་ཏི་ཀཱིརཱིྟི། མི་ཏྲ་ཛོ་ཀི་སོགས་ཕ་ཕྱིྱོགས་ཀ་ྱིཔཎྜི་ཏ་བདུན་ཅུ་ལྷག་གངས་ལྗོངས་སུ་ཕེབས་ཏེ་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་ཐུབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉམས་

158 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

པར་སོར་ཆུད་དང་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་གྱི་མཛད་འཕྲིན་རྒྱ་ཆེར་བསྐྱངས་པ་ལགས་ཀྱང་འདིར་ཡིག་ཚོགས་བསྐྱུངས་ཕྱིར་རེ་རེ་ནས་ངོ་སྤྲོད་མ་བྱས་སོ།། (དྭངས་གསལ་ཤེལ་གྱི་མེ་ལོང་།)

བོད་དུ་བཀའ་བསྟན་ལ་སྲི་ཞུ་དང་བཀུར་སྟི་ཇི་ལྟར་ཞུ་ཚུལ།
དེ་ཡང་༧རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཕྲེང་བརྒྱད་པ་འཇམ་དཔལ་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱི་རྣམ་ཐར་ཐུབ་བསྟན་པདྨོ་འབྱེད་པའི་ཉིན་བྱེད་ལས། སྟོན་ཀ་བཀའ་བསྟན་གསར་བཞེངས་མཛད་པ་རྣམས་པད་ཚལ་བས་འདྲེན་ཁལ་གྱིས་རིམ་བཞིན་གདན་དྲངས་པ་ཟླ་བ་དགུ་པའི་ཚེས་བཅུ་བདུན་ཉིན་༼སྐྱིད་གྲོང་༽བྱམས་
སྤྲིན་གྱི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་བཞུགས། དེའི་ཚེ་འཕགས་པ་རང་བྱུང་ཝ་ཏི་བཟང་པོ་ལས་འཇའ་དཀར་པོ་འོད་ཟེར་དང་ལྡན་པ་ཞིག་འཕྲོས་ཏེ་བཀའ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་ཟུག་པ་སོགས་ངོ་མཚར་བའི་མཚན་མ་ཡང་མང་དུ་བྱུང་།
ཕྱིས་ཀྱང་ཡུལ་ཕྱོགས་འདིར་བདེ་སྐྱིད་འབྱུང་མིན་བཀའ་བསྟན་འདི་ཉིད་ལ་རག་ལས་ཞེས་ཡུལ་དེའི་སྐྱེ་བོ་ཀུན་
གྱིས་གཙིགས་པོ་ཆེར་བྱེད་དོ། །དེའི་ཕ་ཉིན་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་དགའ་ལྡན་དུ་ཕེབས་པའི་དུས་ཆེན་ ༼བོད་ཟླ་ ྱི༩། ཚེས་༡༨།༽ ཁྱད་པར་ཅན་ལ་བཀའ་འགྱུར་གླེགས་བམ་བརྒྱ་དང་གཅིག བསྟན་འགྱུར་གླེགས་བམ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ཉིས་ཤུ་རྩ་ལྔ་རྣམས་སྐྱིད་གྲོང་གི་དད་ལྡན་གཞོན་ཤར་མང་པོས་གོས་གཙང་མ་གྱོན་ཏེ་གུས་པས་གདན་
དྲངས་པ་ན། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྲི་ཞུ་དང་བཀུར་སྟི་འདི་ལྟ་བུ་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་ཕ་རབས་ཀྱིྱི་གདུལ་བྱ་རྣམས་

ལ་འདོམས་པའི་ཆེད་དུ་རྗེ་རང་ཉིད་༼ཡོངས་འཛིན་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་༽ནས་ཀྱང་སྐུ་ལ་ཆོས་གོས་རྣམ་གསུམ་བཞེས་ཏེ་རྒྱང་རིང་པོ་ནས་བསུ་བ་དང་། ཕྱག་དང་མངོན་དུ་ལྡང་བ་ལ་སོགས་པ་གུས་པའི་སྤྱོད་ལམ་རྣམས་མཛད་དེ་བདུག་སྤོས་མདུན་བསུས་ཤིང། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་གདུགས་དང་། རྒྱལ་མཚན་དང་། བ་དན་དང་།
རོལ་མོའི་བྱེ་བྲག་མཐའ་ཡས་པ་དང་། ཡུལ་དེའི་འགོ་ཡོད་སོགས་ཡོན་བདག་ཕོ་མོ་གྲངས་མེད་པ་དག་གིས་ལ་ལས་མེ་ཏོག་དང་། ལ་ལས་བདུག་སྤོས་དང་། ལ་ལས་ད་བཟང་པོའི་སྲིྤོས་ཆུ་ལ་སོགས་པ་མཆོད་པའི་བྱེ་བྲག་མང་དུ་ཐོགས་ཏེ། བཀྲ་ཤིས་བསམ་གཏན་གང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་གདན་ ླིདྲངས་སོ།།
དེ་ནས་འདུ་ཁང་དུ་ཆོས་ཁྲི་བཟོ་བཀོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ལ་ཤར་ངོས་སུ་བཀའ་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་ཤོག་མཐིང་ཤོག་ལ་གསེར་བཙོ་མ་འབའ་ཞིག་གིས་བྲིས་པ། དབུ་ལྷ་རྣམས་དང་མཐའ་སྐོར་ག་ཞིང་ཁམས་རྣམས་ ྱིཀྱང་པ་ཊ་དང་གཡུང་དྲུང་ལ་སོགས་པ་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་རི་མོ་གསེར་ག་ྱིབྲིས་པ། ནུབ་ངོས་སུ་ཆོས་ཁྲི་བཟང་པོ་ལ་བསྟན་འགྱུར་རིན་པོ་ཆེ་བཞུགས་པ། ཐམས་ཅད་ལ་མཛོད་གོས་ལུ་ཧང་དང་། གོས་དམར་མེ་ཏོག་མའི་ཞལ་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 159

ཁེབས། མཛོད་གོས་དམར་སེར་དང་། ལུང་ཀི་སོགས་ན་བཟའ། བཅད་ལྡན་སྔོན་པོ་རྒྱུ་རྙིང་དང་། མཛོད་གོས་དམར་སེར་སུམ་བརྩེགས་ཀ་གདོང་དར་བྱས་པ། གྱིླེགས་ཤིང་རྒྱ་ཕིབས་གཟུགས་ལ་མཚལ་དང་གསེར་ག་རོ་ ྱིམོས་ཕྱུག་པ། སི་ཏ་ཧོའི་སྐུ་རགས་ལ་གསེར་སྦྲམ་ག་མདངས་འཛིན་པའི་གྱིླེགས་ཆབ་ཀས་

ྱིསྤྲས་པ། དེ་དག་གི་
མདུན་དུ་མར་མེའི་འཕྲེང་བ་དང་། བདུག་སྤོས་བཟང་པོའི་རྒྱུན་ནམ་ཡང་ཆད་མེད་དུ་བཙུགས་ཏེ་སྲི་ཞུ་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་མཆོད་པར་མཛད་དོ། །ཆུ་རྟ་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༦༢། གནམ་ལོ་གསར་པའི་ཚེས་བརྒྱད་ཉིན་
རྗེ་ཉིད་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་གཙོ་བོར་བཞེངས་ཏེ་འཁོར་རིག་པ་འཛིན་པའི་དགེ་འདུན་སུམ་ཅུ་སོ་ལྔ་དང་བཅས་པས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་རྒྱས་པར་མཛད། སླར་ཡང་བཀའ་བསྟན་རིན་པོ་ཆེའི་དབུ་ཐོག་ཏུ་གཡའ་ཕུབ་ཁང་བུ་བརྩེགས་པ་དང་བཅས་པ། ཁང་བུ་བརྩེགས་པའི་སྟེང་དུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རིང་བསྲེལ་ཡུང་འབྲུ་ལྟ་བུ་དང་། ཆོས་སྐུའི་རིང་བསྲེལ་གྱིས་ཕྱུར་བུར་གཏམས་པའི་གསེར་ཟངས་ཀྱི་གཉྫིར་༼མཛོད་ལྡན༽བཟོ་བཀོད་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པ་ལྟ་བས་ཆོག་མི་ཤེས་པ་འོད་ཀྱིས་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་ཕན་བདེ་སྟེར་ནུས་པ་ཞིག་བསྒྲུབས་པར་མཛད་དེ། རྗེ་ཉིད་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་དང་བཅས་པས་རབ་ཏུ་གནས་པའི་ཆོ་ག་ཞག་བདུན་
ག་རིང་མཛད་ཅིང་། དགའ་ ྱི སྟོན་ཀྱི་ཉིན་ཡོན་བདག་སེར་སྐྱ་གྲངས་མེད་པ་འདུས་པ་ལ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་སེམས་
བསྐྱེད་ཀྱི་སྡོམ་པ་འབོགས་པར་མཛད་དེ་ཤིས་པ་བརྗོད། མེ་ཏོག་གི་ཆར་ཕབ་ཅིང་ལོ་འདི་ནས་བཟུང་རྒྱལ་
མཆོག་སྐུ་གོང་མ་གཞན་དོན་དུ་གཤེགས་པའི་དུས་ཆེན་དང་བསྟུན་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་བསྙེན་བཀུར་གཟབས་པའི་ཐོག་བཀའ་འགྱུར་གསུང་སྒྲོགས་རེ་ལོ་ལྟར་མི་ཉམས་པའི་ཆོས་རྒྱུན་ཡང་འཛུགས་པར་མཛད་དོ། །ཞེས་
སྐྱིད་གྲོང་དུ་སྣར་ཐང་པར་མའི་བཀའ་བསྟན་གསར་དུ་གདན་དྲངས་སྐབས་སུ་ཡོངས་འཛིན་པཎྜིཏ་ཡེ་ཤེས་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བཀའ་བསྟན་ལ་སྲི་ཞུ་ཇི་ལྟར་མཛད་ཚུལ་གསལ་བ་བཞིན་བོད་ལྗོངས་ཐམས་ཅད་དུ་རྩ་བའི་ཆ་ནས་
སྲི་ཞུ་ཞུ་ཚུལ་དེ་དང་འདྲ་བ་ཡིན། གང་ལྟར་བོད་ཀ་དགོན་པ་མང་ཆེ་བར་གསུང་རྱིྟེན་དུ་བཀའ་འགྱུར་ཆ་ཚང་རེར་བཞུགས་སུ་གསོལ་ནས་མ་མཐའང་ལོ་རེར་ཐེངས་རེར་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་བྱེར་བདེ་སྐྱིད་ཡོང་ཕྱིར་དག་སྒྲོག་གནང་ལམ་
དང་དེའི་མཆོད་རྒྱུན་ཐེབས་རྩ་བཞག་སྲོལ་ཡང་ཡོད་དོ།།

160 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

བཀའ་འགྱུར་དང་བསྟན་འགྱུར་གྱི་སྡེ་ཚན་དང་སྒྲིག་རིམ། ཆོས་ཚན་གྱི་གྲངས་ཀ པོད་ གྲངས་བཅས་ཀྱི་སྐོར། བཀའ་འགྱུར་ལ་ནང་གསེས་སྡེ་ཚན་ཆེན་པོ་དྲུག་ཡོད་པ་སྟེ། འདུལ་བ་དང་། ཤེར་ཕྱིན། ཕལ་པོ་ཆེ། དཀོན་ བརྩེགས། མདོ་མང་། རྒྱུད་འབུམ་བཅས་སོ།།
༡། འདུལ་བ།

བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དུ་གཏོགས་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་འདུལ་བའི་སྐོར་ལ་འདུལ་བ་གཞི་དང་། སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ། འདུལ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། དགེ་སློང་མའི་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ། དགེ་སློང་མའི་འདུལ་བ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ། འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས་ཀྱི་གཞི། འདུལ་བ་གཞུང་བླ་མ། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་
ལམ་གྱི་རྒྱལ་པོ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སོགས་བསྡོམས་པས་ཆོས་ཚན་ཉེར་
བཞི་དང་པོད་བཅུ་གསུམ་བཞུགས་སོ།།
༢། ཤེར་ཕན། ྱིབཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ལ་གཏོགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་སྐོར་ལ་ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ།
ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཕྲག་ཉི་ཤུ་ལྔ་པ། ཤེར་ཕན་ཁྱི་བརྒྱད་

ྲི སྟོང་པ། ཤེར་ཕན་བརྒྱད་

ྱི སྟོང་པ། གཞན་ཡང་ཤེས་རབ་སྣ་
ཚོགས་ཀ་ྱིསྐོར་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕན་པའི་བསྡུས་དོན་གྱིྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ། ཤེས་རབ་ཀ་ཕ་རོལ་ ྱིཏུ་ཕྱིན་པ་སུམ་བརྒྱ་བར་གྲགས་པ་རྡོ་རྗེ་གཅོད་པ། ཤེས་རབ་ཀ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱི ན་པའི་སྱིྙིང་པོའི་མདོ་སོགས་ཤེར་
ཕྱིན་སྐོར་ག་ཆོས་ཚན་བཅུ་བདུན་དང་། ཆོས་ཀྱིྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བའི་མདོ་དང་ལྕང་ལོ་ཅན་ག་ཕོ་བྲང་གི་མདོ། ྱིའདུས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། བཀྲ་ཤིས་ཆེན་པོའི་མདོ་སོགས་གསར་དུ་འགྱུར་བའི་མདོ་སྡེའི་སྐོར་གྱི་ཆོས་ཚན་
བཅུ་གསུམ་རྣམས་ཀྱང་འདིའི་ཁོངས་སུ་འདུའོ། །དེ་དག་བསྡོམས་པས་ཆོས་ཚན་སོ་དྲུག་དང་པོད་ཉེར་གཉིས་བཞུགས་སོ། །
༣། ཕལ་པོ་ཆེ།
བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གཏོགས་པའི་མདོ་སྡེ་ཕལ་པོ་ཆེའི་སྐོར་ལ་ལེའུ་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་དང་བམ་པོ་བརྒྱ་དང་བཅུ་དྲུག་བཞུགས་སོ།།
༤། འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ།
བཀའ་ཐ་མ་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོར་གཏོགས་པའི་དཀོན་བརྩེགས་སྐོར་ལ་འཕགས་པ་དཀོན་མཆོག་བརྩེགས་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ་པ་ལས་སྡོམ་གསུམ་བསྟན་པའི་ལེའུ་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 161

ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་འཕགས་པ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སོགས་ཆོས་ཚན་ཞེ་དགུ་དང་པོད་དྲུག་བཞུགས་སོ།།
༥། མདོ་མང་།
འཁོར་ལོ་གསུམ་གར་གཏོགས་པའི་མདོ་མང་སྐོར་ལ་ཐེག་ཆེན་དང་ཐེག་དམན་གྱི་རིགས་གཉིས་འདུས་ཡོད་དེ། དང་པོ་ཐེག་ཆེན་ག་ྱིསྐོར་ལ་འཕགས་པ་བསྐལ་པ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དང་། འཕགས་པ་རྒྱ་ཆེར་རོལ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སོགས་ཆོས་ཚན་བརྒྱ་དང་གོ་བཞི་དང་པོད་ཉེར་བཞི་བཞུགས་པ་དང་། གཉིས་པ་ཐེག་དམན་
གྱི་སྐོར་ལ་འཕགས་པ་དམ་པའི་ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་བར་གཞག་པ་དང་མདོ་ཆེན་པོ་སྟོང་པ་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། མཛངས་བླུན་ཞེས་བྱ་བའི་མདོ་སོགས་ཆོས་ཚན་དོན་བརྒྱད་དང་པོད་བརྒྱད་བཞུགས། མདོ་མང་སྐོར་ག་བཀའ་

ྱིཆོས་བསྡོམས་ཆོས་ཚན་ཉིས་བརྒྱ་བདུན་ཅུ་དོན་གཉིས་དང་པོད་སོ་གཉིས་བཞུགས། གོང་གསལ་ག་མདོའི་ ྱིསྐོར་གྱི་བཀའ་ཆོས་རྣམས་ཁྱོན་བསྡོམས་པས་ཆོས་ཚན་སུམ་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གཉིས་དང་པོད་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་བཞུགས་སོ། །
༦། གསང་སྔགས་རྒྱུད་འབུམ།
གསང་སྔགས་རྒྱུད་འབུམ་སྐོར་ག་བཀའ་ཆོས་ལ་རྒྱུད་སྱིྡེ་ཆེན་པོ་བཞི་དང་། བསྔོ་བ་སྨོན་ལམ་དང་བཀྲ་ཤིས། གཟུངས་འདུས། དུས་འཁོར་བསྡུས་རྒྱུད་ཀ་འགྱིྲེལ་པ་ད་མེད་འོད། གསབ་བཅུག། རྲིྙིང་རྒྱུད་བཅས་བཞུགས་སོ།།

བསྟན་འགྱུར་ལ་ནང་གསེས་སྡེ་ཚན་ཆེན་པོ་བཅུ་ཡོད་པ་སྟེ།
༡། བསྟོད་ཚོགས་དང་། ༢། ནང་དོན་རིག་པ། ༣། ཚད་མ་རིག་པ། ༤། སྒྲ་རིག་པ། ༥། གསོ་བ་རིག་པ། ༦། བཟོ་རིག་པ། ༧། ལུགས་ཀ་བསྟན་བཅོས། ༨། དཔེ་དཀོན་པའི་རིགས། ༩། བྱི སྔོ་སྨོན་དང་བཀྲ་ཤིས། ༡༠། གསར་བཅུག་བཅས་སོ། །

༡། བསྟོད་ཚོགས་སྐོར།
བསྟོད་ཚོགས་ལ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྟོད་པ་དང་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་བསྟོད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་པ། ལྷ་ལས་ཕུལ་དུ་བྱུང་བའི་བསྟོད་པ་སོགས་ཆོས་ཚན་བདུན་ཅུ་དོན་གསུམ་དང་པོད་གཅིག་བཞུགས་སོ།།

162 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

༢། ནང་དོན་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐོར།
ནང་དོན་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐོར་ལ་འབྲས་བུ་རྡོ་རྗེ་ཐེག་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་ཉིད་ཐེག་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས།༣། གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐོར།
གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐོར་ལ། ཚད་མ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། འབྲེལ་བ་བརྟག་པའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ། ཚད་མའི་བསྟན་བཅོས་རིགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ཞེས་བྱ་བ། ཚ་མ་རྣམ་འགྲེལ་ག་ཚིག་ལེའུར་ ྱིབྱས་པ། རིགས་པའི་ཐིགས་པ་ཞེས་བྱ་བའི་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་སོགས་ཆོས་ཚན་དྲུག་ཅུ་རེ་བདུན་དེ་པོད་ཉི་ཤུ་བཞུགས་སོ།།
༤། སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡན་ལག་དང་བཅས་པའི་སྐོར།
སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐོར་ལ། ལུང་དུ་སྟོན་པ་ཙནྡྲ་པའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། ལུང་དུ་སྟོན་པ་ཀ་ལཱ་པའི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ། བརྡ་སྤྲོད་པ་དབྱངས་ཅན་གྱི་མདོ་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་ཆོས་ཚན་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས་བཞུགས་སོ།།
སྒྲ་རིག་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐོར།
༡། མངོན་བརྗོད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐོར་ལ། མངོན་བརྗོད་ཀ་བསྟན་བཅོས་འཆི་བ་མེད་པའི་མཛོད་ཅེས་བྱ་བ་ ྱིསྐད་གཉིས་སྦྱར་བ་དང་། འཆི་བ་མེད་པའི་མཛོད་ཀ་རྒྱ་ཆེར་འགྱིྲེལ་བ་འདོད་འཇོའི་བ་སྐད་གཉིས་སྦྱར་བ་དང་། འཆི་མེད་མཛོད་ཀ་རྒྱ་ཆེར་འགྱིྲེལ་པ་འདོད་འཇོའི་བ་མོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཚན་བཞི་བཞུགས་སོ།།
༢། སྙན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐོར་ལ།
སྙན་ངག་མེ་ལོང་དང་། སྙན་ངག་སྤྲིན་གྱི་ཕོ་ཉ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ཚན་གཉིས་བཞུགས་སོ།།
༣། སྡེབ་སྦྱོར་གྱི་བསྟནབཅོས་ཀ་ྱིསྐོར་ལ།
སྡེབ་སྦྱོར་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་དང་། སྡེབ་སྦྱོར་ག་ྱིཕྲེང་བའི་བསྟོད་པ། ཡི་གེ་བཅུ་གཉིས་པ་སོགས་ཆོས་ཚན་ལྔ་བཞུགས་སོ། །གོང་གསལ་སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཡནལག་དང་བཅས་པའི་སྐོར་ལ་ཁྱོན་བསྡོམས་ཆོས་ཚན་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་དང་པོད་བཞི་བཞུགས་སོ།།
༥། གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐོར།
གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་སྐོར་ལ།
སྦྱོར་བ་བརྒྱ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། སྨན་དཔྱད་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སང་པོ་བསྡུས་པ། ྙིསྨན་ཨ་བའི་ཆོ་ག་སོགས་
ཆོས་ཚན་བདུན་བཞུགས་པ་དང་པོད་ལྔ་མཆིས་སོ། །

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 163

༦། བཟོ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀ་ྱིསྐོར།
༡། གསེར་འགྱུར་གྱི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ།
དངུལ་ཆུ་གྲུབ་པའི་བསྟན་བཅོས་ཞེས་བྱ་བ་དང་། གསེར་འགྱུར་གྱི་བསྟན་བཅོས་བསྡུས་པ། རྫོགས་པའི་
སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུང་པའི་སྐུ་གཟུགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་འགྲེལ་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་ཆོས་ཚན་བཅུ་གཅིག་
བཞུགས་སོ།།
༢། རྟེན་འབྲེལ་དང་རྩིས་མོ་ལ་སོགས་སྐོར་ལ།
རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བ་དང་། ཚེ་རྩིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གསལ་བར་བྱེད་པ། མོ་རྩིས་
འཇམ་པའི་དབྱངས་ཞེས་བྱ་བ་སོགས་ཆོས་ཚན་བཅུ་བཞུགས་སོ། །བཟོ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀ་ྱིསྐོར་ལ་ཁྱོན་བསྡོམས་ཆོས་ཚན་ཉེར་གཅིག་དང་པོད་ཕྱེད་བཞུགས་སོ། །
༧། ཐུན་མོང་བ་ལུགས་ཀ་བསྟན་བཅོས་སོགས་ཀྱིྱི་སྐོར།
ཐུན་མོང་བ་ལུགས་ཀ་བསྟན་བཅོས་སོགས་ཀྱིྱི་སྐོར་ལ། ཤེས་རབ་བརྒྱ་པ་དང་། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ཤེས་རབ་སྡོང་བུ་ཞེས་བྱ་བ། ལུགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྐྱེ་བོ་གསོ་ཐིགས་ཞེས་བྱ་བ། མི་དཔྱད་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ཁྱོན་ཆོས་ཚན་བཅུ་དགུ་དང་པོད་ཕྱེད་བཞུགས་སོ། །
༨། བོད་སྔ་རབས་པའི་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་དཀར་ཆག་རྙིང་པ་རྣམས་སུ་འཁོད་པ་ཅི་རིགས་པའི་སྐོར།
༡། མཛད་པ་པོའི་མཚན་སྨོས་པའི་སྐོར་ལ། སྒྲ་བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོགས་བྱེད་ཆེན་མོ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་རྟོགས་བྱེད་འབྲིང་པོ་སྒྲ་སྦྱོར་བམ་པོ་གཉིས་པ། འཕགས་པ་དགོངས་པ་ངེས་པར་འགྲེལ་བའི་མདོའི་རྣམ་བཤད་སོགས་ཆོས་ཚན་ཉི་ཤུ་བཞུགས་སོ། །
༢། མཛད་པ་པོའི་མཚན་མ་སྨོས་པའི་སྐོར་ལ། ལྷག་མཐོང་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་དང་། ཞི་གནས་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་བཤད་པ། བསམ་གཏན་ལ་འཇུག་པ་བསྡུས་པ་བཤད་པ་སོགས་ཆོས་ཚན་གསུམ་བཞུགས་སོ། །གོང་གསལ་བོད་སྔ་རབས་ཀྱི་མཁས་པས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་དཔེ་དཀོན་པ་ཅི་རིགས་པའི་སྐོརལ་ཁྱོན་བསྡོམས་ཆོས་ཚན་ཉེར་གསུམ་དང་བཀྲ་ཤིས་ཀ་ྱིསྐོར།
༩། བསྔོ་སྨོན་དང་བཀྲ་ཤིས་ཀྱི་སྐོར།
སྤྱིར་བསྔོ་བ་དང་སྨོན་ལམ། བཀྲ་ཤིས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ། འཕགས་པ་བཟང་པོ་སྤྱོད་པའི་སྨོན་ལམ་ག་རྒྱལ་པོ་ ྱི

164 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

དང་འཕགས་པ་བྱམས་པའི་སྨོན་ལམ་ག་རྒྱལ་པོ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ ྱི སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྨོན་ལམ་དང་ཆོས་ཀྱི་སྦན་པའི་བྱི སྔོ་བ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ག་བྱིཀྲ་ཤིས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པ་སོགས་ཆོས་
ཚན་བཞི་བཅུ་ཞེ་ལྔ་དང་པོད་ཕྱེད་བཞུགས་སོ།།
༡༠། གསར་བཅུག་མདོ་དང་རིག་གནས་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སྣ་ཚོགས་ཀ་ྱིསྐོར།
གསར་བཅུག་མདོ་དང་རིག་གནས་ལ་སོགས་པའི་བསྟན་བཅོས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་འགྲེལ་

པ་གནམ་ལྕགས་ཐོག་སེར་དང་། གསང་སྔགས་ཟབ་མོ། མངོན་བརྗོད་ཀ་བསྟན་བཅོས། རྣལ་འྱི བྱོར་སྤྱོད་པའི་ལུགས་ངེས་དོན་ལ་ཇི་བཞིན་བསྒོམ་ཐབས་སོགས་ཆོས་ཚན་བཞི་བཅུ་ཞེ་གསུམ་དང་པོད་ལྔ་བཞུགས་སོ། །གོས་གསལ་ཞར་བྱུང་རིག་གནས་སོགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་ལ་ཁྱོན་བསྡོམས་ཆོས་ཚན་ཉིས་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་རེ་བརྒྱད་དང་། པོད་སུམ་ཅུ་སོ་བརྒྱད་དང་ཕྱེད་བཞུགས་སོ།།

བསྟན་འགྱུར་དཔེ་བསྡུར་མ་ལྟར་ན། བོད་ཡིག་གི་བསྟན་འགྱུར་ལ་ཁྱོན་བསྡོམས་པས་ཆོས་ཚན་སུམ་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་ཐམ་པ་བཞུགས་སོ། །

སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་པར་མའི་སྐོར།
ཕྱི་ལོ་ ༡༧༢༩། མདོ་སྟོད་སྡེ་དགེའི་ཆོས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ཚེ་རིང་གིས་སྦྱིན་བདག་དང་སི་ཏུ་ཆོས་ཀ་འབྱུང་གནས་

ྱིཀྱིས་ཞུས་ཆེན་མཛད་ནས་འཇང་ས་ཐམ་བཀའ་འགྱུར་པར་མ་དང་སྒ་ཨ་གཉན་པཀྴིའི་ཐུགས་དམ་གྱི་རྟེན་བཀའ་
འགྱུར་བྲིས་མ་དང་། ༧གོང་ས་ལྔ་པ་ཆེན་པོས་མདོ་སྟོད་ལྷོ་རྫོང་དུ་བཞེངས་པའི་བཀའ་འགྱུར་བྲིས་མ་སོགས་གཙོས་པའི་དཔེ་རྒྱུན་རྙིང་པ་ཁུངས་བཙན་འགའ་ཞིག་ཕྱི་མོར་བྱས་ཏེ་པར་རྐོའི་ལས་འགོ་བརྩམས་ཏེ་ཕྱི་ལོ་ ༡༧༣༣། ལོར་བཞེངས་གྲུབ་བྱུང་། སི་ཏུ་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་ཀས་དཀར་ཆག་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བཀའ་ ྱིགངས་ཅན་གྱི་བརྡས་དྲངས་པའི་ཕྱི་མོའི་ཚོགས་ཇི་སྙེད་པ་དཔར་དུ་བསྒྲུབས་པའི་ཚུལ་ལས་ཉེ་བར་བརྩམས་
པའི་གཏམ་བློ་ལྡན་མོས་པའི་ཀུནྡ་ཡོངས་སུ་ཁ་ཕྱེ་བའི་ཟླ་འོད་གཞོན་ནུའི་འཁ་ཤིང་ཞེས་པ་ཡང་བརྩམས། ཆ་ ྲིཚང་པོད་བརྒྱ་དང་གསུམ་ཡོད། སྡེ་དགེའི་པར་ཁང་ཆོས་མཛོད་ཆེན་མོར་བཞུགས་སུ་གསོལ་པས་སྡེ་དགེའི་པར་མའི་བཀའ་འགྱུར་ཞེས་གྲགས།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 165

སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་ག་གོ་རིམ་བསྒྱི གས་ཚུལནི། ྲི
༡། འདུལ་བའི་སྐོར་ལ་པོད་བཅུ་གསུམ། ༢། ཤེར་ཕན་ལ་པོད་ཉེར་གཅིག ༣། ཕལ་པོ་ཆེ་ལ་པོད་བཞི། ༤། ྱིདཀོན་བརྩེགས་ལ་པོད་དྲུག ༥། མདོ་སྡེའི་སྐོར་པོད་སུམ་ཅུ་སོ་གཉིས། ༦། རྒྱུད་འབུམ་པོད་ཉི་ཤུ། ༧། གཟུངས་བསྡུས་པོད་གཉིས། ༨། འགྲེལ་བ་དྲི་མེད་འོད་པོད་གཅིག ༩། རང་རྒྱུད་དཔོ་གསུམ་བཅས་སོ། ། ྙིསྡེ་དགེ་བསྟན་འགྱུར་ག་གོ་རིམ་བསྒྱི གས་ཚུལ་ནི། ྲི
༡། བསྟོད་ཚོགས་ལ་པོད་གཅིག ༢། དགྱེས་པ་རྡོ་རྗེའི་སྐོར་པོད་དགུ། ༣། དཔལ་དུས་ཀྱི་འཁོར་ལོའི་སྐོར་པོད་ལྔ། ༤། འཁོར་ལོ་སྡོམ་པའི་སྐོར་པོད་དགུ། ༥། རྡོ་རྗེ་གདན་བཞིའི་སྐོར་པོད་ཕྱེད། ༦། སྒྱུ་འཕྲུལ་ཆེན་མོའི་སྐོར་པོད་ཕྱེད། ༧། རྡོ་རྗེ་བདུད་རྩིའི་སྐོར་པོད་ཕྱེད། ༨། སངས་རྒྱས་ཐོད་པའི་སྐོར་པོད་ཕྱེད། ༩། སངས་རྒྱས་མཉམ་སྦྱོར་གྱི་སྐོར་པོད་གཅིག ༡༠། སྒྲོལ་མ་ལ་སོགས་པའི་སྐོར་པོད་གཅིག ༡༡། རྣལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཐབས་ཀ་རྒྱུད་

ྱིགསང་བ་འདུས་པའི་སྐོར། ༡༢། གཤིན་རྗེ་གཤེད་ཀྱི་སྐོར་པོད་གཉིས་དང་ཕྱེད། ༡༣། མཚན་བརྗོད་བླ་མེད་ཀ་ྱིལུགས་སུ་བཀྲལ་བའི་སྐོར་པོད་ཕྱེད། ༡༤། བདེ་ཆེན་རལ་གཅིག་གི་སྐོར་ལ་པོད་ཕྱེད། ༡༥། ཕྱག་ན་རྡོ་རྗེ་རྣལ་འབྱོར་བླ་མེད་དུ་བཀྲལ་བ་ལ་པོད་གཅིག་དང་ཕྱེད། ༡༦། རྣལ་འབྱོར་བླ་ན་མེད་པའི་རྒྱུད་སྤྱིའི་དགོངས་འགྲེལ་ག་ྱིསྐོར་ལ་པོད་གསུམ། ༡༧། རྣལ་འབྱོར་ག་རྒྱུད་དེ་ཉིད་བསྡུས་པ་དང་སྒྱུ་འཕྲུལ་ ྱིདྲ་བ་སོགས་སྐོར་ལ་པོད་དགུ།
༡༨། འཇམ་དཔལ་མཚན་བརྗོད་རྣལ་འབྱོར་རྒྱུད་དུ་བསྟན་པའི་ཆོས་སྐོར་ལ་པོད་གསུམ་དང་ཕྱེད། ༡༩། ཐམས་ཅད་གསང་བ་དང་ངན་སོང་སྦྱོང་རྒྱུད་སོགས་ཀ་ྱིསྐོར་ལ་པོད་གཉིས་དང་ཕྱེད། ༢༠། རྣམ་སྣང་མངོན་བྱང་སོགས་སྤྱོད་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྐོར་ལ་པོད་གཉིས། ༢༡། བྱ་བའི་རྒྱུད་ཀ་ྱིསྐོར་ལ་པོད་བཞི། ༢༢། རྒྱུད་སྡེ་བཞི་པོ་སྣ་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་དཀལ་སོགས་ཀྱིྱི་སྐོར་ལ་པོད་གསུམ་དང་ཕྱེད། ༢༣། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་རྣམ་བཞག་དང་དམ་ཚིག་སོགས་སྟོན་པའི་ཆོས་སྐོར་ལ་པོད་གཅིག ༢༤། གནས་ཆེན་དུ་བགྲོད་ཚུལ་དང་གསོལ་འདེབས་ཀྱི་སྐོར་ལ་པོད་ཕྱེད། ༢༥། རྒྱལ་བའི་ཡུམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་དོན་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་པོད་བཅུ་གཅིག ༢༦། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་དོན་སྟོན་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་པོད་ལྔ། ༢༧། ཤེས་རབ་ཀ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་

ྱིཔའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་བ་དབུ་མའི་སྐོར་ལ་པོད་བཅུ་བདུན། ༢༨། མདོ་སྡེ་སྣ་ཚོགས་ཀ་འགྱིྲེལ་པའི་སྐོར་ལ་པོད་
བཅུ། ༢༩། སེམས་ཙམ་པའི་ལྟ་བ་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་པོད་བཅུ་དྲུག ༣༠། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་
ཀྱི་བསླབ་པ་སྟོན་པ་མངོན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀ་དགོངས་འགྱིྲེལ་ལ་པོད་དགུ། ༣༡། ལྷག་པ་ཏིང་ངེ་འཛིན་ག་བྱིསླབ་

166 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

པ་སྟོན་པ་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྣོད་ཀ་དགོངས་འགྱིྲེལ་ལ་པོད་གཉིས། ༣༢། ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀ་བྱིསླབ་པ་སྟོན་པ་
འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་དགོངས་འགྲེལ་པོད་བཅོ་བརྒྱད། ༣༣། སྐྱེས་རབས་སྣ་ཚོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་པོད་བཞི་དང་
ཕྱེད། ༣༤། འཕྲིན་ཡིག་སྣ་ཚོགས་ཀ་ྱིསྐོར་ལ་པོད་གཅིག་དང་ཕྱེད། ༣༥། གཏན་ཚིགས་རིག་པའི་སྐོར་ག་ྱིབསྟན་བཅོས་ལ་པོད་ཉི་ཤུ། ༣༦། སྒྲ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ལ་པོད་དྲུག ༣༧། གསོ་བ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་
ཀྱི་སྐོར་ལ་པོད་ལྔ། ༣༨། བཟོ་རིག་པའི་བསྟན་བཅོས་ཀ་ྱིསྐོར་ལ་པོད་ཕྱེད། ༣༩། ཐུན་མོང་བ་ལུགས་ཀ་བསྟན་

ྱིབཅོས་ཀྱི་སྐོར་ལ་པོད་ཕྱེད། ༤༠། བོད་ཀ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིྱིས་མཛད་པའི་དཔེ་དཀོན་པ་ཅི་རིགས་ལ་པོད་གསུམ་དང་ཕྱེད། ༤༡། གསར་བཅུག་མདོ་དང་རིག་གནས་སོགས་ཀ་བསྟན་བཅོས་སྣ་ཚོགས་ལ་པོད་ཕྱིྱེད། ༤༢། བསྔོ་སྨོན་དང་བཀྲ་ཤིས་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་པོད་ཕྱེད་བཅས་སོ།།

སྦྱོང་ཚན།
ཀ༽ གཤམ་གསལ་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོའི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བྲིས།
༢༽ བོད་དུ་བཀའ་བསྟན་ལ་སྲི་ཞུ་དང་བཀུར་སྟི་ཞུ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་སབ་ཚན་ལྟར་ ློ བྲིས།
༣༽ བཀའ་འགྱུར་ལ་ནང་གསེས་སྡེ་ཚན་ཆེན་པོ་དྲུག་ཡོད་པ་དེ་དག་གང་ཡིན་བྲིས།༤༽ བསྟན་འགྱུར་ལ་ནང་གསེས་སྡེ་ཚན་ཆེན་པོ་བཅུ་ཡོད་པ་དེ་དག་གང་ཡིན་བྲིས།༥༽ སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་པར་མའི་སྐོར་བྲིས།
༦༽ སྡེ་དགེ་བཀའ་འགྱུར་གྱི་གོ་རིམ་བསྒྲིགས་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྲིས།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 167

༧༽ བཀའ་འགྱུར་སབ་ློསྦྱོང་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེ་བའི་སྐོར་རྒྱུ་མཚན་བཅས་རང་གི་བསམ་ཚུལ་བྲིས།

ཁ༽ ཇོ་བོ་ར་དཔལ་ ྗེ ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་བསྟན་པ་ལ་བཀའ་དྲིན་ཆེ་བའི་རྒྱུ་མཚན་བྲིས།

ག༽ མངའ་རིས་རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱིས་ལོ་ཙཱ་བ་རིན་ཆེན་བཟང་པོ་སོགས་བོད་ཀྱི་གཞོན་ནུ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་རྒྱ་གར་དུ་བཏང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་བྲིས།

ག༽ ལྷ་བླ་མ་ཡེ་ཤེས་འོད་ཀྱི་སྐུ་རིང་ལ་བོད་དུ་སྤྱན་དྲངས་པའི་བལ་པོའི་ལོ་ཙཱ་བ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་བྲིས།

168 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

སློབ་ཚན་བཅུ་བཞི་པ།


མཆོད་རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་ཇི་ལྟར་དར་བའི་སྐོར།

མཆོད་རྟེན་ཞེས་པའི་གོ་དོན།
སྤྱིར་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་མཆོད་པ་འབུལ་སའི་རྟེན་ལ་གོ་ཞིང་། སྐབས་དོན་མཆོད་རྟེན་ནི་སྐུ་གསུང་ཐུགས་ལས་
ཐུགས་ཀ་རྱིྟེན་ལ་གོ སྐུ་ནི་འདྲ་སྐུ། གསུང་ནི་ཆོས་པོ་ཏི། ཐུགས་ནི་མཆོད་རྟེན་ནང་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པའི་གདུང་ཐལ་རིང་བསྲེལ་བཞུགས་གསོལ་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། གཞན་ཡང་མཆོད་རྟེན་ཞེས་པ་ནི། ལེགས་སྦྱར་སྐད་དོད་དུ་ (चैत्य) ཅཻཏྱ་ཞེས། ཅིཏ་(चित्त)ཞེས་པའི་བྱིངས་རྐྱེན་ཉེ་བསྒྱུར་ལས་གྲུབ་པ་ཞིག་ཡིན། ཅིཏ་ (चित्त) ཞེས་པ་ནི་སེམས་སམ་ཐུགས་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན།
དེང་སང་འཛམ་གླིང་ས་ཕྱོགས་གང་སར་མཆོད་རྟེན་གསར་བཞེངས་ལ་དང་དོད་བྱེད་པ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་

པ་ལ་དད་གུས་འདི་ཙམ་ནི་རླབས་ཆེན་དགེ་ཚོགས་དང་ཡི་རང་བའི་གནས་ཡིན། རིས་མེད་ཆོས་བརྒྱུད་ཚང་མས་སྐུ་གསུང་ཐུགས་རྟེན་བཞེངས་རྒྱུ། དགོན་པ་དང་གཙུག་ལག་ཁང་བཞེངས་རྒྱུ་སོགས་ལ་གལ་འགངས་ཆེན་པོར་རྩི་སྲོལ་ཡོད་པ་ནི་རླབས་ཆེན་ག་གཟི་བརྱིྗིད་ཅན་དུ་སྣང་མོད། བོད་དུ་མཆོད་རྟེན་ག་ཐིག་དང་བཟོ་བཀོད་ ྱིའགྲོ་སྟངས་ལ་བུ་སྟོན་རིན་ཆེན་གྲུབ་དང་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་ལུགས་གཉིས་ཡོངས་གྲགས་དང་ཁོང་
གཉིས་ཀ་ྱིཕྱག་སྲོལ་ཕྲན་བུས་མི་མཐུན་པ་ཡོད།

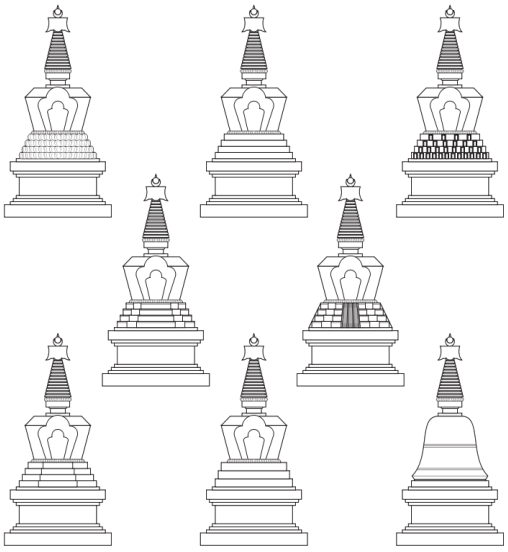

ནང་ཆློས། འཛིན་རྱིམ། ༡༢ 169

འཕགས་ཡུལ་དུ་མཆོད་རེན་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ།
དེ་ཡང་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཤཱཀ་ཐུབ་པ་ཞལ་བཞུགས་
པའི་སྐུ་དུས་སུ་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་
ཤིང་། དེའི་སྐུ་རུས་འཕགས་པ་མཽངྒལ་བུས་བླངས་ཤིང་
ཡོད་པ་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་བྱིན་གིས་ཐོས་ཏེ་
མཽངྒལ་བུ་ལས་ཁྱིམ་བདག་གིས་བླངས་ནས་ཤཱ་རིའི་བུའི་
སྐུ་རུས་ལ་སྟོན་པའི་བཀའ་ལྟར་ཆོས་སྐུའི་མཆོད་རེན་ཞིག་
བཞེངས་པས་ཆོས་སྐུའི་མཆོད་རེན་བཞེངས་འགོ་ཐོག་
མར་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། ཇི་སྐད་དུ། འདུལ་བ་ཕྲན་ཚེགས་
ལས། འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ། དེའི་རིང་བསེལ་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་ལག་ན་ཡོད་པ་ཞེས་ཐོས་སོ། །ཐོས་ནས་ཀང་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་གང་ན་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕིན་ནས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་རྐང་པ་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕག་འཚལ་ཏེ། ཕོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། ཕོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦིན་གིས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ལ་འདི་སྐད་བཅས་སྨྲས་སོ།། འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོ་མཁྱེན་པར་མཛོད་ཅིག། འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ནི་བདག་གི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྡུག་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། བླ་མ་དང་། དན་པར་བགིད་པ་ལགས་ན། དེ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ་དེའི་རིང་བསེལ་ཁྱོད་ཀི་ཕག་ན་མངའ་བ་དེ་དག་བདག་ལ་སོལ་ཅིག་དང་། དེའི་རིང་བསེལ་ལ་རིང་བསེལ་གི་མཆོད་པ་བགིའོ། །དེས་སྨྲས་པ། ཁྱིམ་བདག་དེ་ནི་བདག་གི་ཡང་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྡུག་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། བླ་མ་དང་དན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པས། བདག་ཉིད་དེའི་རིང་བསེལ་ལ་རིང་བསེལ་གི་མཆོད་པ་བྱེད་དོ། །
དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦིན་གིས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གང་ན་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕིན་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀི་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོ་བོས་ཕག་འཚལ་ཏེ། ཕོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ། ཕོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་ནས། ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦིན་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་འདི་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ།། བཙུན་པ་མཁྱེན་པར་མཛད་དུ་གསོལ། འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ནི། བདག་གི་ཡུན་རིང་པོ་ནས་སྡུག་པ་དང་། ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་། བླ་མ་དང་དན་པར་བགི་བ་ལགས་ཏེ། དེའི་རིང་བསེལ་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོའི་སུག་པ་ན་མཆིས་པ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀིས་བདག་སོལ་དུ་གསོལ། བདག་དེའི་རིང་བསེལ་ལ་རིང་བསེལ་གི་མཆོད་པ་འཚལ་ལོ། །དེ་ནས་

170 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

བཅོམ་ལྡན་ཀས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོ་ཕོ་ཉས་བཀུག་ནས་འདི་སྐད་ཅེས་བཀའ་སྕལ་ཏོ། །ཀུན་དགའ་བོ། ྱིདགེ་སློང་ཤཱ་རིའི་བུའི་རིང་བསྲེལ་རྣམས་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ལ་བྱིན་ལ། དེ་མཆོད་པ་བྱེད་དུ་ཆུག་
ཅིག། བྲམ་ཟེ་དང་། ཁྱིམ་བདག་རྣམས་ནི་དོན་འདིས་ན་དད་པ་ཅན་ཡིན་ནོ།། ཀུན་དགའ་བོ་གཞན་ཡང་། འདི་ཙམ་གས་ན།

ྱི ཁྱོད་ཀྱིས་ངའི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པ་བྱས་པའམ། ལན་ལོན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟ་བས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་

རབ་ཏུ་ཕྱུངས་ཤིག། བསྙེན་པར་རྫོགས་པར་གས་ཤིག གནས་ ྱི བྱིན་ཅིག དགེ་སྦྱོང་གི་ཆེད་ཉེ་བ་ཞོག་ཤིག དེ་དག་ལ་ཡང་ཇི་ལྟར་ཐོན་པ་བཞིན་འཛིན་དུ་ཆུགས་ཤིག འཛིན་དུ་ཆུགས་ཤིག སློབས་ཤིག་དང་། འདི་ཙམ་གྱིས་

ན། ཁྱོད་ཀ་ངའི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་བཏགས་པ་དང་། ལན་ལོན་པ་ཡིན་ནོ།། ྱིདེ་ནས་ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཀུན་དགའ་བོས་སྟོན་པའི་བཀས་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦན་ལ། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་ ྱིརིའི་བིུ་རིང་བསྲེལ་དག་བྱིན་ཏེ། འདི་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་སྔོན་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔར་གྱུར་པ་ན། ལན་འགའ་ཡང་ཡབ་ཡུམ་དང་། མཁན་པོ་དང་། སློབ་དཔོན་དང་། གཞན་བླ་མའི་གནས་ལྟ་བུ་དག་གི་ཚིག་མ་བཅག་པས་སོ། །དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གས། ཚེ་དང་ལྡན་པ་ཤཱ་རིའི་བུའི་རིང་བསྱིྲེལ་དག་ཁྱེར་ནས། རང་
གི་ཁྱིམ་ག་ལ་བ་དར་སོང་སྟེ་ཕན་ནས། དེ་དག་ ྱི ཁྱིམ་ག་མཆོག་གི་ནང་དུ་མཐོན་པོ་ཞིག་ཏུ་བཞག་ནས་ནང་མི་ ྱིདང་བཅས། མཛའ་བོ་དང་། ཉེ་དུ་དང་། ཕུ་ནུ་དང་བཅས་ཏེ། མར་མེ་དང་། བདུག་པ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། དྲི་དང།

ཕྲེང་བ་དང་། བྱུག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པར་བྱ་བ་བརྩམས་སོ། །མཉན་ཡོད་ན་གནས་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཀྱིས་

ཇི་ལྟར་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ཡུལ་མ་གྷ་དྷཱའི་གྲོང་ནལ་དར་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་དེའི་རིང་བསྲེལ་དག་འཕགས་པ་ཀུན་དགའ་བོས་བླངས་ནས། ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟསས་སྦྱིན་ལ་བྱིན་ཏེ། དེས་དེ་དག་ཁྱིམ་
དུ་བཞག་ནས་ནང་མི་དང་བཅས། མཛའ་བོ་དང། གཉེན་དང་། ཕུ་ནུ་དང་བཅས་ཏེ། མར་མེ་དང་། བདུག་པ་དང་། མེ་ཏོག་དང་། དྲི་དང་། ཕྲེང་བ་དང་། བྱུག་པ་དག་གིས་མཆོད་པར་ཐོས་སོ།།
དེ་བཞིན་དུ་ཡུལ་ཀཽཤལའི་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་གྱིས་ཀྱང་ཐོས་ནས། བཙུན་མོ་ཕྲེང་ལྡན་མ་དང་། རྒྱལ་རིགས་
དབྱར་ཚུལ་མ་དང་། དྲང་སྲོང་བྱིན་དང་། རྙིང་པ་དག་དང་། རི་དྭགས་འཛིན་ག་མ་ས་ག་དང་། གཞན་ཡང་དད་

ྱིཔ་ཅན་མང་པོ་དག་དང་། ལྷན་ཅིག་དེ་དག་ཐམས་ཅད་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དག་ཁྱེར་ཏེ། ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱི་ཁྱིམ་དུ་དོང་ནས། དེ་རྣམས་ཀྱིས་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དག་གིས་མཆོད་པར་བརྩམས་པ་ལས་དེར་ཁ་
ཅིག་གིས་ཡོན་ཏན་གྱི་ཚོགས་དང་ཐོབ་བོ། །ཇི་ཙམ་དུས་གཞན་ཞིག་ན་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་རི་བོར་ཞིག་ཏུ་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཞིག་བྱུང་ནས་དེས་དེར་སྒོ་བཅད་ནས་སོང་ངོ་། །སྐྱེ་བོ་ཕལ་པོ་ཆེ་དག་དེ་བཞིན་དུ་འོངས་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 171

པ་དང་། ཇི་ཙམ་ན་སྒོ་བཅད་པ་མཐོང་ནས་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦན་གྱིས་སྱིྒོ་བཅད་དེ་སོང་བས་དེས་
བདག་ཅག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱི་བར་ཆད་བྱས་སོ། །ཞེས་དེ་དག་འཕྱ་བར་བྱ། གཞོགས་འཕྱས་བྱེད། སྨོད་པར་བྱེད་དོ།།
དེ་ནས་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་རི་བོར་དེ་ནས་འོངས་པ་དང་། དེའི་ནང་མིས་སྨྲས་པ། ཁྱིམ་བདག་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཐོགས་ཏེ་འོངས་པ་ལས་སྒོ་བཅད་པ་མཐོང་ནས། དེས་བདག་ཅིག་གི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་བར་ཆད་བྱས་སོ། །ཞེས་འཕྱ་བར་བྱེད། གཞོགས་འཕྱས་བྱེད། སྨོད་པར་བྱེད་དོ། ། དེ་འདི་སྙམ་དུ་འདི་ཉིད་བདག་གིས་བྱ་བ་ཡིན་ནོ་སྙམ་དུ་ཤེས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ག་ན་བ་དེར་སོང་སྟེ་ཕན་པ་དང་།

ྱིབཅོམ་ལྡན་འདས་ཀ་ཞབས་གཉིས་ལ་མགོས་ ྱིཕྱག་བྱས་ཏེ་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་གོ །ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་འདུག་
ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དེ་སྐད་ཅེས་གསོལ་ཏོ། །བཙུན་པ་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་ལ་རབ་ཏུ་དད་པའི་སྐྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་དག་ཐོགས་ཏེ་བདག་གི་སྡུམ་པར་མཆིས་པ་ལས་བདག་བགྱི་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་གི་སླད་ཆབ་སྒོ་བ་ཀུན་ནས་གཞན་དུ་མཆིས་པ་དང་། དེ་དག་ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦན་གྱིས་སྱིྒོ་བཅད་དེ་
སོང་བས། བདག་ཅག་གི་བསོད་ནམས་ཀ་བར་ཆད་བྱས་སོ། །ཞེས་འྱིཕྱ་བར་བགད། གཞོགས་འྱིཕྱས་བགྱིེད་
དོ། །དེའི་སླད་དུ་གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀས་གནང་ན་བདག་གིས། འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུའི་མཆོད་རྱིྟེན་ཕྱོགས་སྣང་ཡལ་ཅན་ཞིག་ཏུ་བགས་ལ། དེར་སྐྱིྱེ་བོའི་ཚོགས་ཆེན་པོ་བག་ཡངས་སུ་མཆིད་པ་བགྱིད་དུ་སྩལ་

ཏོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།ཁྱིམ་བདག་དེ་ལྟ་བས་ན་གནང་གི་བྱོས་ཤིག བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀས་གནང་གི་ ྱི བྱོས་ཤིག་ཅེས་བཀའ་སྩལ་བ་དང་། དེས་ཇི་ལྟ་བུར་བྱ་བ་མི་ཤེས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་བ། རིམ་གྱིས་བང་རིམ་བཞི་བྱས་ལ། དེ་ནས་བུམ་རྟེན་བྱའོ། །དེ་ནས་བུམ་པ་དང་བྲེ་དང་སྲོག་ཤིང་དང་། གདུགས་གཅིག་དང་། གཉིས་དང་། གསུམ་དང་། བཞི་བྱ་བ་བྱས་ནས་བཅུ་གསུམ་གྱི་བར་དུ་བྱ་ཞིང་། ཆར་ཁེབ་དག་གཞག་པར་བྱའོ། །བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀས་མཆོད་རྱིྟེན་དེ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེས་ཅི་འཕགས་པ་ཤཱ་རིའི་བུ་འབའ་ཞིག་ལ་མཆོད་རྟེན་རྣམ་པ་དེ་ལྟ་བུའམ། འོན་ཏེ་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱ་བ་མི་ཤེས་ནས། སྐབས་དེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དགེ་སློང་དག་གི་གསོལ་པ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ།ཁྱིམ་བདག་རེ་ཞིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་མཆོད་རྟེན་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱའོ། །རང་སངས་རྒྱས་ཀ་ྱིཆར་ཁེབ་མི་གཞག་པར་བྱའོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ནི་གདུགས་བཞི་བྱའོ། །ཕྱིར་མི་འོང་བའི་ནི་གསུམ་མོ། །ཕར་འོང་ ྱིབའི་ནི་གཉིས་སོ། །རྒྱུན་དུ་བཞུགས་པའི་ནི་གཅིག་གོ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་དགེ་བ་རྣམས་ཀྱི་ནི་བྱི་བོར་བྱའོ།།

172 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀས་འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱིྱི་མཆོད་རྟེན་ནི་རྣམ་པ་འདིས་སོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་རྣམས་ཀས་ནི་ ྱིའདིས་སོ་ཞེས་བཀའ་སྩལ་པ་དང་། དེས་གང་གི་གནས་གང་དུ་བྱ་བ་མི་ཤེས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀས་

ྱིབཀའ་སྩལ་པ། ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བཞུགས་པ་ན། ཤཱ་རིའི་བུ། མཽངྒལ་གྱི་བུ་དག་འདུག་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་མཆོད་རྟེན་བྱའོ། །གཞན་ཡང་གནས་བརྟན་རྣམས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ནི་རྒན་
རིམས་བཞིན་སྤྲེང་བར་བྱའོ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོའི་དགེ་བ་རྣམས་ཀ་ནི་དགེ་འདུན་གྱིྱི་ཀུན་དགའ་ར་བའི་ཕ་རོལ་ ྱིབྱའོ།། ཞེས་གསུངས་སོ། །
དེས་ན་སྟོན་པ་དངོས་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐུ་དུས་སུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་འགོ་ཚུགས་ཟིན་ལ།
དེ་ལྟར་ན་ནང་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་ནི་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་ལྟར་ཇི་
ལྟ་བ་བཞིན་རྗེས་སུ་འབྲངས་དགོས་སོ། །ཇི་སྐད་དུ། ལས་ཀྱི་མཐའ་བརྗོད་པའི་མདོ་ལས།
སྤྲུལ་པས་མཛད་པ་སྔོན་བསྟན་ཕར། །མཆོད་རྱིྟེན་བརྒྱད་དུ་རྣམ་པར་བཞག།།
ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་སྟོན་པ་ཐུབ་པའི་དབང་པོས་གནས་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་ཞིག་ཏུ་མཛད་པ་གཙོ་བོ་ཁྱད་པར་ཅན་འགའ་ཤས་བསྟན་པའི་གནས་དེ་དག་ཏུ་དད་ལྡན་རྒྱལ་པོ་རྣམས་དང་འབངས་མི་སེར་རྣམས་ཀྱིས་དྲན་རྟེན་
དུ་མཆོད་པའི་རྟེན་བརྩིགས་ཤིང་ཕྱིས་དེར་སྟོན་པའི་སྐུ་གདུང་རིང་བསྲེལ་རྣམས་བཞག་པས་བྱིན་རླབས་ཅན་དུ་
གྱུར།

མཆོད་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་ལ་དབྱེ་ཚུལ།
བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་བཀྲིན་ཅན་གྱིས་མདོ་རྒྱུད་གཉིས་ཀའི་གསུངས་དུ་མར་མཆོད་རྟེན་གྱི་རྣམ་དབྱེ་ཇི་སྙེད་
ཅིག་འཆད་པ་རྣམས་ནི། ཉན་རང་འཕགས་པ་གཉིས་དང་། བྱང་སེམས་འཕགས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྐུ་གདུང་རིང་བསྲེལ་ག་མཆོད་རྱིྟེན་དང་། སྐུ་གདུང་ཁོ་ནའི་མཆོད་རྟེན། ཆོས་ཀྱི་སྐུའི་མཆོད་རྟེན། དབུ་སྐྲ་དང་སེན་མོའི་མཆོད་རྟེན་རྣམས་ཡིན། དེ་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྡུ་ན། སྐུ་གདུང་རིང་བསྲེལ་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་
དང་ཆོས་སྐུའི་མཆོད་རྟེན་གཉིས་སུ་འདུས་སོ། །
ཆོས་སྐུའི་མཆོད་རྟེན་གཟུགས་ཀ་ཚུལ་དུ་རྣམ་པར་བཀོད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ ྱི སྟོན་པས་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་ལ་

མཆོད་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་ཇི་ལྟ་བུ་དགོས་པ་བཀའ་བསྩལ་བ་ལྟར། ས་འཛིན་དགེ་བཅུའི་སྟེང་དུ་རིམ་བཞིན་བང་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 173

རིམ་བཞི་དང་། བུམ་རྟེན་དང་། བུམ་པ་དང་། པུ་ཤུའམ་བྲེ་དང་། སྲོག་ཤིང་དང་། འཁོར་ལོའམ་གདུགས་བརྩེགས་བཅུ་གསུམ། དེའི་ཆར་ཁེབ་རྣམས་དང་ལྡན་པ་ནི་མཆོད་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །

གསང་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་བྱ་བ་བསྡུས་པར་མཆོད་རྟེན་ལ་དབྱིབས་མི་འདྲ་བ་རྣམ་པ་བཞི་གསུངས་པ་རྣམས་ནི། ༡། འབྲས་སྤུངས་པ་ལྟ་བུའི་མཆོད་རྟེན། ༢། ལྷུང་བཟེད་ལྟ་བུའི་མཆོད་རྟེན།༣། བུམ་པ་ལྟ་བུའི་མཆོད་རྟེན།༤། རྒྱལ་མཚན་ལྟ་བུའི་མཆོད་རྟེན་བཅས་བཞིའོ། །

ཆོས་སྐུའི་མཆོད་རྟེན་ག་དྱིབྱིབས་ཀ་མཚོན་དོན། ྱིཆོས་སྐུའི་མཆོད་རྟེན་གྱི་ས་འཛིན་པད་འདབ་ཅན་རྣམས་ནི་དགེ་བཅུའི་མཚོན་དོན་ཡིན། བང་རིམ་བཞི་ལས་དང་
པོ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་བཞི། གཉིས་པ་ཡང་དག་སྤོང་བ་བཞི། གསུམ་པ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི། བཞི་པ་དབང་པོ་ལྔའི་མཚོན་དོན་ཡིན། བུམ་རྟེན་སྟོབས་ལྔ། བུམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀ་ཡན་ལག་བདུན། པུ་ཤུའམ་

ྱི བྲེ་ནི་འཕགས་
ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། མཆོད་རྟེན་ག་ཁོག་ཏུ་ཞུགས་པའི་སྱིྲོག་ཤིང་ནི་ཤེས་པ་བཅུ། འཁོར་ལོ་བཅུ་གསུམ་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་། མ་འདྲེས་པའི་དྲན་པ་ཉེར་བར་བཞག་པ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་ལས་ཆོས་འཁོར་བཅུ་གསུམ་ཞེས་གྲགས། ཆར་ཁེབ་ནི་སང་རྙིྗེ་ཆེན་པོའི་མཚོན་དོན་ཡིན། དེ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་སྐུའི་རྣམ་
པ་མ་ལུས་པ་འདུས་པའི་ཆོས་སྐུའི་མཆོད་རྟེན་ག་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། ། ྱིདེ་དག་ལས་གཞན་པའི་རྡོ་རིང་། ཐེམ་སྐས། ཆུ་སྲིན་ག་རྒྱལ་མཚན་དང་། མེ་ཏོག་གི་ ྱི ཕྲེང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་
སྐྱོང་བ་དང་། དྲིལ་བུ་དང་། གདུགས་དང་། ཟླ་བ་དང་། དར་གྱི་ཅོད་པཎ། བ་དན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ནི་དེ་བཞིན་
གཤེགས་པའི་ཆོས་སྐུའི་རྐྱེན་དུ་འབབ་པའི་མཆོད་པའི་ཡོ་བྱད་ཡིན། དེ་དག་གི་མཚོན་དོན་ནི་རིམ་པ་བཞིན། དང་པོ་རྡོ་རིང་ནི། མི་འཇིགས་པ་བཞིའི་མཚོན་དོན་ཡིན། གཉིས་པ་ཐེམ་སྐས་ནི་བསྲུང་བ་མེད་པ་རྣམ་པ་བཞི་མཚོན། གསུམ་པ་ཆུ་སྲིན་རྒྱལ་མཚན་ནི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་སོགས་པའི་བདུད་བཞི་མཚོན། བཞི་པ་མེ་ཏོག་གི་ཕྲེང་བས་བླ་ན་མེད་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀ་ཕུང་པོ་མཚོན། ལྔ་པ་འཇིག་རྱིྟེན་སྐྱོང་བ་རྣམས་ཀ་འཕགས་པའི་བདེན་ ྱིཔ་བཞི་མཚོན། དྲུག་པ་དྲིལ་བུས་ཚངས་པའི་སྒྲ་དབྱངས་མཚོན། བདུན་པ་གདུགས་ནི་འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱི་
བོར་གྱུར་པ་མཚོན། བརྒྱད་པ་ཟླ་བས་བླ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀ་སྣང་བ་དང་། དགུ་པ་དར་གྱིྱི་ཅོད་པཎ་གྱིས་བླ་ན་

174 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

མེད་པ་ཡང་དག་པ་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཅོད་པཎ་ཐོགས་པ་མཚོན། གང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་
ཀྱི་འཁོར་ལོ་སྐོར་བའི་གྲགས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གནོན་པར་འགྱུར་བའོ་ཞེས་མཆོད་རྟེན་གྱི་ཆ་

དབྱེ་བ་འདུལ་བ་ལས་བྱུང་བའི་མདོ་ཞེས་པ་ལས་བཏུས་ཏེ་བཀོད་དོ། །
མཆོད་རྟེན་སྤྱིའི་ཚད།
བོད་ལུགས་ལ་མཆོད་རྟེན་སྤྱིའི་མཐོ་ཚད་ལ་ཆེ་ཆུང་གྲངས་༦༤། དགོས་པ་གཅིག་མཐུན་ཡིན་ཡང། རྒྱར་སོགས་ལ་བུ་སྟོན་དང་སྡེ་སྲིད་སངས་རྒྱས་རྒྱ་མཚོ་གཉིས་དབར་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པ་ནི། དཔེར་ན། བུ་
སྟོན་ག་ལུགས་ལྟར་ན་ས་འཛིན་གྱི་རྒྱར་ཆ་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། སྱིྡེ་སྲིད་ཀ་ལུགས་ལ་ཆ་སུམ་ཅུ་སོ་དགུ་ཚང་ ྱིདགོས་པ་གསུངས། ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བུམ་པའི་རྒྱ་དང་ཆོས་འཁོར་བཅུ་གསུམ་གྱི་ཚད་གཞི་ལ་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ཡོད། མཆོད་རྟེན་ག་རྒྱར་བོད་ལུགས་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་ལྟར་རྒྱ་གར་གྱིྱི་སློབ་དཔོན་རྣམས་ཀྱི་དབར་ལའང་

བཞེད་པ་ཐ་དད་ཡོད་པ་རྒྱ་གཞུང་གི་མཆོད་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་གཞུང་རྣམས་སུའང་གསལ་ལོ། །རྒྱ་
བོད་ཀྱི་མཁས་པ་སོ་སོའི་དབར་མཆོད་རྟེན་གྱི་སྤྱི་ཚད་ལ་མི་མཐུན་པ་གང་དང་གང་ཡོད་སྐོར་བུ་སྟོན་ཞབས་དང་
སྡེ་སད་སོ་སོའི་མཆོད་རྲིྟེན་ག་རྣམ་གཞག་བསྟན་པའི་ ྱིཕྱག་དཔེ་སོགས་ལས་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ།།

གངས་ཅན་ལྗོངས་སུ་མཆོད་རྟེན་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ།
བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ནང་པའི་ལུགས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་ཐོག་མ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བའི་འགོ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་ཁྲི་སྲོང་

ལྡེ་བཙན་གྱི་སྐུ་དུས་སུ་བསམ་ཡས་མི་འགྱུར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་བསྒྲུབས་པ་དང་ཆབས་ཅིག་མཐའ་བཞིར་མཆོད་རྟེན་དཀར་དམར་སྔོན་ནག་བཞེངས་པ་རྒྱལ་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཁག་ཏུ་གསལ་བ་དེ་ཉིད་མཆོད་རྟེན་ག་ཐོག་མ་ཡིན་ནོ།། ྱིབསྟན་པ་སྔ་དར་དང་ཕྱི་དར་གཉིས་སུ་བོད་གངས་ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་མཆོད་རྟེན་དུ་མ་བཞེངས་པ་དག་ལས་
གྲགས་ཆེ་ཞིང་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་རྣམས་ནི།བསམ་ཡས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན། རྒྱང་རྩེ་དཔལ་འཁོར་མཆོད་རྟེན། འཕན་ཡུལ་ཤར་འབུམ་པ། བྱང་འབྲི་རུ་ཁུལ་ཆོ་ལོ་འབུམ་པ། ལྷོ་བྱམས་གང་མཆོད་རླིྟེན། འབྲི་གུང་གདན་མཐིལ་མཆོད་རྟེན། དཀར་ཆུང་རྡོ་རྗེ་དབྱིངས། རྒྱ་མ་རིན་ཆེན་སྒང་མཆོད་རྟེན། གངས་ཏི་སི་མཆོད་རྟེན། ཐང་སྐྱ་འབུམ་ཆེན། རྡོའི་མཆོད་རྟེན་བཀྲིས་འོད་འབར། ལྷ་ས་ཕོ་བྲང་དམར་པོ་དང་ལྕགས་པོ་རི་ཡིན་དབར་བྲག་སྒོ་ཀ་ཎི་
མཆོད་རྟེན་རྣམས་ཡིན་ནོ།།

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 175

འོན་ཀྱང་དེང་གི་ཆར་གོང་ཞུས་ཀྱི་མཆོད་རྟེན་དེ་དག་ལས་ཉུང་ཤས་ཤིག་མ་གཏོགས་མིག་ལམ་དུ་འགྱུར་མེད་ཅིང་། དེ་དག་ཕལ་ཆེ་བ་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་སྐབས་གཏོར་སྲེག་བཅོམ་གསུམ་ག་སྱིྒོ་ནས་བཤུལ་མེད་བཟོས་
ཟིན། ད་ལྟའི་ཆར་ཀུན་གྱི་མིག་ལམ་དུ་མཇལ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ནི་རྒྱང་རྩེ་ཆོས་རྒྱལ་རབ་བརྟན་ཀུན་བཟང་འཕགས་དང་། རྗེ་ཙོང་ཁ་པའི་ཐུགས་སྲས་དམ་པའི་ཡ་གྱལ་མཁས་གྲུབ་དགེ་ལེགས་དཔལ་བཟང་པོས་ཕ་ལོ་༡༣༨༩། ྱིལོར་ཆོས་རྒྱལ་རབ་བརྟན་ཕ་མེས་ཀྱི་འདས་མཆོད་དུ་བཞེངས་པའི་རྒྱང་རྩེ་དཔལ་འཁོར་མཆོད་རྟེན་ཙམ་ལས་མེད།མཆོད་རྟེན་དེ་ལ་ཐོག་བརྩེགས་རིམ་པ་དགུ་དང་། སྒོ་མོ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་ཅིང་ཁྱོན་ལྷ་ཁང་བདུན་ཅུ་དོན་བདུན་ཡོད་པའི་ནང་གསེར་ཟངས་དང་འཇིམ་བཟོའི་སྐུ་རྟེན་འབུམ་ཚར་བཞུགས།མཐོ་ཚད་དྲུག་ཡན་སྒོར་མོའི་དབྱིབས་སུ་གྲུབ་པ།ཕྱོགས་བཞིའི་སྒོ་ཐོད་དང་། རྩེ་མོའི་རྒྱ་ཕིབས་ཀྱི་རྒྱན་དུ་ཆུ་སན་དང་། འབྲུག་ཀ་

ྲི སྤྱོད། སེང་
གེ་གནམ་མཆོང་སོགས་བཟོ་བཀོད་ཀས་བརྒྱན་པའོ། །མཆོད་རྱིྟེན་དེ་ལ་སྔོ་མོ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད་ཡོད་པ་སྟེ་སྒོ་རབ་བརྒྱ་རྩ་བརྒྱད། འབྲིང་ང་དྲུག ཐ་མ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་བསྟན་བཅོས་ལ་གསལ་བར་གཞག་ན། རྒྱང་རྩེ་དཔལ་འཁོར་མཆོད་རྟེན་ཉིད་བཀྲིས་སྒོ་མང་ངམ་ཆོས་འཁོར་མཆོད་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་སུ་བཞེངས་པའོ།།
གཉིས་པ་གདུང་རྟེན་ལྟ་བུ་མཚོན་ན། ལྷ་ས་ཕོ་བྲང་པོ་ཏཱ་ལར་༸རྒྱལ་དབང་རིམ་བྱོན་གྱི་གསེར་གདུང་ཁག་
བརྒྱད་བཞུགས་ཡོད། དེ་དག་ལས་ཕྱི་ལོ་ ༡༦༩༢། ལོར་བཞེངས་པའི་༧གོང་ས་སྐུ་ཕྲེང་ལྔ་པའི་གསེར་གདུང་འཛམ་གླིང་རྒྱན་གཅིག་དང་། ཕ་ལོ ༡༧༥༧། ལོར་བཞེངས་པའི་སྐུ་ ྱི ཕྲེང་བདུན་པའི་གསེར་གདུང་བཀྲིས་འོད་འབར། ཕ་ལོ་ ༡༨༠༥། ལོར་བཞེངས་པའི་སྐུ་ ྱི ཕྲེང་བརྒྱད་པའི་གསེར་གདུང་དགེ་ལེགས་གཟི་འབར།ཕྱི་ལོ ༡༨༡༥། ལོར་བཞེངས་པའི་སྐུ་ཕྲེང་དགུ་པའི་གསེར་གདུང་ཡིད་བཞིན་དབང་གི་རྒྱལ་པོ་དང་།ཕྱི་ལོ་ ༡༨༣༧། ལོར་བཞེངས་པའི་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་པའི་གསེར་གདུང་ཁམས་གསུམ་རྒྱན་མཆོག།ཕྱི་ལོ་ ༡༨༥༥། ལོར་བཞེངས་པའི་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཅིག་པའི་གསེར་གདུང་ཕན་བདེ་འོད་འབར། ཕྱི་ལོ ༡༨༧༥།ལོར་བཞེངས་པའི་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གཉིས་པའི་གསེར་གདུང་ཚེ་སྦན་འོད་འབར། ཕྱིྱི་ལོ་ ༡༩༣༤། ལོར་བཞེངས་པའི་སྐུ་ཕྲེང་བཅུ་གསུམ་པའི་གསེར་གདུང་དགེ་ལེགས་འདོད་འཇོ་བཅས་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་བོད་ལུགས་ཀྱི་སྒྱུ་
རྩལ་དང་བརྐོས་པས་ཕྱུག་ཅིང་བཟོ་དབྱིབས་རྣམས་སྔོན་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ཡུལ་དུ་ཇི་ལྟར་བྱུང་བ་ལྟར་དཔེར་བླངས་ཏེ་བཞེངས་པའོ།།

176 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

བལ་ཡུལ་དུ་མཆོད་རྟེན་དར་ཚུལ།
བལ་ཡུལ་དུ་མཆོད་རྟེན་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་དར་ཚུལ་སྐོར་དཔེ་དེབ་རྙིང་པ་རྙེད་སོན་བྱུང་དཀའ་བས་ལོ་རྒྱུས་
གསལ་ཁ་མི་སྣང་ཡང་། སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐུ་དུས་སུ་འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན་གྱི་མཆོད་རྟེན་ཉེ་འགྲམ་ན་གནས་པ་སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་གི་སྐུ་དུས་སུ་བཞེངས་པར་གྲགས་པའི་རིང་བསྲེལ་ཅན་གྱི་འོད་སྲུང་མཆོད་
རྟེན་དང་། སངས་རྒྱས་འོད་སྲུང་སྐབས་མ་བྱ་ར་མ་དང་བུ་བཞིས་ལོ་བདུན་གྫི་ནང་གྲུབ་པར་མཛད་པའི་མཆོད་ ྱིརྟེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་བཅས་མཆོད་རྟེན་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་མ་བྱོན་པའི་སྔོན་དུ་བཞེངས་པར་གྲགས་མོད། ཉན་ཐོས་འོད་སྲུང་སྐབས་བཞེངས་པར་འདོད་ཚེ་གོང་གསལ་མཆོད་རྟེན་གཉིས་ཀ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་མཚམས་ངེས་པས་ལོ་ངོ་ ༢༥༠༠། ལྷག་ཙམ་སོང་བས་ལོ་རྒྱུས་དང་མཐུན་པར་སྣང་། ད་ལྟའི་ཆར་མཆོད་རྟེན་གཉིས་ཀ་འཛམ་གང་གནའ་

ླིརྫས་གཅེས་འཛིན་ (World Heritage) ག་ཁྱིྲོད་དུ་ཚུད་ཡོད།

མཆོད་རྟེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་སྐོར་བལ་པོའི་༼ནེཝཱར༽གནའ་བོའི་ལོ་རྒྱུས་སུ་གསལ་བ་ལྟར་ན། དེ་ཡང་ལིཙྪབའི་རྒྱལ་པོ་བྲ�སཱད་ Licchavi King Vrisada (AD 400) or Vikramajit སྐབས་མཆོད་རྟེན་བཞིའི་ནང་ཚན་གཅིག་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་ཡིན་ཞེས་གསལ་བ་ལྟར་ན་དུས་རབས་བཞི་པའི་སྔོན་ནས་བལ་ཡུལ་དུ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་འགོ་ཟིན་པ་མཚོན། དེར་མཆོད་རྟེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་ལྷོ་ཕྱོགས་སུ་མཆོད་རྟེན་ཆུང་བ་གཉིས་ Licchavi བཟོ་བཀོད་ལྟར་བཞེངས་གྲུབ་མཛད་ཡོད་པས་དེ་བཞིན་ King Vrisada རྒྱས་སྲས་མནདེཝ། Mandeva (AD 464-505)སྐོར་ཡང་ནེཝཱར་གྱིས་བཞེངས་པའི་མནའ་བོའི་མཆོད་རྟེན་དང་དེ་བཞིན་ Changu narayan རྡོ་རིང་དུ་ཁོང་གི་དམག་གི་སྟོབས་ཤུགས། བཟོ་རིག་སྐོར་སོགས་ཀྱང་གསལ་ཡོད། བལ་ཡུལ་དུ་མཆོད་རྟེན་རྣམ་གསུམ་ཞེས་སྟག་མོ་ལུས་སྦྱིན། འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན། བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་བཅས་གསུམ་དུ་གྲགས། བལ་ཡུལ་ནང་པ་ཚོས་མཆོད་རྟེན་རྣམ་གསུམ་ལ་ཤིན་ཏུ་རྩ་ཆེན་དུ་རྩིས་ཏེ་ལོ་ལྟར་མཆོད་མཇལ་དུ་ཕེབས་སྲོལ་བཟང་པོ་ཡོད།

མཆོད་རྟེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་ག་མཚན་ནི། ྱིབཽདྡྷ། Boudha ཞེས་པ་དེ་ཡིན། ཡང་སྐབས་རེ་བཽདྡྷ་ནཱཐ། Boudhanath ཞེས་པ་དེ་ནི་བསྲེས་བསླད་རྒྱུན་འཁྱེར་དུ་སེམས་ཤིང་ཕྱིས་སུ་ཐོགས་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། སྔ་མོ་ནས་བལ་པོ་ཚོས་ཁ་ས་ Khasའམ་ Khashor

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 177

ཁ་ཤོར་ཞེས་འབོད་སྲོལ་བྱུང་བ་དེ་ཡང་བྱ་རུང་
ཁ་ཤོར་ཞེས་པ་ལས་སྒྲ་ཟོར་ཉམས་པའམ་སྒྲ་མ་
དག་པར་འབོད་སྲོལ་དུ་ཆགས་སམ་སྙམ། བོད་མི་
ཚོས་སྤྱི་མིང་ཡང་སྒོས་ལ་ཐོགས་པ་བཞིན་མཆོད་
རྟེན་རིན་པོ་ཆེ་ཞེས་ཞུ་གི་ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་ཆ་
ཡོངས་གྲགས་སུ་བཽདྡྷ་དང་མཆོད་རྟེན་ཞེས་འབོད་
བཞིན་དུ་ཡོད་མོད་ཀྱང་། ཉེ་འཁོར་ཡུལ་བབ་དང་ལོ་རྒྱུས་དེད་ན། བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་ཞེས་ཞུ་ན་དེ་འོས་ཤིང་རྒྱུ་མཚན་དང་ལྡན་པར་མཐོང་རུང་དེ་ཙམ་གྱིས་མ་བཟོད་པའི་འགལ་འཛོལ་ནི་མེད་དམ་སྙམ། དེ་དག་ནི་ཐུན་མོང་བའི་མཚན་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་མཚན་ནི་སྨོན་ལམ་ཡོངས་སུ་གྲུབ་པ། སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་བསྡུས་པ། མཐོང་གྲོལ་མཆོད་རྟེན་ཞེས་ཀྱང་ཞུས་པ་ནི་མཆོད་རྟེན་དཀར་ཆག་ནང་གསལ་བ་བཞིན་དག་སྣང་དང་ངོ་མཚར་
གྱི་མཚན་མ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པ་ལས་ཐོགས་པ་ཡིན།

འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན།
ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་མཆོད་རྟེན་འདི་ནི་མདོ་གླང་རུ་ལུང་
བསྟན་དང་འཇམ་དཔལ་རྩ་རྒྱུད་ནས་ལུང་བསྟན་ཡོད།
དེ་ཡང་སྔོན་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཇིག་གི་སྐུ་དུས་སུ་
ལི་ཡུལ་འདི་མཚོར་ཡོད་པའི་སྐབས་མཆོད་རྟེན་འདིའི་
མིང་གོ་མ་ཞེས་དང་། སྟོན་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ཉན་ཐོས་འོད་སྲུངས་ཀྱིས་དཀོར་གཉེར་གཟིགས་རྟོག་མཛད། དེ་ནས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉི་ཁྲི་ཆིག་སྟོང་གིས་ས་བླངས་ནས་མཆོད་རྟེན་གྱི་བུམ་

པ་མན་ཆད་ས་བཀབ་ཅིང་དཔལ་མགོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དབུ་སྐྲ་བཅད་ནས་གཏོར་ཏེ་ཁྱད་དུ་འཕགས་པའི་མཆོད་རྟེན་འདི་ལ་ཤིང་སྣ་ཀུན་སྐྱེ་བར་ཤོག་ཅེས་ཐུགས་སྨོན་མཛད་དོན་བཞིན་ཤིང་སྣ་ཀུན་ཚང་བར་སྐྱེས་པས་མཚན་ལ་འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན་ཞེས་གྲགས། སློབ་དཔོན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཉིད་ཀས་

ྱིཀྱང་དཀོར་གཉེར་མཛད་ནས་བསམ་གྱིས་

མི་ཁྱབ་ལ་རིན་ཐང་གཞལ་དུ་མེད་པའི་གནའ་བོའི་མཆོད་རྟེན་མཛེས་སྡུག་ལྡན་ཞིང་གཟི་དཔལ་གྱིས་བརྗིད་པར་
ཆགས།

178 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

སྟག་མོ་ལུས་སྦྱིན།
སྔོན་འདས་པའི་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་སྔ་རོལ་དུ་རྒྱལ་པོ་
ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད། དེ་ལ་སྲས་གསུམ་བྱུང་
སྟེ། ཆེ་བ་ནི་སྒྲ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱའོ། །འབྲིང་བ་ནི་ལྷ་ཆེན་
པོ་ཞེས་བྱའོ། །ཆུང་བ་ནི་སེམས་ཅན་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་
སྟེ། ཉིན་ཞིག་རྒྱལ་སྲས་གསུམ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནགས་ཚལ་
ཞིག་ཏུ་སྤྲོ་འཆམ་དུ་ཕེབས་སྐབ་སྲས་ཆུང་བ་དེས་སྟག་
མོར་རང་གི་ལུས་སྦྱིན་པར་བརྟེན་དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་པས་ད་ལྟ་རང་ཅག་ཀུན་གྱི་མཇལ་ཡུལ་དུ་

ཡོད་པ་ཡིན། རྒྱ་གར། བོད་དང་སོག་ཡུལ་གང་སར་མཆོད་རྟེན་རིགས་དང་བཟོ་བཀོད་སྣ་མང་ཡོད་མོད། བལ་ཡུལ་འཕགས་པ་ཤིང་ཀུན་དང་མཆོད་རྟེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་གཉིས་ཀྱི་བཟོ་བཀོད་མཆོད་རྟེན་གཞན་དང་མི་འདྲ་ཞིང་གསང་སྔགས་དང་འབྲེལ་ཡོད་གསུང་སྐད། གཞན་ཡང་ལ་ལིཏཔུར་ཕྱོགས་བཞིར་ཆོས་རྒྱལ་མྱ་ངན་མེད་
ཀྱི་མཆོད་རྟེན་རྣམ་བཞི་ Ashok Stupa དང་རྒྱལ་སའི་ཁྲོད་དུ་གྲུབ་ཐོབ་དགོན་གྱི་ཉེ་འཁོར་དུ་ཆགས་པའི་ཀཏ་ཤིང་ཀུན་མཆོད་རྟེན་དེ་དག་ཇི་ལྟར་བཞེངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་གསལ་ཁ་མེད་ནའང་བྱིན་རླབས་ཅན་གྱི་མཆོད་རྟེན་
གྲངས་ལས་འདས་པ་བཞུགས་ཡོད།

བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད།
༡༽ ཡོངས་གྲགས་ལ་བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་ཆེན་བརྒྱད་ཀྱི་དུས་དྲན་

དུ་བཞེངས་པ་སྟེ། སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུལ་མ་གྷ་དྷ་རུ་བྱང་ཆུབ་སྙིང་པོར་གཤེགས་ནས་བྱང་ཆུབ་ཤིང་
གི་དྲུང་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚེ་ན། དེའི་རྗེས་དྲན་གྱི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་པོ་ཤུན་ཙ་ཏས་ (राजा
शनुचिद) བཞེངས་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོད་རྟེན།
༢༽ སེར་སྐྱར་སྐུ་བལྟམས་མ་ཐག་ཕྱོགས་བཞིར་གོམ་པ་བདུན་རེ་བོར་བ་ན་མེ་ཏོག་པད་མ་བདུན་རེ་སྐྱེས་པར། དེའི་རྗེས་དྲན་ག་ཆེད་དུ་ཡབ་རྒྱལ་པོ་ཟས་གཙང་ ྱི (राजा शद्धोधु न) གིས་བཞེངས་པའི་པད་སྤུངས་མཆོད་རྟེན། ༣༽ སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཡུལ་ཝཱ་ར་ཎཱ་སིར་ཆོས་འཁོར་རིམ་པ་དང་པོ་སྐོར་བའི་ཚེ་ན། དེའི་རྗེས་དྲན་
ཀྱི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་པོ་ཚངས་བྱིན་ (राजा ब्रह्मदत्ता) གས་བཞེངས་པའི་སྱིྒོ་མང་མཆོད་རྟེན་ནམ་ཆོས་སྐོར་མཆོད་

ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢ 179

རྟེན།
༤༽ སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཉན་ཡོད་དུ་རྫུ་འཕྲུལ་བསྟན་ནས་མུ་སྟེགས་སྟོན་པ་དྲུག་ཕམ་པར་བྱས་པའི་ཚེ་ན། དེའི་རྗེས་དྲན་ག་ཆེད་དུ་རྒྱལ་པོ་གསལ་རྒྱལ་ ྱི (राजा प्रसेनजित) གྱིས་བཞེངས་པའི་ཆོ་འཕྲུལ་མཆོད་
རྟེན།
༥༽ སྟོན་པ་ལྷའི་གནས་སུ་གཤེགས་ཏེ་ཡུམ་སྒྱུ་འཕྲུལ་མ་ལ་སོགས་པའི་ལྷ་རྣམམ་ལ་ཆོས་སྟན་པའི་ཚེ། མི་
ཡུལ་གྱི་འཁོར་རྣམ་པ་བཞི་གདུངས་ཏེ་མཽངྒལ་བུ་གདན་འདྲེན་དུ་འོངས་ནས་སྟོན་པ་གསལ་ལྡན་དུ་ལྷ་ལས་བབས་པའི་ཚེ་ན། དེའི་རྗེས་དྲན་ག་ཆེད་དུ་རྒྱལ་པོ་ཨིན་ ྱིདྲ་ཝརྨས་ (राजा इन्द्रवर्मा) བཞེངས་པའི་ལྷ་བབས་
མཆོད་རྟེན།
༦༽ སྟོན་པས་འོ་མའི་ཚལ་དུ་ལྷས་བྱིན་གྱིས་རང་ལ་འཁོར་ག་གནང་བར་ཞུས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱིྱིས་མ་གནང་

བས། ཁོ་ཁྲོས་ཏེ་རང་གིས་འཁོར་བསྡུས་ཤིང་རང་ཉིད་སྟོན་པ་ལྟར་བཞུགས་པ་ལ། དགེ་འདུན་བྱེ་བ་བརླག་པར་
བརྩམས་པ་ན། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཐབས་མཁས་ཀྱིས་དབྱེན་ཟླུམ་པར་མཛད་པའི་ཚེ་ན། དེའི་ རྗེས་དྲན་གྱི་ཆེད་དུ་
རྒྱལ་པོ་གྱད་བུས་(मल्ल राजा) བཞེངས་པའི་དབྱེན་ཟླུམ་མཆོད་རྟེན།
༧༽ དེ་ནི་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་བདུད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་ནས་སྐུ་ཚེ་བྱིན་གས་

ྱིབརླབས་པའི་ཚེ་ན། དེའི་རྗེས་དྲན་ག་ཆེད་དུ་ལོ་ཙ་བི་ ྱི (लिच्छवि) རྣམས་ཀྱིས་བཞེངས་པའི་རྣམ་རྒྱལ་མཆོད་
རྟེན།
༨༽ དེ་ནི་སྟོན་པ་རྩཱ་མཆོག་གྲོང་དུ་སྐུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་ན། དེའི་རྗེས་དྲན་གྱི་ཆེད་དུ་རྒྱལ་པོ་མ་སྐྱེས་
དགྲས་ (राजा अजातशत्) रुབཞེངས་པའི་མྱང་འདས་མཆོད་རྟེན་དང་བཅས་བརྒྱད་དོ།།

དཔྱད་གཞིའི་དཔེ་དེབ་ཁག་གི་མིང་།
༡། མཆོད་རྟེན་དང་ཚ་ཚ་གདབ་པའི་ཆོ་གའི་གཞུང་གསུམ་ཕྱོགས་བཏུས་བཞུགས་སོ།། ཝ་ཎ་དཔེ་སྐྲུན།༢། མཆོད་རྟེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས། བསམ་གཏན་གླིང་དགོན་ནས་དཔར་སྐྲུན་ཞུས།
༣། བོད་བརྒྱུད་ནང་བསྟན་ལྷ་ཚོགས་ཆེན་མོ་བཞུགས་སོ།། མཚོ་སྔོན་མི་རིགས་དཔེ་སྐྲུན་ཁང་།

180 ནང་ཆོས། འཛིན་རིམ། ༡༢

སྦྱོང་ཚན།

ཀ༽ གཤམ་གསལ་དྲི་བ་རྣམས་ལ་ལན་བྲིས།

༡༽ མཆོད་རྟེན་གྱི་གོ་དོན་དང་། མཆོད་རྟེན་ཞེས་པའི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་དོད་གང་ཡིན་བྲིས། ༢༽ སངས་རྒྱས་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐུ་དུས་སུ་མཆོད་རྟེན་བཞེངས་འགོ་ཚུགས་ཡོད་མེད་སྐོར་སབ་ཚན་ལྟར་ ློ བྲིས།
༣༽ མཆོད་རྟེན་གྱི་དབྱིབས་ཀྱི་མཚོན་དོན་ཇི་ལྟར་ཡིན་བྲིས།
༤༽ བོད་དུ་མཆོད་རྟེན་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་བྲིས།
༥༽ བལ་ཡུལ་དུ་མཆོད་རྟེན་ཐོག་མར་ཇི་ལྟར་བྱུང་ཚུལ་སྐོར་བྲིས།
༦༽ མཆོད་རྟེན་བྱ་རུང་ཁ་ཤོར་གྱི་ལོ་རྒྱུས་མདོར་བསྡུས་ཤིག་བྲིས།
༧༽ བདེ་གཤེགས་མཆོད་རྟེན་བརྒྱད་ཀྱི་ངོ་སྤད་ྲོབྲིས།